BIBLIOTECA NAZIONALE VITTORIO EMANUELE
6
19 F
15

SOPHOCLIS
TRAGOEDIAE

OMNES, NVNC PRI-
*mum Latinæ ad uerbum fa-
ctæ, ac Scholijs qui-
buſdam illuſtratæ,*

IOANNE BAPTISTA GABIA
VERONENSI INTERPRETE.

*Cum Gratia & Priuilegio
Senatus Veneti.*

6 19 F 15

ΑΝΕΧΟΥ ΚΑΙ ΑΠΕΧΟΥ

SVSTINE ET ABSTINE

VENETIIS APVD IO. BAPTI-
ſtam à Burgofrancho Papienſem.
M D XLIII.

BIBLIOTECA NAZ.
VITTORIO EMANUELE
ROMA

NOBILISSIMO ATQVE ORNATIſſimo uiro Mario Sauorgnano, Ioan. Baptiſta à Burgofrancho, Papienſis, S. D.

NVLLAM in homine tam præſtantem unq̃ uirtutē iudicaui: quàm eam, quam beneficentiam uocamus. nihil enim eſt, quod naturæ hominis ſit magis proprium, magisq; accommodatum. Nam ut cætera quidem omnia ad uſum hominum ſunt creata: ita homines hominum cauſa generati exiſtimantur: ut ipſi inter ſe alij alijs prodeſſe poßint. Atq; in hoc quidē officij genere & bonos omnes, & quicunq; naturam ducē ſunt ſecuti: aliquid ſemper, quod ad cōmunē hominū utilitatē pertineret, diuerſa q̃uis ratione præſtitiſſe uideo. Alij enim pro Imperij dignitate, ac ciuiū ſalute nō opes modo, ſed etiā uitā profudere: alij ad cōmunē uitæ uſum uarias arteis īuenerūt: multi ī literarū ſtudijs, et rerū ſcitu dignißimarū īueſtigatiōe uerſantes, ita ſunt de mortalibus meriti: ut neſciā, an ullū officij genus cū eo ſit cōferēdū. Nā cæterorū qdē benemerēdi ratio ac facultas exiguis admodū & terrarū, et uitæ finibus continetur: doctorū uero hominū opera, atq; induſtria nulla neq; loci, neq; temporis circūſcriptione terminatur. neq; hi ſolū quidē uiui atq; præſentes diſcēdi ſtudioſis proſunt: ſed idē etiā poſt mortē literarū monimentis conſequuntur. Qua in re cū Græcia maxime præſtaret: Latini ueteres tanta ſe laude ſuperari turpe ducentes, ita cū Græcis ſcriptoribus ingenio & induſtria, ueluti de Imperij dignitate certarunt: ut, ſi minus eis palmā eripuerint: tātū quidē certe perfecerint, ut nō

multũ, aut nihil omnino illis cederetur. Eorũ ſtudium patrũ noſtrorũ memoria, qua parte potuerunt, æmulati multi uertẽdis in latinũ ſermonẽ Græcorũ ſcriptis omnẽ ꝓpè operã ſuã cõtulerũt. Quæ res cũ nõ parũ utilitatis ſtudioſis afferre ꝑſpecta ſit: tã multorũ ſtudiũ ad eoſdẽ conatus excitauit; ut pauca admodũ iã ſupſint: q̃ nõ ſint latinis literis illuſtrata. Quãobrẽ nos quoq;, q̃ noſtra ſemꝑ fuit in ſtudioſos omnes animi propenſio, et gratificãdi uolũtas; ex Poetis Græcis quoſdã ad uerbũ latinitate donãdos pridẽ curauimus: ac ſuꝑioribus qdẽ annis Homerũ, Ariſtophanẽ, Theocritũ edidimus. Nunc Sophoclẽ Tragicorũ prĩcipẽ daturi, ĩ tuo potiſsimũ nomine emittẽdũ cẽſuimus: quòd noſtrã in te, nõ dicã beneuolẽtiã, ſed pietatẽ, obſeruãtiãq; declarare cupiẽtes, nulla alia re magis teſtatã eã apud te relinquere poſſe arbitrabamur; q̃ ſi te ijs muneribus donaremus, quibus tu potiſsimũ delectarere. Nã cũ fortunæ bona tãta, et tã multa apud te ſint; ut nihil iã ꝓpè ſupra optãdũ putem: quid ego tã amplũ præſtare tibi poterã, qđ dignitati tuæ conueniret? gloriæ uero Hieronymus pater tuus tantos quaſi radios ſplẽdore uirtutũ ſuarum in totã familiã ueſtrã diffudit: ut nihil ea ſit illuſtrius, nihil honoratius. Et quãq̃ tu ita literarũ Græcarũ, latinarũq; ſcientiã tenes; ut nihil huiuſmodi rebus egeas: non minus tamen gratũ fore tibi hoc quicquid eſt munuſculiſum arbitratus; quàm, ſi & ampliſsimum foret, & plurimũ tibi prodeſſe poſſet: quippe qui nihil magis, q̃ eorum, qui te colũt, animũ ꝑpẽdas: ac bñmerẽdi iuuandiq; uoluntatem, etiamſi non poſsint: pro eo accipias, quaſi maxime iuuerint. Vale, & nos ama.

ARGVMENTVM AIACIS FLAGELLIFERI.

Fabula Troianæ eſt actionis, quemadmodum Antenoridæ, & Captiuæ, & Helenes raptus, & Memnon. Lapſo enim in pugna Achille, uidebantur Aiaxq; & Vlyſſes propter ipſum plus quiddam fortiter agere circa corporis curam: & contendentibus de armis, ſuperat Vlyſſes. quare Aiax iudicium non aſſecutus, in furorem uerſus eſt, & corruptus fuit mẽtem; ut capiens armẽta putaret Græcos interficere. et alia quidem interficit quadrupedum, alia autem uincta abducit in tentorium: in quibus eſt, & aries quidam eximius, quem putabat eſſe Vlyſſem: quem colligatũ flagellauit: unde & inſcriptioni inditum eſt, Flagellifer: uel ad diſtinctionem Locrenſis. Dicæarchus autem Aiacis mortem inſcribit. In autem ſcripturis tantummodo, Aiax, inſcriptus eſt.

Haec quidem igitur facit Aiax, deprehendit autem Minerua Vlyſſem ad tentorium inſpicientem quidnam ſane faciat Aiax: & declarat ipſi facta, & aduocat in apertum Aiacem, adhuc inſanum exiſtẽtem, & gloriantem tanq̃ inimicis interfectis; & ille quidem ingreditur ad flagellandum Vlyſſem. Aduenit autem Chorus Salaminiorum nautarum, ſciens quidem factum, quòd armenta interfecta fuerant græca, ignorans autem illum, qui fecerat. Exit autem & Tecmeſſa Aiacis captiua pellex, ſciens quidem interfectorem armentorum, quòd Aiax eſt; ignorãs autem cuius eſſent armenta. Vterq; igitur ab altero diſcentes ignoratum, Chorus quidem à Tecmeſſa, quòd Aiax hæc fe-

cit:Tecmeſſa autem à Choro, quòd græca occiſa armēta, lugent: & maxime Chorus. unde Aiax aduenięns ſapiens factus ſeipſum luget, & hunc Tecmeſſa precatur ceſſare ab ira: ille uero diſsimulās ceſſaſſe, exit purgationum cauſa, & ſeipſum interficit. Sunt autem & in fine fabulæ ſermones quidam Teucri ad Menelaum, non ſinentem ſepelire corpus: ſed ad extremum ſepultū ipſum Teucer deflet. Demōſtrat autem ratio tragœdiæ, quòd ex ira & contentione homines ueniant in tales morbos, quemadmodum Aiax ſperans uictorem eſſe armorum, & impos uoti factus, decreuit ſeipſum interficere: tales autem uictoriæ non ſunt utiles, neq; exiſtimātibus uiciſſe. uide enim & apud Homerum illa de uictoria habita de Aiace ualde per breuia, & magna cum miſeratione.

Sola autem Aiacis anima Telamoniadæ
Seorſum ſtabat, irata cauſa armorum.
Deinde ipſum audi uictorem
Vt non debuiſſem uincere tali in certamine.
Nō.pſuit igit̃ ip̃i uictoria, tali hoīe ppvictoriā mortuo

Scena fabulæ in nauali ad tentorium Aiacis. Diuinitus autem introducit incipientem Mineruam: incredibile enim Aiacem progreſſum, dicere de ſibi factis, ueluti arguentem ſeipſum: neq; uero alius quis ſciebat talibus in ſecreto, & nocte ab Aiace geſtis. Dei autem erat tale manifeſtare, & Mineruæ curam gerentis Vlyſsis. Infra.

Et pridē cuſtos ueni tuæ prompta in uiam uenationi.
De autem morte Aiacis diuerſe ſcripſere.
Alij quidem .n. dicunt, quòd à Paride uulneratus uenit

ad naues ſanguinem fundens. alij autem, quòd oraculũ datum fuit Troianis cœnum contra ipſum iacere: ferro enim non erat uulnerabilis, & ita mortuus eſt. alij uero, quòd homicida ſuiipſius fuit: quorum eſt & Sophocles. De latere autem, quòd ſolum ipſum uulnerabile habebat, ſcribit & Pindarus, quòd quidem corpus, quod cooperuit leonina pellis, inuulnerabile erat; non coopertum uero, uulnerabile manſit.

FABVLAE PERSONAE

Minerua
Vlyſſes
Aiax
Chorus Salaminiorum ſenum
Tecmeſſa
Nuntius
Teucer
Menelaus
Agamemnon

INCIPIT AVTEM MINERVA

SOPHOCLIS
AIAX FLAGELLIFER.

MINERVA

Semper quidem ò fili Laertis uidi te
Dolum aliquem inimicorũ rapere uenantem,
Et nunc in tẽtorijs te nauticis uideo
Aiacis, ubi ordinẽ ultimum habet,
Dudum uenantem, & metientem
Veſtigia illius, nuper impreſſa, ut ſcias
An intus, an non intus. bene autem te effert
Canis lacænæ tanquam quidam ſagacis greſſus:
Intus. n. uir nuper exiſtit, caput
Stillans ſudore, & manus gladio occidentes,
Et te nihil intro hanc aſpicere ianuam
Amplius opus eſt; dicere autem, cuius gratia
Studium poſuiſti hoc, ut à ſciente intelligas.
V L Y. O uox Mineruæ chariſſimæ mihi dearum,
Quàm perceptibilem tui, etſi inuiſibilis ſis, tamen
Vocem audio, & corripio mente,
Aereum os habentis tubæ ut Tyrrhenæ.
Et nunc nouiſti bene me homini inimico
Greſſum circundantem Aiaci ſcutiſero:
Illum enim, nullum alium inueſtigo iampridem.
Nocte enim nos hac negocium inexploratum
Habet perficiens, ſiquidem operatus eſt hæc.
Scimus enim nihil manifeſtum, ſed erramus.
Et ego uoluntarius huic ſucceſſi labori.

Vidi te) ſemp̃ explorantẽ, num q̃d hoſtes aut ĩ te, aut cæteros græcos machinẽtur doli.

Venantẽ) explorantẽ, intus ſit, necne.

Bene autẽ) opportune tu quidẽ Aiacem quæris: vti laçnæ canes feras.

Tubæ) ſonũ, ſ, audio.

Habet perficiẽs) inexploratũ nobis facinus edidit

Erramus) incerti atq; ambigui ſumus:

BIBLIOTECA NAZ. ROMA VITTORIO EMANUELE

Corruptas etenim nuper inuenimus
Prædas omnes, & deprædatas
Manu, ipſis armentorum præfectis.
Hanc igitur illi quilibet culpam tribuit,
Et mihi quidam inſpector ipſum intuitus ſolum
Saltantem planities cum nuper aſperſo gladio,
Dicitq́; & oſtendit. ſtatim autem ego
Per ueſtigium inſequor, & partim quidẽ ſignis cõiecto,
Partĩ autẽ deturbatus ſum, et nõ poſſum diſcere cuius.
Opportune uero aduenis, omnia nanq; & quæ antea,
Et quæ in poſterum, tua guberno manu.

Deturbatus ſum) q̃dã aũt ignoro, cuius ſunt.

M I. *Noui Vlyſſes, & iampridem cuſtos ueni*
Tuæ prompta in uiam uenationi.
V L Y. *An etiam amica domina ad tempus laboro?*
M I. *Sanè ſunt hominis huius opera hæc tibi.*
V L Y. *Et ad quid inconſyderatũ ille cõcitauit manũ?*
M I. *Ira grauatus Achilleorum armorum.*
V L Y. *Cur uero gregibus hunc immittit greſſum?*
M I. *Putans in uobis manum polluere cæde.*
V L Y. *An et cõſilium tanq̃ cõtra Argiuos hoc erat?*
M I. *Etiam perfeciſſet, ſi neglexiſſem ego.*
V L Y. *Quibus audacijs his, & mentium cõfidentia?*
M I. *Nocte in uos doloſus irruit ſolus.*
V L Y. *An etiã appropĩquauit, et ad terminũ p̃uenit?*
M I. *Et iam in duplicibus erat militaribus portis.*
V L Y. *Et quomodo abſtinuit manum ſitiẽtem cædis?*
M I. *Ego illum detineo, infelices in oculos*
Opiniones inijciens immedicabilis lætitiæ,
Et adq́; greges conuerto, commiſtaq́;
Prædæ, indiuiſa bubulcorum armenta.

Ad tẽpus) in ipſo tẽpe, atq; opportũe quæro.
Ille) al'r. ita.

Vbi irruens tondebat cornutam cædem
Circulo diſcindens, & putabat quidem interdum
Geminos Atridas ſua manu interficere habens,
Interdum alias alium, irruens, impetum faciens.
Ego autem inſanientem hominem inſanis morbis
Concitaui, impuli in ſepta mala:
Et deinde poſtq̃ ab hac ceſſauit cæde,
Viuentes rurſus uinculis colligans boum,
Gregesq; omnes, in domos fert,
Tanq̃ homines, & non tanq̃ cornutam prædam habẽs;
Et nunc per domos colligatos uerberat.
Oſtendam autem & tibi hunc manifeſtum morbum,
Vt omnibus argiuis intuitus dicas.
Confidens autem mane, neq; calamitatem ſuſcipe
Hominem. ego enim oculorum auerſos
Radios prohibebo tuum aſpectum intueri.
Heus tu, te captiuas manus
Vinculis punientem, aduenire uoco.
Aiacem uoco. ueni domos ante.
V L Y. Quid agis Minerua? nequaq̃ illũ extra uoca.
M I. Nõ ſilentio tolerabis, neq; timiditatẽ ſuſtuleris?
V L Y. Ne per deos, ſed intus ſufficiat manens.
M I. Quid ne fiat? ante non uir hic erat?
V L Y. Inimicus quidem huic homini, & in pñti ẽt.
M I. Igitur riſus iucundiſſimus, in inimicos ridere.
V L Y. Mihi quidem ſufficit hunc in domibus manere.
M I. Inſanientem hominem manifeſte times uidere?
V L Y. Sapienti enim illi non ceſſiſſem metu.
M I. Sed neq; nunc te præſentem uiderit prope.
V L Y. Quomodo, ſiquidẽ oculis ſanè iiſdẽ intuetur?

Tõdebat etc.) cornutos cecidit boues circũcirca, & paſſim ꝑ totũ ſtabulum

Viuentes) viuos boues, vinctos.

Calamitatẽ) neq; ab hoc mali quicq; metuas.

Ne ꝑ deos) eu uoces .ſ. ſed per me, vt lubet, ilus maneat

Sapiẽtẽ) ſanũ nihil plane illũ metuerim.

Palpebras) oculos. a parte totũ.
Sit quidem) age fiat, quando tibi ita videtur.
Extra) periculi aleam eſſe.

M I. Ego obtenebrabo palpebras etiam uidentes.
V L Y. Sit quidem omne deæ machinantis.
M I. Sile nunc ſtans, & mane ut contingis habens.
V L Y. Manebo. uoluiſſẽ aũt extra exiſtẽs cõtingere.
M I. O tu Aiax. ſecundo te aduoco.
Quid paulum ſic curas de tua ſocia?
A I. O, ſalue Minerua, ſalue Ioue nata filia.
Quàm bene affuiſti. & te aureis ego
Coronabo ſpolijs huius prædæ gratia.
M I. Recte dixiſti. ſed illud mihi dicito.
Infeciſti haſtam bene contra Argiuorum exercitum?
A I. Iactatio adeſt, & non nego, non.
M I. An & contra Atridas, cõmouiſti armatã manũ?
A I. Quòd nunq̃ Aiacem hi inhonorabunt amplius.
M I. Mortui ſunt homines, quantũ tuũ intellexi ego.
A I. Mortui iam mea auferant arma.
M I. Eſto. quidnam filius Laertis
Vbi tibi fortunæ ſtetit? an effugit te?
A I. An illa pernitioſa uulpes, interrogaſti me, ubi?
M I. Ego quidem Vlyſſem tuum aduerſarium dico.
A I. Iucundiſſimus ò Regina uinctus intus
Sedet. mori enim ipſum nondum uolo.
M I. Anteq̃ quid facias, uel quid lucreris plus?
A I. Anteq̃ uinctus ad columnam ſepti tecti:
M I. Quod uero infelici facias malum?
A I. Flagello primum terga uerberatus moriatur.
M I. Ne uero infelicem ſic flagellaueris.
A I. Valere Minerua in alijs ego te cupio:
Ille autem ſoluet hanc, & non aliam pœnam.
M I. Tu uero igitur, qñ qdẽ delectatio hæc tibi hoc facere,

Iactatio) ego vero glorior, necq̃ nego, quin eos interfecerim.

Vtere manu,abſtine à nullo eorum,quæ cogitas.
A I. *Vado ad opus.hoc tibi autem cupio,* — Hoc tibi &c.) hoc abs te velim, ac peto;
Talem ſemper mihi ſociam adeſſe.
M I. *Vides Vlyſſes,deorum potentiam,quanta?*
Hoc quis utiq; tibi homine fuit prouidentior,
Vel facere præſtantior inuentus fuit opportuna?
V L Y. *Ego quidem neminẽ noui. cõmiſeror autẽ illũ*
Infelicem,tametſi exiſtentem inimicum:
Quòd damno coniugatus eſt malo: — Coniugatus) correptus eſt.
Nihil huius magis,q̃ meum conſyderans. »
Video etenim nos nihil exiſtentes aliud,quàm »
Idola,quicunq; quidem uiuimus, uel leuem umbram. »
M I. *Talia itaq; intuens ſuperbum*
Nullum unq̃ dixeris ipſe in deos uerbum,
Neq; factum extollas ullum,ſi quo plus — Neq̃ factum) ne aios tollas, ſi quo aut fortior, aut ditior es.
Vel manu potes,uel magnarũ diuitiarum profunditate.
Quia dies, inclinatq;, & reducit rurſus
Omnia humana: ſapientes autem »
Dij amant, & odere malos. »
C H O. *Telamonie fili,circunfluæ* »
Salaminis habens fundamentum inſulæ,
Te quidem recte agente,congaudeo:
Te autem quando plaga Iouis,uel infenſus
Sermo ex Danais maledicus inuaſerit:
Magnum timorem habeo,& timui
Volatilis ut oculus columbæ.
Sicut & hac nunc præterita nocte
Magni tumultus detinent nos
Propter malam famam:te inſanientem — Inſilientem) ingreſſum te pratũ, vbi paſcebãtur armẽta &c.
Pratum inſilientem perdidiſſe Danaorum

Armenta, & prædam,
Quæ quidem captiua adhuc erat reliqua;
Interficientem ſplendenti ferro.
Tales autem ſermones calumnioſos effingens,
In aures fert omnibus Vlyſſes:
Et ualde perſuadet;de enim te nunc
Valde credibilia dicit: & quilibet audiens
Eo,qui dixit,gaudet magis,
Tuis doloribus conuitians.

Iaculatus)qui præſtantes ac principes criminatur viros,&c.

Nam magnis ab animis,iaculatus »
Non aberrauerit.contra autem quis me »
Talia dicens non perſuaſiſſet. »

Ad enim &c.)inuidia ſummos comitat viros.

Et)at,quamquam

Ad enim habentem inuidia ſerpit, »
Et parui magnis absq;, »
Imbecille turris propugnaculum ſunt. »
Cum enim magnis paruus,optime, »
Et magnus regeretur à tenuioribus. »
Sed non poſſibile fatuas
Horum mentes prædocere,

Perturbatiõe)maleuolorũ hominũ obtrectationibus.

Præ talium uirorum perturbatione.
Et nos nihil poſſumus contra hæc
Aduerſari,te ſine rex.
Sed(quando enim tuum oculum aufugere,
Strepunt tanquam uolatilium greges,
Magnum uulturem ueriti)
Forſitan,repente ſi tu appareres,
Silentio timerent muti.
An te Tauropola Iouis Diana
(O magna fama,ò
Mater uerecundiæ meæ)

Concitauit omnis populi in boues gregarias,
Vel alicuius uictoriæ, infructuoſa gratia?
An inclytorum ſpoliorum
Decepta donis, uel uenationibus:

Oĩs populi) cõe ac nondũ diuiſos boues. Infructuoſa) ꝓ ingratus. ſ. in Dianã fueris.

An æreum thoracem habens, uel quandam Mars
Querelam habens communis haſtæ nocturnis machinis
Rependit damnum?

Querelã hñs) ꝙ & ipſum debito cõis victoriæ honore fraudaris.

Nunq̃ enim à mente in ſiniſtra
Fili Telamonis deueniſti,
Tantum in greges irruens.
Veniſſet enim diuinus morbus, ſed auertat
Et Iuppiter malam, & Phœbus Argiuorum famam.
Si autem ſupponentes
Furantur ſermones magni reges,

Veniſſet) vř. n. hic morbus a dijs immiſſus. vel, hæc mala fama.

Furantur) tegunt.

Vel perniticſæ Siſyphidarum generationis:
Ne ne mihi rex,
Amplius ſic maritimis tentorijs oculum habens,
Malam famam attollas:
Sed ſurge ex ſedibus, ubi longinquo
Firmaris tandem hoc certamẽ tibi facienti, tardo otio:
Damnum celeſte accendens.
Inimicorum autem contumelia ſic intrepide
Concitatur in uentoſis concauitatibus,
Omnium ridentium linguis,
Grauia, mihi autem dolor extitit.

Attollas) adaugeas.

Accẽdens) maius efficiens malum iſtud tuum a Dijs immiſſum.
Concauitatibus) vbi armẽta abs te ſunt cæſa.
Grauia) grauiter, valde.

TEC. *Nauis auxiliatores Aiacis*
Generationis terreſtribus ab Erechthidis
Habemus dolores ſoliciti
Telamonis longe à domo.
Nunc enim ille grauis, magnus, fortis

Aiax, turbida

Hyeme) mentis perturbatione, ac furore.

Iacet hyeme ægrotus.
C H O. Quodnam uero immutauit diurnæ
Nox hæc pondus?
Filia phrygij Teleutantis

Lectum) vxorē.

Dic, quandoquidem te lectum captiuum
Amans, ſuſtinet pernitioſus Aiax:
Quare non imprudens dixeris.
T E C. Quomodo uero dicam ſermonem ſecretum?
Morti enim æqualem paßionem audies.
Inſania enim captus nobis inclytus

Nocturnus, &c.) nocte hac in furorē verſus eſt.

Nocturnus Aiax, contumeliabilis factus eſt.
Tales uidere poßis tentorium intra
Manu diuiſas uictimas ſanguine tinctas,
Illius homicidia hominis.
C H O. Qualem demonſtraſti hominis
Ardentis famam
Intolerabilem, neq; euitabilem,

Danaorũ) aſ, a danais.

Magnorum Danaorum
Diuulgatam:
Quam magnus ſermo auget.

Timeo impēdēs) vereor ne quid mox in ſe ipſum grauius edat.

Hei mihi timeo impendens.
Illuſtris uir
Morietur inſana

Simul interficiēs) vna cũ interfectis pecoribus.

Manu, ſimul interficiens
Nigris gladijs armenta, &
Paſtores ſeruantes equos.
T E C. Hei mihi, illinc, illinc certe nobis
Conuinctum ducens uenit gregem.
Quorum alium quidem intus iugulauit in terra,

Alios aute u per latera uerberans, dupliciter diſcidit.
Duplicitet)i duas ſecuit partes.
Duos autem albipedes arietes capiens;
Capiens) aliter captos.
Alterius quidem caput, & linguam ſummam
Proijcit metens: alterum uero rectum ſurſum
Metens)præciſã abiecit.
Columnæ alligans,
Magnam equum ligantem habenam capiens,
Percutit acuto flagello duplici;
Mala dicens uerba: quæ dæmon,
Et nullus hominum edocuit.
C H O. *Tempus, quendam iam caput*
Quẽdã) vel aliq̃ celeritatẽ.ſ.ac fugã terra, marive arripe opto capite, ne agnoſcamur
Tegumentis opertum
Pedibus celeritatem arripere:
Vel uelocem remigationis
Iugum ſedentem,
Iugũ ſedẽtẽ)cõſceſa naui aufugere.
Per pontum euntem ad nauem accedere.
Tales mouent minas
Gemini Atridæ
Contra nos. timeo
Lapidariam mortem,
Condolere cum hoc, uerberatus:
Quem parca magna detinet.
T E C. *Non amplius. ſplendido enim ſine fulgure*
Non amplius)furioſus eſt.ſ.
Irruens acutus uelut notus deſinit.
Et nunc prudentem nouum dolorem habet.
Prudẽtẽ) ipſe prudens, & ſanus factus.
Nam intueri domeſticas paßiones
Nullo alio prætergreſſo,
Pretergreſſo) inſano exiſtente.
Magnos dolores intendit.
C H O. *Sed, ſi ceſſauit, ualde fœlix eſſe uideor:* »
Vano enim iam malo minor ſermo. »
T E C. *Vtram autẽ, ſi tribuat quis, optionẽ accipias:* »

Amicos crucians ipſe uoluptates habere,
An cõmunis in comunibus dolere,uerſans?
C H O. *Hoc tibi duplicans ò mulier,maius malum.*
T E C. *Nos ſanè non ægrotantes lædimur nunc.*
C H O. *Quõ hoc dixiſti?non noui quomodo dicas.*
T E C. *Vir ille quando erat in morbo,*
Ipſe quidem lætabatur,quibus tenebatur in malis:
Nos autem ſapientes affligebat ſimul exiſtens.
Nunc autem poſtq̃ ceſſauit,& reſpirauit à morbo:
Illeq; moleſtia totus impulſus eſt mala,
Nosq; ſimiliter nihil minus q̃ antea.
Non ſunt hæc bis tot ex ſimplicibus mala?
C H O. *Fateor ſimul tecum,& timeo,ne ex deo*
Plaga aliqua ueniat.quomodo enim ſi,cum deſierit,
Nihil magis,q̃ ægrotans,delectatur?
T E C. *Sic ſe habentibus his,ſcire te oportet.*
C H O. *Quodnam principium mali aduolauit,*
Demonſtrato nobis condolentibus calamitates.
T E C. *Omne diſces opus,tanq̃ particeps exiſtens.*
Ille enim ſumma nocte,quando ueſpertinæ
Faces non amplius ſplendebant,ancipitem accipiens
Inquirebat haſtam exitus ſerpere uanos.
Et ego increpo,& dico: quam rem agis
Aiax?quid hoc non uocatus, neq; à nuntijs
Iuſſus concitas iter,neq; aliquam audiens
Tubam? ſed nunc certe omnis dormit exercitus.
Ille autem dixit ad me pauca, ſemper autem uulgata:
„ *Mulier,mulieribus decorem ſilentium affert.*
Et ego intelligens ceſſaui:ille autem egreſſus eſt ſolus.
Et illas ibi quidem non habeo dicere paßiones,

An cõis) mali particeps.

Sic ſe habẽtibus) ſcias,ita rem habere.

Accipiens) arrepto ancipiti enſe.

Vanos)inutiles il li.uel nulla neceſſaria cauſa ſuſceptos, intẽpeſtiuos

Illas ibi)quid ibi quo eſt profectus, egerit, neſcio.

Intro

Intro autem ingreſſus eſt conuinctos ducens ſimul
Tauros, canes paſtorales, cornutamq; prædam.
Et alios quidē iugulabat, alios autē ſurſum uertens
Interficiebat, & diſcindebat: alios autem uinctos
Flagellabat, tanq̄ homines, in armentis irruens.
Demum autem irruens per portas umbræ cuidam
Sermones extrahebat: alios quidem Atridas contra,
Alios autem cōtra Vlyſſem, cōponens riſum multū,
Quantū cōtra ipſos contumeliā retribueret iens.
Et deinde irruens rurſus in domos denuo,
Prudens uix tandem cum tempore conſiſtit.
Et plenum damno ut inſpiceret tectum,
Percutiens caput, clamauit: inq; ruinis
Mortuorum lapſus ſedebat agninæ cædis,
Comam fortiter unguibus corripiens manu.
Et quidem ſedit plurimum non loquens tempus.
Deinde mihi grauia interminatus eſt uerba;
Si non oſtenderem omnē, quæ acciderat, paſſionem.
Et interrogabat, in quo rei conſiſtit olim.
Et ego amici uerita, factum
Dixi omne, quantum quidem ſciueram.
Ille autem ſtatim eluxit luctus graues,
Quos nunq̄ ipſo ante audiui ego.
Nam à maloq;, & puſillanimo luctus
Tales ſemper homine enarrabat habere.
Sed ſine ſtrepitu acutorum ploratuum
Suſpirabat, taurus tanq̄ mugiens.
Nunc autem in tali poſitus mala calamitate,
Ieiunus uir, ſine potu in medijs armentis
Ferro occiſis, quietus ſedet lapſus,

Irruēs.) cū proſilijſſet: vmbræ cuidā, hoc ē, Mineruæ narrabat, q̄d egiſſet, ageretue.

Iēs) aggreſſus, profectus.

Vt inſpiceret) a τ̄ διοπτεύει. i. vbi videt plenum armētorū cæde tentorium &c.

Eluxit) grauiter ingemuit.

Nā a malo &c.) nā vlulatus illos muliebres abiecti, et puſillanimi hominis eſſe indices dicebat.

Et manifeſtus eſt, tanq̃ aliquod facturus malum.
Talia enim quodammodo & dicit, & lamentatur.
Sed ò amici (horum enim cauſa adueni)
Auxiliamini introgreſſi, ſi poteſtis quid.
» *Ab amicis enim tales uincuntur amici.*
C H O. *Tecmeſſa grauia, filia Teleutantis, dicis*
Nobis, hominem in inſaniam uerſum eſſe malis.
A I. *Hei mihi.*
Magis) gemit. ſ. grauiori affectus morbo, aut dolore.
T E C. *Forſan, ut uidetur, magis; an non audiuiſtis*
Aiacem, qualem hanc clamat uocem?
A I. *Hei mihi.*
C H O. *Vir uidetur uel ægrotare, uel prioribus*
Conuerſantibus) illũ detinentibus
Morbis conuerſantibus angi præſens.
A I. *Heu fili, fili.*
T E C. *Hei mihi miſeræ. Euryſaces, de te clamat.*
Quidnam cogitat? ubinam es? infelix ego.
A I. *Teucrum uoco. ubi Teucer? an in ſemper*
Tempus) ecquid in venatione totum ſemper tempus inſumet?
Deprædabitur tempus, ego autem pereo?
C H O. *Vir ſapere uidetur. Sed aperite:*
Fortaſſis aliquẽ pudorẽ et pp me, intuitus accipiat.
T E C. *Ecce aperio: intueri autem licet tibi*
Habens) vt ſeſe habeat.
Huius facta, & ipſe ut habens exiſtit.
A I. *Heu amici nauis inſcẽſores ſoli meorũ amicorũ,*
Legi) amoris. ſ.
Soliq; immanentes rectæ legi,
Vidiſtis) al' videtis? vel, videte.
Vidiſtis me qualis nuper fluctus
Cruenta à tempeſtate
Circuncurrens circundat.
Recta) vera.
C H. *Hei mihi, quãtũ uideris recta teſtificari nimis.*
Opus) factũ hoc ipſum inſaniam arguit.
Declarat autem opus, quòd inſane habet.
A I. *Heu genus naualis auxiliator artis,*

Marinum qui inſcendiſti uoluens remum,
Te certe te certe ſolum uidi
Paſtorum ſubminiſtraturum.
Sed me ſimul diſcindito.
C H. *Bene ominata loquere. ne malum malo dans*
Medicamentum, maius damnum damno pone.
A I. *Vides illum audacem, illum bene cordatum,*
Illum in horrendis intrepidum pugnis,
In non metum facientibus me feris grauẽ manibus?

Non metũ &c.) ĩpauidas me grauem & infeſtum feras.

Heu riſum. qualem contumeliam paſſus ſum ſane.
T E C. *Ne domine Aiax (precor te) loquere hæc.*
A I. *Non extra? non retro educes pedem?*
Heu, heu, heu, heu.
C H. *O per deos, cede, & ſapias bene.*
A I. *O infortunatum: qui manibus quidem*
Emiſi ſuperbos:

Superbos) perditos græcos è manibus amiſi.

In autem nigris bubus, &
Inclytis ruens gregibus
Nigrum ſanguinem irrigaui.

Ruens) impetu autem in pecora facto &c. iclytos greges, ob editam cædem dixit: aut ironice.

C H O. *Cur uero doleas propter commiſſa?*
Non enim fieret, hæc ut non ſic haberent.
A I. *Heu omnia uidens, omniumq; ſemper*
Malorum inſtrumentum fili Laertis,
Sceleratiſsimumq; ſcelus exercitus.
An multum riſum præ uoluptate ducis?
C H O. *Cum Deo, quilibet & ridet & luget.*
A I. *Videam illum, quamuis ſic damno affectus.*
Hei mihi.

Videam) vtinam videam.

C H O. *Nihil magnũ dixeris. nõ uides ubi es mali?*
A I. *O Iuppiter. progenitorum progenitor,*

Quomodo illum aſtutiſsimum,
Inimicum, ſcelus, & geminos

Perdens) cæſis regibus.

Imperantes perdens reges,
Poſtremo morerer & ipſe?
TEC. *Quàdo deprecaris hæc, ſimul & mihi mori*
Precare. Quid enim opus eſt uiuere me, te mortuo?
AI. *Heu tenebræ mea lux, Erebe, ò ſplendi-*

Tanq̃) al'. vt mihi quidem videtur: aut, iudicio quidem meo.

diſsime tanq̃ mihi,
Accipite me, accipite me habitatorem,
Accipite me. neq́; enim deorum genus,
Neq; mortalium
Amplius dignus intueri quempiam in
Vtilitatem hominum.

Iouis) filia. ſ. Minerua.
Pernitioſum) uſq; ad mortem.

Sed me Iouis potens dea
Pernitioſum flagellat.
Quò quis igitur fugiat?
Quò profectus manebo?

Hæc) Achillis arma amiſſa ſunt.

Si hæc quidem deficiunt, amici,
His autem ſimul prope,
Fatuis prædis adiacemus.
Totus autem exercitus duas haſtas uibrans me
Manu interficeret.
TEC. *O infeliciſsima. talia hominem utilem*
Loqui, quæ antea hic non toleraſſet unq̃?
AI. *Fluuij in mare fluentes, maritimaq́; antra, &*
Nemus littoreum,
Multum, multum me, diuq́; iam
Detinetis circa Troiam
Tempus: ſed non amplius me non amplius
Reſpirationes habentem.

Hoc quis ſapiens ſciat.
Heu Scamandrij uicini fluxus
Beneuoli Argiuis,
Non amplius hominem, me
Hunc uideritis, (uerbum
Dico magnum) qualem nullum
Troia exercitus
Vidit, terra profectum à
Græca. In præſenti autem inhonoratus
Sic iaceo.
CHO. *Neq; te detinere, neq; quomodo ſinã, dicere*
Poſſum, in mala talia delapſum.
AI. *Heu heu. quis unq̃ putaſſet ſic cognomine*
Meum conuenturum nomen meis malis?
Nunc enim licet, & bis lugere mihi,
Et ter; tanta enim in mala incidi:
Cuius pater quidem hac ab Idæa terra
Prima præmia uincens exercitus,
Ad domum uenit omnem gloriam ferens.

Conuenturũ) cõſonum fore, propterea q̃d αιασ ab αι quod heu ſignificat dictum, aut compoſitũ videatur.
Vincens) præclaris rebus geſtis.

Ego uero illius filius, eundem ad locum
Troiæ profectus non minori robore,
Neq; opera minora mea operatus manu,
Ignobilis Argiuis ſic pereo.
Atqui tantum certe ſcire puto,
Si uiuens Achilles armorum horum, quibus de
Iudicaturus erat potentiam fortitudinis cuipiam,
Non quis ipſa cœpiſſet alius pro me.
Nunc autem ipſa Atridæ homini ſcelerato mentibus
Perfecere, hominis huius repellentes uictoriam.
Et ſi non hic oculus, & mentes peruerſæ

Iudicaturus &c.) quæ illi, qui robore alijs præſtaret omnibus, decernenda fuerant.
Perfecere) decreuere.

Sententia prohibuiſſent mea, non unq̄
Iudicium contra alium hominem ſic tuliſſent.
Iouis) filia, Minerua. *Nunc autem Iouis terribilis indomita Dea,*
Iam me contra ipſos manū armatā inferentē meam
Inijciens) iniecto furoris morbo. *Aberrare fecit, inijciens rabioſum morbum,*
Vt in his manus cruentauerim gregibus.
Illi uero irrident cum effugerint,
„ *Me quidem non uolente. ſi autem quis deorum*
„ *Noceat, fugiat, & malus præſtantiorem.*
Et nunc quid oportet agere, qui manifeſte dijs
Infenſus ſum? odit autem me Græcorum exercitus:
Odit autem Troia tota, & campi hi.
Linquēs) relicta Achiuorū claſſe. *Vtrum, ad domos, nauales linquens ſedes,*
Solosq; Atridas, mare Aegæum pertranſibo?
Et qualem oculum patri demonſtrabo apparens
Telamoni? Quomodo me tolerabit unq̄ intueri
Nudum apparentem, uictoriæ præmijs ſine,
Quorū ipſe habuit coronā illuſtris gloriæ magnā?
Non eſt opus tolerabile. ſed ſanè profectus
Ad murum Troianorum, congreſſus ſolus ſolis,
Vtile) præclarum facinus. *Et faciens aliquid utile, deinde ad extremū moriar?*
Sed ſic Atridas uoluptate afficerem ſanè.
Non ſunt hæc. conatus quidam quærendus eſt
Talis, à quo ſeni declarabo patri,
Non certe natura timidus ex illo natus.
„ *Turpe enim hominem longa indigere uita,*
„ *Malis quicunq; nihil immutatur.*
„ *Quid enim apud diem dies delectare habet*
„ *Addens, & differens mori?*
Emerem) ullo æſtimarum pretio. ni- *Non utiq; emerem nullo ſermone mortalem,*

Qui uanis ſpebus caleſcit. Nihil hominem illum ego eſſe cenſeo, qui &c.
Sed uel pulchre uiuere, uel pulchre mori
Generoſum decet. omnem audiſti ſermonem.
C H O. *Nullus dicet unq̃, quòd fictitium ſermonem*
Aiax dixeris, ſed tuæ ipſius mentis.
Deſine ueruntamen, & da hominibus amicis
Mentem ſuperare, has curas omittens.
T E C. *O domine Aiax, neceſſaria fortuna*
Non eſt ullum maius hominibus malum.
Ego autem libero quidem nata ſum patre,
Si quidem aliquo potente in diuitijs Phrygum.
Nunc autē ſum ſerua. Dijs enim ſic uiſum eſt ſanè,
Et tuæ maxime manui. Itaq; poſtq̃
Tuũ lectũ congreſſa ſum, beneuolentia pſequor tua,
Et te ſupplico, perq́; familiarem Iouem,
Lectumq́; tuum, quo conciliatus fuiſti mihi:
Ne me uelis famam triſtem accipere,
Tuorum inimicorum ſubditam dimittens alicui.
Si enim mortuus fueris tu, & mortuus omiſeris:
Eadem exiſtima, & me tunc die
Vi correptam Argiuis ab,
Cum puero tuo ſeruile habiturã eſſe nutrimentum.
Et aliquis amaram allocutionem dominorum dicet Amaram allocutionem) dominorum aliquis me illudet.
Sermonibus maledicens. Videte concubinam
Aiacis, qui plurimum potuit exercitus:
Quales ſeruitutes, pro quanta æmulatione habet. Aemulatione) faſtu, gloria.
Talia dicet aliquis. & me quidem dæmon impellet,
Tibi autem turpia uerba hæc & tuo generi. Turpia) erunt. ſ.
Sed reuerere quidem patrem tuum in graui
Senectute relinquens; reuerere autem matrem

Multorum annorum participem: quæ te perſæpe
Dijs ſupplicat, uiuentem ad domos uenire.
Miſerere autem ò rex pueri tui. ſi noua
Educatione priuatus te, gubernabitur ſolus
A tutoribus non amicis: Quantum malum
Illiq́;, & mihi hoc, quando mortuus fueris, tribues.
Mihi enim non amplius eſt, in quod inſpiciam,
Præter te. tu enim mihi patriam deleuiſti haſta,
Et matrem, ſed fatum illum, qui genuit me,
Deſtruxit, inferni mortuos habitatores.
Quæ ſanè mihi erit pro te patria?
Quæ diuitiæ? in te tota ego certe ſaluor.
,, Sed detine & mei memoriã. homini quippe debitũ
Memoriam adeſſe, delectabile ſi quid patiatur. — Patiatur) accipiat
,, Gratia gratiam nanq; eſt pariens ſemper.
,, Cuius uero defluit memoria beneficio affecti:
,, Non eſſet unq̃ hic generoſus uir.
CH. Aiax, habere te miſericordiã, ut & ego, mẽte,
Vellem ſanè: laudares enim huius uerba.
AI. Et ualde laudem conſequetur certe à me,
Si ſolum iuſſum bene audet perficere.
TEC. Sed ò care Aiax, in oĩbus ego certe parebo.
AI. Affer nunc mihi filium meum, ut uideam.
TEC. Atqui timoribus certe ipſum extraxeram. — Timoribus) metus cauſa.
AI. In his autem malis, an quid mihi dicis?
TEC. Ne tibi certe ĩfortunatus occurrẽs morere
AI. Cõueniẽs certe fuiſſet dæmoni meo hoc. (tur.
TEC. At certe ego ſeruaui, ad hoc ſufficere. — Ad hoc ſufficere) vt hoc officij puero pręſtarem.i. vt eum a cæde ſubtraherem.
AI. Laudaui opus, & prouidentiã, quam poſuiſti.
TEC. Quid ſanè ex his iuuare poſſum te?

A I. Da mihi alloqui ipſum, manifeſtumq; uidere.
T E C. Atqui prope certe à miniſtris ſeruatur.
A I. Cur uero non præſentiam habere?

Cur vero &c.) quid igitur ceſſat, ac moratur, quo minus hic coram adſit?

T E C. O fili, pater uocat te: huc miniſtrorum
Duc ipſum, qui quidem manibus dirigens exiſtis.
A I. Venienti loqueris, an derelicto ſermonis?

Derelicto &c.) an longe adhuc exiſtenti, vt non audiat?

T E C. Et iam affert miniſtrorum hic cominus.
A I. Affer ipſum, affer huc. timebit enim non
Recentem hanc inſpiciens cædem,
Siquidem legitime eſt meus, in rebus patrijs.

Rebus patrijs) quo ad patrem. ſi me patre eſt genitus.

Sed ſtatim crudis ipſum in legibus patris
Oportet exercere, & aßimilari natura.
O fili, ſis patre fortunatior,
Cætera uero ſimilis, & fias non malus.
Certe te etiam nunc hoc æmulari habeo,
Propterea quòd nihil horum perſentis malorum.

Aemulari) tibi inuidere: felicẽ exiſtimare poſſum:

In ſapiendo nanq; nihil, iucundißima uita.
Non ſapere enim ualde ſine dolore malum:
Quoad gaudere, & triſtari diſcas.
Quando autem ueneris ad hoc, oportet te, ut patris
Oſtendas in inimicis, qualis ex quali nutritus es.

Patris) vl. aduerſus patris inimicos: vel quali ex patre ſis genitus.

Interea autem leuibus ſpiritibus paſcere iuuenem
Animam nutriens, matri huic lætitiam.
Non te Achiuorum (noui) ullus contumelia afficiet
Triſtibus conuitijs, neq; ſeorſum exiſtentem à me.
Talem Ianitorem cuſtodem Teucrum circa te
Relinquã, educationis prõptũ curatorẽ: ſi ĩ præſenti

Si) al. tameſi.

Longinquus abit, inimicorum uenationem habens.
Sed homines ſcutati, martialis turba,
Vobiſq; communem hanc impero gratiam,

Illiq; meum nuntiate mandatum,ut
Filium,hunc ad domos meas ducens,
Telamoni oſtendat,matriq;,Eribœæ dico,
Vt illos ſit ſenes ſuſtentans ſemper,
Quoad intimos locos inuenerint inferioris Dei.
Et mea arma,neq; præfecti certaminis aliqui
Corruptor)Vlyſſes.ſ. Ponent Achiuis,neq; corruptor meus:
Eiuſdẽ nominis) Clypeum tibi cognominem. Sed ipſum mihi tu fili accipiens eiuſdem nominis
Euryſaces,tene per multum conſutum uertens
Lorũ,ex ſeptẽ pellibus boũ cõfectũ,ĩfrãgibile ſcutũ,
Mihi)mecum. Alia autem arma communia mihi ſepelientur.
Sed q̃ celerrime filium hunc iam ſuſcipe,
Et domum abduc,neq; lamentabiles luctus
›› Lachrymare.ualde certe miſericors mulier.
Tutum fac) occulta,aufer. Tutum fac cito.non eſt ſapientis medici
Flere) flendo dicere. Flere incantationes ſectionis indigenti morbo.
CH. Timui audiens hanc promptitudinem:
Non enim mihi placet lingua tua acuta.
Facies)quid cogitas facere? TEC. O domine Aiax,quidnam facies mente?
AI. Ne interroga,ne inquire.ſapere,pulcrum.
TEC. Hei mihi,quantũ triſtor,& te per tuũ filiũ
Et Deos precor,ne prodens nos fias.
Triſtaris)triſtitia afficis. AI. Valde certe triſtaris.non noſti,ego dijs
Quòd nihil ſufficere ſum debitor amplius?
TEC. Ominata loquere.
AI. Audientibus dic.
Audies) parebis. TEC. Tu autem non audies?
AI. Multa ualde iam dicis.
TEC. Timeo enim ò Rex.
AI. Non concludetis q̃celerrime?

T E C. Per Deos *mollificare.*
A I. *Fatua mihi uideris loqui,*
Si meos mores nuper inſtruere cogitas.
C H. *O inclyta Salamis, tu quidem alicubi*
Habitaris, mari percuſſa, fortunata,
Omnibus conſpicua ſemper.
Ego autem infelix,
Diuturnum ex quo tempus;
Idea maneo
Pratenſi herba ouium,
Innumeratus, ſemper pulcra paſcua habenti:
Tempore uexatus, malam
Spem habens, adhuc me tandem perfecturum
Auertendum obſcurum infernum.
Et mihi immedicabilis Aiax
Adeſt aſſeſſor (hei mihi)
Diuinæ inſaniæ particeps.
Quem emiſiſti
Ante olim bellicoſo
Superantem in Marte.
Nunc uero rurſus mentis ſolus paſtor
Amicis magnus luctus inuentus eſt.
Priora uero opera manibus maxima
Virtutis iniucunda apud ingratos
Exciderunt, exciderunt
Vanos Atridas.
Certe antiqua quidem alta die,
Cana uero ſenectute,
Mater illum quando ægrotantem
Fatue audierit:

Mollificare) & mollire, flectare.
Loqui) aſr, ſape.
Tẽpus) eſt. i. multo iam tempore.
Paſtor) ſuæ ipſe ſibi tantum mentis conſcius.
Vanos) aſr, miſeros.
Antiqua) iã anus facta eius mater.
Aegrotantẽ) inſanum factum.

Lamentum, lamentum,
Neq; miſerabilis luctum auis luſciniæ
Canet infelix: ſed acu-
tiſonos quidem cantus
Lugebit. Manibus percuſſi
Autem in pectoribus certe cadent
Strepitus, & canæ lacerationes iubæ.

Præſtantior &c.) ſatius eſt mortuũ eſſe, q̃ furioſum viuere.

Præſtãtior enim inferno occultus, q̃ ægrotãs incaſſũ.
Qui ex paterna ueniens generatione
Induſtriorum Achiuorum, non amplius conſuetis

Iris) moribus.

Iris firmus, ſed extra uerſatur.
O infelix pater, qualem
Te manet audire
Filij infelicem calamitatem:
Quam nondum ullum habuit
Sæculum Aeacidarum præter hunc.
A I. Omnia longum, & inenumerabile tempus,
Producit obſcura, & manifeſta abſcondit:
Et non eſt inſperatum quidq̃, ſed deprehenditur
Et graue iuſiurandum, & ualde duræ mentes.

Tolerabam) fortiter dicebam, iactabam.

Et ego enim, qui grauia tolerabam tunc
Tinctura ferrum tanq̃, effœminatus ſum os
Ab hac muliere. miſeror autem illam
Viduã apud inimicos, puerũq; orphanũ relinquere.
Sed uado adq; balnea, & littoralia

Expurgans) expurgatis ſordib. criminibus.

Prata: ut ſordes expurgans meas,
Iram grauem declinem Deæ.
Profectuſq;, locum ubi inui::m inueniam,

Haſtam) enſem

Occultabo hanc haſtam meã inimiciſſimã telorum,
Terræ defodiens, ubi nullus uiderit:
Sed ipſam nox, infernuſq; ſeruanto deorſum.

Ego enim ex quo manu hanc accepi
Ab Hectore,donum inimiciſsimo,
Nondum quidq̃ illuſtre habui Argiuis ab.
Sed eſt uerum mortalium prouerbium:
Inimicorum non dona,dona; & non utilia. „
Certe enim in poſterum ſciemus quidem dijs Certe) al'r Quare
Cedere,diſcemus uero Atridas colere.
Principes ſunt:quare cedendum.Quid ni? Quid ni?) al'r honori, dignitati regiæ.
Etenim grauia,& fortiſsima
Honoribus cedunt.hoc quidem niuoſæ Hoc) ob hoc. eadem de cauſa.
Hyemes cedunt fructuoſæ æſtati.
Cedit autem noctis obſcurus circulus,
Albis equis uecto lumen diei accendere:
Grauiumq; mitis flatus uentorum ſedauit
Gementẽ pontum.In autem omnia ſuperãs ſomnus In aut̃) al'r, atq;
Soluit uinciens,neq; ſemper capiens habet.
Nos autem quomodo non cognoſcemur ſapere?
Ego uero ſcio enim nuper,quòd
Quando inimicus eram,in tantum odio habẽdus, Odio habendus) al'r, odio habebã.
Vt & amaturus rurſus:Inq; amicum
Tanta ſubminiſtrans prodeſſe uolam,
Vt ſemper non manſurum:multis enim
Mortalium,infidelis eſt amicitiæ portus. „
Sed circa quidem hæc bene tenebit.Tu autem
Intrò dijs profecta perſeuerans mulier
Precare perficere,meum quæ deſyderat cor.
Voſq; amici eadem huic mihi hæc
Honorate:Teucroq;,ſi uenerit,ſignificate;
Curare quidem nos,beneuolũ autẽ eſſe uobis ſimul.
Ego enim uado illuc,quò eundum eſt.

Vos autem, quæ dico, facite: & cito me fortaſſe
Audietis, & ſi nunc infœliciter ago, ſaluatum.
C H. *Exhorrui amore, ualde lætus autẽ aduolaui.*
Io, io. pan, pan:
O pan pan mariuage Cyllenia
Niue percuſſa
Saxoſa à rupe appare, ò
Deorum Chori factor rex, ut mihi
Nyßias, Cnoßias ſaltationes per te perceptas
Conuerſans coniungas:
Nunc enim mihi curæ eſt ſaltare,
Icarijs autem ſuper pelagis
Veniẽs) huc profectus. *Veniens rex Apollo*
Delius, bene notus,
Mecum ſimul ſis ſemper lætus:
Soluit enim grauem dolorem ab oculis Mars.
Io, Io, nunc rurſus,
Adeſt) licet, tempus eſt. *Nunc ò Iuppiter, adeſt albam*
Serenam appropinquare lucem
Celeribus in mari uelocibus nauibus, quandò Aiax
Abſcondens) reſipuit. *Abſcondens laborem rurſus, deorumq; denuo*
Veneranda omnia iura perficit, pietate
Colens maxima.
" *Omnia magnum tempus, tabefacitq;, & comburit:*
" *Et nihil ſecretum dicerem*
Quandoquidem ex inſperatis
Aiax immutatus eſt
Animo Atridis, magnisq; contentionibus.
N V N. *Homines amici, primum nunciare uolo*
Teucer adeſt nuper Myſijs à

Præcipitijs. ad medium autem profectus exerci tum
Contumelia afficitur ab omnibus argiuis ſimul.
Venientem enim à longe ipſum. in circulo
Diſcentes circunſteterunt: deinde opprobrijs
Diſcentes) a ſ'r, cognitum: vbi agnouerunt.
Pulſabant hinc & hinc. nullus eſt, qui non
Hunc furentis, & inſidiantis exercitui
Conſanguineum aduocantes: ut non auxiliaretur,
Aduocantes) appeller. participiũ pro verbo.
Ne petris totus diſſolutus moreretur.
Quare in tantum uenerunt, ut & manibus
Vaginis extracti perfecti fuerint gladij:
Perfecti) e vaginis ſtricti fuerint.
Finit autem lis progreſſa maxime ultra,
Virorum ſenum in conciliatione ſermonis.
Sed nobis Aiax ubi eſt, ut dicam hæc?
Dominis enim omnem oportet declarare ſermonem. „
C H. *Non intus, ſed uanus nuper, noua*
Vanus) euanuit, abijt.
Conſilia nouis componens moribus.
N V N. *Heu, heu, heu.*
Breuem nos utiq; ille hanc uiam
Breuem) a ſ'. tardã. ſero nos huc miſit Teucer.
Mittens emiſit: an apparui ego tardus?
C H. *Quidnam eſt uſus huius indigens?*
N V N. *Hominẽ allocutus eſt Teucer intra tectũ,*
Allocutus eſt) volebat, illum intẽ torio manere, nõ autem exire.
Non extra aduenire, anteq̃ præſens ipſe ſit.
C H. *Sed abit certe ad optimum conuerſus*
Mentis, dijs ut concilietur iræ.
Iræ) cauſa. ſ. vt auerruncet a ſe deorum iram.
N V N. *Hæc ſunt carmina fatuitatis multæ plena:*
Siquidem quid Calchas bene ſentiens uaticinatur.
C H. *Quale? quid uero ſciens hac re des?*
N V N. *Tantum noui, & præſens forte fui.*
Ex enim conſeſſu & tyrannico circulo
Calchas ſecedens ſolus, Atridis ſeorſum,

In manum Teucri dextram beneuole
Ponens dixit,& præcepit omni arte
Detinere per diem conſpicuam præſentem hanc,
Aiacem ſub tentorijs,neq; dimiſſum ſinere:
Si uiuentem illum,intueri uellet unq̃.
Impellit enim ipſum hac die ſola
Sic)al.vt. *Diuinæ Mineruæ ira..ſic dixit dicens.*
" *Superflua enim & inutilia corpora,*
" *Cadere grauibus à dijs infelicitatibus,.*
" *Dixit uates: Qui hominis natura*
Natus,deinde non ſecundum hominem ſapit.
Ille uero à domibus ſtatim concitatus
Demens pulchre dicente inuentus eſt patre.
Ille enim ipſum alloquebatur:fili haſta
Velis ſuperare quidẽ,cum Deo autẽ ſemp̃ ſuperare.
Ille uero ſuperbe,& ſtulte reſpondit:
Pater,dijs quidem etiam nihil exiſtens,cum,
Potentiam poßideret.ego autem & ſine
Illis,confido hanc eſſe ablaturum gloriam.
Tantum iactabat ſermonem,deinde ſecundo
Diuinæ Mineruæ,quando concitans illum
Loquebatur contra inimicos manũ eruentẽ uertere,
Tunc obloquitur graue,ineffabileq; uerbum:
Regina,Alios Argiuorum prope
Noſtra autẽ)al. contra nos autẽ nunquã erumpet pugna. *Stato,noſtra autem nunq̃ indiguit pugna.*
Talibus ſermonibus implacabilem Deæ
Acquiſiuit iram,non ſecundum hominem ſapiens.
Sed ſiquidem eſt hac die, forte
Simus ipſius cum Deo ſaluatores.
Talia,uates dixit:ille autem ſtatim è ſede

Mittit

Mittit me tibi ferentem hæc mandata
Teucer, ſeruare. ſi autem priuati ſumus, Priuati ſumus).i. poſteriores, vel tardiores fuimus
Non eſt uir ille: ſi Calchas ſapiens.
C H. *O infortunata Tecmeſſa, infelix genus,*
Vide profectã hunc, qualia uerba dicit.
Radit enim in cute hoc, non gaudere quenquam.
T E C. *Quid me rurſus miſeram nuper ceſſantem*
A malis indomitis, è ſede ſurgere facitis?
C H. *Hunc exaudi hominem, qui uenit ferens*
Aiacis nobis factum, quod dolui ego.
T E C. *Hei mihi quid ais ô homo? num periuimus?* Actionem)fortunam, ſtatum, infelicem.
N V N. *Non noui tuam actionem. Aiace autẽ quòd,*
Forenſis ſi quidem eſt, non confido de. Forenſis)ſi tentorium egreſſus eſt.
T E C. *Atqui forenſis, ut doleam. quid inquis?*
N V N. *Illum detinere Teucer iubet*
Tentorium intra manentem, neq; dimittere ſolum.
T E C. *Vbi nam eſt Teucer, et ꝓpter quid dicit hæc?*
N V N. *Adeſt ille nuper, hunc uero exitum*
Pernitioſum Aiacis ſperat ferre. Sperat)timet, veretur &c.
T E C. *Hei mihi miſeræ, à quonam hominũ diſcens?*
N V N. *A Theſtoreo uate per diem*
Præſentem, quando ipſe mortem uel uitam affert. Quãdo) al'r, qđ.
T E. *Hei mihi amici, auxiliatores ſitis neceſſariæ for*
Et feſtinate alij qdẽ, Teucrũ ĩ celeritate uenĩr: (tunæ,
Alij uero ueſpertinos colles, alij uero orientales
Quærite euntes hominis exitum malum:
Noui enim iam ab homine decepta Decepta) deceptã, & deiectã eſ
Et antiqua gratia deiecta.
Hei mihi, quid faciam fili? non ſedendum eſt.
Sed ibo & ego illuc, quò quidem potuero.
Proficiſcamur, laboremus, (non ſedis occaſio) Sedis)ſedendi, & otiandi locus.

Saluare uolentes hominem certe, qui feſtinat mori.
C H. *Proficiſci paratus, & nõ uerbo oſtendã ſolum:*
Celeritas enim operis & pedum ſimul ſequetur.
Iugulator) enſis. ſ. A I. *Iugulator quidem ſtetit, ubi penetrabiliſsimus*
Si ei) a'r, ſi cui. *Poſsit eſſe, ſi ei & ratiocinari otium.*
Donum quidem hominis Hectoris hoſpitum mihi
Maxime infenſi, inimiciſsimiq́; ad uidendum.
Concretus) enſis .ſ. eſt confectus. *Concretus eſt autem in terra hoſtili Troiana,*
Ferrum edenti cote nuper acutus.
Adornans) circũ aptatum. *Compegi autem ipſum bene adornans ego,*
Beneuolentiſsimum huic homini, celeriter mori.
Sic quidem bene parati ſumus, ex his autem mihi
Tu primus ò Iuppiter (etenim decens) auxiliare.
Petam autem te non magnum præmium conſequi.
Mittito aliquem nobis nuntium, malam famam
Teucro ferentem, primus ut me ferat
Collapſum hunc circa nuper aſperſum gladium.
Et ne ab inimicorum aliquo conſpectus ante
Proijciar canibus expoſitus, auibusq́; laceratio.
Hæc te ò Iuppiter deprecor. uoco autem ſimul
Emiſſorem) animarũ, ductorem. *Emiſſorem Mercuriũ terreſtrem, bene me ſoporare,*
Cum immobili, & celeri ſaltu
Latus aperientem hoc gladio.
Voco autem auxiliatrices ſemperq́; uirgines
Semperq́; uidentes omnes in mortalibus paſsiones,
Graues Erinnyes, extendentes pedes, diſcere me,
Ab Atridis quòd diſpereo infelix:
Et illos malos peſsime, & pernitioſos
Corripiant, quemadmodum intuentur me
Propria cæde cõfectũ cadẽtẽ, ſic propria cæde cõfecti
Coram) a'r, à chariſſimis. *Coràm chariſsimis filijs pereant.*

Ite ò Celeres,ultriceſq; Erinnyes,
Guſtate,ne abſtinete ab uniuerſo exercitu.
Tu uero ò altum cœlum equitans
Sol,patriam meam quando terram
Videris,detinens aurea dorſa habentem habenam,
Nuntiato damna mea,mortemq́; meam
Seni patri,& infortunatæ nutrici.
Sanè infelix,hanc quando audierit famam,
Emittet magnum luctum in tota urbe.
Sed nihil opus hæc lamentari fruſtra,
Sed incipiendum opus cum celeritate aliqua.
O mors,mors,nunc me conſydera aduenicns.
Atqui te quidem & illic alloquar ſimul exiſtens.
Te uero ò ſplendidæ diei præſens ſplendor,
Et aurigam Solem alloquor
Valde ultimum ſanè,& nunq̃ rurſus deinceps.
O lux,ò terræ ſacrum domeſticæ ſolum
Salaminis,ò paternum laris fundamentum,
Inclytæq; Athenæ,& ſimul nutritum genus,
Ionteſq;,fluuijq; hi,& Troiana
Sola alloquor.ualete ò nutritores mei. Sola) loca,prata, regiones.
Hoc uobis Aiax uerbum ultimum dicit.
Alia autem in inferno inferis dicam.
SEM. Labor labori laborem fert.
Quò,quò
Quonam non iui ego?
Et nullus ſcit me docere locus. Docere)oſtendere Aiacem.
Ecce,ecce.ſtrepitum rurſus audio quendam.
SEM. Noſtræ,certe,nauis
Communem conuerſationem.
SEM. Quid igitur?

SEM. *Omne calcatum eſt latus occiduum nauium.*
SEM. *Habes igitur?*
SEM. *Laboris certe multitudinẽ, et nihil in cõſpe-ctum plus.*
Iactibus) radijs. ab ortu. SEM. *Sed neq; mihi à ſolis iactibus*
Viam, uir alicubi oſtendit apparens.
CH. *Quis ſanè mihi, quiſnam*
Induſtriorum piſcatorum
Prędas) a r r ſedes *Habens inſomnes prædas:*
Vel quis cœleſtium deorum, uel fluentium
Sciens) peritus, ſcius. *Boſphoreorum fluminum ſciens*
Illum crudelem ſicubi errantem
Inſpiciens, dicat?
Grauia nanq;, me longorum erratorem
Laborum ſecundo non appropinquaſſe curſu:
Sed debilem hominem non uidere, ubi.
TEC. *Hei mihi.*
Extenſa) adſonans, vicina. CH. *Cuiuſnam uox extenſa egreſſa eſt è ſylua?*
TEC. *Heu infelix.*
CH. *Captiuam infortunatam ſponſam uidi*
Tecmeſſam, miſerationi huic commiſtam.
TEC. *Occidi, perij, deprædata ſum ò amici.*
CH. *Quidnam eſt?*
TEC. *Aiax hic nobis nuper recenti cæde confectus*
Iacet, occulto gladio circumplicitus.
Hei &c.) heu meos reditus. CH. *Hei mihi meorum redituum.*
Hei mihi, occidiſti rex
Hunc connautam.
Heu infelix, heu infelix mulier.
TEC. *Sic hoc ſe habente, lugere adeſt.*
Videlicet) manifeſtum eſt, quod ſeipſum interfecerit. CH. *Cuius nam fecit manu infelix?*
TEC. *Ipſe à ſeipſo uidelicet. in nanq; ei terra*

Concreta hæc haſta aduerſa declarat.

Concreta) fixus enſis.

C H. Hei mihi damnũ meũ. ſolus utiq; interfectus es,
Incuſtoditus ab amicis.
Ego uero omnia ſurdus,

Surdus) al'. inſenſatus.

In omnibus inſciens neglexi.
Vbi, ubi
Iacet calamitoſus,

Calamitoſus) inhumanus, immitis in ſeipſum.

Infelix Aiax?
T E C. Non ſpectatrix. ſed illum circumplicita

Spectatrix) al'r. ſpectandus eſt.

Veſte cooperiam hac omnino, quandoquidem
Nullus, qui etiam amicus tolerauerit uidere
Spirantem ſurſum ad nares; exq; rubra
Plaga nigrum ſanguinem à domeſtica cæde.

Domeſtica) propria.

Hei mihi quid faciam? quis te feret amicorum?
Vbi Teucer? quàm opportunus, ſi ueniat, ueniret;
Collapſum fratrem hunc ornare.

Ornare) ad componendum, ſepeliendum.

O infelix Aiax, ſolus exiſtens, qualiter te habes:
Vt etiam apud inimicos dignus lamẽtationes cõſequi.
C H. Debebas miſer,

Debebas) eras o dure Aiax aliquã tranſacturus.

Debebas tempore crudelis
Certe perficere malam
Sortem infinitorum
Laborum. talia mihi
Nocturna, & diurna
Inſpirabas crudelis
Inimica Atridis
Pernitioſa cum paßione.
Magnus ſanè erat illud princeps tempus
Damnorum, quando manu potens præmium
Armis poſitum erat certamen de,
T E C. Hei mihi.

C H. *Vadit ad iecur(noui)generoſus dolor.*
T E C. *Hei mihi.*
Perſuadeo) nihil te prohibeo &c.
C H. *Nihil te non perſuadeo, & bis lugere mulier,*
Tali priuatam nuper amico.
T E C. *Tibi quidem opinari hæc licet,mihi autē ual-*
C H. *Confiteor.* *(de ſapere.*
T E C. *Hei fili,ad qualia ſeruitutis iuga*
Proficiſcimur.quales nobis inſtant cuſtodes.
C H. *Hei mihi non dolentium*
Geminorum dixiſti
Ineffabile opus Atridarum hac calamitate.
Sed prohibeat Deus.
Non &c.)nō hęc ſine numine diuū eueniunt,ſic cecidere.
T E C. *Non ſanè hæc ſunt ſic,non dijs cum.*
C H. *Valde certe prægrauem dolorem confecere.*
T E C. *Tale quidem Iouis grauis dea*
Pallas plantat damnum,Vlyßis gratia.
C H. *An doloſo*
Animo conuitiatur
Multa paſſus uir,
Inſanientibus) q̄ per inſaniam accidere.
Ridet autem inſanientibus doloribus,
Multum riſum?heu,heu.
Duplices)ambo, gemini.
Simulq́; duplices reges,
Audientes Atridæ?
T E C. *Hi igitur rideant, & inſuper gaudeant malis*
Inſpicientem)viuum.
Huius. forſitan hi & ſi inſpicientē non deſyderabant,
Mortuum eluxerint in neceßitate haſtæ.
» *Nam mali mentibus,bonum manibus*
» *Habentes,non ſciunt,priuſq̄ quis eiecerit.*
Mihi amarus mortuus eſt,q̄ illis dulcis,
Sibiipſi autē delectabilis.quæ enim optauit conſequi,
Acquiſiuit ſibi mortem,quam quidem uolebat.

CH. Quomodo ſanè hunc irridere poterunt contra?
Dijs mortuus eſt hic, non illis, non.
Ad hæc Vlyſſes in uacuis contumelia afficiat. Vacuis) in mortuos ſæuiat.
Aiax enim ipſis non amplius eſt, ſed mihi
Relinquens moleſtias & luctus abit.
TEV. Hei mihi.
CH. Taceto. uocem enim uideor Teucri audire,
Clamantis damni huius ſignificatiuum carmen.
TEV. O chariſſime Aiax ò cõſanguinee ocule mihi,
Num lucratus es, quemadmodum fama ſuperat? Fama &c.) oẽs affirmant.
CH. Perijt uir Teucer, hoc ſcito.
TEV. Hei mihi grauem ſanè meam calamitatem.
CH. Sic ſe his habentibus.
TEV. O infelix ego, infelix.
CH. Adeſt lugere.
TEV. O grauis paſſio.
CH. Valde certe Teucer.
TEV. Heu miſer. quidnam filius
Huius ubi mihi terræ extat Troianæ?
CH. Solus apud tentoria.
TEV. Non quàm celerrime
Sanè duces ipſum huc, ne quis ut priuatæ
Catulum leænæ inimicorum rapiat.
Abi, conare, collabora. mortuis amant "
Omnes iacentibus illudere. "
CH. Sanè adhuc uiuens Teucer, hunc tibi curæ eſſe
Iuſſit ille uir, quemadmodum certe curæ eſt.
TEV. O omnium ſanè ſpectaculorum mihi
Miſerrimum, quæ uidi oculis ego:
Viaq; uiarum omnium conficiens Conficiens) quæ me maximo dolore confeciſti.
Maxime mea uiſcera, quam nunc iui.

O chariſſime Aiax, tuam ut perſenſeram
Mortem perſequens, & per ueſtigia inquirens.

Dei alicuius) al'. veluti a Deo aliquo.

Acuta enim tui fama, ut Dei alicuius,
Peruenit Achiuos ad omnes, quòd peris mortuus.
Quæ ego audiens infelix, ex pedibus quidem exiſtens,
Suſpirabam: nunc autem uidens pereo.
Hei mihi.
Abi, reuelato: ut uideam omne malum.

Ocule) al'r, o horrendum viſu ſpectaculum.

O infeliciſſime ocule, & audaciæ amaræ,
Quot moleſtias mihi ſeminans, peris.
Quonam enim ire mihi poſſibile, ad quos mortales,
Tuis auxiliatum in laboribus nullibi?
An Telamon tuus pater, meusq; ſimul
Acciperet beneuolus, propitiusq; fortaſſe

Nō cui &c.) cui ne feliciter quidē agēti iucūdus eſt riſus, nedum tanto ob filij cædem in mœrore conſtituto.

Haſta).i. bello captiua natum fœmina dicet.

Potentias) opes regnum.

Venientem ſine te? quomodo enim? non cui adeſt
Neq; feliciter agenti quicq̄, iucundius ridere.
Hic quid occultabit? quale non dicet malum?
Ex haſta natum hoſtili nothum,
Timiditate prodentem, & imbecillitate
Te chariſſime Aiax, uel dolis, ut tuas
Potentias mortui, & domos poſſiderem tuas.
Talia uir iracundus in ſenecta grauis
Dicet pro nihilo, in contentionem concitatus.
Ad extremum autem exterminatus à terra proijciar
Seruus ſermonibus pro libero apparens.
Talia quidem per domum. In Troia autem mihi
Multi quidem inimici, paucíq; utiles.
Et hæc omnia te mortuo inueni.
Hei mihi quid faciam? quomodo à te auellam amaram
Hanc uariam cuſpidem? ò miſer, à quo

Tempore) aliqñ.

Homicida expiraſti. uidiſti, quòd tempore

Debebat te Hector & mortuus corrumpere.
Conſyderate per deos calamitatem duorũ mortaliũ.
Hector quidem, quo hoc donatus fuit ab,
Cingulo deuinctus, equeſtribus ex curribus
Pendebat ſemper, quoad perdidit uitam.
Hic autem illius hoc donum habens
Ab hoc perijt lætali lapſu.
An non Erinnys hunc fabricauit gladium,
Et illud inferni opifex agreſtis?
Ego quidem & hæc, & omnia ſemper
Dixerim hominibus machinari deos.
Cui uero non hæc ſunt in mente amica,
Illeq; illa amet, & ego hæc.
C H. Ne intẽde lõgã: ſed quẽadmodũ cõdas ſepulcro
Conſydera, hominem, & quid loqueris cito.
Video enim inimicum hominem. & forte malis
Ridens, ad quæ ſceleratus perueniret uir.
T E V. Quiſnã eſt? quẽ hominẽ proſpicis exercitus?
C H O. Menelaus: cui hanc nauigationẽ parauimus.
T E V. Video, diſcere enim ꝓpe exiſtẽs, nõ difficilis.
M E. Tu (te uoco) hunc mortuum manibus
Ne aufer, ſed ſine, quomodo habet.
T E V. Cuius gratia tantum expendiſti ſermonem?
M E. Viſa mihi, uiſa autem, qui imperat exercitui.
T E V. Non igitur dixeris, quãnam culpã apponens?
M E. Propterea quòd ipſum ſperantes à domo
Ducere Achiuis ſociumq; & amicum,
Inuenimus quærentes inimiciorem Phrygibus.
Qui exercitui uniuerſo conſultans cædem
Nocte contra militauit, ut interficeret haſta.
Et ſi non deorum aliquis has inſidias extinxiſſet:

Pendebat) raptatus eſt.

Cui vero) q̃ vero nõ ita ſentit &c.

Loqueris) quid aduenienti Menelao reſpõdeas.

Perueniret) ad ea deueniet cõuitia ſupple.

Nauigationẽ etc.) cuius cauſa huc adnauigauimus.

Diſcere) cognitu.

Tu) heus tu.

Viſa) ſtatuta, decreta: quæ ita mihi videntur.

Conſultans) machinatus.

Cõtra militauit) aggreſſus eſt.

1040

BIBLIOTECA NAZ. ROMA VITTORIO EMANUELE

Nos certe hac, quam ille ſortitus eſt fortunam;
Mortui iacuiſſemus, turpiſsima morte:

Immutauit) conuertit.

Hic uero uixiſſet. nunc autem immutauit Deus
Huius contumeliam, contra oues & greges cadere.
Quorum cauſa ipſum nullus eſt uir potens

Tale.) vel adeo, tam.

Tale, ut corpus tumulet ſepulcro:
Sed circa uiridem arenam eiectus,
Auibus pabulum marinis fiet.
Ad hæc nullam grauem attollas iram.

Videnti) viuenti.

Si enim uidenti non potuimus dominari:
Prorſus mortuo, imperabimus: etiam ſi non uolueris,
Manibus auertentes. non enim eſt ubi
Sermones audire uiuens unq̃ uoluerit meos.

Malo &c.) alr. mali eſt hominis. Iuſtum &c.) nolle, negligere.

Atqui malo ab homine, hominem popularem
Nihil iuſtum iudicare præſidentes audire:
Non enim unquã neq; in ciuitate leges recte
» *Ferri poſſent, ubi non conſtiterit timor:*
» *Neq; exercitus certe ſapiẽter gubernaretur amplius,*
» *Nullum timoris propugnaculum, neq̃; pudoris habẽs.*
» *Sed hominẽ oportet, etſi corpore natus fuerit magno,*
» *Putare cadere poſſe, & à paruo malo.*
» *Timor nanq; cui adeſt, pudorq́; ſimul,*
» *Salutem habentem hunc ſcito.*
» *Quãdo ãt cõtumelijs afficere, facereq́;, quæ uult licet:*
» *Hanc exiſtima urbem tempore tandem*
» *Ex ſecundis uentis currentẽ in profundum lapſuram.*

Quibus) alr, ſi. Quibus) aliter, ſi angamur. Serpunt) hæc ſe mutuo cõſequũtur: oĩum rerum eſt viciſſitudo.

Sed ſit mihi & timor aliquis opportunus,
Et ne putemus facientes, quibus lætemur:
Non repoſituros rurſus, quibus angamur.
Serpunt uiciſsim hæc. ante hic erat (bio.
Splẽdẽs cõtumeliator, nũc uero ego ualde rurſus ſup-

Et tibi prædico, hunc ne ſepelias, ut
Ne hunc ſepeliens, ipſe in ſepulcra cadas.
C H. *Menelae ne mentes ſupponens ſapientes*
Deinde ipſe in mortuis contumeliator fias.
T E V. *Nunq̃ homines, hominẽ admirarer amplius,*
Qui nihil exiſtens generationibus, deinde peccat:
Quando qui putantur generoſi nati eſſe,
Talia peccant in ſermonibus uerba.
Age dic à principio rurſus. quomodo tu dicis ducere
Hominem Achiuis huc ſocium accipiens?
Non ipſe enauigauit, ut ſibi imperans?

Q. ũo) aliter, an
Accipiens) acceptum
Sibi imperans) ſui iuris

Vbi tu imperas huic? ubi nam tibi multitudinibus
Licet imperare, quibus hic dux erat à domo?
Spartæ imperans ueniſti, non nobis dominans.
Neq; eſt ubi tibi hunc ornare plus
Imperij propoſita erat lex, quam & huic, te.

Ornare) regere, imperare.

Subditus aliorum huc nauigaſti, non omnium
Dux: ut Aiaci dux fueris unq̃.
Sed quibus quidem imperas, impera & grauia uerba
Puni illos: hunc autem, ſiue non tu dicis,

Grauia) propter ſupple.

Siue alter imperator: in ſepulcra ego
Ponam merito, non tuum ueritus os.
Non enim quid tuæ cauſa militauit
Mulieris, quemadmodum labore multo pleni:
Sed cauſa iuramentorum, quibus erat obſtrictus,
Tui uero nihil: non enim uolebat ullos.
Ad hæc, plures huc caduceatores accipiens
Et ducem uenit. tui uero ſtrepitus
Non conuerterer, ut ſis qualis quidem es.
M E. *Neq; rurſus talẽ linguam in malis amo,*
T E V. *Dura nãq;, etiã ſi ualde iuſta fuerint mordẽt.*

Labore &c.) mercenarij, mercede conducti.
Volebat) dignabatur
Accipiens) acceptis caduceatoribus
Strepitus) tuis obſtreperis minis nihil mouear.

M E. *Sagittarius uidetur non parua ſuperbire.*
T E V. *Non enim mechanicam artem poſſedi.*
M E. *Magnum aliquid iactares, ſcutum ſi acciperes.*
T E V. *Etiam nudus, ſufficerem tibi certe armato.*
M E. *Lingua tua iram q̃ grauem nutrit.*
T E V. *Cum iuſto enim ualde licet ſuperbire.*
M E. *Iuſta ne, hunc feliciter agere, interficientẽ me?*
T E. *Interficiẽtẽ? graue certe dixiſti, ſi et uiues mortuus.*
M E. *Deus enim ſaluat me, hoc autem pereo.*
T E V. *Ne nunc inhonora deos dijs ſaluatus.*
M E. *Ego ne uituperarem deorum leges?*
T E V. *Si mortuos non ſinis ſepelire præſens.*
M E. *Certe ipſe mei ipſius hoſtes: non enim honeſtũ.*
T E V. *An tibi Aiax hoſtis fuit unquam?*
M E. *Odio habentem oderat, & tu hoc ſciebas.*
T E V. *Fur enim ipſius ſuffragiũ ferẽs inuẽtus fuiſti.*
M E. *In iudicibus, & non me hoc aberratum eſt.*
T E V. *Multa male clãculũ tu occulte egiſſes mala.*
M E. *Hoc ad moleſtiam uerbum procedit alicui.*
T E V. *Non magis, ut uidetur, q̃ cruciabimus.*
M E. *Vnum tibi dicam. hic eſt non ſepeliendus.*
T E V. *Tu uero contra audies hunc, quòd ſepelietur.*
M E. *Iam olim uidi hominem ego lingua audacem,*
Nautas impellentem hyeme nauigare:
Cui locutionem non inueniſſes; quando in malo
Tempeſtatis detinebatur, ſed ſub ueſte occultatus
Conculcare præbuiſſet uolenti nautæ.
Sic autem & te & tuum procax os,
Paruæ nebulæ cito aliqua ſpirans magna
Procella extingueret multam uocem.
T E V. *Ego uero hominem uidi fatuitatis plenum*

Iactares) gloriarere profecto plurimum.

Nudus) inermis.

Superbire) audacter reſpondere.

Iuſta) æquum eſt ne? &c.

Interficientẽ) interficere qui voluerit.

Hoc) aſ'r, huic. i. quo ad quidẽ huius voluntatem.

Hoſtes) ſupple, ſepelire non ſino.

Non magis &c.) nõ plus (opinor) mali patiemur, q̃ inferimus.

Locutionẽ) vocem, verba.

Conculcare) peſſundandum præbebat.

Qui in malis contumelia afficiebat propinquos.
Deinde ipſum intuitus quidam ſimilis mei,
Iráq; ſimilis, dixit talem ſermonem.
O homo, ne fac mortuis male.
Si enim facies, ſcias nocuiſſe. Scias &c.) ſcias, & telæſum iri.
Talia fatuum hominem admonebat præſens.
Video itaq; ipſum, & eſt (ut mihi uidetur)
Nullus unq̄ alius, quam tu. num recte aſſimilaui? Aſſimilaui) an obſcure locutus ſum?
M E. *Abeo, etenim turpe, ſi audiret quis,*
Verbis punire, cui uim inferre licet.
T E V. *Vade nunc, & mihi enim turpiſſimū, audire*
Hominem uanum improba uerba loquentem.
C H. *Erit magnæ litis quoddam certamen.*
Sed quantum potes Teucer celerans,
Feſtinato curuam foſſam aliquam uidere
Huic: ubi mortalibus ſemper memorabile
Sepulcrum marcidum detinebit.
T E V. *Atqui in ipſum tempus hi prope*
Adſunt hominis huius filiusq;, & mulier,
Sepulcrum ornantes infortunati mortui.
O fili accede huc, & ſtans prope
Supplicator. tange patrem, qui te genuit.
Sede autem conuerſus, in manibus habens
Comas meas, & huius, & tui ipſius tertij,
Supplicatorium theſaurum. ſi uero quis exercitus,
Vi te abſtrahat ab hoc mortuo:
Malus male inſepultus cadat è terra,
Generis omnis radice priuatus
Sic, quemadmodum hunc ego incido capillum.
Tene ipſum ò fili, & ſerua; neq; te
Moueat quis, ſed accidens, tene.

Vosq; ne mulieres pro uiris prope
Aſtate, ſed auxiliamini, quoad ego ueniam

Solicitus) curato, & facto huic ſepulcro.

Sepulcri ſolicitus huic, & ſi nullus ſinit.
C H. Quis ſanè ultimus demum finiet
Multum errantium annorum numerus,
Inceſſabilem ſemper mihi
Pugnantium laborum
Infelicitatem inducens,

Tenebroſam (aliter, ſquallidam.

Per tenebroſam Troiam
Infelix opprobrium græcorum?
Debebat prius æthera ſubire
Magnum, uel multis communem infernum
Ille uir, qui triſtium
Oſtendit armorum Græcis communem martem.
(Heu labores progenitores laborum.)

Depopulatus (aliter perdidit

Ille enim depopulatus eſt homines.
Ille neq; coronarum,
Neq; profundam calicum
Tribuit mihi oblectationem conuerſari.
Neq; dulcem tibiarum ſonitum:
Infelix, neq; nocturnam
Delectationem pernoctare,
Amoribus autem priuauit. hei mihi.
Iaceo autem ſine cura ſic,
Semper denſis roribus
Madefaciens comas triſtes,
Monumenta Troiæ.
Et prius quidem nocturni
Timoris erat mihi ſeptum,
Et telorum ſtrenuus aiax.

Nunc autem hic remiſſus eſt triſti Remiſſus eſt) aliter iacet
Dæmone.quæ mihi,quæ adhuc igitur
Delectatio aderit?
Sim,
Vbi latrans eſt maris
Propugnaculum mare dilutum ſummam
Sub regionem,Sunij,
Sacras ut allo-
Queremur Athenas.
TEV. *Atqui intuitus feſtinaui imperatorem*
Agamemnonem nobis huc hunc cum impetu uenientẽ.
Manifeſtus autem mihi eſt ſiniſtrum ſoluturus os.
AG. *Te grauia uerba nuntiant mihi*
Tolerare contra nos ſic ſine luctu dicere?
Te ſane ex captiua dico.
Profecto nutritus matre generoſa à,
Superba locutus fuiſſes, & à ſummis profectus eſſes: Nutritus) natus A ſummis) ſummis digitis incederes .i. ſuperbe
Quando nihil exiſtens nihilo contra ſtetiſti: Nihilo, nulla de re.i. pro Aiace q nihil iam eſt.
Et neq; imperatores,neq; nauium præfectos ueniſſe
Nos Achiuorum,neq; tui iuratus es:
Sed ipſe imperans, ut tu inquis, Aiax nauigauit.
Hæc non audire magna à ſeruis mala?
Cuius clamaſti hominis ſic ſuperba? Cuius?) de quo homine.
Quo euntis,uel ubi ſtantis:cuius quidem non ego? Cuius) ſim princeps.ſ.
Non ſanè Achiuis homines ſunt præter hunc?
Amara uidemur Achillæorum armorum
Certamina Argiuis edixiſſe tunc:
Si ubiq; appareamus ex Teucro mali,
Et non ſufficiet nunq̃ uobis,neq; uictis
Cedere:quæ multis placuere iudicibus;
Sed ſemper nos uel malis iacietis,

Vel cum dolo ſtimulabitis uicti?
,, Ex his certe moribus nunq̃
Rei) aſſr, legis. Status fieret ullius rei,
,, Si merito uincentes expellemus,
Poſteriores) victos. Et poſteriores, in ante ducemus.
,, Sed prohibenda hæc ſunt. non enim lati,
,, Neq; lata dorſa habentes uiri ſecuriſsimi,
,, Sed ſapientes bene, ſuperant ubiq;.
,, Magnus uero latere bos, à paruo tamen
,, Flagello rectus in uiam proficiſcitur.
Tibi accedẽs) te manere, tibi impendere. Et tibi accedens hoc ego remedium
Video cito: ſi non mentem poſſederis aliquam.
Qui homini non amplius exiſtenti, ſed iam umbræ
Confidens, contumelia afficis, & libere loqueris.
Non ſapiens eris? non diſcens, qui es natura,
Hominem) liberum. ſ. Alium quempiam duces hominem,
Qui ad nos pro te dicet tua?
Te enim dicente, non amplius diſcerem ego:
,, Barbaram enim uocem non audio.
CH. Vtinam uobis utriſq; mens fiat ſapere.
Hoc enim nihil uobis habeo melius dicere.
TEV. Heu, mortui quam celeris mortalibus
,, Gratia diffluit, & prodita deprehenditur.
Si tui certe hic uir neq; in paruis ſermonibus:
Cuius) pro quo. Aiax, amplius tenet memoriam: cuius tu ſæpe
Tuam protendens ante laboraſti animam haſta.
Sed abeunt omnia hæc proiecta.
O multa locute nuper & inconſyderata uerba,
Non meminiſti non amplius quicq̃, quando
Septa olim uos hic intra clauſos
Verſione &c.) pugna. Iam nihil exiſtentes in uerſione haſtæ,

Liberauit

Liberauit ueniens ſolus? circa quidem nauium
Summa iam nautica tabulata
Igne ardente, & in nauticas naues
Inſiliente ſurſum Hectore foſſas ſuper.
Quis hæc prohibuit, non hic erat faciens hæc,
Quem nullibi dicis neq; congreſſum eſſe pede?
Num uobis hic hæc fecit iuſta?
Et quando rurſus ipſe Hectorem ſolus ſolum
Sortitusq́;, & iniuſſus uenit contrarius?
Non fugitiuam ſortem in medium deponens
Liquidæ terræ glebam, ſed qui bene criſtatæ
Galeæ erat primus ſaltum leuem facturus.
Ille erat faciens hæc, ſimul autem ego preſens
Seruus, ille ex barbara matre natus.
Infelix, quò aſpiciens hæc & dicis?
Non noſti, tui patris quidem qui ante extitit pater:
Antiquum exiſtentem Pelopem barbarum phrygem?
Atreum autem, qui rurſus te ſeuit impijßimum,
Proponentem fratri cænam propriorum filiorum?
Ipſe autem matre natus es Creſſa, propter quam
Accipiens introductum hominem, generans pater,
Dimiſit mutis piſcibus corruptionem?
Talis exiſtens tali exprobras ſatum?
Qui ex patre quidem ſum Telamone natus:
Qui exercitus prima præmia uictoriæ capiens, meam
Habuit coniugem matrem, quæ natura quidem erat
Regina, Laomedontis. ſelectam uero illam
Donum illi dedit Alcmenes filius.
Num ſic optimus ex optimis duobus
Natus, uerecundabor conſanguineos:

Deponens) depoſito calculo.

Quo) in quã nobilitatem,

Proponentẽ) qui appoſuit. uel appoſuiſſe.
Matre) Aëropæ. ſ.
Introductum) cũ deprehendiſſet adulterum.
Talis) tali e ſtupro cõceptus mihi optimis orto parentibus genus obiicis?

Regina) regis filia.

Verecundabor) dedecorarem parentes meos.

Quos nunc tu talibus in laboribus iacentes
Impellis inſepultos, neq; uerecundaris dicens?
Iacietis)ſeuictis i hoc Aiacis cadauer. — Bene nunc hoc ſcias. hunc ſi iacietis aliquò:
Iacietis & nos tres ſimul adiacentes.
Quandò pulcrum mihi hoc pro laboranti
Mori manifeſtè magis; q̄ tua pro
Vxore, uel tuoq; fratre, dico.
Ad hæc, uide non meum. ſed etiam tuum:
Quia ſi me lædes quicq̄, uoles tandem
Et timidus eſſe magis, quàm mihi audax.
C H. Rex Vlyſſes in tempore ſcias ueniſſe
Cōiūcturus) compoſiturus — Si non coniuncturus, ſaltem ſoluturus ades.
V L. Quidnam eſt homines? eminus enim ſenſi
Vocem Atridarum, hunc propter fortem mortuum.
A G. An non audientes ſumus turpiſſimos ſermones
Rex Vlyſſes, hoc ab homine nuper?
V L. Quales? ego enim homini ueniam habeo
Conijcere)retaliari verbis. — Audienti improba, conijcere uerba mala.
T E V. Audiuit turpia, faciens enim erat talia mihi.
V L. Quid nam tibi fecit, ut & damnum habeas?
A G. Non, dicit permiſſurum hunc mortuum ſepulcri
Expertem ſed contra uim ſepulturum meam.
V L. Licet igitur dicenti uera amico
Concurrere) concordare, aſſentiri. — Tibi nihil minus, quàm ante concurrere?
A G. Dic ſanè enim eſſem non bene ſapiens. quoniam
Amicum te ego maximum Argiuorum puto.
V L. Audi nunc, hominem hunc per deos
Vis)ira, odium: — Ne toleres inſepultum ſic ſine luctu proijcere.
Nequaq̄) vllo pacto. — Neq; uis te nequaq̄ uincat,
In tantum odiſſe, ut iuſtitiam conculces.

Et mihi enim erat olim hic inimiciſſimus exercitus,
Ex quo potitus ſum Achilleis armis:
Sed illum tamen exiſtentem ego talem mihi
Non inhonorarem: ut non dicam
Vnum hominem uidiſſe optimum Argiuorũ, quotquot Vt non &c.) Vt dicã ex Græcis p̃ter Achillem hoc fortiorẽ fuiſſe neminem.
Ad Troiam uenimus, præter Achillem.
Quare non merito certe inhonoraretur tibi.
Non enim quid hunc, ſed deorum leges
Corrumperes. hominem autem nõ iuſtum, ſi moriatur, Iuſtũ) non æquum eſt.
Lædere bonum: neq; ſi odio habens exiſtas.
A G. *Tu hæc Vlyſſe, hoc pro contendis mecum?*
V L. *Ego certe. oderam autem, qũ erat odiſſe pulcrũ.*
A G. *Non ne mortuo etiam inſilire te oportet?* Inſilire) inſultare.
V L. *Ne gaude Atrida lucris non honeſtis.*
A G. *Tyrannum colere pia non facile?*
V L. *Sed bene dicentibus amicis honores tribuere.*
A G. *Audire bonũ hoĩem oportet eos, q in magiſtratu.*
V L. *Deſine. imperas certe amicis, uictus.*
A G. *Memento quali uiro gratiam das.*
V L. *Hic inimicus uir, ſed generoſus olim erat.*
A G. *Quid tãdẽ facies? inimicũ ſic revereris mortuũ?*
V L. *Vincit enim uirtus me inimicitia maior.* Maior) magis q̃ ipſa, quæ inter nos interceſſit ſimultas.
A G. *Tales ſanè uiri leues mortalibus.*
V L. *Sanè ualde multi nunc amici, & rurſus amari.*
A G. *Tales laudas uero tu poſſidere amicos?* Leues mort.) alr pauidi mortaliũ.
V L. *Durum laudare non amo animum ego.* Amo) ſoleo:
A G. *Nos tu timidos hac die oſtendes.* Hoĩes &c.) oſtendam. ſ.
V L. *Homines quidem certe græcis omnibus iuſtos.*
A G. *Conſulis igitur me mortuum ſepelire ſinere?* Veniã) vt moriar & ipſe: vel veniã ego quoq; ad ſepeliendum eum.
V L. *Ego certe. etenim ipſe huc ueniam.*

A G. *Certe omnia ſimilia quilibet uir ſibi laborat.*
V L. *Cui nam me magis decens, q̃ mihi ipſi laborare?*
A G. *Tuum ſane opus, non meum, uocabitur.*
V L. *Vtcunq; facies, ubiq; bonus eris.*
A G A. *Sed bene certe hoc ſcias, quòd ego*
Tibi quidem tribuerem hac etiam maiorem gratiam.
Hic autem & illic, & hic exiſtens, mihi quidem tamen
Inimiciſſimus erit: tibi autẽ facere licet, quæ oportet.
C H. *Quicunq; te Vlyſſe non dicit mẽte ſapientem*
Natum eſſe, talem exiſtentem, fatuus eſt uir.
Deinceps) poſt hac.
V L Y. *Et nunc certe Teucro deinceps nuntio,*
Quantum tunc inimicus eram, tantum eſſe amicum:
Et mortuum hunc conſepelire uolo,
Deficere) omittere.
Et collaborare, & nihil deficere, quantum
Oportet optimis uiris laborare mortales.
T E V. *Optime Vlyſſes omnia poſſum te laudare*
Verbis: & me fruſtratus es ſpe multum.
Huic enim exiſtens inimiciſſimus Argiuorum uir,
Solus affuiſti manibus, neq; toleraſti præſens,
Mortuo huic, uiuens conuitiari magnum:
Vt imperator attonitus ueniens,
Conſanguineus) eius frater.
Ipſeq;, & conſanguineus uoluerunt,
Conuitijs affectum ipſum eijcere ſepulcro ſine.
Legatus) prīceps
Namq; illos olympi huius legatus pater
Miniſtra) aliter perfecta.
Memorq; Erinnijs, & miniſtra iuſtitia,
Malos male corrumpant, quemadmodum uoluere
Hominem conuitijs eijcere indigne.
Te autem ò ſenis ſemen Laertis patris
Tumulum quidem timeo. huius contingere ſinere,
Ne mortuo hoc moleſtum faciam.

Alia autem, & ſimul fac, & ſi quem exercitus
Vis ferre: nullum dolorem habebimus.
Ego autem alia omnia præbebo. tu uero
Vir erga nos bonus exiſtens, ſcias.
V LY. *At uolebam quidē: ſi autem non eſt tibi gratū*
Facere hæc nos, abeo laudans tuum. Laudāns &c.) laudata uolunta te tua.
T E V. *Satis. iam enim multum extenſum eſt*
Tempus: ſed alij quidem curuam foſſam
Manibus feſtinate. alij autem altum
Tripodem, utrinq; ignem accipientem purgationum legitimarum
Ponite opportunum: una autem ex tentorio
Hominum congregatio armatum
Ornatum ferat.
Fili, tu autem patrem certe quantum potes,
Amicitia tangens, latera mecum
Hæc alleua. Adhuc enim calida
Foramina ſurſum ſpirant nigram Foramina) Fiſtulæ.
Potentiam. ſed age omnis amicus quicunq; uir
Dicit adeſſe: moueatur, uadat
Huic homini laborans omnia bono,
Et nullidum præſtantiori mortalium
Aiace: quando erat, tunc dico.
C H O. *Sane multa mortalibus eſt uidentibus* Multa &c.) Multa quidem licet mortalibus cognoſcere ex rerū ipſarum euentibus: prædicere autem de futuris, difficile plane eſt.
Cognoſcere, prius uidere autem nullus uates
Futurorum, quidnam faciet.

FINIS AIACIS FLAGELLIFERI.

SOPHOCLIS ELECTRA.

ARGVMENTVM ELECTRAE.

Subiacet hic educator oſtendens Oreſti, q̃ in Argo. paruum enim illum exiſtentem furata Electra, qũ pater occidebatur, dedit educatori, uerita ne & ipſum interficerent. ille uero clam aſportauit ipſum in Phocida ad Strophium. nunc uero poſt uiginti annos reuerſus cum ipſo ad Argos, oſtendit ipſi, quæ in Argo.

SCENA *quidem fabulæ ſupponitur in Argo: Chorus autem conſtitit ex incolis uirginibus. Incipit autem Pædagogus Oreſtis.*

TRAGOEDIAE PERSONAE.

Pædagogus.	*Chryſothemis.*
Oreſtes.	*Clytæmneſtra.*
Electra.	*Aegiſthus.*

Chorus ex incolis uirginibus.

IN ELECTRAM.

Abſurdum dicere, quòd quomodo illa ſecundum partem Ithaces Minerua oſtēdit Vlyßi, ita oportebat & Pædagogũ Oreſti oſtendere. huic nanq; ignoranti oſtendit Pædagogus, illi uero nõ credēti Minerua. Omnia autem nobis artificioſe in breui demonſtrauit Poeta, locũ ſcenæ, modũ, quemadmodum accepit ipſum à ſorore, & ad Strophium aſportauit. tempus in quo aduenit ĩ Mycenas, familiarem, quòd Pylades. inquit enim ſubdeſcendens. Pylade, quid oportet facere, in breui conſulendum eſt.

SOPHOCLIS ELECTRA.

PAEDAGOGVS.

O Ducentis exercitum in Troia quondam
Agamēnonis fili, nūc illa licet tibi
Præſenti inſpicere, quorum appetens fuiſti ſemper.
Antiquū.n, Argos, qđ deſyderabás (hoc,
Furore agitatæ nemus Inachi filiæ.
Hoc autem Oreſte lupuminterficientis dei
Forum Lyceum, ex ſiniſtra autem hoc,
Iunonis inclytum templum. quò autem peruenimus,
Dic Mycenas multoauroabundantes uidere,
Multaſcædespatientemq; domum Pelopidarū hanc.
Vnde te patris ex cædibus ego olim
A tua conſanguinea & ſorore accipiens
Tuli, & ſeruaui, & educaui
Tantum ad pubertatis, patri ultorem cædis.
Nunc igitur Oreſte, & tu chariſſime hoſpitum
Pylade, quid oporteat facere, in celeritate cōſulēdum.
Quia nobis iam ſplendidus ſolis ſplendor
Matutinas mouet uoces auium manifeſtas,
Nigraq; aſtrorum reliquit nox.
Anteq̄ igitur aliquis uirorum exeat tecto,
Conuenite ſermonibus: quia hic ſumus,
Vbi non amplius pigreſcere tempus, ſed operum ſummaoccaſio. Pigreſcere) nō ē ſegnitiæ locus.
ORE. O chariſſime uirorū miniſtrorū, q̄ mihi clara
Signa oſtendis, bonus in nos natus.

,, *Quemadmodũ enim equus generoſus, etiã ſi ſit ſenex,*
,, *In periculis animum non perdidit,*
Arrecta &c.) Aurem arrigit *Sed arrecta aure ſtat; ſimiliter & tu*
Nosq; concitas, & ipſe in primis ſequeris:
Tibi &c.) aliter quare *Tibi enim quæ quidem uiſa, declarabo: tu autem*
Acutam aurem meis ſermonibus dans,
Si non quid temporis aſſequor, corrigito.
Ego enim quando ueni Pythium
Vaticinium, ut diſcerem, quomodo patris
Pœnas ſumerem occidentibus ab;
Reſpõdit oraculo mihi talia Phœbus, quæ audies cito:
Imparatum &c.) ſine vllis armis. *Imparatum ipſum ſcutorũq; & exercitus,*
Dolis occultare manus iuſtas cædes.
Quando igitur tale oraculum exaudiuimus:
Tu quidem profectus, quando te tempus introduxerit
Domos intra has, ſcias omne factum,
Vt ſciens, nobis annunties manifeſta.
Non enim te ſenectuteq;, & longo tempore
Defloratum) Floridum, vel canũ. *Cognoſcent, neq; ſuſpicabuntur ſic defloratum.*
Sermone autem utere tali: quòd hoſpes quidem es
Phocenſis ab homine Phanoteo ueniens; ille enim
Maximus ipſis exiſtit hoſpitum.
Nuntia autem iuramento adiungens, quòd
Neceſſaria &c.) violenter. *Mortuus eſt Oreſtes ex neceſſaria fortuna,*
Certaminibus pythijs ex rotatis
Hic) Al'r, ſic. *Curribus deuolutus. hic ſermo eſto.*
Nos autem patris ſepulcrum, ut iuſſit,
Sacrificijs primum, & à capite truncatis capillis
Coronantes) aliter coronato ſepulchro. *Coronantes deinde retro ueniemus rurſum,*
Vaſculum æreum eleuantes manibus,

Quod & tu fruticibus noſti alicubi occultatum:
Vt ſermone decipientes, iucundam famam
Feramus ipſis: meum quòd perit corpus
Ardens iam & combuſtum.
Quid enim me offendit hoc, quando ſermone mortuus, Operibus) re ipſa
Operibus ſaluus ero, & tulero gloriam?
Puto quidem nullum uerbum cum lucro, malum:
Iam enim uidi perſæpe etiam ſapientes Sermone) fama.
Sermone fruſtra mortuos: deinde cum domos
Venerint, rurſus honorati fuere plus.
Sic & me glorior hac fama ab
Viſum inimicis aſtrum tanq̃ fulſurum etiam.
Sed ò patria terra, dijq́; incolæ,
Accipite me feliciter agentem his uijs.
Tuq́; o patria domus, tui nam uenio
Iure purgator à dijs concitatus,
Et ne me inhonoratum hac remittatis à terra,
Sed principem diuitiarum, & gubernatorem domorũ.
Dixi quidem nunc hæc. tibi autem iam ſenex,
Tuum curæ ſit profectò cuſtodire debitum.
Nos uero exibimus: tempus enim quod quidẽ uiris
Maximus operis cuiuſq; eſt præfectus.
ELE. Hei *mihi infelix.*
PAED. *Atqui ianuas uiſus ſum ancillarũ quandam*
Suſpirantem intra ſenſiſſe fili.
ORE. *Num eſt infelix Electra? uis*
Maneamus hic, & exaudiamus luctus?
PAED. *Minime. nihil ante q̃ illa Apollinis* Illa) mandata, oraculi.
Conemur facere, & ab his incipere,
Patris fundentes purgationes: hæc enim ferunt

Victoriamq; in nobis, & potentiam factorum.
ELE. O lux pura, & terræ
Aequalem partem habens aër, quam mihi
Multas quidem lamentationum odas,
Multasq; contrarias ſenſiſti
Pectorum percußiones cruentatorum,
Aduenerit) aſt. de fecit, uel abijt. Quando tenebroſa nox aduenerit:
Quæ autem pernoctationum, iam inuiſi
Conſcij ſunt lecti laborioſarum domorum,
Quæcunq;) aliter, quantum. Quæcunq; infelicem meum lamentor
Patrem, quem per quidem barbaram terram
Cruentus Mars non interfecit:
Cōcubinus) adulter. Mater autem mea, & concubinus
Aegiſthus, quemadmodum quercum ligna cædentes,
Diſcindunt caput letali ſecuri.
Et nulla horum miſeratio ab alia,
Mei) a me. Quàm mei fertur, te pater ſic
Iniuſte miſerabiliterq; mortuo.
Sed non quidem finiam lamentationes,
Moleſtosq; luctus, quoad
Video lucidos aſtrorum
Iactus, uideoq; diem:
Non) aſt, quin. Non, ut filiorum perditrix tanq̃ luſcinia,
In ploratu has patrias
Proclamare) p̄clamen, edam. Ante fores ſonum omnibus proclamare.
O domus Plutonis, & Proſerpinæ,
O terreſtris Mercuri, & uenerabilis execratio;
Venerandæq; deorum filiæ Erinnyes,
Quæ iniuſte morientes uidetis,
Lectos ſuffurantes:

Venite, ulciſcimini, punite patris
Cædem noſtri,
Et mihi meum mittite fratrem:
Sola enim ducere non amplius poßum
Moleſtiæ æquiualens pondus.
C H. *Heu filia filia infelicißimæ*
Electra matris, quem ſemper
Liquefacis ſic inſatiabilem luctum,
Illum olim ex doloſæ, impiißimæ
Matris captum deceptionibus Agamemnonem,
Malaq; manu proditum? ſic
Ille hæc qui præbuit,
Pereat: ſi mihi fas hæc proloqui.

Quę ſemp) quidnam tã aſſiduo luctu cõficeris Agamẽnonẽ dolis matris interfectũ deplorans?

E L E. *O filiæ generoſorum patrum,*
Venite meorum laborum conſolatio.
Noui q;, & intelligo hæc: non me
Fugit, neq; uolo relinquere hoc,
Non meum lugere patrem infelicem.

Non) nolo vnq̃ deſiſtere a deflẽdo meo patre.

Sed ô uniuerſe
Amicitiæ rependentes gratiam
Sinite me ſic mærere:
Heu, heu ſupplico.
C H. *At non ex Plutonis*
Communi palude patrem re=
ſtitues, neq; luctibus, neq; litationibus.
Sed à moderatis ad ſineremedio
Dolorem ſemper ſuſpirans peris:
In quibus ſolutio eſt nulla malorum.
Quid mihi difficilia toleratu cupis?
E L E. *Fatuus, qui miſerabiliter*

Mortuorum parentum obliuiſcitur.

Placuit) aliter cō gruit. *Verum mihi lugens placuit mentibus,*
Quæ Ityn ſemper Ityn lamentatur,
Iouis).ſ.dici, vel veris. *Auis lugens Iouis nuntia.*
Heu undiq; miſera
Niobe. te uero ego certe puto deam,
Quæ in ſepulchro ſaxoſo
Heu heu, lachrymaris.
CH. Non tibi ſoli filia
Dolor apparuit mortalium:
Illorū intus) Cui dolori tu ex omnibus domeſticis una nimium vacas. *Ad quem tu illorum intus es ſuperflua,*
Quibus ex propinquo es, et generatione cōſanguinea:
Qualis Chryſothemis
Viuit, & Iphianaſſa,
Occulta &c.) Oreſtē intelligit. *Occultaq; mœrens in pubertate.*
ELE. Felix, quem inclyta
Terra olim Mycenæorum
Accipiet generoſum Iouis læta
Via uenientem hanc ad terram Oreſtem:
Sine labore) Ideſt indefeſſe, aſſidue *Quem ego certe ſine labore*
Expectans orba filijs,
Non ſponſa) Innupta. *Miſera non ſponſa ſemper circumeo,*
Imperfectam) Infinitam. *Lachrymis humida, imperfectam*
Perniciem habens malorum. ille uero obliuiſcitur,
Paſſus eſt) & quę a me accepit beneficia, & quæ de rerum domeſticarum ſtatu illi per nuncios ſignificaui. *Quæq; paſſus eſt, quæq; didicit. Quid enim non mihi*
Venit nuntiationis decipiens?
Semper quidem nam deſyderat,
Deſyderans autem non uult apparere.
CH. Confide mihi, confide filia.
Eſt magnus in cœlo

Iuppiter,qui intuetur omnia,& imperat:
Cui Valde dolentem iram tribuens
Neq; ijs quæ odiſti,
Nimium dole,neq; obliuiſcere.
Tempus enim facilis deus.
Neq; enim Criſan
Bouespaſcentem habens littus
Filius Agamemnonides ſine reditu,
Neq; apud Acherontem deus imperans.
E L E. Sed me quidem multa
Defecit iam
Vita inſperata,nec amplius ſufficio:
Quæ ſine parentibus liqueſio:
Cuius amicus nullus uir ſupereſt,
Sed quæ quidem,ſi qua inquilina indigna,
Habito thalamos patris,ſic quidem
Indecenti cum ueſte
Vanis autem inſiſto menſis.
C H O. Miſerabilis quidem reditibus uox,
Miſerabilisq; in cubilibus patriis:
Quando tibi ærearum contraria
Securium concitata fuit percuſsio:
Dolus erat conſulens,amor interficiens,
Grauem grauiter præparantes
Figuram,ſiue certe deus,ſiue mortalium
Erat hæc faciens.
E L E. O omnium illa plus dies
Aduenienſ inimiciſsima ſanè mihi.
O nox,o cœnarum ſecretarum
Magni dolores,

Dolentem) alr, excruciantem

„

Paſcentē) aliter paſcens littus.ſ.

Indigna) ideſt honore carens, neglecta,deſpecta.

Vanis)uacuis, ſine dapibus.

Quas meus uidit pater
Mortes indecentes geminis manibus:
Elegere) cepere, perdidere.
Quæ meam elegere uitam
Proditam: quæ me perdiderunt.
Quibus deus magnus Olympius
Pœnadignas paßiones pati præbeat,
Neq; unq̃ uoluptate perfruantur
Talia perficientes opera.
Conſidera)caue.
C H O. Conſydera non ultra loqui.
Non mentem tenes, ex quibus
Præſentia domeſtica in damna
Incidis ſic indecenter?
Multum nanq; malorum acquiſiuiſti,
Tuo iracundo pariens ſemper
Animo bella. hæc autem potentibus
Nō litigioſa &c.) cum potētioribus non eſt tibi certādum.
Non litigioſa appropinquare.
E L E. In periculis coacta ſum, in periculis
Pernoui. non latet me ratio.
Sed (in enim periculis non detinebo
Hoc damnum,
Donec me uita habuerit.
Cui)a quonam.
Cuinam unq̃ ò amicæ generationes,
Vtile audiam uerbum?
Cuinam ſapienti opportuna?)
Remittite)dimittite.
Remittite me, remittite conſolatrices.
Hæc enim inſolubilia uocabuntur, neq;
Vnq̃ ex laboribus quieſcam,
Innūerata) nunq̃ lugere deſiſtens.
Innumerata ſic luctuum.
C H O. Veruntamen beneuolentia certe loquor,
Mater tanq̃ aliqua fidelis:

Non parere te damnum damnis. Parere) ſuadeo, ne păr as.

ELE. *Et quæ menſura uexationis nata eſt? dic*
Quomodo propter mortuos negligere pulcrum?
In quonam hoc inſitum eſt hominum?
Neq; fuerim honorabilis his,
Neq;, ſi alicui adiaceam bono,
Simul habitem quieta, parentum
Inhonoratas tenens alas
Acutorum ploratuum.
Si enim ille quidem, mortuus terraq́; & nihil exiſtens Ille) vel pater, vt Oreſtes.
Iacebit miſer, hi autem non rurſus
Dabunt cædis ultrices pœnas:
Valeat utiq; pudor, omnium=
Que religio mortalium.

CH. *Ego quidem ô filia, et tuum ſolicite curas ſimul,*
Et meum ipſius, ueni. ſi autem non recte
Dico, tu uince: te enim ſequemur ſimul.

ELE. *Verecundor quidem ô mulieres, ſi uideor*
Multis lamentationibus ægreferre uobis nimis.
Sed (uis enim hæc cogit me facere)
Ignoſcite. quomodo enim, quæ cunq; generoſa mulier,
Paterna uidens damna, non faceret hæc utiq;:
Quæ ego per diem, & per noctem ſemper
Florentia magis, q̃ pereuntia uideo?
Sané prima quidem matris, quæ me genuit, Sane &c.) aīr, cui primum:
Inimiciſſima contigere: deinde domibus
In meiſipſius cum interfectoribus patris
Simul ſum, & ab his imperatur mihi, & ab his mihi Ab his eſt) in eorum poteſtate eſt.
Accipereq́; ſimiliter: & priuari eſt.
Deinde quales dies putas me ducere,

Quando thronis Aegiſthum ſedentem uideo
Paternis, intueorq; ueſtes
Ferentem illi eaſdem, & domeſtica
Libantem ſacrificia, ubi illum perdidit?
Video autem horum extremam contumeliam:
Ipſum homicidam nobis in lecto patris
Cum infelici matre? matrem ſi debitum
Hanc appellare hoc cum concumbentem.
Illa uero ſic miſera, ut cum ſcelerato
Concumbat, furiam nullam perhorreſcens:
Sed, quemadmodum irridens factis,
Inueniens illam diem, in qua tunc
Patrem meum ex dolo interfecit:
Sic choros ſtatuit, & ouesiugulat
Diis menſtrua ſacrificia ſaluatoribus.
Ego autem uidens, infelix per tecta
Lugeo, liquefacta ſum, & illachrymor patris
Miſerum conuiuium cognominatumr,
Ipſa erga me ipſam: neq; enim lugere adeſt
Tantum, quantum mihi animus uoluptatem fert.
Ipſa enim uerbis generoſa mulier
Loquens, talia exprobrat mala.
O impium odium, tibi ſoli pater
Mortuus eſt: alius autem nullus in luctu mortalium?
Male pereas, neq; te ex luctibus unquam
His nunc liberent inferi Dij.
Hæc exprobrat. preterquàm quãdo audierit ab aliquo
Venturum Oreſtem: tunc uero furens
Clamat aßiſtens: non tu mihi horum cauſa?
Non tuum hoc eſt opus? quæ ex manibus

Illi) quas ille geſtare ſolebat.

Inueniens) nacta idest ubi ea aduenit dies.

Sic) aliter, hac, die. f.

Erga me) Mecũ ipſa.

His nunc) Preſentibus.

Præterq̃) verum cum audit.

Furata

Furata Oreſtem meis expoſuiſti?
Sed ſcias ſanè ſoluturam te dignum ſupplicium.
Talia latrat: ſimul autem concitat prope.
Ille inclytus huic hæc ſponſus præſens: Sponſus) Aegiſthus.
Ille omnia imbellis hic: omne nocumentum:
Ille cum mulieribus pugnas faciens.
Ego autem Oreſtem horum expectans ſemper
Sedatorem uenturum miſera, pereo.
Futurus enim ſemper facere quid, exiſtentesq́; meas, Futurus facere) facturũ ſe pollicẽs.
Et abſentes ſpes corrupit.
In igitur talibus, neq; ſapere amicæ, Sapere) moderatã eſſe, tẽperare.
Neq; pie agere licet: ſed in malis
Multáq; neceßitas, & exercere mala.
CHO. *Age dic, utrum exiſtente Aegyſtho prope*
Dicis hæc nobis, an profecto ex domibus?
EL. *Valde ſanè. ne puta me, ſiquidem eſſet prope,*
Forenſem uenire, nunc autem in agris eſt. Forenſem) foras.
CHO. *Sanè uero ego confidens, magis in ſermones*
Tuos deueniam, ſi quidem ſic hæc habent.
ELE. *Sic nunc abſente, dic quod tibi amicum.* Sic) aliter, vt.
CHO. *Et iam te interrogo. de fratre quid dicis,*
Venturo, uel tardante? ſcire uolo.
EL. *Ait quidem: dicẽs aũt nihil eorum, q̃ dicit, facit.*
CHO. *Solet enim timere rem uir faciens magnam.*
EL. *Atqui ego certe ſaluaui illum non timore.*
CHO. *Confide. natus eſt bonus, ut auxilietur amicis.*
EL. *Confiſa ſum: quandoquidem nõ diu uixiſſem ego.*
CH. *Ne nũc amplius dicas quicq̃: quia domibus uideo*
Tuam conſanguineam ex patre eodem natura
Chryſothemin, exq́; matre, parentationes manibus

Inferioribus) inferis, mortuis.
Ferentem, quales inferioribus tribuuntur.
CHRY. Quam rurſus tu hanc ad ueſtibuli exitus
Profecta clamas ô ſoror famam:
Et neq; in tempore longo edoceri uis,
Animo uano non gratificari uana?
Atqui tantum certe noui, & meipſam; quòd
Vt) aliter, quod
Doleo propter præſentia: ut certe ſi potentiam
Acciperem, declararem qualia ipſis ſapio.
Nunc uero in malis mihi nauigare remittẽti uidetur,
Putare) uideri.
Et non putare quidem facere quid: nocere autem non.
Sed) aliter, ſaltem.
Talia autem ſed & te uolo facere:
Atqui) quãq;.
Atqui quidem iuſtum, non quatenus ego dico,
Sed quatenus tu iudicas. ſi autem liberã me oportet
Viuere: imperantium ſunt omnia audienda.
EL. Graue certe, te exiſtẽtẽ pr̃is, cuius tu filia nata es,
Illius oblitam eſſe, & parientem curare.
Meæ) quas mihi das.
Omnes enim tibi meæ admonitiones,
Perceptæ) aliter, traditæ.
Ab illa perceptæ, & nihil ex te ipſa dicis.
Deinde elige altera: uel ſapere male,
Vel amicorum ſapiens non memoriam habere.
Recte) al'r, modo dicebas.
Quæ dicis quidem recte: quòd, ſi acciperes
Potentiam, horum odium demonſtrares utiq;.
Me autem patri omnia perſoluente,
Neq; cooperaris, & facientem dehortaris.
Non hæc ad mala timorem habent?
Deinde) al'r, quare, vel nam.
Deinde doce, uel diſce ex me: quod mihi
Finienti) ſi finiero: ſi lugere deſiero.
Lucrum fiet hos finienti luctus?
Non uiuo? male quidem noui ſufficienter autem mihi.
Offendo autem hos, ut mortuo
Honores applicem: ſi qua eſt illic gratia.

Tu autem nobis odio habens, odiſti quidem ſermone,
Opere autem, cùm interfectoribus patris conuerſaris.
Ego quidem igitur nunq̃, neq; ſi mihi tua
Eſſet quis portaturus dona, propter quæ nunc gaudes,
His cederem. tibi autem diues
Menſa ponatur, & circumfluat uita:
Mihi enim eſto hic, me non moleſtare, ſolum
Cibus: tuum autem non amo honorem conſequi:
Neq; utiq; tu ſapiẽs certe exiſtẽs. nũc aũt cũ liceat p̃ris
Omnium optimi filiam uocari, uocaris
Matris. ſic enim apparebis plurimis mala,
Mortuum patrem, & amicos prodens tuos.
CHO. *Nihil iracunde per deos, quia ſermonibus*
Ineſt ambarum lucrum: ſi tu quidem diſcas
Huius uti, tuis autem hæc rurſus.
CHR. *Ego quidẽ ò mulieres, cõſueta ſum quodãmodo*
Huius ſermonum, neq; meminiſſem unq̃,
Si non malum maximum in ipſam iens
Audiui, quod hanc longis cohibebit à luctibus.
ELE. *Age dic hoc ſanè periculum. ſi enim his mihi*
Maius quid dices: non contradixerim amplius.
CHR. *Sed dicam tibi, omne quodcunq; pernoui ego.*
Sunt enim te, ſi hos non finieris luctus:
Illuc miſſuri, ubi nunq̃ ſolis
Lumen intueberis: uiuens autem in tenebroſo
Tecto, terram hanc extra, cantabis mala.
Ad hæc conſydera, & me nunq̃ poſterius
Paſſa reprehendas. nunc enim in pulcro ſapere.
ELE. *An hæc ſanè mihi & conſuluere facere?*
CHR. *Maxime, q̃n quidẽ domũ Aegiſthus aduenerit.*

Nobis odio &c.) illa tu, quæ quidẽ uerbis oſtẽtas odiſſe te Clytæmneſtrã atq; Aegiſthum.
Gaudes) deliciaris.
Vita) opulentus victus.
Moleſtare) triſtari me ipſam.
Vocaris) a ṽr, vocare, imperatiui modi.
Huius) ſermonibus. ſ.
Sermonum) ſermonibus.
Audiui) audiuiſſem impendere.
Conſuluere) cogitauere, ſtatuere.

E L E. Sed perueniat huius certe cauſa in celeritate.
C H R. Quēnā ò miſera hūc imprecata es ſermonē?
E L. Venire illum, ſi quid horum facere cogitat.
C H R. Vt patiaris quam rem? ubi nam es mentium?
E L E. Vt à uobis q̄ longiſſime effugiam.
C H R. Vitæ autem præſentis non memoriam tenes?
[illegible] E L E. Pulchra enim mea uita, ut ames.
C H R. Sed eſſet, ſi tu certe bene ſapere ſciſſes.
E L E. Ne me doce amicis eſſe malam.
C H R. At non doceo, imperantibus autem cedere.
E L E. Tu hæc cole, non meos mores dicis.
C H R. Pulchrū certe quidē nō ex incōſultatiōe cadere.
E L E. Cadamus, ſi opus eſt, patrem uindicantes.
C H R. Pater autem horum (noui) ueniam habet.
E L E. Hæc ſunt uerba à malis laudare.
C H R. Tu autē non parebis, & ſimul laudabis mecū?
E L E. Non ſanè, non unq̄ mente tantū eſſem uacua.
C H R. Ibo ſane quò quidem miſſa ſum uiæ.
E L E. Quò autē proficiſceris? quò fers hæc ignita?
C H R. Mater me mittit patri tumulo libare inferias.
E L. Quomodo hoc dixiſti? an inimiciſſimo mortaliū?
C H R. Quem interfecit ipſa. hoc enim dicere uis.
E L E. A quo amicorum perſuaſa? cui hoc placuit?
[illegible] C H R. Ex terrore nocturno uideri mihi.
E L E. O dij patrij, coadiuuate ſaltem nunc.
C H R. Habes aliquam confidentiam hoc timore de?
E L E. Si mihi dicis uiſionem, dixerim tunc.
C H R. Sed non noui, præterq̄ ad paucum dicere.
[illegible] E L E. Dic ſaltem hoc. multum certe exigui ſermones
Errare fecerunt iam, & correxere mortales.

CH R. *Sermo quidam ipſam eſt uidiſſe patris*
Tuiq; & mei ſecundum colloquium,
Qui uenerit ad lucem. deinde hunc domeſticum
Fixiſſe accipientem ſceptrum: quod ferebat olim
Ipſe, in præſentia autem Aegiſthus: exq; hoc ſupra
Germinare emanantem ramum: quo umbroſam
Omnem fieri Mycenæorum terram:
Talia ex quodam præſente, quando ſoli
Oſtendit ſomnium, audiui narrante.
Plura uero his non noui, præterq̃ quod
Mittit me illa huius timoris gratia.
E L E. *Per nunc deos tibi ſupplico conſanguineos,*
Mihi parere, neq; inconſultatione cadere.
Si enim me repelles, cum malo punies rurſus.
Sed ô amica, horum quidem, quæ tenes manibus,
Tumulo adaptabis nihil. non enim tibi fas,
Neq; legitimum, inimica à muliere ſtare
Parentationes, neq; purgationes afferre patri.
Sed uel ſpiritibus, uel profunde foſſo puluere
Occulito illas: ubi unq̃ in lectum patris
Horum adueniat nihil. ſed quando mortua fuerit:
Ex genere ſeruandorum ipſi hæc ſeruentur deorſum.
Principio autem, ſi non audaciſſima mulier
Omnium nata eſt: has inimicas inferias
Nunq̃, quem interfecit, illi impoſuiſſet.
Conſydera nanq;, num tibi amice ipſi uidetur
Munera hæc certe ſepulchris accipere mortuus,
A qua mortuus inhonoratus, tanq̃ inimicus,
Obtruncatus fuit, & in lauacris caput
Maculas abſterſit. an non putas

Accipient?) cum accepiſſet, vel accepto.

Oſtendit) expoſuit.

Videntur hæc, vſq; ad verſum illum, Sed o amica: eē Chryſothemis verba, quēadmodum & ſupra.

Punies) aliter, adibis.

Adaptabis) admouebis.

Stare) conſtitui, apponi.

Spiritibus) vētis.

Ex genere &c.) theſauri, res p̄tioſę, ornamenta.

Accipere) accepturus.

Caput) aliter, capiti.

Purgationes) expiationes has.

Purgationes ipſi hæc cædis ferre?
Non eſt. ſed hæc quidem, dimitte. tu uero
Incidens capitis capillorum ſummas comas,
Et mei miſeræ, parua quidem hæc, uerumtamen
Quæ habeo, da ipſi hunc ſquallentem capillum,

Exercitum) elaboratum.

Et cingulum meum non delitijs exercitum:
Pete autem procumbens, à terra beneuolum
Nobis auxiliatorem ipſum in inimicos uenire,

Superiore manu) deſt victorem.

Et puerum Oreſtem ex ſuperiore manu
Inimicis ipſius uiuentem inſcendere pede:
Vt in poſterum ipſum diuitioribus
Manibus coronemus, quàm in præſenti donamus.
Puto quidem certe, puto aliquid & illi cum curæ ſit,

Mittere) al'r miſiſſe.

Mittere hæc ipſi mali aſpectus ſomnia.
Verumtamen ſoror, tibiq; adminiſtrato hæc,
Mihiq; auxiliatricia, & dilectiſsima mortalium

Inferni) in Plutonis.

Omnium in inferni iacenti communi patri.
CHO. Ad pietatem puella dicit, tu autem,
Si ſapies ò amica, facies hæc.
CHR. Faciam. nam iuſtum non habet rationem

Duas) aliter, cum duabus.

Duas contendere ſed feſtinare facere.
Tentanti autem hæc opera mihi
Silentium à uobis per deos ſit amicæ,

Pariens) mater.

Quia ſi hæc pariens audiet: amarum
Puto me conatum hunc auſuram etiam.
CHO. Si non ego fatua
Vates nata ſum, & mente
Relicta ſapiente:
Veniet prædiuinatrix
Iuſtitia, iuſtas ferens

Manibus potentias. ueniet ò
Filia non longo tempore.
Subeſt mihi confidentia
Suaue ſpirantia audientem nu=
Per ſomnia.
Non enim unq̃ obliuiſcitur, qui genuit,
Græcorum rex:
Neque antiqua ærefacta
Anceps ſecuris, quæ illum interfecit tur=
Piſsimis in contumelijs.
Veniet & multipes
Et multimanus grauibus
Occultata inſidijs, æripes erinnys;
Sine lecto, non ſponſa enim inſcendit
Homicidarum nuptiarum cer=
Tamina, quibus non fas.
Ante hæc autem me habet,
Nunq̃, nunq̃ nobis in=
Vituperabile appropinquare miraculum
Agentibus & cooperantibus. ſane
Diuinationes mortalium
Non ſunt in grauibus ſomnijs,
Neq; in uaticiniis:
Si non hoc uiſum noctis
Bene detinebit.
O Pelopis prior
Multilaboris equitatio,
Quàm uenisti lamentabilis
Huic terræ.
Quando enim in pontum deiectus

Audientē) audienti. caſus pro caſu.

Non ſponſa) non legitima.

Miraculum) id eſt ſomnium illud.

Detinebit) habebit, ceſſerit.

Myrtilus ſopitus fuit
Ex aureis curribus
Infelicibus ærumnis
Radicitus proiectus,
Nulla unq̃
Defecit ex hac domo
Laborioſa ærumna.
Remiſſa) ſoluta. C L Y. *Remiſſa quidem, ut uideris, rurſus redis.*
Non enim adeſt Aegiſthus, qui te detinebat ſemper:
Forenſis) domo egreſſa *Ne forenſis certe exiſtens dedecore afficeres amicos.*
Nunc autem quia abeſt ille, nihil curas
Me certe. atqui multa erga multos me iam
Edixiſti) diuulgaſti. *Edixiſti: quòd audax, & ultra ius*
Impero, contumelia afficiens, & te & tua.
Ego aũt contumeliam quidẽ non habeo, male uero tibi
Dico, male audiens à te frequenter.
Pater enim, nullus alius tibi prætextus ſemper,
Quòd ex me mortuus eſt, ex me. recte
Pernoui, horumq́; negatio non ineſt mihi:
Nam iuſtitia illum occidit, non ego ſola:
Cui oportebat te opitulari, ſi ſapiens fuiſſes.
Quoniam pater hic tuus, quem ploras ſemper,
Tuam conſanguineam ſolus Græcorum ſuſtinuit
Aequale) æque. *Sacrificare dijs, non æquale laborans mihi*
Moleſtiæ, quando ſeminauit, ſicuti pariens ego.
Eſto. doceto me. gratia cuius
Sacrificauit ipſam? utrum Argiuorum, dices?
At non licebat ipſis certe meam interficere.
Occidens) cum occidiſſet meam filiam &c. *Sed pro fratre uero Menelao? occidens*
Mea, non debebat horum mihi dare pœnam?

Vtrum illi filij non erant duplices? Duplices)gemin.
Quos hac magis par erat mori,patris
Et matris exiſtentes,cuius nauigatio illa fuit cauſa?
An meorum pluto quoddam deſyderium filiorum,
Quàm illius habebat,conuiuari plus? Illius)q̃ Helenes liberorum.
An pernicioſo patri quidem ex me
Filioru̅ deſyderiu̅ omittebatur; Menelao au̅t inerat? Menelao)vl' Menelai liberorũ.ſ.
Non hæc inconſulti,& mali mente patris?
Puto quidem,ſi etiam tua ſeorſum à mente dico. Si etiam) etiamſi.
Diceret autem utiq; mortua,ſi uocem acciperet.
Ego quidem igitur non ſum factis
Difficilis.ſi autem tibi uideor ſapere male, Difficilis) irata, maleuola.
Mentem iuſtam tenens,propinquos uitupera.
E L E.*Dices quidem nõ nunc certe mihi,qđ quid orſa*
Moleſtum,deinde,te hæc exaudiui à.
Sed ſi conceſſeris mihi,mortuo certe pro
Dixerim rectè,ſororeq́; ſimul.
C L Y.*Atqui cõcedo.ſi aũt mihi ſic ſemp̱ ſermonibus*
Incæpiſſes,non fuiſſes moleſta audire. Audire)auditu.
E L E.*Et iam dico tibi.patrem dicis occidiſſe.quis nã*
Hoc ſermo fieri poſſet impudentior adhuc:
Siue certe iuſte,ſiue non? dicam autem tibi,
Quòd non iure occidiſti,ſed te traxit
Perſuaſio malo ab homine,cũ quo in præſenti cois.
Interroga autem uenatricem Dianam,cuius Cuius pœnæ &c.) aliter, qua pœna plurimum uẽtos detinuit &c.
Pœnæ,multos ſpiritus habuit in Aulide:
Vel ego dicam,ab illa enim non fas diſcere.
Pater olim meus,ut ego audio,deæ
Ludens per nemus,perſecutus eſt pedibus
Signatum cornutum ceruum,cuius per cædes

Gloriatus uerbum aliquod exiſtit iaciens.
Et ex hoc irata Latonæ filia puella,

Aequiualentem) ideſt loco, uel pro ceruo.f.

Detinuit Achæos, ut pater æquiualentem
Feræ ſacrificaret ſuam ipſius filiam.
Sic fuere illius ſacrificia: non enim erat ſolutio
Alia exercitui ad domum, neq; ad Ilium.

Multa) multum, valde.

Pro quibus coactus multa, & reſiſtens, uix
Sacrificauit ipſam, non Menelai gratia.
Si uero igitur (dicam enim & tuum) illum uolens
Adiuuare, hæc feciſſet: huius mori
Oportebat ipſum, cauſa, ex te? qua lege?
Vide ponens hanc legem mortalibus,
Ne damnum tibiipſi, & pœnitentiam ponas.
Si enim interficiemus alium pro alio, tu ſanè
Prima morereris, ſi iudicium certe aſſequeris.
Sed reſpice, ne excuſationem non exiſtentem ponas.
Si enim uis, doceto, pro qua re in præſenti
Turpiſſima omnium opera faciens es:
Quæ concumbis cum homicida, cum quo
Patrem meum, ante perdidiſti,
Et filios facis, & priores legitimos

Eiiciens habes) eieciſti.

Et ex legitimis natos eijciens habes.
Quomodo hæc laudauerim? an & hoc dices,

Vltiones) talionis pœnas.

Quòd filiæ ultiones ſumis?

Pulchrum) honeſtum, æquum eſt.

Turpiter autem, ſiquidem & dicas: non enim pulchrū,
Inimicis nubere filiæ cauſa.
Sed non certe, neq; admonere licet te,
Quæ omnem mittis linguam, quòd matri
Maledicimus, & te ego dominam,
Quam matrem non minus in nos puto:

Quæ uiuo uitam laborioſam, exq; te malis — Ex te) proficiſcētibus.
Multis ſemper uerſans, & concubino.
Ille autem alius extra manum tuam uix elapſus
Infelix Oreſtes, infortunatam terit uitam.
Quem multum me tibi nutrire ultorem — Multum) ſæpe.
Increpaſti. & hoc, ſiquidem potuiſſem,
Feciſſem. bene hoc ſcias. huius quidem cauſa
Publica me in omnes, ſiue oportet malam,
Siue loquacem, ſiue impudentiæ plenam.
Si enim nata ſum horum operum ſciens,
Ferè quicq̃ tuam non dedecoro naturam.
CHO. Video iram ſpirantem. ſi autem cum iure
Simul eſt, huius conſyderationem non amplius uideo. — Conſidiratonē) curam.
CLY. Qua autem mihi opus eſt ad hanc cura,
Quæ talibus parientem contumeliis affecit,
Et hæc talis? an non tibi uidetur — Et hęc) pręſertim.
Abire in omne opus uerecundia ſine?
ELE. Bene nunc ſcias, horum me uerecundiã habere,
Et ſi non uideor tibi. diſco autem, ꝙ
Importuna facio, & non mihi conuenientia:
Sed enim ex te inimicitia, & tua
Opera cogunt me hæc facere ui.
Turpibus enim turpes res edocentur. — »
CLY. O nutrimentũ ĩpudens. an te ego, et mea uerba — Nutrimentũ) bellua, pecus.
Et opera mea multa nimis dicere faciunt?
ELE. Tu ſane dicis hæc, non ego, tu enim facis
Opus, & opera uerba inueniunt.
CLY. At non per dominam Dianam, confidentiæ — Confidentiæ) cauſa.f.
Huius non effugies, quando Aegiſthus aduenerit.
ELE. Vides? ad iram inclinaris, concedens mihi — Inclinaris concedens) efferris, cũ permiſeris.

Quas meus uidit pater
Mortes indecentes geminis manibus:

Elegere) cepere, perdidere.

Quæ meam elegere uitam
Proditam: quæ me perdiderunt.
Quibus deus magnus Olympius
Pœnadignas paßiones pati præbeat,
Neq; unq̄ uoluptate perfruantur
Talia perficientes opera.

Conſidera)caue.

C H O. Conſydera non ultra loqui.
Non mentem tenes, ex quibus
Præſentia domeſtica in damna
Incidis ſic indecenter?
Multum nanq; malorum acquiſiuiſti,
Tuo iracundo pariens ſemper
Animo bella. hæc autem potentibus

Nō litigioſa &c.) cum potētioribus non eſt tibi certā- dum.

Non litigioſa appropinquare.
E L E. In periculis coacta ſum, in periculis
Pernoui. non latet me ratio.
Sed (in enim periculis non detinebo
Hoc damnum,
Donec me uita habuerit.

Cui)a quonam.

Cuinam unq̄ ô amicæ generationes,
Vtile audiam uerbum?
Cuinam ſapienti opportuna?)

Remittite)dimitti te.

Remittite me, remittite conſolatrices.
Hæc enim inſolubilia uocabuntur, neq;
Vnq̄ ex laboribus quieſcam,

Innūerata) nunq̄ lugere deſiſtens.

Innumerata ſic luctuum.
C H O. Veruntamen beneuolentia certe loquor,
Mater tanq̄ aliqua fidelis:

Non parere te damnum damnis: Parere)ſuadeo,ne par as.
ELE. *Et quæ menſura uexationis nata eſt? dic*
Quomodo propter mortuos negligere pulcrum?
In quonam hoc inſitum eſt hominum?
Neq; fuerim honorabilis his,
Neq;, ſi alicui adiaceam bono,
Simul habitem quieta, parentum
Inhonoratas tenens alas
Acutorum ploratuum.
Si enim ille quidem, mortuus terraq; & nihil exiſtens Ille)vel pater,vel Oreſtes.
Iacebit miſer, hi autem non rurſus
Dabunt cædis ultrices pœnas:
Valeat utiq; pudor, omnium=
Que religio mortalium.
CH. *Ego quidem ô filia, et tuum ſolicite curãs ſimul,*
Et meum ipſius, ueni. ſi autem non recte
Dico, tu uince: te enim ſequemur ſimul.
ELE. *Verecundor quidem ô mulieres, ſi uideor*
Multis lamentationibus ægreferre uobis nimis.
Sed (uis enim hæc cogit me facere)
Ignoſcite. quomodo enim, quæ cunq; generoſa mulier,
Paterna uidens damna, non faceret hæc utiq;:
Quæ ego per diem, & per noctem ſemper
Florentia magis, q̃ pereuntia uideo?
Sane prima quidem matris, quæ me genuit, Sane &c.)alr,cui primum;
Inimiciſsima contigere: deinde domibus
In meiſipſius cum interfectoribus patris
Simul ſum, & ab his imperatur mihi, & ab his mihi Ab his eſt) in eorum poteſtate eſt.
Accipereq; ſimiliter: & priuari eſt.
Deinde quales dies putas me ducere,

Quando thronis Aegiſthum ſedentem uideo
Paternis, intueorq; ueſtes

Illi) quas ille geſtare ſolebat.

Ferentem illi eaſdem, & domeſtica
Libantem ſacrificia, ubi illum perdidit?
Video autem horum extremam contumeliam:
Ipſum homicidam nobis in lecto patris
Cum infelici matre? matrem ſi debitum
Hanc appellare hoc cum concumbentem.
Illa uero ſic miſera, ut cum ſcelerato
Concumbat, furiam nullam perhorreſcens:
Sed, quemadmodum irridens factis,

Inueniens) nacta idest ubi ea aduenit dies.

Inueniens illam diem, in qua tunc
Patrem meum ex dolo interfecit:

Sic) aliter, hac, die.ſ.

Sic choros ſtatuit, & oues iugulat
Diis menſtrua ſacrificia ſaluatoribus.
Ego autem uidens, infelix per tecta
Lugeo, liquefacta ſum, & illachrymor patris
Miſerum conuiuium cognominatumr,

Erga me) Mecũ ipſa.

Ipſa erga me ipſam: neq; enim lugere adeſt
Tantum, quantum mihi animus uoluptatem fert.
Ipſa enim uerbis generoſa mulier
Loquens, talia exprobrat mala.
O impium odium, tibi ſoli pater
Mortuus eſt: alius autem nullus in luctu mortalium?
Male pereas, neq; te ex luctibus unquam

His nunc) Prȩſentibus.

His nunc liberent inferi Dij.

Præterq̃) verum cum audit.

Hæc exprobrat, preterquàm quãdo audierit ab aliquo
Venturum Oreſtem: tunc uero furens
Clamat aſsiſtens: non tu mihi horum cauſa?
Non tuum hoc eſt opus? quæ ex manibus

Furata

Furata Oreſtem meis expoſuiſti?
Sed ſcias ſanè ſoluturam te dignum ſupplicium.
Talia latrat: ſimul autem concitat prope
Ille inclytus huic hæc ſponſus præſens: Sponſus) Aegiſthus.
Ille omnia imbellis hic: omne nocumentum:
Ille cum mulieribus pugnas faciens.
Ego autem Oreſtem horum expectans ſemper
Sedatorem uenturum miſera, pereo.
Futurus enim ſemper facere quid, exiſtentesq; meas, Futurus facere) facturũ ſe pollicẽs.
Et abſentes ſpes corrupit.
In igitur talibus, neq; ſapere amicæ, Sapere) moderatã eſſe, tẽperare.
Neq; pie agere licet: ſed in malis
Multaq; neceßitas, & exercere mala.
CHO. Age dic, utrum exiſtente Aegyſtho prope
Dicis hæc nobis, an profecto ex domibus?
EL. Valde ſanè. ne puta me, ſiquidem eſſet prope,
Forenſem uenire, nunc autem in agris eſt. Forenſem) foras.
CHO. Sanè uero ego confidens, magis in ſermones
Tuos deueniam, ſi quidem ſic hæc habent.
ELE. Sic nunc abſente, dic quod tibi amicum. Sic) aliter, ut.
CHO. Et iam te interrogo. de fratre quid dicis,
Venturo, uel tardante? ſcire uolo.
EL. Ait quidem: dicẽs aũt nihil eorum, q̃ dicit, facit.
CHO. Solet enim timere rem uir faciens magnam.
EL. Atqui ego certe ſaluaui illum non timore.
CHO. Confide. natus eſt bonus, ut auxilietur amicis.
EL. Confiſa ſum: quandoquidem nõ diu uixiſſem ego.
CH. Ne nũc amplius dicas quicq̃: quia domibus uideo
Tuam conſanguineam ex patre eodem natura
Chryſothemin, exq; matre, parentationes manibus

Inferioribus) infe ris, mortuis.

Ferentem,quales inferioribus tribuuntur.
CHRY. *Quam rurſus tu hanc ad ueſtibuli exitus*
Profecta clamas ô ſoror famam:
Et neq; in tempore longo edoceri uis,
Animo uano non gratificari uana?
Atqui tantum certe noui, & meipſam; quòd

V t) aliter, quod

Doleo propter præſentia: ut certe ſi potentiam
Acciperem, declararem qualia ipſis ſapio.
Nunc uero in malis mihi nauigare remittēti uidetur,

Putare) uideri.

Et non putare quidem facere quid: nocere autem non.

Sed) aliter, ſaltem.

Talia autem ſed & te uolo facere:

Atqui) quãq̃.

Atqui quidem iuſtum, non quatenus ego dico,
Sed quatenus tu iudicas. ſi autem liberã me oportet
Viuere: imperantium ſunt omnia audienda.
EL. *Graue certe, te exiſtētē p̄ris, cuius tu filia nata es,*
Illius oblitam eſſe, & parientem curare.

Meæ) quas mihi das.

Omnes enim tibi meæ admonitiones,

Perceptæ) aliter, traditæ.

Ab illa perceptæ, & nihil ex te ipſa dicis.
Deinde elige altera: uel ſapere male,
Vel amicorum ſapiens non memoriam habere.

Recte) aꝑr, modo dicebas.

Quæ dicis quidem recte: quòd, ſi acciperes
Potentiam, horum odium demonſtrares uriq;.
Me autem patri omnia perſoluente,
Neq; cooperaris, & facientem dehortaris.
Non hæc ad mala timorem habent?

Deinde) aꝑr, quare, vel nam.

Deinde doce, uel diſce ex me: quod mihi

Finienti) ſi finiero: ſi lugere deſiero.

Lucrum fiet hos finienti luctus?
Non uiuo? male quidem noui ſufficienter autem mihi.
Offendo autem hos, ut mortuo
Honores applicem: ſi qua eſt illic gratia.

Tu autem nobis odio habens, odiſti quidem ſermone,
Opere autem, cùm interfectoribus patris conuerſaris.
Ego quidem igitur nunq̃, neq; ſi mihi tua
Eſſet quis portaturus dona, propter quæ nunc gaudes,
His cederem. tibi autem diues
Menſa ponatur, & circumfluat uita:
Mihi enim eſto hic, me non moleſtare. ſolum
Cibus: tuum autem non amo honorem conſequi;
Neq; utiq; tu ſapiẽs certe exiſtẽs. nũc aũt cũ liceat pr̃is
Omnium optimi filiam uocari, uocaris
Matris. ſic enim apparebis plurimis mala,
Mortuum patrem, & amicos prodens tuos.
CHO. *Nihil iracunde per deos, quia ſermonibus*
Ineſt ambarum lucrum: ſi tu quidem diſcas
Huius uti, tuis autem hæc rurſus.
CHR. *Ego quidẽ ò mulieres, cõſueta ſum quodãmodo*
Huius ſermonum, neq; meminiſſem unq̃,
Si non malum maximum in ipſam iens
Audiui, quod hanc longis cohibebit à luctibus.
ELE. *Age dic hoc ſanè periculum. ſi enim his mihi*
Maius quid dices: non contradixerim amplius.
CHR. *Sed dicam tibi, omne quodcunq; pernoui ego.*
Sunt enim te, ſi hos non finieris luctus:
Illuc miſſuri, ubi nunq̃ ſolis
Lumen intueberis: uiuens autem in tenebroſo
Tecto, terram hanc extra, cantabis mala.
Ad hæc conſydera, & me nunq̃ poſterius
Paſſa reprehendas. nunc enim in pulcro ſapere.
ELE. *An hæc ſanè mihi & conſuluere facere?*
CHR. *Maxime, qñ quidẽ domũ Aegiſthus aduenerit.*

Nobis odio &c.) illa tu, quæ quidẽ uerbis oſtẽtas odiſſe te Clytæmneſtrã atq; Aegiſthum.
Gaudes) deliciaris.
Vita) opulentus victus.
Moleſtare) triſtari meipſum.
Vocaris) a fr, vocare, imperatiui modi.
Huius) ſermonibus. ſ.
Sermonum) ſermonibus.
Audiui) audiuiſſem impendere.
Conſuluere) cogitauere, ſtatuere.

E L E. *Sed perueniat huius certe cauſa in celeritate.*
C H R. *Quenã ò miſera hũc imprecata es ſermonẽ?*
E L. *Venire illum, ſi quid horum facere cogitat.*
C H R. *Vt patiaris quam rem? ubi nam es mentium?*
E L E. *Vt à uobis q̃ longiſſime effugiam.*
C H R. *Vitæ autem præſentis non memoriam tenes?*
Ames) admirere. E L E. *Pulcra enim mea uita, ut ames.*
C H R. *Sed eſſet, ſi tu certe bene ſapere ſciſſes.*
E L E. *Ne me edoce amicis eſſe malam.*
C H R. *At non doceo, imperantibus autem cedere.*
E L E. *Tu hæc cole, non meos mores dicis.*
C H R. *Pulcrũ certe quidẽ nõ ex incõſultatiõe cadere.*
E L E. *Cadamus, ſi opus eſt, patrem uindicantes.*
C H R. *Pater autem horum (noui) ueniam habet.*
E L E. *Hæc ſunt uerba à malis laudare.*
C H R. *Tu autẽ non parebis, & ſimul laudabis mecũ?*
E L E. *Non ſanè. non unq̃ mente tantũ eſſem uacua.*
C H R. *Ibo ſanè: quò quidem miſſa ſum uiæ.*
E L E. *Quò aũt proficiſceris? quò fers hæc ignita?*
C H R. *Mater me mittit patri tumulo libare inferias.*
E L. *Quomodo hoc dixiſti? an inimiciſſimo mortaliũ?*
C H R. *Quem interfecit ipſa. hoc enim dicere uis.*
E L E. *A quo amicorum perſuaſa? cui hoc placuit?*
Videri) vt mihi videatur. C H R. *Ex terrore nocturno uideri mihi.*
E L E. *O dij patrij, coadiuuate ſaltem nunc.*
C H R. *Habes aliquam confidentiam hoc timore de?*
E L E. *Si mihi dicis uiſionem, dixerim tunc.*
C H R. *Sed non noui, præterq̃ ad paucum dicere.*
Multum) ſæpenumero. E L E. *Dic ſaltem hoc. multum certe exigui ſermones*
Errare fecerunt iam, & correxere mortales.

CHR. *Sermo quidam ipſam eſt uidiſſe patris*
Tuiq; & mei ſecundum colloquium,
Qui uenerit ad lucem. deinde hunc domeſticum
Fixiſſe accipientem ſceptrum: quod ferebat olim
Ipſe, in præſentia autem Aegiſthus: exq; hoc ſupra
Germinare emanantem ramum: quo umbroſam
Omnem fieri Mycenæorum terram.
Talia ex quodam præſente, quando ſoli
Oſtendit ſomnium, audiui narrante.
Plura uero his non noui, præterq́ quod
Mittit me illa huius timoris gratia.
E L E. *Per nunc deos tibi ſupplico conſanguineos,*
Mihi parere, neq; inconſultatione cadere.
Si enim me repelles, cum malo punies rurſus.
Sed ò amica, horum quidem, quæ tenes manibus,
Tumulo adaptabis nihil. non enim tibi fas,
Neq; legitimum, inimica à muliere ſtare
Parentationes, neq; purgationes afferre patri.
Sed uel ſpiritibus, uel profunde foſſo puluere
Occulito illas: ubi unq́ in lectum patris
Horum adueniat nihil. ſed quando mortua fuerit:
Ex genere ſeruandorum ipſi hæc ſeruentur deorſum.
Principio autem, ſi non audaciſſima mulier
Omnium nata eſt: has inimicas inferias
Nunq́, quem interfecit, illi impoſuiſſet.
Conſydera nanq;, num tibi amice ipſi uidetur
Munera hæc certe ſepulchris accipere mortuus,
A qua mortuus inhonoratus, tanq́ inimicus,
Obtruncatus fuit, & in lauacris caput
Maculas abſterſit. an non putas

Accipient?) cum accepiſſet, vel accepto.

Oſtendit) expoſuit.

Videntur hæc, vſq; ad verſum illum, Sed o amica: eē Chryſothemis verba, quēadmodum & ſupra.

Punies) aliter, adibis.

Adaptabis) admouebis.

Stare) conſtitui, apponi.

Spiritibus) vētis.

Ex genere &c.) theſauri, res pretioſæ, ornamenta.

Accipere) accepturus.

Caput) aliter, capiti.

Purgationes)expiationes has. *Purgationes ipſi hæc cædis ferre?*
Non eſt.ſed hæc quidem,dimitte.tu uero
Incidens capitis capillorum ſummas comas,
Et mei miſeræ,parua quidem hæc,uerumtamen
Quæ habeo,da ipſi hunc ſqualentem capillum,
Exercitum) elaboratum. *Et cingulum meum non delitijs exercitum:*
Pete autem procumbens,à terra beneuolum
Nobis auxiliatorem ipſum in inimicos uenire,
Superiore manu) ideſt victorem. *Et puerum Oreſtem ex ſuperiore manu*
Inimicis ipſius uiuentem inſcendere pede:
Vt in poſterum ipſum diuitioribus
Manibus coronemus,quàm in præſenti donamus.
Puto quidem certe, puto aliquid & illi cum curæ ſit,
Mittere) aſt miſiſſe. *Mittere hæc ipſi mali aſſectus ſomnia.*
Verumtamen ſoror,tibiq; adminiſtrato hæc,
Mihiq; auxiliatricia,& dilectiſſima mortalium
Inferni)in Plutonis. *Omnium in inferni iacenti communi patri.*
CHO. *Ad pietatem puella dicit,tu autem,*
Si ſapies ò amica,facies hæc.
CHR. *Faciam.nam iuſtum non habet rationem*
Duas)aliter, cum duabus. *Duas contendere ſed feſtinare facere.*
Tentanti autem hæc opera mihi
Silentium à uobis per deos ſit amicæ,
Pariens)mater. *Quia ſi hæc pariens audiet:amarum*
Puto me conatum hunc auſuram etiam.
CHO. *Si non ego fatua*
Vates nata ſum,& mente
Relicta ſapiente:
Veniet prædiuinatrix
Iuſtitia,iuſtas ferens

Manibus potentias.ueniet ò
Filia non longo tempore.
Subeſt mihi confidentia
Suaue ſpirantia audientem nu= — Audientē)audienti.caſus pro caſu.
Per ſomnia.
Non enim unq̄ obliuiſcitur,qui genuit,
Græcorum rex:
Neque antiqua ærefacta
Anceps ſecuris,quæ illum interfecit tur=
Piſsimis in contumelijs.
Veniet & multipes
Et multimanus grauibus
Occultata inſidijs,æripes erinnys;
Sine lecto,non ſponſa enim inſcendit — Non ſponſa)non legitima.
Homicidarum nuptiarum cer=
Tamina,quibus non fas.
Ante hæc autem me habet,
Nunq̄,nunq̄ nobis in=
Vituperabile appropinquare miraculum — Miraculum)id eſt ſomnium illud.
Agentibus & cooperantibus.ſane
Diuinationes mortalium
Non ſunt in grauibus ſomnijs,
Neq; in uaticiniis:
Si non hoc uiſum noctis
Bene detinebit. — Detinebit) habebit,ceſſerit.
O Pelopis prior
Multilaboris equitatio,
Quàm ueniſti lamentabilis
Huic terræ.
Quando enim in pontum deiectus

Myrtilus ſopitus fuit
Ex aureis curribus
Infelicibus ærumnis
Radicitus proiectus,
Nulla unq̃
Deficit ex hac domo
Laborioſa ærumna.

Remiſſa) ſoluta.

C L Y. *Remiſſa quidem,ut uideris,rurſus redis.*
Non enim adeſt Aegiſthus,qui te detinebat ſemper:

Forenſis) domo egreſſa

Ne forenſis certe exiſtens dedecore afficeres amicos.
Nunc autem quia abeſt ille,nihil curas
Me certe . atqui multa erga multos me iam

Edixiſti) diuulgaſti.

Edixiſti: quòd audax,& ultra ius
Impero,contumelia afficiens,& te & tua.
Ego aũt contumeliam quidẽ non habeo, male uero tibi
Dico,male audiens à te frequenter.
Pater enim,nullus alius tibi prætextus ſemper,
Quòd ex me mortuus eſt,ex me.recte
Pernoui,horumq́; negatio non ineſt mihi:
Nam iuſtitia illum occidit,non ego ſola:
Cui oportebat te opitulari,ſi ſapiens fuiſſes.
Quoniam pater hic tuus,quem ploras ſemper,
Tuam conſanguineam ſolus Græcorum ſuſtinuit

Aequale) æque.

Sacrificare dijs,non æquale laborans mihi
Moleſtiæ,quando ſeminauit,ſicuti pariens ego.
Eſto.doceto me.gratia cuius
Sacrificauit ipſam?utrum Argiuorum,dices?
At non licebat ipſis certe meam interficere.

Occidens) cum occidiſſet meam filiam &c.

Sed pro fratre uero Menelao?occidens
Mea,non debebat horum mihi dare pœnam?

Vtrum illi filij non erant duplices? Duplices) gemin.
Quos hac magis par erat mori, patris
Et matris exiſtentes, cuius nauigatio illa fuit cauſa?
An meorum pluto quoddam deſyderium filiorum,
Quàm illius habebat, conuiuari plus? Illius) q; Helenes liberorum.
An pernicioſo patri quidem ex me
Filiorũ deſyderiũ omittebatur; Menelao aũt inerat? Menelao) vel Menelai liberorũ. ſ.
Non hæc inconſulti, & mali mente patris?
Puto quidem, ſi etiam tua ſeorſum à mente dico. Si etiam) etiamſi.
Diceret autem utiq; mortua, ſi uocem acciperet.
Ego quidem igitur non ſum factis
Difficilis. ſi autem tibi uideor ſapere male, Difficilis) irata, maleuola.
Mentem iuſtam tenens, propinquos uitupera.
ELE. *Dices quidem nõ nunc certe mihi, qđ quid orſa*
Moleſtum, deinde, te hæc exaudiui à.
Sed ſi conceſſeris mihi, mortuo certe pro
Dixerim recte, ſororeq; ſimul.
CLY. *Atqui cõcedo. ſi aũt mihi ſic ſemꝑ ſermonibus*
Incæpiſſes, non fuiſſes moleſta audire. Audire) auditu.
ELE. *Et iam dico tibi. patrem dicis occidiſſe. quis nã*
Hoc ſermo fieri poſſet impudentior adhuc:
Siue certe iuſte, ſiue non? dicam autem tibi,
Quòd non iure occidiſti, ſed te traxit
Perſuaſio malo ab homine, cũ quo in præſenti cois.
Interroga autem uenatricem Dianam, cuius Cuius pœnæ &c.) aliter, qua pœna plurimum vẽtos detinuit &c.
Pœnæ, multos ſpiritus habuit in Aulide:
Vel ego dicam, ab illa enim non fas diſcere.
Pater olim meus, ut ego audio, deæ
Ludens per nemus, perſecutus eſt pedibus
Signatum cornutum ceruum, cuius per cædes

Gloriatus uerbum aliquod exiſtit iaciens.
Et ex hoc irata Latonæ filia puella,
Aequiualentem) ideſt loco, uel pro ceruo. ſ. — Detinuit Achæos, ut pater æquiualentem
Feræ ſacrificaret ſuam ipſius filiam.
Sic fuere illius ſacrificia: non enim erat ſolutio
Multa) multum, ualde. — Alia exercitui ad domum, neq; ad Ilium.
Pro quibus coactus multa, & reſiſtens, uix
Sacrificauit ipſam, non Menelai gratia.
Si uero igitur (dicam enim & tuum) illum uolens
Adiuuare, hæc feciſſet: huius mori
Oportebat ipſum, cauſa, ex te? qua lege?
Vide ponens hanc legem mortalibus,
Ne damnum tibi ipſi, & pœnitentiam ponas.
Si enim interficiemus alium pro alio, tu ſane
Prima morereris, ſi iudicium certe aſſequeris.
Sed reſpice, ne excuſationem non exiſtentem ponas.
Si enim uis, doceto, pro qua re in præſenti
Turpiſſima omnium opera faciens es:
Quæ concumbis cum homicida, cum quo
Patrem meum, ante perdidiſti,
Et filios facis, & priores legitimos
Eiiciens habes) eieciſti. — Et ex legitimis natos eiiciens habes.
Quomodo hæc laudauerim? an & hoc dices,
Vltiones) talionis pœnas. — Quod filiæ ultiones ſumis?
Pulchrum) honeſtum, æquum eſt. — Turpiter autem, ſiquidem & dicas: non enim pulchrũ,
Inimicis nubere filiæ cauſa.
Sed non certe, neq; admonere licet te,
Quæ omnem mittis linguam, quod matri
Maledicimus, & te ego dominam,
Quam matrem non minus in nos puto:

Quæ uiuo uitam laborioſam, exq; te malis
Multis ſemper uerſans, & concubino.
Ille autem alius extra manum tuam uix elapſus
Infelix Oreſtes, infortunatam terit uitam.
Quem multum me tibi nutrire ultorem
Increpaſti. & hoc, ſiquidem potuiſſem,
Feciſſem. bene hoc ſcias. huius quidem cauſa
Publica me in omnes, ſiue oportet malam,
Siue loquacem, ſiue impudentiæ plenam.
Si enim nata ſum horum operum ſciens,
Fere quicq̃ tuam non dedecoro naturam.
CHO. Video iram ſpirantem. ſi autem cum iure
Simul eſt, huius conſyderationem non amplius uideo.
CLY. Qua autem mihi opus eſt ad hanc cura,
Quæ talibus parientem contumeliis affecit,
Et hæc talis? an non tibi uidetur
Abire in omne opus uerecundia ſine?
ELE. Bene nunc ſcias, horum me uerecundiã habere,
Et ſi non uideor tibi. diſco autem, q̃
Importuna facio, & non mihi conuenientia:
Sed enim ex te inimicitia, & tua
Opera cogunt me hæc facere ui.
Turpibus enim turpes res edocentur.
CLY. O nutrimentũ ĩpudens. an te ego, et mea uerba
Et opera mea multa nimis dicere faciunt?
ELE. Tu ſane dicis hæc, non ego, tu enim facis
Opus, & opera uerba inueniunt.
CLY. At non per dominam Dianam, confidentiæ
Huius non effugies, quando Aegiſthus aduenerit.
ELE. Vides? ad iram inclinaris, concedens mihi

Ex te) proficiſcẽtibus.

Multum) ſæpe.

Conſidirationẽ) curam.

Et hæc) præſertim.

Nutrimentũ) bellua, pecus.

Confidentiæ) cauſa ſ.

Inclinaris concedens) efferris, cũ permiſeris.

Dicere,quæ uellem,neq; ſcis audire.
C L Y. *Non ſines,neq; cum benedicenti uoce*
Sacrificare me , q̃nquidem tibi conceßi omne dicere?
E L E. *Sino.iubeo.ſacrifica,neq; reprehende*
Meum os,quia non ultra dixerim amplius.
Eleua)tolle,cape. C L Y. *Eleua tu ſacrificia præſens mihi*
Fructuoſa regi huic,ut ſupplicatorias
Preces auertam terrorum,quos nunc habeo.
Audias iam Phœbe præſes
In)inter amicos. *Secretum meum ſermonem:non enim in amicis*
Sermo,neq; omne aperire decet
Hac)electra. *Ad lucem,præſente hac propinqua mihi,*
Ne cum inuidiaq;,& multiloqua uoce
Serat uanam famam ad omnem urbem:
Sed ſic audi,ſic enim & ego dicam,
Quæ enim uidi nocte hac uiſa
Duplicium ſomniorum hæc mihi Lycie rex
Si quidem apparuerunt bona,da perfecta:
Si autem inimica,inimicis retro dimitte:
Et ne me à diuitijs præſentibus,ſi qui
Dolis conſulunt eijcere,concedas:
Sed ſic me ſemper uiuentem innocua uita,
Domos Atridarum.ſceptraq; gubernare hæc,
Amicisq; cum uerſantem,quibus cum uerſor nunc,
Filiorum)cum ijs filijs,quorũ &c. *Bene quotidie agentem: & filiorum quorũcunq; mihi*
Maleuolentia non adeſt,aut moleſtia amara:
Hæc ò Lycie Apollo propitius audiens,
Da omnibus nobis,quemadmodum petimus:
Alia uero omnia etiam tacente me,
Cenſeo te deum exiſtentem pernoſcere:

Natos ex Ioue nanq; æquum eſt omnia uidere.
PAED. *Hoſpites mulieres, q̃uo ſciuerim manifeſte,*
An tyranni domus Aegiſthi hæ?
CHO. *Hæ ſunt ò hoſpes, ipſe conieciſti recte.*
PAED. *An & uxorem hanc conijciens ſum*
Illius? decet enim tanq̃ tyranna, uidere. Tyrãna) regina.
CH. *Maxime omnium hæc tibi illa adeſt.*
PAED. *O ſalue regina: tibi ferens uenio ſermones*
Iucundos amico ab homine, Aegiſthoq́; ſimul.
CLY. *Suſcepi dictum, ſcire autem à te*
Primum uolo, quis te miſit mortalium.
PAED. *Phanoteus ille Phoceſis, rem præbẽs magnã.*
CLY. *Qualem ò hoſpes, dic. ab amico enim exiſtens*
Viro, clare noui, dilectos dices ſermones.
PAED. *Mortuus eſt Oreſtes: in breui cõponẽs dico.*
ELE. *Hei, ego miſera, perij hac in die.*
CLY. *Quid ais, quid ais ò hoſpes? ne hanc audi.*
PAED. *Mortuum Oreſtem, nuncq́; & tunc dico.*
ELE. *Perij infortunata, nihil ſum amplius.*
CLY. *Tu quidẽ res tui ipſius fac, mihi aũt tu hoſpes*
Verum dic, quo modo perijt?
PAED. *Et miſſus fui ad hæc, & omne dicam.*
Ille enim aduenie͂s ad inclytam Græciæ
Speciem certaminis, Delphicorum certaminũ gratia,
Quando ſenſit hominis recta præconia
Curſum proclamantis, cuius primum iudicium:
Aduenit clarus omnibus illic reuerentia, Illic) qui ibi erãt.
Curſus autem adæquans naturæ terminos,
Victoriæ habens exijt honoratum præmium.
Et ut quidem in multis pauca tibi dicam,

Non noui huius hominis opera,& potentias.
Vnū aūt ſcias: quorūcūq;.n.prædicarūt præfecti certa=
Curſuum duplicium quinquertia,quæ ſolent; (minis,
Horum ferens omnia uictoriæ præmia,
Felix habebatur: Argiuus quidem uocatus,
Nomen uero Oreſtes,illius inclytum Græciæ
Agamemnonis exercitum congregantis olim.
Et hæc quidem talia. Quando autem quis deorum
» Lædat,poſſet neq; fortior effugere.
Ille enim alia die quando equeſtrium
Fuit ſole oriente,uelox certamen:
Aduenit multis aurigis cum.
Vnus erat Achiuus:unus à Sparte,duo
Libyes iugatorum curruum præſides.
Et ille in his Theßalos habens
Equos quintus.ſextus ex Aetolia
Flauis equis:ſeptimus Magnes uir.
Octauus autem Leucippus Aenearum genus.
Nonus,Athenis deo fabrefactis à:
Bœotus alius decimum implens uehiculum.
Stantes autem,quando ipſos ordinati præſides
Sortibus mouerunt,& conſtituere currus:
Aerea ſub tuba irruerunt.illi autem ſimul
Equis minati habenas manibus
Concuſſere,atq; omnis impletus fuit curſus
Strepitu collidentium curruum:puluis autem ſurſum
Ferebatur:ſimul autem omnes permiſti
Abſtinebant à ſtimulis nihil,ut ſuperaret
Axeclas quis ipſorum,& fremitus equeſtres:
Simul enim circa dorſa & rotarum baſes

Solent) celebria ſunt.

Congregātis) qui exercitus oli græci imperator fuit.

Mouerūt) extraxerunt.

Irruerunt) proſilierunt.

Spumabant, irruebant, equeſtres reſpirationes. Reſpirationes) anhelitus
Ille autem ſub ipſam ultimam columnam habens
Admouebat ſemper rotam, dextrum autem remittens
Sir æum equum, detinebat adiacentem.
Et prius quidem recti omnes ſtetere currus,
Deinde autem Aeneani uiri infrenes
Equi ui ferunt: ex autem reuerſione
Perficientes ſextum, ſeptimumq́; iam curſum,
Frontes collidunt Barceis curribus: Barcæis) libycis.
Et hinc alius alium ex uno malo
Frangebat, & decidebat, omneq́; implebatur
Naufragiorum Criſſeum equeſtrium ſolum.
Cognoſcens autem ille ex Athenis fortis auriga
Extra trahit, & detinet, dimittens
Tempeſtatem equeſtrem in medio miſtam.
Equitabat autem ultimus quidem, poſteriores aũt hñs
Equos Oreſtes, fini fidem ferens.
Ille autem ut uidet ſolum illum relictum,
Acutum per aures ſonitum incutiens celeribus
Equis perſequebatur: & ad equantes iuga
Impellebant, aliquando alius, alias alter
Caput pro eidens equeſtrium curruum.
Et alios quidem omnes tutos curſus
Direxit infelix rectus ex rectis curribus:
Deinde ſoluens habenam ſiniſtram
Flectentis equi, ignorat columnam ſummam
Percuſſiſſe. fregit autem axis medias axeclas,
Et ex curribus delapſus eſt, con autem uoluitur Con autem) con uoluitur autem.
Sectis loris. huius autem cadentis in humum,
Equi diſperſi ſunt in medium curſum.

Exercitus autem ut uidet illum delapſum
Curribus, defleuit adoleſcentem,
Quæ opera operatus, quæ ſortitur mala,
Latus ad ſolum, interdum cœlo
Crura oſtendens: quoad illum aurigæ
Vix detinentes equeſtrem curſum,
Soluere cruentum, ut nullus
Cognoſceret amicorum uidens miſerum corpus,
Comburentes) combuſtum. Et illum pyra comburentes ſtatim, in breui
Aere maximum corpus infelicis cineris
Ferunt homines Phocenſium præfecti,
Vt patriæ tumulum conſequatur terræ.
Talia tibi hæc ſunt, quantum quidem in ſermonibus,
Dolentia: at uidentibus, qui quidem uidimus,
Maxima omnium, quæ uidi ego, malorum.
CHO. Heu, heu, omne ſanè dominis antiquis
Radicitus (ut uidetur) corruptum eſt genus.
CLY. O Iuppiter. quid hæc, utrum felicia dico,
Meis ipſius) interitu mei filij. An grauia quidem? lucra uero: moleſte autem habet,
Si meiſipſius uitam ſaluo malis.
PAE. Quid uero ſic triſtaris ô mulier, pñti ſermone?
CLY. Graue parere eſt, neq; enim male
Patienti, odium eorum, quos pepererit, adeſt.
PAED. Fruſtra ſanè (ut uidetur) uenimus.
CLY. Non fruſtra certe. q̃uo enim fruſtra dixeris?
Si mihi mortui fidelia habens indicia
Aduenisti: qui meo animo genitus,
Fugiēs) abreptus. A mammis fugiens, & nutrimento meo, exul
Exulabat: & me, poſtq̃ hac terra
Exceßit, non amplius uidit: imputans autem mihi

Cædes

Cædes paternas, grauia interminabatur facturum:
Vt neq; nocte ſomnus, neq; ex die
Me tegeret iucundus: ſed ſuccedens
Tempus deducebat me ſemper ut mortuam.
Nunc autem (die enim hac liberata ſum timore
Ab hac, illoq;: hæc enim maius damnum,
Cohabitatrix erat mihi, meum ebibens ſemper
Animæ purum ſanguinem) nunc autem quiete
Huius minarum cauſa uiuemus.
E L E. *Hei infelix. nunc enim lugere licet*
Oreſte tuam calamitatem, quando ſic habens
Ab hac contumelia afficeris matre. num habet recte?
C L Y. *Non tu: ille autem, ut habet, recte habet.*
E L E. *Audi Nemeſi mortuum nuper.*
C L Y. *Audiuit, quæ oportet, & confirmauit recte.*
E L E. *Contumelia affice: nunc enim felix es.*
C L Y. *Igitur Oreſtes & tu, ceſſate ab his.*
E L E. *Ceſſauimus nos, non ut te ceſſare faciamus.*
C L Y. *Multa ueniſſes ò hoſpes dignus conſequi:*
Si hanc ceſſare feciſſes à multiloqua uoce.
P AE D. *Igitur abierim, ſi hæc bene habent.*
C L Y. *Minime, quandoquidem neq; me digne*
Ageres, neq; mittente hoſpite. Mittente) qui te miſit.
Sed ingredere intro, hancq; extra clamare
Sine ſua ipſius, & amicorum mala.
E L E. *Num uobis, ut lugens & dolens*
Grauiter lachrymari & plorare uidetur
Filium infelix ſic mortuum?
At irridens, uana. ò (infelix ego) Vana) euanuit, abijt.
Oreſte dilectiſſime, quàm me perdidiſti mortuus:

Auellens enim meæ abis mentis,
Quæ mihi ſolæ aderant ſpes etiam:
Te patris uenturum uiuentem ultorem olim,
Et mei miſeræ.nunc autem quò me oportet ire?
Sola enim ſum,teq́; priuata,
Et patre iam,oportet me ſeruire rurſus
In inimiciſsimis hominum mihi
Interfectoribus patris.num mihi recte habet?
Sed non ſanè ego reliquo tempore
Cohabitatrix ero:ſed hanc apud ianuam
Ingrata)amicis *Dimittens me ipſam,ingrata exiccabo uitam.*
Ad hæc,occidat quis,ſi grauatur,
Intus exiſtentium:quia gratia quidẽ, ſi interfecerit:
Moleſtia autem,ſi uiuam.uitæ aũt nullũ deſyderium.
C H O.*Vbi nam fulmina Iouis,uel ubi Phaethon*
Sol?an hæc intuentes
Abſcondunt taciti?
E L E.*Heu,heu,heu,heu.*
C H O. *O filia,quid lachrymaris?*
E LE. *Heu.*
CH O.*Nihil magnum clamabis.*
E L E. *Perdis.*
C H O. *Quomodo?*
Abeuntium) mortuorum E L E. *Si manifeſte ab-*
Euntium ad Plutonem,
Auferes)ſubiicies,ſuppedites. *Spem auferes,contra me*
Liquefactam,magis inſultaueris.
C H O.*Noui enim regem Amphiaraum*
Aureis
Septis occultatum.

Mulierum deceptionibus,
Et nunc ſub terra,
ELE. *Heu,heu,heu.*
CHO. *Immortalis imperat.*
ELE. *Heu.*
CHO. *Heu ſanè,pernicioſa enim.*
ELE. *Domita fuit?*
CHO. *Certe.*
ELE. *Noui,noui,apparuit enim*
Curator circa illum in
Luctu:mihi uero nullus amplius eſt:qui
Enim adhuc erat,
Vanus direptus.
CHO. *Infelix infelicia conſequeris.*
ELE. *Et ego huius ſciens,ſupraſciens,*
Omnia trahenti diuturno,multorum
Grauium,triſtiumq; dolorum.
CHO. *Scimus,quæ dicis.*
ELE. *Ne me nunc,ne amplius*
Conſoleris,ubi non
CHO. *Quid ais,loqueris autem quale?*
ELE. *Adſunt ſpei amplius communis parentum*
Generoſæq; auxiliatores.
CH. *Omnibus mortalibus inſita eſt mors.*
ELE. *An etiam equeſtribus in contentionibus*
Sic,ut illi infelici,
Sectis loris incidere?
CHO. *Inexplorata pernicies.*
ELE. *Quomodo enim non? ſi hoſpes*
Sine meis manibus,

Heu) per parentheſim dicta.

Domita)amphiarai uxor pœnas dedit,a filio interfecta.

Vanus)nullus eſt

Quid ais) parentheſis.

,, Contentionibus) certaminibus.

Inexplorata) inopinatum malū.

Papæ)per parentheſim dictum. C H O. *Papæ.*

E L E. *Occultatur, neq; ſepulcrum aſſecutus,*
Neq; luctus à nobis.

C H R Y. *Præ uoluptate tibi chariſſima impellor,*

Deponens) depoſito ornamento.i. inferiis. *Ornamentum deponens, cum celeritate uenire,*
Fero enim, uoluptatesq; & requiem eorum, quæ
Ante habebas, & ſuſpirabas, malorum.

E L E. *Vnde autem inuenires meorum tu damnorum*
Auxilium: quibus medicationem non licet uidere?

C H R Y. *Adeſt Oreſtes nobis. ſcias hoc à me*
Audiens, manifeſte quemadmodum intueris me.

E L E. *Nunquid inſaniuiſti miſera, & propter*
Tua ipſius mala, & propter mea rides?

C H R. *Per paternum larem at non contumelia*
Dico hæc, ſed illum ut præſentem nobis.

E L E. *Hei infelix, & à quo mortalium ſermonem*

Exaudiens) auditum. *Hunc exaudiens ſic credis nimium?*

C H R. *Ego quidem ex meq;, & non alio, manifeſta*
Signa intuita, huic credo ſermoni.

E L E. *Quam ò miſera conſpicata fidem? in quid mihi*
Intuita caleſis hoc immedicabili igne?

Diſcens) edocta. C H R. *Per nunc deos audi, ut diſcens à me*
Deinceps, uel ſapientem, uel fatuam dicas.

E L E. *Tu uero igitur dic, ſi tibi ſermone aliq̃ uolu=ptas.*

C H R. *Et iã dico tibi omne, quodcũq; cõſpexi.*
Poſtq̃ enim ueni patris ad antiquum ſepulcrum,

Iugo) tumulo. *Video, iugo ex alto nuper fuſos*
Fontes lactis, & circumcoronatum circulo
Omnium, quotquot ſunt, florum, tumulum patris.
Videns aũt habui admirationem, & circumſpicio,

Ne forte quis nobis prope appropinquet mortalium.
Vt autem in tranquillitate omnem uidi locum,
Tumulo acceſſi propius. extremæ autem uideo
Pyræ nuper appenſum capillum ſciſſum: — Sciſſum) inciſum, detonſum.
Et ſtatim miſera ut uidi, apparet quoddam mihi
Animæ conſuetum uiſum chariſſimi mortalium
Omnium Oreſtis hoc uidere indicium:
Et manibus cum tuliſſem, maledico quidem non, — Maledico) abominor.
Lætitia autem impleor ſtatim oculum lacrymarum:
Et nuncq; ſimiliter, & tunc ſcio
Non hunc ſplendorem præterq̃ illius uenire. — Illius) ab illo.
Huic enim conuenit, præterq̃ mihi & tibi hoc? — Huic) aliter, cui.
Et ego quidem non feci, hoc ſcio,
Neq; rurſus tu. q̃uo enim? cui quidem neq; ad deos
Licet indefletæ, hoc recedere tecto?
Sed neq; ſanè matris, neq; mens amat
Hæc facere, neq; faciens latuiſſet.
Sed ſunt Oreſtis hæc præmia. — Præmia) venerationes.
Sed ò amica confide. his ipſis certe — His ipſis) nõ iiſdẽ ſemp fauet deus.
Non idem ſemper dæmonum aſſiſtit.
Nobis autem fuere priora, odium: nunc autem forte — Nũc) Præſens aũt dies &c.
Multorum erit domina dies bonorum.
ELE. *Heu, ſtultitiam. quàm te commiſeror diu.*
CHR. *Quid autem eſt? non ad uoluptatem dico hæc?*
ELE. *Non noſti, quò terræ, neq; quò mentis ferris.*
CHR. *Quo aũt nõ ego noui, quæ quidẽ uidi aperte?*
ELE. *Mortuus eſt, ò miſera. illius autem tibi*
Salutaria pereunt. nihil ad illum reſpice.
CHR. *Hei mihi, miſera. à quo hæc audiſti mortaliũ?*
ELE. *A prope præſente, quando perijt.*

C H R. Et ubinam eſt hic? miraculum certe me ſubit.
Per domum) in domo. *E L E. Per domum, iucundus, neq; matri moleſtus.*
C H R. Hei mihi infelix. cuius nam hominum erant
Multæ patris ad tumulum parentationes?
E L E. Puto maxime ego quidem mortui
Monimenta Oreſtis hæc appoſuiſſe aliquem.
C H R. O infortunata. ego autẽ cum lætitia ſermones
Tales habens feſtinabam, non ſciens utiq;
Vbi eramus damni: ſed nunc, quando ueni,
Et exiſtentia prius, aliaq; inuenio mala.
E L E. Sic habent tibi hæc. ſi uero mihi parueris,
Huius nunc præſentis nocumenti ſolues pondus.
Suſcitare faciam) ſuſcitabo. *C H R. An mortuos ſuſcitare faciam unq̃?*
E L E. Nõ eſt, quod dixi: nõ enim ſic fatua nata ſum.
Spõſor) adiutrix. *C H R. Quid nam iubes, quorum ego ſponſor?*
E L E. Tolerare te facientem, quæ te ego admonebo.
C H R. Sed ſi qua utilitas certe, non recuſabo.
" *E L E. Vide. labore certe ſine, nihil proſpere cedit.*
C H R. Video. ſuſtinebo omne quodcũq; qdẽ potuero.
Conſului) cogitaui. *E L E. Audi iam nunc, qua ratione, conſului facere.*
Præſentiam quidem noſti, & tu amicorum,
Quod nulla nobis eſt: ſed infernus accipiens
Priuauit, & ſolæ relictæ ſumus.
Ego autem quoad quidem fratrem uita
Florentem certe exaudiui: habui ſpes
Cædis tandem ipſum ultorem uenturum patris.
Nunc uero, quando non amplius eſt, ad te reſpicio:
Interfectorem) autorem. *Vt interfectorem patriæ cædis*
Cum hac ſorore ne timeas interficere
Aegiſthum, nihil enim te oportet cælare me amplius.

Vbi enim manebis pigra? in quam ſpem
Inſpiciens amplius rectam? cui adeſt quidem lugere
Diuitiarum paternarum poſſeßione priuatæ.
Adeſt autem dolere, in tantum temporis
Sine lecto ſeneſcentem, ſine nuptijsq;.
Et hæc ſanè, amplius ſperes, ut
Conſequaris unq̃: non enim ſic inconſultus eſt uir
Aegiſthus, ut tuum unq̃, uel etiam meum genus
Germinare ſinat, damnum ipſi manifeſtum.
Sed ſi ſequaris mea conſilia,
Primum quidem pietatem ex patre deorſum
Mortuo feres, fratreq́; ſimul.
Deinde autem quemadmodum nata es libera,
Vocaberis in poſterum, & nuptias dignas
Conſequeris. Solet enim ad bona quiſq; intueri.
Sermone certe bonam famam non uides quantam
Tibi ipſiq́; & mihi adijcies, credens mihi.
Quis enim unq̃ ciuium, uel hoſpitum nos intuitus
Talibus laudibus non amplectetur?
Videte has ſorores amici,
Quæ paternam domum ſaluarunt:
Quæ inimicis, bene qui aſcenderant olim,
Animam deſpicientes, miniſtræ fuere cædis.
Has amare oportet, has oportet omnes colere.
Has inq́; ſolennitatibus, inq́; communi ciuitate,
Honorare, omnes cauſa uirilitatis debitum.
Talia de nobis quicunq; dicet mortalium
Viuentibus, mortuiſq́;: ut non relinquat gloria.
Sed ô amica, pare. collabora patri.
Collabora fratri. fac quieſcere ex malis me:

Vbi) aliter, quo.
Inſpiciens) aliter aſpiciam te erectam.
Sine lecto) innuptam.
Debitum) decet, oportet.

Fac quieſcere & te ipſam, hoc cognoſcens, q;
,, *Viuere turpe turpiter, recte natis.*

Conſolatio) prouidentia. C H O. *In talibus eſt conſolatio*
Et dicenti, & audienti ſocia.
C H R. *Et priuſq̃ loqueretur ò mulieres, ſi mentes*
Conſecuta eſſet hec non malas: ſeruaſſet
Metũ) cautionẽ. *Metum, quemadmodum quidem non ſaluat.*
Quò enim intuita, tali confidentia
Ipſaq; armaris, & me adminiſtrare inuitas?
Non intueris? mulier quidem, non uir, nata es.
Potes autem minus contrarijs manu.
Deus autem his quidem propitius per diem:
Nobis autem defluit, & ad nihil uenit.
Quis igitur talem uirum conſulens occidere,
Sine moleſtia à damno liberabitur?
Vide, male agentes, ne maiora mala
Acquiramus, ſi quis hos audiet ſermones.
Soluit) expedit. *Soluit enim nos nihil, neq; adiuuat,*
Famam pulcram accipientes, ignominioſe mori.
Non enim mori, inimiciſsimum: ſed quando mori
Volens aliquis, deinde neq; hoc habuerit accipere.
Reſiſto) ſupplico. *Sed reſiſto, anteq̃ pernicioſe omnino*
Noſq; perdamur, & deſoletur genus:
Detine iram, & quidem dicta,
Secreta ego tibi, & imperfecta ſeruabo.
Ipſa autem mentem tene, ſaltem tempore tandem,
Cede) aſr, cedere. *Potens nihil, potentibus cede.*
,, C H O. *Pare. prouidentia nullum hominibus natũ eſt*
,, *Lucrũ accipere melius, neq; mente ſapiente.*
E L E. *Inexpectatum nihil dixiſti. recte*

Autem ſciebam te proiecturam, quæ nuntiaueram.
Sed interfectrici mihi, ſoliq́; faciendum
Opus hoc: non enim uanum certe dimittemus.
C H O. *Heu, utinam debuiſſes talis mente patre*
Moriente, omnia enim perfeciſſes.
E L E. *Sed eram natura quidem, mẽte aũt, minor tũc.*
C H R. *Exerce talem mente per uitam manere.*
E L E. *Vt non collaboratura præcipis hæc?*
C H R. *Aequum enim aggredientem, & facere male.*
E L E. *Aemulor te, ob mẽtem: & ob timiditatem odi.*
C H R. *Suſtinebo audiens, & quando bene dixeris.*
E L E. *Sed nunq̃ ex me certe ne diſcas hoc.*
C H R. *Longum diſcernere hæc & reliquum tẽpus.*
E L E. *Abi, tibi enim utilitas non ineſt.*
C H R. *Ineſt, ſed tibi perceptio non adeſt.*
E L E. *Profectò matri hæc omnia dic tuæ.*
C H R. *Neq; rurſus tanto odio odi te ego.*
E L E. *At certe, ſcias quò me infamiæ ducis.*
C H R. *Infamiæ quidem non, prouidentiæ autem te.*
E L E. *Tuum iuſtum ſanè ſequi me oportet?*
C H R. *Q ñ enim bene ſapies, tũc dux fueris tu nobis.*
E L E. *An graue bene dicentem errare?*
C H R. *Dixiſti recte, cui tu adiaces malo.*
E L E. *Quid autẽ, non uideor tibi hæc cũ iure dicere?*
C H R. *Sed eſt, ubi & ius damnum affert.*
E L E. *His ego uiuere legibus non uolo.*
C H R. *Sed ſi facies hæc, laudabis me.*
E L E. *Atqui faciam certe, nihil uerita te.*
C H R. *Et hoc uerum, neq; conſules in contrarium?*
E L E. *Conſilio enim nihil eſt inimicius malo.*

Interfectrici) manu mea.

Debuiſſes) fuiſſes

An) aliter, profectò.

BIBLIOTECA NAZ. ROMA VITTORIO EMANUELE

CHRY. *Sapere uideris nihil eorũ, quæ ego dico.*
ELE. *Iampridem decreta ſunt hæc, & nõ nuꝑ mihi.*
CHR. *Abeo itaq;, neq; enim tu mea uerba*
Audes laudare, neq; ego tuos mores.
ELE. *Sed ingredere. non te ſequar unq̃,*
Neq; ſi ualde cupiens fueris. Quoniam
" *Multæ ſtultitiæ & uenari uana.*
Es videns) videris. CHRY. *Sed ſi tibiipſi es uidens quid*
Sapere: ſape talia. quando enim in malis
Iam uerſaberis, mea laudabis uerba.
CHO. *Quid ſupra prudentiſſimas*
Aues intuentes
Cibum curantes, à quibus
Quæ nati ſint, à quibusq; utilitatem inuene-
Rint: hæc non æque facimus?
Sed non per iouis coruſcationem,
Et cæleſtem Themin,
Diu non illaborioſi.
O terreſtris mortalibus fama,
Con) conclamato. *Con mihi clamato miſerabilem*
Vocem mortuis Atridis,
Infelicia ferens opprobria:
Res) alia, partim. *Quia illis iam res quidem ex domibus*
Aegrotant, res autem à filijs.
Duplex pugna, non amplius ad-
Aequat amabili uictu.
Prodita autem ſola periclitatur
Electra mortem ſemper patris,
Infelix ſuſpirans, quemadmodum
Semper lamentans luſcinia:

Neq; quid mori prouidens,
Et non inſpicere parata,
Geminas capiens Erinnyes.
Quæ nam igitur generoſa ſic nata ſit?
Nullus bonorum uiuens male, ››
Bonam famam dedecorare uult, ››
Ignobilis ò filia, filia. ››
Sic & tu ſemper lugentem ui-
Tam communem elige
Non rectum debellans,
Duo fer uno ſermone: Fer) aliter ferre.
Sapiens, optimaq; filia uocari.
Viuas mihi ſupra manu
Et diuitijs inimicos, quantum
Nunc ſub manum habitas:
Quoniam te inueni parca quidem non in bona
Incedentem: quæ uero maxima nata ſunt
Legitima, horum ferentem
Optima Iouis cultui.
ORE. *Num ò mulieres, rectaq; exaudiuimus,*
Recte autem imus, quò uolumus?
CHO. *Quidnam interrogas, & quid uolens ades?*
ORE. *Aegiſthum, ubi habitat, interrogo iampridē.*
CHO. *Sed recteq; uenis, & locutus, impunis.* Impunis) verus.
ORE. *Quæ igitur ueſtrum, interioribus dixerit*
Noſtram deſyderabilem communem præſentiam?
CHO. *Hæc, ſi proximam annuntiare debitum.*
ORE. *Abi ò mulier, declarato ingrediens, quòd* Declarato) nuncia ingreſſa.
Phocenſes inquirunt homines Aegiſthum quidam.
ELE. *Hei mihi ĩfelix, nūqd olim eius, quā audiuimus,*

Famæ ferentes aperta indicia?
O R E. *Non noui tuam famam, ſed mihi ſenex*
Iußit Oreſtę Strophius nuntiare de.
E L E. *Quid eſt, ò hoſpes? quia mihi ſubit timor.*
" O R E. *Ferentes ipſius paruas reliquias in breui*
" *Vaſe, mortui, ut uides, portamus.*
" E L E. *Hei ego miſera, hunc illum iam apertum*
Promptum dolorem, ut uidetur, inſpicio.
O R E. *Siquidem quid ploras Oreſtæorum malorum,*
Hoc uas ſcias corpus illius tegere.
E L E. *O hoſpes, da nunc per deos, ſiquidem hoc*
Occulit ipſum uas, in manus accipere:
Vt meipſam, & genus omne ſimul
Cum hoc lugeam, & deplorem cinere.
O R E. *Date, quæcunq; eſt, afferentes. non enim ut*
In inimicitia exiſtens requirit hæc,
Sed uel amicorum aliqua, uel à ſanguine natura.
E L E. *O dilectißimi monumentum hominum mihi,*
A ſpe) præter ſpē. *Animæ Oreſtis reliquum, quàm à ſpe,*
Non qua quidem emiſi, accepi.
Nunc enim nihil exiſtentem porto manibus,
Domibus autem te ò fili, ſplendidum emiſi ego.
Vtinam debuiſſes ante relinquere uitam,
Anteq̄ ad peregrinam te terram emiſiſſem manibus
Furata his, & ſaluaſſem à cæde:
Vt mortuus iacuiſſes illa die
Tumuli paterni communem ſortitus partem.
Nunc autem extra domos, & in terra alia exul
Male perijſti tua ſorore ſeorſum,
" *Et neq; in amicis manibus, infelix ego.*

Lauacris adornaui,neq; ex omnia comburente igni
Suſtuli,ut par,miſerum pondus:
Sed in peregrinis manibus curatus miſer,
Paruus aduenis tumor in paruo uaſe.
Hei mihi (infelix) meam antiquam educationem Meam) propter. ſ.
Inutilem: quam ego frequenter circa te
Labore dulci præbui.neq; enim unq̃
Matris tu fuiſti magis,q̃ mei amicus:
Neq; qui per domum erant:ſed ego nutrix,
Ego uero ſoror tua uocata fui ſemper.
Nunc autem defecerunt hæc in die una
Mortuo cum te.omnia enim ſimul rapiens
Procella tanq̃,abiiſti. Abit pater:
Mortua ſum ego tibi,uanus ipſe es mortuus.
Rident autem inimici,inſanit autem præ uoluptate
Mater non mater: cuius mihi tu ſæpe
Famas clam præmittebas,tanq̃ apparens
Vltor ipſe.ſed hæc aduerſus
Deus tuusq́;,& meus abſtulit:
Qui te ſic mihi præmiſit pro dilectiſsima
Forma,cineremq; & umbram inutilem.
Hei mihi.
O corpus miſerabile.heu,heu,
O grauiſsimas (hei mihi)
Miſſus uias dilectiſsime,q̃ me perdidiſti.
Perdidiſti certe ò fraternum caput.
Quare ſanè,tu accipe me in tuum hoc tectum
Nihil,ad nihil: ut tecum deorſum
Habitem deinceps.etenim quando fuiſti ſupra,
Tecum particeps eram æqualium,& nũc deſydero

A tuo mortua non decedere ſepulchro :

„ *Nam mortuos non uideo moleſtia affectos .*

C H O. *Mortali enata es patre* Electra *, ſape .*

Mortalis autem Oreſtes *: quare ne nimis ſuſpira :*

„ *Omnibus enim nobis hoc debitum eſt mori .*

O R E. *Heu,heu,quid dicã? quò ſermonũ inopinabiliũ*

Superare) cõtinere. *Veniam ? ſuperare.n.non amplius linguam poſſum.*

ELE. *Quemnã habuiſti dolorẽ? ad quid hoc dicẽs es?*

O R E. *An tua inclyta forma Electra hæc ?*

E L E. *Hæc eſt illa , & ualde miſerabiliter habens.*

O R E. *Hei mihi , infelicem ſanè hanc calamitatem.*

E L E . *Cur nam ò hoſpes circa me ſuſpiras hæc ?*

O R E . *O corpus ignominioſe, & impie corruptum.*

E L E. *Nũquam aliam,quã me male loqueris hoſpes.*

O R E. *Heu non nuptam,infelicemq; tuã educationẽ.*

E LE. *Cur ſanè ò hoſpes ſic explorans ſuſpiras ?*

O R E. *Quia non planè ſciebã meorũ ullũ malorum.*

E L E. *In quo cognouiſti hoc dictorum ?*

Condecentẽ) cõſtitutam. O R E. *Videns te multis condecentem doloribus.*

E L E. *Atqui uides certe pauca meorũ malorum.*

Inſpicere) viſu. O R E. *Et quomodo fierent his inimiciora inſpicere?*

E L E. *Quoniam ſum interfectoribus connutrita .*

O R E. *Cuius ? unde hoc ſignificaſti malum ?*

E L E. *Patris . deinde his ſeruio ui .*

O R E. *Quiſnã te neceßitati huic cõmittit mortaliũ?*

Aequale ꝗ) in me non ſe matrem gerit. E L E. *Mater uocatur, matri autem nihil æquale eſt.*

ORE. *Quid faciens,utrũ manibus,an pernicie uitæ?*

ELE. *Et manibus, & corruptionibus, & oĩbus malis.*

O R E. *Neq; auxiliaturus,neq; prohibiturus adeſt?*

ELE. *Nõ ſanè. qui erat.n.mihi,tu propoſuiſti cinerẽ.*

ORE. O *infelix, quã aſpiciens te cõmiſeror iãpridẽ.*
ELE. *Solus mortaliũ, nunc ſcias cõmiſeratus tandem.*
ORE. *Solus.n.uenio tuis dolens malis.*
ELE. Num *ſanè nobis cognatus uenis alicunde?*
ORE. *Ego dixerim, ſi harum beneuolum adeſt.*
ELE. *Sed eſt beneuolum, quare ad fideles dices.*
ORE. *Dimitte hoc uas nunc, ut omne diſcas.*
ELE. *Ne uero per deos hoc mihi feceris, hoſpes.*
ORE. *Pare dicenti, & non erraueris unquam.*
ELE. *Ne per mentum, ne auferas chariſsima.*
ORE. *Non dico relicturum.*
ELE. *O infelix ego te*
Oreſte, tuo ſi priuabor ſepulchro.
ORE. *Ominata loquere, cum iure.n. non ſuſpiras.*
ELE. *Quomodo mortuũ fratrem non iure lugeo?*
ORE. *Non tibi conuenit hanc loqui famam.*
ELE. *Sic ignominioſa ſum mortuo?*
ORE. *Ignominioſa nullius tu. hoc autẽ non tuum.*
ELE. *Si quidem Oreſtis corpus fero hoc.*
ORE. *Sed nõ Oreſtis, præterquã ſermonè præparatũ.*
ELE. *Vbi eſt illius infelicis ſepulchrum?*
ORE. *Non eſt: nam uiuentis non eſt ſepulchrum.*
ELE. *Quomodo dixiſti o fili?*
ORE. *Mendacium nullum eorum quæ dico.*
ELE. *An uiuit certe uir?*
ORE. *Siquidem animatus ego.*
ELE. *Num tu ille?*
ORE. *Hoc intuita mei*
Sigillum patris, diſce an manifeſta dico.
ELE. *O dilectiſsima lux.*

Beneuolum) Beneuolentia, ſi hæ tibi ſunt amicæ.

Te) propter te

Nullius) nulla i re

ORE. *Dilectiſsima. conteſtificor.*
ELE. *O uox, perueniſti?*
ORE. *Non amplius aliunde interroges*
ELE. *Habeo te manibus.*
Sicut) ſic, vt, habeas. ORE. *Sicut reliqua habes ſemper.*
ELE. *O chariſsimæ mulieres, ò ciues,*
Videtis Oreſtem hunc artificijs quidem
Mortuum, nunc autem artificijs ſeruatum?
CHO. *Videmus ò filia, & in calamitatibus mihi*
Lætata ſerpit lacryma oculis ab.
ELE. *Iò, partus corporum mihi chariſsimorum*
Veniſtis nuper:
Quos) id eſt me. *Inueniſtis, ueniſtis: uidiſtis, quos uolebatis.*
ORE. *Adſumus, ſed ſilentio habens expecta.*
ELE. *Quidnam eſt?*
ORE. *Tacere melius, ne quis intus audiat.*
ELE. *Sed non per Dianam ſemper indomitam,*
Hunc quidem unq̃ uoluero trepidare
Superfluum dolorem intus mulierum exiſtentẽ ſemp.
ORE. *Vide quidem certe, ẽt in mulieribus Mars*
Ineſt: bene autem noſti, experta alicubi.
ELE. *Hei*
Inieciſti) in memoriã reuocaſti. *Inoccultabile inieciſti,*
Nunq̃ diſſolubile,
Neq; unq̃ obliuiſcendum
Noſtrum,
Natum) fuerit. *Quale natum eſt malum.*
ORE. *Pernoui, & hæc, ſed quando opportunitas*
Dixerit, tunc horum meminiſſe debitum.
ELE. *Omne mihi*

Omne conueniret præſens dicere
Hæc iuſta tempus:
Vix enim habui nunc liberum os.
ORE. *Confiteor & ego: itaq; ſerua hoc.*
ELE. *Quid faciens?*
ORE. *Cuius non eſt tempus: ne longe uelis dicere.* Cuius) aliter, vbi
ELE. *Quis igitur dignum tui apparentis*
Immutaret ſic ſilentium ſermonum:
Quoniam te nunc inopinabiliter,
Inſperatoq; uidi?
ORE. *Tunc uidiſti, quando dij me cōcitarūt uenire.*
ELE. *Dixiſti ſuperiorem*
Priori etiam gratia: Gratia).i. tua præſentia.
Si te deus concitauit
Noſtra ad palatia,
Diuinum illud pono ego.
ORE. *Partim quidē te timeo gaudentē detinere, partim autem*
Timeo nimis uoluptate uictam.
ELE. *Iò tempore longo dilectiſsimam uiam*
Dignatus ſic mihi apparere,
Ne me multum ſuſpirantem ſic uidens,
ORE. *Quid ne faciam?* Quid &c.) parentheſis.
ELE. *Ne me priuaueris,*
Tuarum facierum uoluptatem dimittere.
ORE. *Profecto & in alijs iraſcerer uidens.*
ELE. *Collaudas?*
ORE. *Quid non?*
ELE. *O amicæ, audiui, quam*
Ego nunquam ſperaui uocem.
Habui iram mutam,

Neq; cum uoce audiens miſera.
Nunc autem habeo te. apparuiſti autem
Dilectiſsimam habens faciem,
Cuius ego neq; in malis obliuiſcerer.
ORE. Hæc quidem ſuperflua ſermonum dimitte,
Et neq;, mater quòd mala, doce me:
Neq; quòd paternam poſſeſsionem Aegiſthus domorū
Exhaurit: alia autem effundit, aliáq; diſpergit
Temere: tēporis.n.tibi opportunitatē auferret ſermo.
Quæ autem conuenient mihi præſenti nunc tempore,
Significa: ubi apparentes, uel occultati,
Ridentes inimicos ceſſare faciamus hac nunc uia:
Sic autem, ut mater te non cognoſcat
Læto uultu, nobis reuerſis domos:
Frustra) falſo — Sed tanquam pro damno fruſtra dicto
Suſpira. quando.n.felices erimus, tunc
Gaudere aderit, & ridere libere.
ELE. Sed ò frater ſic, ut & tibi amicum,
Huic) aliter, hac, pariter, quo tu vis modo — Et meum erit huic: quoniam uoluptates
A te accipiens, & non meas poſſedi:
Accipiens) acceptas. — Et neque te moleſtia afficiens uellem breue,
Breue) paululū — Ipſa magnum inuenire lucrum: non.n.recta
Adminiſtrarem præſenti dæmoni.
Sed noſti quidem quæ hinc. quomodo.n.non audiens?
Per tecta) non eſt domi. — Quòd Aegiſthus quidem non per tecta,
Mater autem in domibus: quam tu nō uereare unq̄, ut
Videbit) videat, viſura ſit. — Riſu ſplendidum meum uidebit caput:
Odium namq; antiquum inſtillatum eſt mihi:
Et poſtquam te uidi, nunquam finiam lætitia
Lachrymans. quomodo enim finierim ego,

Quæ una te hac uia mortuumq́;,
Et uiuentem uidi? feciſti autem mihi inexplorata.
Vt, ſi pater mihi uiuens adueniret, non amplius
Prodigium exiſtimarim illud, crediderim autẽ uidere.
Quando igitur talem nobis aduenis uiam,
Incipe ipſe, ut tibi animus: quia ego ſola
Non duobus aberrarim. uel.n.recte
Seruarim me ipſam, uel recte perierim.
O R E. *Tacere laudaui, quia in exitu audio*
Interiorum proficiſcentem.
E L E. *Ingredimini ò hoſpites:*
Præſertim etiam ferentes, qualia neq; quis
A domibus repelleret, neq; lætaretur accipiens.
P A E D. *O plurimum fatui, & mentibus priuati,*
Vtrum pro nihilo uitam curatis amplius,
An mens ineſt nulla uobis ingenita?
Quando non apud ipſa, ſed in ipſis malis
Maximis exiſtentes non cognoſcitis.
Sed ſi ſtabulis his non fuiſſem ego — Stabulis) veſtibulis atrijs, tectis.
Iampridem ſeruans: fuiſſent uobis in domibus
Facta ueſtrum prius, quàm corpora.
Nunc autem metum horum propoſui ego. — Metum) tutelam cautionem.
Et nunc diſcedentes à longis ſermonibus,
Et inexplebili huius cum gaudio uoce,
Intro accedite, quoniam quidem tardare, malum
In;talibus eſt: diſcedere autem ſumma occaſio.
O R E. *Quō igitur habent, quæ hinc, ingrediẽti mihi?*
P A E D. *Recte. exiſtit.n.te non cognoſcere, aliquẽ.*
O R E. *Nunciaſti, ut uiſum fuit, tanquam mortuum.* — Vnus &c.) Scias te ab ijs pro mortuo haberi.
P A E D. *Vnus illorũ in inferno, diſce hic exiſtẽs uir.*

O R E. *Gaudent igitur his, an quinam ſermones?*
P A E D. *Perfectorum, dixerim. ut autē nūc habēt,*
Recte illorum omnia, & partim non recte.
E L E. *Quis hic eſt frater, per deos dicito.*
O R E. *Non cognoſcis?*
E L E. *Neq; certe in animum fero.*
O R E. *Non noſti, cui me dediſti in manus olim?*
E L E. *Cui? quid loqueris?*
O R E. *Cuius Phocenſium ad ſolum*
Emiſſus ſum tua prouidentia manibus.
E L E. *An ille hic, quem olim ex multis ego*
Solum adinueni fidelem in patris cæde?
O R E. *Ille eſt: ne me indica pluribus ſermonibus.*
E L E. *O dilectiſſima lux, ò ſolus ſaluator domorū*
Agamemnonis, quomodo ueniſti? an tu ille es,
Qui hunc & me ſaluaſti ex multis laboribus?
O chariſſimæ quidē manus, iucundiſſimū autē habens
Pedum miniſterium, quomodo ſic diu
Apparuiſti) te mihi indicaſti. *Verſans me latuiſti, neq; apparuiſti: ſed me*
Sermonibus perdidiſti, opera habēs iucūdiſſima mihi?
Salue ò pater, patrem.n. intueri uideor.
Salue. ſcias autem quòd maximè te hominum ego
Odi, & amaui in die una.
P A E D. *Sufficere uidetur mihi. hos.n. in medio ſer=*
Multæ circundāt noctes, dieſq; æquales: (mones
Quæ hæc tibi oſtendent Electra manifeſta.
Vobis autem dico aſtantibus, quia
Nunc tempus facere. nunc Clytæmneſtra ſola,
Nunc nullus uirorum intus. ſi autem tardabitis,
Conſyderate) certo ſciatis vobis *Conſyderate tanquam hiſq;, & ſapientioribus*

Aliis, his pluribus pugnaturi. pugnandum eſſe &c.
O R E. *Non longorum amplius nobis quicq̃ ſermonũ*
Pylade, hoc fuerit opus, ſed quamcelerrime,
Proficiſci intrò, paterna ueneratos templa
Deorum, quicunque quidem ueſtibula habitant hæc.
E L E. *Rex Apollo, propitius ipſos audi,*
Meq́; ad hos: quæ tibi multa ſanè
Ex iis, quæ haberem, aſsidua poſui manu.
Nunc autem ò Lycie Apollo, ex iis, quæ habeo,
Peto, adoro, ſupplico, ſis promptus
Nobis auxiliator horum conſiliorum,
Et oſtendito hominibus mercedes
Impietatis, quales donant dij.
C H O. *Videte quò procedit*
Contentioſum ſanguinem inflans Mars.
Iuere nuper domos occultati
Punitores malorum ſcelerum,
Ineuitabiles canes.
Quare non diu amplius manebit
Meum mentium ſomnium ſuſpenſum.
Proficiſcitur. n. mortuorum
Doloſo pede iens uindex intra tectum,
Antiquas patris in ſedes
Nuper acutum ſanguinem manibus tenens.
Maiæ autem filius
Mercurius, inducit dolum tenebris
Occultans ad ipſum terminũ, & nõ ãplius ĩmoratur.
E L E. *O dilectiſsimæ mulieres, uiri ſtatim*
Perficient opus. ſed ſilentio expecta.
C H O. *Quomodo nam? quidnam faciunt?*

ELE. Hæc quidem ad ſepulchrum
Lebetem ornat: hi autem aſtitere prope.
CHO. Tu autem extra exiluiſti, ad quid?
ELE. Cuſtoditura, ut
Aegiſthus non lateat profectus intro.
CLY. Heu, heu, heu, heu, heu tecta
Amicis deſerta, & perdentium plena.
ELE. Clamat quis intus. non auditis ò amicæ?
CHO. Audiui inexaudibilia in-
Felix, ut horream.
CLY. Hei mihi infelix. Aegiſthe, ubinã exiſtens es?
ELE. Ecce ualde rurſus clamat quis.
CLY. O fili, ò fili
Miſerare parientem.
ELE. At non à te
Miſericordiã aſſecutus eſt hic, neq;, qui genuit, pater.
CHO. O ciuitas, ò generatio infelix. nunc te
Quotidiana) aſr hodierna Parca quotidiana corrumpit.
CLY. Hei mihi, percuſſa ſum.
ELE. Percutito, ſi potes, duplicem.
CLY. Hei mihi ualde rurſus.
ELE. Vtinam Aegiſthoquè ſimul.
CHO. Perficiuntur imprecationes. uiuunt
Terræ) viuũt qui mortui dicebãtur Terræ ſu-poſiti.
Multum fuſum namque ſanguinem hauriunt
Interfectorum iampridem mortui.
ELE. Atqui adſunt hi. cruenta autem manus
Stillat primitias Martis. neque habeo dicere
Oreſte, quomodò habent.
ORE. Quæ in domibus quidem

Recte: Apollo ſi recte uaticinatus eſt.
Mortua eſt infelix. non amplius time,
Maternum ut te lucrum inhonoret unquam. Lucrum) faſtus, ſuperbia.
CHO. *Deſinite. uideo.n.*
Aegiſthum ex conſpicuo.
ELE. *O filij non retro,*
Intuemini
Hominem contra uos?
Hic ex ſuburbio
Venit lætatus.
CHO. *Ite contra loca poſt ianuam, quamcelerrime,*
Nunc priora bene ponentes, hæc ut rurſus.
ORE. *Confide, perficiemus ſicut cogitas.*
ELE. *Feſtina nunc.*
ORE. *Et ſanè iui.*
ELE. *Quæ hic, curæ fuerint mihi.* Hic) peragenda ſunt.ſ.
Per aurem pauca ſic
Moderate loqui
Ad hominem hunc conduxerit:
Occultum ut irruat ad
Iuris certamen.
AEG. *Quis nouit ueſtrum, ubinã Phocẽſes hoſpites:*
Quos dicunt Oreſtem nobis nunciare uitam
Reliquiſſe equeſtribus in naufragijs?.
Te ſanè, te interrogo, & te illam in priori
Tempore audacem: quia maxime tibi curæ eſſe
Puto, maximeq́; ſecundum ſcientem dicturam.
ELE. *Noui. quomodo.n.non? calamitatem.n.*
Extra eſſem meorum chariſſimam:
AEG. *Vbi uero ſint hoſpites, doce me.*

E L E. *Intus, dilectum.n.hoſpitium expedierunt.*

A E G. *An etiam mortuum nuntiarunt quāueriſſime?*

E L E. *Non, ſed & demōſtrarunt, non ſermone ſolū.*

A E G. *Adeſt uero nobis, ut & manifeſta diſcam?*

E L E. *Adeſt ſanè, & ualde inamabile ſpectaculum.*

A E. *Profecto multa gaudere mihi dixiſti nō cōſueto.*

E L E. *Gaudeas, ſi tibi ualde contingant hæc.*

A E G. *Silere iuſſi, & demonſtrare portas*
Omnibus Myceneis, Argiuiſq; uidere:
Vt ſi quis ipſorum ſpe uana ante
Interrogauit homine de hoc: nunc uidens morttuum
Frena accipiat mea, neq; uiolenter
Me punitorem aſſecutus inflet mentem.

E L E. *Et iam perficientur hæc in me: nam tempore*
Mentem habui, ut conducat melioribus.

Monſtrū) viſum. A E G. *O Iuppiter, uidi monſtrū, ſine inuidia qdē nō*
Lapſum, ſi autem ineſt Nemeſis, non dico.
Remittite omne operimentum ab oculis, ut
Cognatumq; etiam à me lamentationes aſſequatur.

O R E. *Ipſe tu fer, non meum hoc: ſed tuum,*
Amicus) aliter amicos. *Hæc uidereq;, & ſalutare amicus.*

A E G. *Sed bene mones, & parebo. tu autem*
Sicubi per domum mihi Clytemneſtra, uoca.

O R E. *Ipſa prope te, non amplius aliò inſpice.*

A E G. *Hei mihi, quid inſpicio?*

O R E. *Quem times? quem ignoras?*

A E G. *Quorumnam hominum in medijs retibus*
Cecidi infelix?

O R E. *An non ſentis pridem,*
Viuens mortuis ꝗ loqueris æqualia?

AEG. Hei mihi intellexi uerbum. non enim eſt, ut
Ille non Oreſtes ſit alloquens me.
ORE. Et uates exiſtens optimus aberraſti iamdiu.
AEG. Perij miſer, ſed mihi dimitte
Etiam paulum dicere.
ELE. Ne ultra dicere ſine
Per deos frater, neq; prorogare ſermones.
Quod.n.mortalium cum malis miſtorum
Mori debens, temporis lucrum ferret?
Sed quamcelerrime interfice, & interficiens dimitte
Sepulchris, quæ hunc par eſt conſequi,
Procul ab aſpectu noſtro: quia mihi hoc malorum
Solum fiet antiquorum ſolutorium.
ORE. I intro cum celeritate, ſermonum.n.non
Nunc eſt certamen, ſed tua anima de. (pulchrũ
AEG. Cur autẽ in domos ducis me? quomodo, hoc ſi
Opus, tenebris opus eſt, & nõ promptus es interficere?
ORE. Ne iube. proficiſcere autem, ubi interfeciſti
Patrem meum, ut in eodem loco moriaris.
AEG. Profecto omnis neceßitas, hoc tectum uidere
Et exiſtentia, & futura Pelopidarum mala.
ORE. Hæc certe te. ego tibi uates ſum horũ ſummus.
AEG. Sed non paternam artem iactaſti.
ORE. Multa contradicis. hæc autem uia tardatur,
Sed uade.
AEG. Præcede.
ORE. Tibi eundum eſt ante.
AEG. Certe non fugiam te.
ORE. Nè igitur per uoluptatem
Moriaris. ſeruare oportet me hoc tibi amarum.

Interficiens) interfectum.
Sepulchris) ſepultoribus, pollinctoribus, quos &c.
Hæc) partim

,, *Oportebat autem ſtatim eſſe hanc omnibus pœnam,*
,, *Quicunque ultra facere leges uult,*
Interficere: nam ſceleratum non fuiſſet multum.
C H O. *O ſemen Atrei, quam multa paſſum*
Per libertatem uix exiiſti,
Præſenti impetu
Perfectum.

Sceleratum) non tam multi forent celeſti.

FINIS ELECTRAE.

ARGVMENTVM OEDIPODIS
Tyranni metricum ab Ariſtophane.

Linquens Corinthum Oedipus, patris nothus
Ab omnibus conuitio laceratus hoſpes,
Venit audire pythica uaticinia,
Quærens ſeipſum, & generis ſatorem.
Inueniens autem infelix in anguſtis uijs,
Inuitus occidit Laium genitorem.
Sphingis autem horrendæ lætale ſoluens carmen
Dedecorauit matris ignoratæ lectum.
Peſtis autem Thebas cæpit, & morbus longus.
Creon autem miſſus Delphicum ad larem,
Vt audiret mali ceſſationem,
Audiuit uocem diuinatricem Deo à:
Laieam ulciſcendam eſſe cædem.
Vnde diſcens ſeipſum Oedipus miſer,
Duplicibuſq; manibus eruit oculos:
Ipſa autem mater laqueis perijt.

CVR TYRANNVS INSCRIPTA SIT.

TYRANNVS Oedipus, ad differētiā alterius inſcripta eſt. gratioſe autē Tyrannū omnes ipſam inſcripſere, ut cōtinentē omnem Sophoclis poeſim, quāuis uictā à Philocle, ut inquit Dicæarchus. ſunt autē & prius ipſum nō Tyrannū inſcribentes propter tēpora ſcripturarū. erratorem.n. & cæcū Oedipodē illū in Colono ad Athenas perueniſſe. proprium autē quiddā paßi ſunt poſt Homerum poetæ illos ante Troianos, reges Tyrannos appellantes, ſero tandē hoc nomine in Græcos diſtributo, per Archilochi tempora: ſicut Hippias ſophiſta ſcribit. Homerus igitur omniū iniquißimū Echetum

regem dicit, & non Tyrannũ: In Echetũ regẽ mortaliũ peßimum. appellatũ autem fuiſſe dicunt Tyrãnũ a Tyrrenis. difficiles. n. quoſdã circa latrociniũ hos fuiſſe. Alij autẽ dicũt ipſum generatũ fuiſſe à Tyro urbe. Dictus eſt autẽ Tyrannus ſecundũ uerum, tamq̃ turbans populos, & moleſtias inferens, & machinans dolos contra ſubditos. Quòd autem recentius Tyranni nomen: manifeſtum. neq;. n. Homerus, neq; Heſiodus, neq; alius ullus ueterũ, Tyrannũ in poëmatibus nominat. Ariſtoteles autẽ in Cumæorum republica Tyrannos inquit, prius Aeſymnetas appellatos fuiſſe. laudabilius certe illud nomen.

Oraculum datum Laio Thebano.

Laie Labdacide filiorum genus beatum petis?
Dabo tibi dilectum filium: ſed fato decretum eſt,
Tui filij manibus relinquere lucem. ſic. n. annuit
Iuppiter Saturnius Pelopis odioſis imprecationibus parens,
Cuius dilectum rapuiſti filium: ille autem imprecatus eſt tibi hæc omnia.

AENIGMA SPHINGIS.

Eſt bipes in terra, & quadrupes, cuius una uox:
Et tripes, mutat autem uocẽ ſolũ, quæcunq; ſup terrã
Reptilia mouentur, perq; æthera, & per pontum.
Sed quando plurimis feſtinans pedibus iuerit:
Tunc celeritas membris debilißima eſt eius.

TRAGOEDIAE PERSONAE

Oedipus	*Iocaſta*
Sacerdos ſenex Iouis	*Nuntius*
Creon	*Seruus Polybi*
Chorus ex Thebanis ſenibus	*Alter nuntius*
Tyreſias.	

Incipit autem Oedipus.

SOPHOCLIS

OEDIPVS TYRANNVS.

O FILII *Cadmi antiqui noua educatio,*
Quaſnã ſedes has mihi inſidetis,
Supplicibus ramis coronati?
Vrbs autem ſimul quidem uapora tionibus referta eſt,
Simul uero pæanibusq; & ſuſpirijs.
Quæ ego iuſtum putans non à nuntijs, filij,
Alijs audire, ipſe huc ueni,
Ille omnibus inclytus Oedipus uocatus.
Sed ò ſenex, dic, quando decens natus es
Ante hos loqui: quonam more conſiſtitis:
Timentes, an ſuſtinentes? tanquam uolente
Me adiuuare omne. durus.n.
Eſſem, talem non commiſerans ſedem.
SACER. *Sed ò imperans Oedipe regioni meæ,*
Vides quidem nos quales aßidemus
Aris tuis: alij quidem nondum longam Longam) viſ.ſ.
Volare potentes: alij autem cum ſenectute graues
Sacerdotes: ego quidem Iouis, hi uero adoleſcentiũ
Selecti: aliud autem genus coronatum
Foris ſedet, iuxtaq; Palladis duplicia
Templa, ad Iſmeniq; diuinatorium cinerem.
Ciuitas.n. quemadmodum & ipſe intueris, ualde
Iam fluctuat, & reuelare caput
Ex profunditatibus amplius nõ potis eſt cruẽti maris:

Corrumpens) aër corrupta.

Corrumpens quidem cum baccis fructuoſis terræ,
Corrumpensq; armentis paſcentibus, partubusq;

Male natis) abortiuis.

Male natis mulierum: atq; febremferens dea
Irruens impellit peſtis inimiciſsima urbem,
A qua uacuatur domus Cadmæorum: niger
Autem Pluto ſuſpirijs & luctibus ditatur.
Dijs quidem nunc non æquatum te ego,
Neq; hi filij ſedere facimus domeſtici:
Virorum autem primum inq; calamitatibus uitæ
Iudicantes, inq; deorum conciliationibus:
Qui certe ſoluiſti urbem Cadmæorum adueniens,

Tributum) tributo.

Duræ uatis tributum, quod præbuimus:
Et hæc à nobis nihil ſciens plus,
Neq; edoctus: ſed auxilio dei,
Diceris, exiſtimariſq; nobis corrigere uitam.
Nuncq; ò potentiſsimum omnibus Oedipi caput,
Supplicamus tibi omnes hi procidentes,
Auxiliũ aliquod inuenire nobis: ſiue ab aliquo deorũ
Famam audiſti, ſiue ab homine noſti alicubi:

Calamitates) euẽtus, exitus

Quia prudentibus, & calamitates
Viuentes uideo maxime conſiliorum.
Abi ò mortalium optime, corrigito urbem,
Abi, opitulare: quia te nunc quidem hæc terra

Prioris &c.) cauſa, f.

Saluatorem appellat, prioris promptitudinis.
Principij autem tui nequaquam meminerimus,
Stanteſq; in rectum, & cadentes poſtea:
Sed ſecuritate hanc erige urbem.

Aue) omine. Aequalis) idem, talis.

Auẽ.n. & tunc uera fortunam
Præbuiſti nobis, & in præſenti æqualis ſis.
Quia, ſiquidem imperabis huic terræ, ut imperas:

Cum hominibus pulchrius, quàm uacuæ imparare:
Pulchrius) eſt.ſ.
Quia nihil eſt neq; turris, neque nauis
Deſerta hominibus non cohabitantibus intus.
OED. *O filij miſerabiles, nota & non ignota mihi*
Aduenistis cupientes. bene enim noui, quòd
Aegrotatis omnes: & ægrotantes, ut ego,
Non eſt ueſtrum, qui ex æquo ægrotet.
Ex æquo) æque
Veſter quidem enim dolor, ad unum uenit
Solum ſecundum ipſum, & nullum alium: mea autem
Secundum) ad, per ſe,
Anima, urbemq;, & me, & te ſimul plorat.
Quare non ſomno dormientem me excitatis:
Sed ſcite multa quidem me lachrymatum iam,
Multasq; uias profectum curæ erroribus.
Profectum) veniſſe varia mecum meditatum.
Quam autẽ bene conſyderans inueni medicinã ſolam,
Hanc feci: filium.n. Menœcei
Creontem meum ipſius generum, ad Pythicas
Generum) affinẽ
Miſi Phœbi domos, ut audiret quid
Audiret) ſiſcitaretur.
Faciens, uel quid loquens hanc liberarem urbem:
Et me dies iam commenſum tempore
Moleſtat, quid agat: nam decens ultra
Abeſt plus conuenienti tempore.
Conuenienti &c.) diutius, q̃ par ſit, abeſt, ſeu moratur.
Quando autem uenerit, tunc ego malus,
Non faciens, fuerim, omnia quæcunq; declarat deus.
SAC. *Sed in pulchrum tuq; dixiſti, hiq; nuper*
In pulchrum) opportune
Creontem aduenientem ſignificant mihi.
OED. *O rex Apollo, utinam in fortuna aliqua*
Clarus) bonos afferens nũcios: vt ipſe lætum aſpectum præ ſe fert.
Salutari uenerit clarus, ſicut oculo.
SAC. *Sed conijcere quidem, iucundus: non.n.caput*
Coronatus huc adueniſſet fructuoſa lauro.
OED. *Cito ſciemus,* ★ *commenſus.n.ut audiat:*
★ Cõmẽſus &c.) non longe abeſt, ſed prope, ita vt audire nos poſsit

Rex, mea affinitas, fili Menœcei,
Quam nobis uenis dei famam ferens?
C R E. *Bonam, dico.n. & infortunata, ſi contingant*
Per rectum aduenientia, omnia feliciter ceſſura.

Neq̃.n.&c.) nihil ſum factus certior ſermone iſto tuo: lætãdumne ſit an verendum.

O E D. *Eſt autem quod uerbum? neq; enim audax,*
Neq; certe præueritus ſum, hoc nunc ſermone.
C R E. *Si hos uis propinquos audire:*
Paratus dicere, ſiue etiam ire intro.

Maiorem &c.) de horũ, q̃ de mea ſalute, ſum magis ſolicitus, ac laboro.

O E D. *Ad omnes dic. his enim maiorem fero*
Luctum, quàm etiam anima mea de.
C R E. *Dixerim, quæ audiui deo à.*
Iuſsit nos Phœbus manifeſte rex,
Piaculum regionis, ut enutritum terra
In hac expellere, neq; immedicabile nutrire.
A E G. *Qua purgatione? quis modus calamitatis?*

Homines &c.) ſi lai interfectorem vel expulerimus, vel necauerimus.

C R E. *Homines expellentes, uel cæde cædem rurſus*
Soluentes: tanquam hoc ſanguine perturbante urbem.
O E D. *Cuiuſnã hominis hanc ſignificat fortunam?*
C R E. *Fuit nobis ò rex, Laius olim dux*
Terræ huius, priuſquam tu hanc gubernares urbem.
O E D. *Noui audiens: non enim uidi unquam.*
C R E. *Huius mortui, nunc præcipit manifeſte*
Interfectores manu ulciſci quoſdam.
O E D. *Hi autem ſunt ubi terræ? ubi hoc inuenietur*
Veſtigium antiquæ difficile conjectu culpæ?
C R E. *In hac dixit terra. quod autem quæritur,*

Captiuum) facile capi, ac deprehendi poſſe, ſi operã demus.

Captiuum: effugit autem, neglectum.
O E D. *Vtrum autem in domibus, an in agris Laius,*
An terra in alia, huic coincidit cædi?
C R E. *Spectator, ut dicebat proficiſcens, rurſus*

Ad domum

Ad domum, non amplius peruenit, ſicut abijt. Sicut) ut, poſtquã
O E D: *Neq; nuntius quis, neq; adiutor uiæ* Adiutor) comes
Vidit : à quo quis diſcens uti poſſet? (fugiſſet Diſcens) edoctus, teſte vtatur.
C R E. *Mortui ſunt.n.præter unũ quẽdã: q timore cũ*
Eorũ, quæ uidit: præter unũ, nihil habuit ſciẽs dicere.
O E D. *Quod? unum.n.multa inueniret diſcere,*
Principium breue ſi acciperemus ſpei.
C R E. *Latrones dicebat incidentes non una*
Fortitudine occidiſſe illum. ſed cũ multitudine manuũ.
O E D. *Quomodo igitur latro, ſi quid nõ cũ argẽto*
Faciebat: hinc ad hoc audaciæ ueniſſet?
C R E. *Videntia hæc erant. Laio autem mortuo,* Videntia) hæc ita videbantur.
Nullus auxiliator in malis fuit.
O E D. *Malum autem quod impedimentũ, Tyrãnide*
Sic cadente, prohibuit hoc ſcire?
C R E. *Varia canẽs Sphinx, quæ ante pedes, cõſyderare*
Dimittentes nos, obſcura admonuit. Admonuit) coẽgit adduxit.
O E D. *Sed è principio rurſus ipſa ego oſtendam.*
Digne.n. Phœbus, digne autem tu,
A mortuo hanc poſuiſtis conuerſionem. A) pro. Conuerſionem) curam.
Quare iuſte uidebitis & me ſocium
Terræ huic opitulantem, deoq; cum.
Pro enim non ulterioribus amicis, Vlterioribus) longinquis, externis
Sed ipſe me ipſo hoc diſsipabo odium.
Quicunq; enim fuit, illum qui interfecit, fortaſſe
Et me tali manu ulciſci uellet.
Illi opitulans igitur meipſum adiuuabo.
Sed quamcelerrime filij, uos quidem ſedibus
Surgite, hos eleuantes ſupplices ramos:
Alius autem Cadmi populum ſic congreget, Sic) aliter huc

Soph. H

Tanquam omne me facturo: uel .n. fortunati
Cum deo apparebimus, uel lapſi.
SACER. O filij, ſurgamus. horum enim gratia
Et huc uenimus, quæ hic enuntiat.
Phœbus autem, qui miſit hæc uaticinia: ſimul
Saluatorq́; ueniat, & morbi ſedator.
CHO. O Iouis, ſuauiloqua fama, quænam

Auratæ &c.) ab opulẽta Pythone

Auratæ Pythonis
Illuſtres ueniſti Thebas?
Perculſa ſum timidam mentem
Terrore uibrans,
Ieie, Delie, Pæan;

Veneratus) ueritus

Circa te ueneratus.
Quod mihi uel nouum, uel circunuoluentibus

Debitum) negotium

Horis rurſus perficies debitum?
Dic mihi ô aureæ filia
Spei immortalis fama

Inuocanti) qui inuocaui

Primum te inuocanti
Filia Iouis immortalis Minerua,

Terram &c.) i. tutelarem deam

Terram continentemq́; ſororem
Dianam: quæ rotundam fori
Sedem glorioſa inſidet:
Et Phœbum longe iaculantem, iò, iò

triplices) uos tres

Triplices auxiliatores apparete mihi,
Si quando & priori damno pro

Significaſtis) aliter expuliſtis, feciſtis auerruncaſtis

Concitato urbi, ſignificaſtis
Externam flammam damni;
Venite & nunc ô Dij:
Innumera namque fero damna.
Aegrotat autem mihi, uniuerſus populus,

Neque ineſt curæ haſta,
Haſta) ſpes opis: auxilium.
Qua quis auxiliabitur. neque enim
Fœtus inclytæ terræ
Augentur, neque partubus
Peſtilentium laborum tolerant
Peſtilētium &c.) pernitioſos labores
Mulieres. alium autem
Alij intuearis
Alij) ſupra alium
Sicuti uelocem auem,
Melius inexpugnabili igne
Melius &c.) tam multi (inquit) moriantur: vt ignis non ſatis ſit comburendo
Motum, littus ad ueſpertini
Dei: quorum ciuitas innumera
Perit. miſera autem proles
In ſolo letifero
Iacet ſine miſeratione. inq; uxores,
Inq;) atque
Canæq; inſuper matres
Littus ad externum
Externum) aliter arale.
Aliunde aliæ, triſtium laborum
Supplices ſuſpirant.
Pæan autem reſplendet, ſuſpiransq; uox
Reſplendet) plurimus in ore eſt. q̄ ſæpiſſime inuocatur, vt opē ferat.
Concors. quibus pro ò aurea
Filia Iouis, pulchros oculos habens mittito
Auxilium: Martemq; uehementem,
Martem) peſtem
Qui nunc inermis ſcutorum
Comburit me, ad quem omnes clamant, reſiſtens:
Reſiſtēs) infenſus
Reuolutum curſum repellere
Repellere) retrouertere
A patria in uentum, ſiue in magnum
Thalamum Amphitrites:
Siue in inhoſpitalem portum,
Threiciam tempeſtatem.
Fini. n. ſi quid nox reliquerit,

Venit) abit, perit,

Hoc in die uenit.
Quem ò igniferarum corruſcationum

Diſtribuēs) tenēs, habens.

Potentias diſtribuens, ò Iuppiter pater,
Sub tuo corrumpito fulmine.
Lycee rex, & tuas aureis

Iaculis) amentis, arcubus.
Diſtribuere) immitti, coniici.

A iaculis ſagittas uellem
Indomitas diſtribuere,
Auxiliatrices appoſitas:
Et igniferos Dianæ

Splendores) faces

Splendores, cum quibus Lyceos montes
Pertranſit. auream mitram habentem
Que uoco huius cognominem
Terræ uiniferum Bacchum Euium

Simulmiſſum) cū Bacchis uerſantē: aut ducem, ac præſidem.
Deum) peſtem. ſ.
Adminiſtrare) auxiliari, me adiuuare.

Mænadum ſimulmiſſum
Appropinquare comburentem ſplendida picea
Contra inhonoratum in dijs deum.
OED. Petis: quæ autem petis, mea ſi uelis uerba
Audiens accipere, morboq; adminiſtrare:
Auxilium capias certe, & alleuationem malorum.
Quæ ego hoſpes quidem ſermonis huius edicam,
Hoſpesq; facti. non enim longam

Symbolum) ſignū indicium.
Perſeuero) aſciſcor

Veſtigaſſem ipſe non habens aliquod ſymbolum.
Nunc autem (poſterior enim ciuis in ciues perſeuero)
Vobis prædico omnibus Cadmæis hæc.
Quicunq; olim ueſtrum, Laium filium Labdaci
Pernouit, homine a quonam perijt:
Hunc iubeo omnia ſignificare mihi:

Calumniam) accuſationem.
Eruens) omiſſo metu dicat.

Et ſi quidem timet calumniam, eruens
Ipſe de ſe. patietur. n. aliud quidem
Inamabile nihil: terra autem abibit innocuus.

Si autem rurſus quis alium nouit ex alia terra
Interfectorem, ne taceat. namque
Lucrum perficiam ego, & gratia apponetur.
Si autem contra tacebitis, & quis uel amico
Timens repulerit uerbum, uel etiam a ſeipſo hoc:
Quæ ex his faciam, hæc oportet audire á me.
Hominem interdico hunc, quicunq; eſt, terra
Hac, cuius ego imperiáq; & ſedes rego,
Neq; admittere, neq; alloqui quenquam,
Neq; in deorum precationibus, neq; ſacrificijs
Communem facere, neq; purgationes tribuere:
Repellere autem à domibus omnes, tanquam piaculo
Hoc nobis exiſtente: ſicut Pythicum dei
Vaticinium demonſtrauit nuper mihi.
Ego quidem igitur talis & deo,
Et homini mortuo ſocius exiſto, Socius) auxiliator vltor.
Deuoueo autem illum, qui fecit, ſiue quis
Vnus exiſtens latuit, ſiue pluribus cum,
Malum, male illum expertem conterere uitam.
Imprecor autem domibus, ſi domeſticus
In meis fuerit me conſcio:
Pati, quæ quidem his nuper imprecatus ſum.
Vobis autem hæc omnia committo perficere,
Proq; meipſo, deoq;, hacq;
Terra, ſic infructuoſe, & impie corrupta.
Neq;, ſi enim eſſet res non à deo impulſa:
Inexpurgatam uos par erat ſic relinquere,
Homine certe optimo regeq; mortuo,
Sed perſcrutari. nunc autem confirmoq; ego
Habens quidem imperia, quæ ille habuit prius:

Habenſq; thalamos, & uxorem cõmunis procreatiõis:
Communiumq́; filiorum cõmunia, ſi illi genus
Non infortunatum fuiſſet: fuiſſent nata.
Nunc autem in illius caput inſilijt fortuna.
Pro quibus ego hæc, tanquam meo patre
Pro pugno, & ad omnia perueniam,
Quærens interfectorem cædis accipere
Labdaceo filio, Polidoriq́;, &
Prioris Cadmi, antiquiq́; Agenoris.
Et hæc non facientibus, oro deos
Neque aratam ipſis terram ſuppeditare aliqua,
Neque certe mulierum filios: ſed morte
Præſenti corrumpi, atque etiam hac inimiciori.
Nobis autem alijs Cadmeis, quibuſcunque
Hæc ſunt placentia: & adiutrix iuſtitia,
Et omnes bene adſint in perpetuum dij.

Maledictioni) deuotioni, imprecationi

C H. *Sicuti me maledictioni ſubditũ accepiſti, ſic rex*
Neq; interfici.n.neq; interficientẽ habeo (*dicã.*
Demonſtrare. quæſitum autem, mittentis erat
Phœbi hoc dicere, quiſnam fecerit olim.
O E D. *Iuſta dixiſti: ſed cogere deos,*
Si non uoluerint, nullus poſſet uir.
C H O. *Secunda ex his dixerim, quæ mihi uidentur.*

Non) quin dicas

O E D. *Si etiam tertia ſunt, ne dimittas non dicere.*
C H O. *Regem regi eadem uidentem ſcio*
Maxime Phœbo Tireſiam: à qao quis utique

Sed non &c.) ne hoc quidem prætermiſi.

Explorans hæc, ò rex diſceret manifeſtiſſima.
O E D. *Sed non in otioſis neq; hoc feci,*

Creonte &c.) à Creõte admõitus

Miſi enim Creonte dicente, geminos

Viæ comites) nũcies.

Viæ comites: diu autẽ nõ præſens, admirationi eſt.

CHO. *Atqui certe alia ſurda, & antiqua uerba.*
OED. *Quæ hæc? omnem enim conſydero ſermonem.*
CHO. *Mortuus eſſe dictus eſt à quibuſdã uiatoribus.*
OED. *Audiui & ego, ſed uidentem nullus uidet.* Videntem) qui ui dit.
CHO. *Sed ſiquam quidem timoriſq; habet partem,*
Tuas audiens, non manebit tales imprecationes.
OED. *Cui non eſt facieñti timor, neq; uerbum timet.*
CHO. *Sed indicans ipſum eſt. hi enim* Indicans) qui indicet, adeſt Tireſias.
Diuinum iam uatem huc ducunt: cui
Verum innatum eſt hominum ſoli.
OED. *O omnia conſyderans Tireſia docibiliaq;*
Secretaq;, celeſtiaq;, & terreſtria,
Vrbem quidem, etiã ſi non aſpicis, ſapis uero tamen,
Quali morbo uerſatur: cuius te præſidem,
Saluatoremq; ò rex ſolum inuenimus.
Phœbus.n.etiamſi non audis nuntios,
Mittentibus nobis remiſit ſolutionem Mittentibus) ſciſcitatis
Solam uenturam huius morbi:
Si interficientes Laium diſcentes bene
Interficiamus, uel è terra exules emittamus.
Tu igitur inuidens neq; ab augurijs famam,
Neque ſi quam aliam diuinationis habes uiam:
Libera te ipſum, & urbem, liberaq; me:
Libera autem omne piaculum mortui:
In te.n.ſumus.hoiem autẽ adiuuare ab ijs, quæ
Habeatq;, & poßit: pulcherrimus laborum.
TIR. *Heu, heu, ſapere quàm graue, ubi non utile*
Eſt ſapienti. hæc enim recte ego
Sciens perij: non.n.huc ueniſſem.
OED. *Quidnam eſt? quàm triſtis aduenisti.*

T I R. *Dimitte me in domos .facillime.n.tuumq́; tu,*
Et ego auferam meum, ſi mihi parueris.
O E D. *Neq; recta dixiſti, neque gratum urbi*
Huic, quæ te nutriuit: hac priuans fama.
T I R. *Video enim neque tibi tuam uocem euntem*
Opportunam.ut igitur neq; ego idem patiar.

Video &c.) Pernicioſa tibi ipſi percontari te video.

C H O. *Ne per deos ſapiens certe auertaris. quoniã*
Omnes te adoramus hi ſupplices.
T I R. *Omnes.n.non ſapitis. ego uero nunquam*
Mea ſic dixerim: ne tua oſtendam mala.

Mea) verba, quod ipſe auguror.

O E D. *Quid ais? conſcius non dices? ſed cogitas*
Nos prodere, & corrumpere urbem?
T I R. *Egoq́; meipſum, neq; te doleo. quid hæc*
Aliter redarguis? non enim audies à me.

Doleo) dolore ac moleſtia afficiam.

O E D. *Non ô malorum peßime (etenim ſaxi*
Naturam tu certe perturbares) dices unquam:
Sed ſic immadefactus, & immitis apparebis?

Perturbares) iritares.

T I R. *Iram increpaſti meam: tuam uero ſimul*
Habitantem non conſpexiſti, ſed me uituperas.
O E D. *Quis enim talia non iraſceretur, uerba*
Audiens: quibus nunc tu hanc inhonoras urbem?
T I R. *Venient.n.ipſa, etiam ſi ego ſilentio tegam.*
O E D. *Igitur quæ uenient, & te oportet dicere mihi.*
T I R. *Non ultra dixerim. ad hæc ſi uis*
Iraſcere per iram: quæcunque ſæuißima.
O E D. *At qui dimittam certe nihil, quia iram teneo,*
Quæ quidem intelligo. ſcias.n.uideri mihi
Et complantaſſe opus, feciſſeq́; quantum
Non manibus occidens: ſi autem fuiſſes uidens,
Et opus tuum hoc dixiſſem eſſe ſolius.

Quia) vt nihil remittam, qua nunc ſum ira percitus, quominus ea dicã quæ &c.

Nõ manibus &c.) cætera, mihi Laicędis author fuiſſe

videris, præterq. quod manu ipſe tua non occidiſti; quod ſi &c.

TIR. Verum. dico te edicto,
Quod quidem prædixiſti: immanere, & à die
Præſenti alloqui neque hos, neque me:
Vt exiſtenti terræ huius impio piaculo.
OED. Sic impudenter emouiſti hoc
Verbum? & ubi hoc effugere putas?
TIR. effugi. uerum.n.fortius nutrio.
OED. A quo doctus? non.n.ex arte.
TIR. A te. tu.n.me inuitum hortatus es dicere.
OED. Quem ſermonem? dic rurſus, ut magis diſcã.
TIR. Non intellexiſti ante, an tentas dicere?
OED. Non ut dicam cognitum: ſed rurſus dicito.
TIR. Interfectorẽ te dico hominis, cuius quæris, eſſe.
OED. Sed non gaudens, bis nocumenta dices.
TIR. Dicam quid ſanè & alia, ut iraſcaris plus?
OED. Quantum quidẽ uis, quia fruſtra dicentur.
TIR. Oblitum eſſe te dico, cum chariſsimis
Turpiſsime conuerſantem, neq; uidere ubi ſis mali.
OED. An etiam lætatum hæc ſemper dicturũ putas?
TIR. Siquidem aliqua eſt ueritatis potentia.
OED. Sed eſt, præterq̃ tibi. tibi autẽ hoc nõ ẽ, quoniã
Cæcus & aures, & mentem, & oculos es.
TIR. Tu autẽ miſer certe hæc exprobrãs: quæ tibi
Nullus, qui non horum exprobrabit cito.
OED. Vna nutriris à nocte: ut neque ego,
Neque alius, qui lumen uidet, inſpiciat unquam.
TIR. Non.n.me fatum à te cadere: quoniam
Sufficiens Apollo, cui hæc perficere ſunt curæ.
OED. Creontis, an tua hæc inuenta?
TIR. Creon autẽ tibi damnũ nullũ, ſed ipſe tu, tibi.

Cuius) interfectorẽ ſupple.

Oblitum) ignoraſſe, latuiſſe vel inſcium eum matre rem habuiſſe.

Nullus) eſt. f.

OED. O *diuitiæ, & Tyrannis, & ars artis*
Excellens beatiſſima uita,
Quanta apud uos inuidia ſeruatur:
Si huius imperij cauſa, quod mihi ciuitas
Donatum, non petitum tradidit:
Hoc Creon ille fidelis, ille à principio amicus,
Clam me ſubiens eijcere deſyderat,
Subornans magum hunc improba machinantem,
Doloſum præſtigiatorem: qui in lucris
Solum uidet, arte autem natus eſt cæcus.

Quādoquidē) aſt namque; Poetria) cātatrix ſphinx.

Quandoquidē, age dic, ubi tu uates es manifeſtus?
Quomodo non, quando poëtria hic erat canis:
Dixiſti aliquam his ciuibus ſolutionem?

Accidentis) vulgaris, idiotæ, rudis cuiuſuis hōis.

Atqui illud ænigma, non accidentis erat
Hominis declarare, ſed uaticinio opus erat:
Quod neque ab augurijs tu præmonſtraſti habens,
Neque ex deorum aliquo cognitum: ſed ego ueniens

Illam) ſphingē.ſ.

Nihil ſciens Oedipus, compeſcui illam
Mente aſſecutus, neq; ab augurijs diſcens:
Quem tu tentas eijcere, putans thronis:
Aſtaturum Creonteis, prope.

Componens) qui hęc cōpoſuit, cōmentus machinatus eſt.

Lugens uideris mihi & tu, & componens hæc
Regnaturus. ſi autem non uiſus fuiſſes ſenex
Eſſe: paſſus cognouiſſes, qualia quidem ſapis.
CHO. *Nobis quidem conijcientibus, & huius uerba*
Ira dicta eſſe, & tua Oedipe uidentur.
Opus eſt autem non talibus, ſed quomodo dei
Vaticinia optime ſoluamus, hoc conſyderare.

Certe) tamen

TIR. *Et ſi dominaris adæquandum, certe*
Aequa contradicere: hoc.n. & ego poſſum.

Non.n.tibi uiuo ſeruus, ſed Apollini.
Quare non Creontis præſidentis ſcribar.
Dico autem pòſtquam & cæcum me exprobraſti:
Tu & uidiſti, & non aſpicis ubi ſis mali,
Neque ubi habitas, neque quibus habitas cum.
Num noſti à quibus es, & oblitus es inimicus exiſtẽs
Tuis ipſius infra, & in terra ſupra?
Et te utrinque percutiens matriſq; & tui patris
Expellit tandem ex terra hac grauis imprecatio,
Videntem nunc quidem recte, deinde autem tenebras?
Clamoris autem tui, quis non erit portus?
Quis Cithæron non concors cito:
Quando perſenſeris hymenæũ, quem domibus (cutus?
Malũ portũ habẽtẽ adnauigaſti, bonã nauigationẽ aſſe
Aliorum autẽ multitudinem non ſentis malorum,
Quæ te adæquabunt tibiq; & tuis liberis.
Ad hæc & Creonta, & meum os
Vitupera.te enim non eſt mortalium,
Peius qui peribit unquam.
OED. *An hæc uerò tolerabilia ab hoc audire?*
Non in perniciem? non citius? non rurſus
Retro domibus his reuerſus abibis?
TIR. *Neque ueniſſem ego certe, ſi tu non uocaſſes.*
OED. *Non.n.te ſciebam fatua locuturum.quoniam*
Tarde te domos meas accerſiuiſſem.
TIR. *Nos tales nati ſumus, ut quidem tibi uidetur,*
Fatui: parentibus autem, qui te genuerũt, prudentes.
OED. *Quibus? mane. quiſnã me generat mortaliũ?*
TIR. *Hæc dies generabit te, & corrumpet.*
OED. *Vt omnia ualde obſcura, & ignota dicis.*

Oblitus es) ignoraſti, te latuit impium fuiſſe & in vita functos, & viuos.

Portus) locus tui clamoris non plenus.

Peribit) aſr in malis verſetur.

Tarde) aſr, nũq

Vt) ꝙ

T I R. *Igitur tu hæc optimus inuenire natus es.*
O E D. *Talia uitupera, quibus me inuenies magnū.*
T I R. *Ipſa certe quidem te fortuna perdidit.*
O E D. *Sed ſi urbem hanc ſaluaui, nō mihi curæ eſt.*
T I R. *Abeo itaq;, & tu puer fer me.*
O E D. *Ferat ſane.quia præſens tu certe impedimētū*
Turbas: motusq; non doleas plus.
T I R. *Effatus abeo, quorum cauſa ueni, non tuam*
Veritus faciem: non.n.eſt,ubi me perdas.
Dico autem tibi. hominem hunc quem dudum
Quæris, minans, & edicens cædem
Laieam: hic eſt hic,
Hoſpes ſermone,inquilinus,deinde autem innatus
Apparebit Thebanus, neque lætabitur
Calamitate. cæcus.n.ex uidente,
Et pauper pro diuite, peregrinam ad
Sceptro demonſtrans, terram proficiſcetur.
Apparebit autem filijs ſui ſipſius conuerſatus
Frater ipſe, & pater, & ex qua natus eſt
Muliere, filius & maritus, & patris
Adulterq;, & occiſor. & hæc profectus
Intro conſydera: & ſi deprehendes me mentitum,
Dicas me iam uaticinio nihil ſapere.
C H O. *Quis, quem uaticinatrix*
Delphica dixit petra,
Secreta ſecretorum perfeciſſe
Homicidis manibus?
Tempus, illum uelocibus equis
Fortius fuga pedem mouere.
Armatus enim in ipſum

Fer) due
Impedimentū) impedimento exiſtēs
Motus) digreſſus non amplius me iritaueris.
Innatus) indigena
Sceptro) ſceptrum aut ſcipionem ferēs, nobilitatis tuæ ſymbolū, quodq; e rege mendicus ſis factus.
Delphica petra) delphicus vates
Tempus) eſt.ſ.
Fortius) velocius.

Vulnerat
Igne & fulguribus
Iouis filius. graues — Iouis filius) vates Apollo.
Autem ſimul ſequuntur parcæ non errantes.
Reſplenduit.n.niuoſi — Niuoſi) a niuoſo
Nuper apparens fama Parnaſi, — Parnaſo
Obſcurum hominem quælibet ueſtigare. — Obſcurũ) ignotũ
It enim per agreſtem ſyluam,
Perq; antra, & petras ut taurus:
Otioſus otioſo pede uiduus,
In medio poſita terræ fugiens — Otioſus &c.) miſer miſero, pede, ſolus,ac ignotus plane omnibus.
Vaticinia: hæc autem ſemper uiuentia circunuolant.
Grauia quidem igitur, grauia perturbat
Sapiens auſpex — Perturbat) mouet, indicat,detegit.
Neque credibilia, neque incredibi=
Lia. quid dicam autem, dubito.
Volo autem ſpe, — Volo)&c. incertus,ambiguus ſum
Neque huc reſpiciens, neque retro.
Quæ.n.uel Labdacidis, uel filio
Polybi contentio poſita eſt? — Poſita eſt) fuit
Neque ante unquam ego,
Neque in præſenti didici
A qua
Experientia, ad aduentitiam
Famam uado Oedipodis,
Labdacidis auxiliator
Incertarum cædium.
Sed quidem certe Iuppiter, & Apollo,
Prudentes, & res mortalium ſcientes.
Hominum autem, quod uates

Plus, quàm ego, ferat:
Iudicium non eſt uerum.
Sapientia autem ſapientiam
Permutaret) præſtaret. Permutaret uir:
Sed nunquam ego ſanè, priuſquam uide=
Indignantes) accuſantes. Rem rectum uerbum indignantes
Affirmarim. manifeſta enim
Puella) ſphinx Ad ipſum pennata uenit puella
Olim, & ſapiens uiſus eſt,
Experientiaq́; iucundus uerbi. propterea
A mea mente non un=
Quam debebit uitium.
C R E. Viri ciues, grauia uerba audiens
Accuſare me Tyrannum Oedipum,
Adſum non ferens. ſi enim in calamitatibus
Præſentibus putat à q; me paſſum eſſe,
Sermonibus ſiue operibus in damnum ferens:
Non uitæ mihi longæuæ deſyderium
Ferenti hanc famam. non.n.in ſimplex
Damnum mihi ſermonis huius fert:
Sed in maximum, ſi malus quidem in ciuitate,
Malus autem à te, & amicis uocabor.
C H O. Sed uenit quidem hoc opprobrium forte
Ira coactum magis, q̃ uoluntate mentium.
C R E. A quonam apparuit, meis uoluntatibus quòd
Parens) perſuaſus Parens uates ſermones falſos diceret?
C E O. Dicebat quidem hæc: noui autẽ nõ mẽte qua.
C R E. Ex uiſibus rectis autem, & ex recta mente
Accuſabat crimine hoc me?
C H O. Non noui. quæ.n.faciunt imperãtes, nõ uideo.

Ipſe autem hic iam domos extra uenit.
OED. O *tu, quomodo huc ueniſti? an tantam habes*
Audaciæ faciem, ut ad mea tecta
Peruenias, homicida exiſtens huius ho-
Minis manifeſte,
Latroq; manifeſtus mei imperij?
Age dic per deos, ignauiam, an fatuitatem
Videns aliquam in me, hæc conſuluiſti facere?
An, opus ut non cognoſcerem tuum hoc
Dolo aduenien, & non arcerem diſcens? Diſcens) ſciens
An non fatuus eſt hic conatus tuus,
Sineq; multitudine, & amicis imperium
Venari: quod multitudine pecunijsq; capitur?
CRE. *Noſti ut facturus? pro his dictis*
Aequa contra audito, & deinde iudica ipſe diſcens.
OED. *Dicere tu grauis, diſcereq; ego malus*
A te: inimicum enim, & grauem te inueni mihi.
CRE. *Hoc ipſum nunc à me primum audi, ut dicam.*
OED. *Hoc ipſum, ne mihi dic, quòd non es malus.*
CRE. *Si ſanè putas poſſeßionem pertinaciam*
Eſſe aliquam mente ſeorſum, non recte ſapis.
OED. *Si putas homini cognato male*
Faciens, non laturum ſupplicium, non bene ſentis.
CRE. *Confiteor tibi hæc iuſta dicta eſſe: hanc autē*
Paßionem, quam dicis paſſum, doce me.
OED. *Suaſiſti, an nō ſuaſiſti? quòd neceßitas, me ad* Neceſsitas) neceſſe foret.
Venerabilem uatem hominem mittere aliquem?
CRE. *Et nunc adhuc idem ſum conſilio.*
OED. *Quantum nam iam ſanè Laius tempus?*
CRE. *Fecit quod opus? non. n. intelligo.*
OED. *Obſcurus perit lætali manu.*

CRE. Longa antiquaq; dimetirentur tempora.
OED. Tunc igitur uates hic erat in arte?
CRE. Sapiēs certe ſimiliter, & ex æquo honoratus.
OED. Meminit igitur mei quidq̃ illo tūc in tēpore?
CRE. Non, me certe ſtante nullibi prope.
OED. At non perſcrutationem mortui habuiſtis?
CRE. Habuimus, quō autem nō? & nō audiuimus.
OED. Quomodo igitur tūc hic ſapiēs nō dixit hæc?
CRE. Non noui. in quibus.n. nō ſapio, tacere ſoleo.
OED. Tantum certe noſti, & diceres bene ſentiens.
CRE. Quodnā hoc? ſi.n. noui certe, non negabo.
OED. Propterea quod ſi nō tecum conueniſſet, meas
Laij corruptiões) me lai iterfectorē Nunquam dixiſſet Laij corruptiones.
CRE. Si quidem dicit hæc, ipſe noſti. ego autem à te
Diſcere iuſtum cenſeo hæc, quæ quidē & à me tu nūc.
OED. Ediſce, non.n. interfector deprehendar.
CRE. Quidnam ſororem meam uxorē ducēs habes?
OED. Negatio non ineſt eorum, quæ interrogas.
CRE. Imperas autē illi eadem, terræ æquū regens?
OED. Quæ fuerit uolens, omnia à me accipit.
CRE. Igitur adæquor uobis ego duobus tertius.
OED. Hic enim & malus appares amicus.
CRE. Non, ſi dederis certe, ut ego tibi ipſi, rationē.
Conſydera autem hoc primum ſi quemquam exiſtimas
Imperare eligere cum timoribus magis, q̃ (imperia.
Imperterritum dormientem, ſi quidem eadem habebit
Ego quidem igitur neq; ipſe cupiens natus ſum
Tyrannus eſſe magis, q̃ imperata facere,
Neq; alius quicunq; ſapere ſcit.
Nunc quidem.n. ex te omnia ſine metu fero:

Si autem

Si autem ipſe imperaſſem, multa & inuitus facerem.
Quomodo ſanè mihi tyrannis iucundior habere,
Imperio ſine moleſtia & potentatu nata eſt?
Nondum tantum deceptus exiſto,
Vt alia uelim, quàm quæ cum lucro bona.
Nunc omnibus gaudeo. nunc me quilibet amplectitur.
Nunc tui indigentes inuocant me:
Nam aſſequi ipſis omnia hic ineſt.
Quomodo ſanè ego illa acciperem dimittens hæc?
Non fieret mens mala, recte ſapiens.
Sed neque amator huius uoluntatis natus ſum,
Neque cum alio faciente tolerarem unquam.
Et horum indicem, hoc quidem, ad Pythonem profectus
Interroga, uaticinata an manifeſte annunciaui tibi
Hæc.. ſed ſi me uati deprehendes
Communiter quid conſuluiſſe, ne me ſimplici occidas
Suffragio, duplici autem, & meo, & tuo accipiens.
Sententia autem obſcura ne me ſeorſum accuſa.
Non. n. iuſtum, neque malos fruſtra „
Bonos exiſtimare, neque bonos malos. „
Amicum. n. bonum eijcere, æquale dico, „
Et apud ſeipſum uitam, quam plurimum amat. „
Sed in tempore cognoſces hæc tuto. quoniam
Tempus iuſtum hominem oſtendit ſolum: „
Malum autem, & in die cognoſceres una. „
C H O. *Recte dixit ſuſpicanti cadere*
Rex. ſapere. n. celeres, non tuti.
O E D. *Quando celer quis inſidians furtim*
Incedat, celerem oportet & me conſulere rurſus.
Si autem quieſcens expectabo, huius quidem

Quomodo &c.) quonam pacto iucundior mihi fuerit tyrãnis, metus ac moleſtię plena, ꝙ &c.

Deceptus) tam ſtultus

Hic) in me

Accipiens) fallacẽ deprehẽſum. ſi me mentitũ inueneris

Amicũ &c.) æque graue crimen eſſe cenſeo, ſiquis amicũ bonũ ab ſe abalienauerit, ac ſi ſuam ipſius vitam prodat.

Mea) mea vero defenſio erit irrita

Perfecta erunt, mea autem, peccata.

C R E. *Quid ſanè uis, à me terram extra eijcere?*

O E D. *Minime. mori, non exulare, te uolo.*

C R E. *Quando præoſtenderis, quale eſt inuidere.*

O E D. *Vt non ceſſurus, & non crediturus dicis?*

C R E. *Non enim ſapientem te recte inſpicio.*

Meũ) inſpicio. ſ. vel ſaluti quidem meę conſulo.

O E D. *Meum quidem.*

C R E. *Sed ex æquo oportet & meum.*

O E D. *Sed natus es malus.*

C R E. *Si autem intelligis nihil?*

O E D. *Imperandum eſt tamen.*

Non &c.) a male quidē imperante.

C R E. *Non male imperantis.*

O E D. *O ciuitas, ciuitas.*

C R E. *Et mihi urbis pars eſt huius, non tibi ſoli.*

C H O. *Ceſſate reges. opportunam autem uobis uideo*
Hanc ex domibus uenientem Iocaſten: cum qua

Debitũ) oportet cōponere, ſedare.

Hanc nunc præſentem cōtentionē bene ponere, debitũ.

I O. *Quid hanc inconſultam ò miſeri, ſeditionem*
Linguæ eleuatis, neque uerecundamini terra

Mouentes) alterantes

Ita ægrotante, propria mouentes mala?
Non is tuq; domos, tuq; Creon per tecta?
Et ne nihil dolorem in magnum feratis.

C R E. *Soror, grauia mihi Oedipus tuus maritus*
Facere uult, duobus condemnans malis:
Vel terra expellere patria, uel interficere capiens.

O E D. *Confiteor, facientem.n.illũ ò mulier male*
Deprehendi meo corpori cum arte mala.

Execratus) deuotus

C R E. *Ne nunc adiuuer, ſed execratus: ſi tibi quid*
Feci: peream, eorum quæ accuſas me feciſſe.

I O. *O per deos credito Oedipe hæc,*

Maxime quidem iuſiurandum ueneratus deorum:
Deinde & me, hosq;, qui adſunt tibi.
C H O. *Pare uolens, ſapiens*
Que rex, ſupplico.
O E D. *Quid tibi uis ſanè cedam?*
C H O. *Hunc nunquam prius fatuum*
Nuncq; in iuramento magnum
Reuerere.
O E D. *Noſti igitur que uis?*
C H O. *Noui.*
O E D. *Dic iam, quid ais?*
C H O. *Sacrum amicum modo unquam in culpa,* Sacrum &c.) dico nō eijciūdum eſſe amicum &c.
Cum obſcura ratione inhonoratum eijcere.
O E D. *Bene nunc ſcias, hæc quando quæras, mihi*
Quærens mortem, uel exilium ex hac terra.
C H O. *Non per omnium deorum*
Promum ſolem: Promum) omnia videntem.
Quoniam impius, amicis carens,
Quod ultimum, peream, Quod &c.) peſſime
Sententiam ſi hanc habeo:
Sed mihi infelici
Terra corrupta uexat animam.
Et hec ſi malis mala
Adaptabunt antiquis illa à uobis. Adaptabunt) acceſſerint.
O E D. *Ille igitur eat, etſi oportet me funditus mori,*
Vel terra inhonoratum hac expelli ui.
Nam tuum, non huius, commiſeror os
Miſerabile. hic autem ubicunq; fuerit, odio habebitur.
C R E. *Triſtis quidē cedens, manifeſtus es: grauis aūt,* Triſtis) Inuitū ceſſiſſe præ te fers
Iram pertranſibis. hæ autem tales naturæ, (quando Pertranſibis) pergeris.

Ipſis iuſte ſunt moleſtißimæ ferre.
O E D. Non me relinques, & extra ibis?
C R E. Ibo
Te quidem aſſecutus ignotum, in autem his æqualis.
C H O. Mulier, quid moraris ferre
Domos hunc intra?
I O. Diſcens certe, quæ fortuna.
C H O. Opinio ignorata ſermonum
Venit: deuorat autem &
Non iuſtum.
I O. Vtriſque ab ipſis?
C H O. Næ.
I O. Et quis erat ſermo?
C H O. Satis] mihi certe, ſatis, terra prælaborante
Apparet, ubi finiuit, ibi manere.
O E D. Vides, quò uenis, bonus exiſtens mente uir:
Meum pertranſiens, & obtundens cor?
C H O. Rex dixi quidem non ſe-
Mel tantum. ſcias autem
Imprudentem, dubium
Ad prudentia apparuiſſe
Me, ſi te ſeparo:
Qui & meam terram dilectam
In laboribus lugentem
Per rectum ſaluaſti,
In præſentiq; bonus dux, ſi poßis, eſto.
I O. Per deos doceto & me rex, cuiusnam
Iram tantam rei ſtatuens habes.
O E D. Dicam (te enim his ad plus mulier colo)
De Creonte, qualia mihi conſulens habet.

Ignotum) conſilij, & animi ignarum mei.

Diſcens) abducã eum. ſ. cum intellexero &c.

Non iuſtum) falſa accuſatio.

Satis &c. Satis verborum mihi factũ videtur &c.

Cuiuſnã &c.) quanam de cauſa tantopere Creõti ſuccenſeas.

IO. Dic, ſi manifeſte contentionem dices.
OED. Interfectorem me ait Laij fuiſſe.
IO. Ipſe conſcius, an diſcens alio ab?
OED. Vatē quidē igitur ſceleratū admittēs, quoniā
Quantum in ſeipſum, omne liberum facit os.
IO. Tu nūc dimittens teipſum, ijs, quæ dicis, de
Me exaudito, & diſce, quòd eſt tibi
Humanum nihil uaticinatricis habens artis.
Oſtendam autem tibi ſigna horum breuia.
Oraculum.n.uenit Laio olim, non dicam
Phœbo certe ab ipſo, uerum miniſtris ab:
Quòd ipſum ueniet parca à filio mori, Quod &c.) fatale eſſet, ipſum aliquā do a filio interfectum iri.
Qui fieret meq; & illo ab.
Et hunc quidem (quemadmodum fama) hoſpites olim
Latrones occidunt in triplicibus uijs.
Filium autem generans, non præterierunt dies Filium &c.) filiū autem cū ſuſcepiſſet, genuiſſet
Tres, & illum membra ille iniungens pedibus,
Proiecit aliorum manibus in inacceßibilem montem.
Et hinc Apollo neque illum fecit
Interfectorem fore patris, neque Laium
Illud graue, quod timebat, à puero mori.
Talia famæ uaticinatrices diffinierunt.
Quæ cures tu nihil: quorum enim deus
Vſum perſcrutatur, facile ipſe oſtendet.
OED. Qualis me audientem nuper habet mulier,
Animæ error, & commotio mentium.
IO. A qua meditatione hoc conuerſus dicis?
OED. Viſus ſum audire à tè hoc, quòd Laius
Occiſus fuerit apud triplices uias.
IO. Dicebantur.n.hæc, nondum finientia habent. Finientia) nondū

ſunt exitum, atq; euentum aſſecuta. OED. Et ubinam eſt locus hic, ubi hæc fuit paßio?
IO. Phocis quidem terra uocatur: diſciſſa autẽ uia
In idem Delphis, & à Daulia agit.
OED. Et quod tempus his eſt præteritum?
IO. Ferè quid prius, quàm tu hanc habens terram
Imperium apparuiſti: hæc uulgata fuere urbi.
Me) de me OED. O Iuppiter, Quid me facere cõſuluiſti de?
IO. Quidnam eſt tibi hæc Oedipe cogitatio?
OED. Nondum me interroga. ſed Laium, naturam
Habens) erat. ſ. Quam habuit, dic, quemq; florem ætatis habens.
IO. Magnus, pubeſcens nuper canum caput:
Forma autem tua non diſcrepabat multum.
OED. Hei mihi miſer, uideor meipſum in maledi-
Graues proijciens nuper, non ſcire. (ctiones
Ante te) aliter lõgius. IO. Quõ dicis? timeo certe ante te explorans rex.
OED. grauiter timeo, ne uidens uates ſit.
Oſtendes autem magis, ſi unum dixeris adhuc.
IO. Atqui timeo quidem. quæ autẽ dixeris, ſciẽs dicã.
Paucus) cũ paucis. OED. Vtrum ibat paucus, an multos habens
Viros manipulares, ueluti uir dux?
IO. Quinque fuere uniuerſi, inq; ipſis erat
Præco. rheda autem ducebat Laium una.
OED. Heu, heu, hæc iam manifeſta. quis fuit olim
Dicens) qui dixit Ille hos dicens ſermones uobis mulier?
IO. Domeſticus qdã, qui quidẽ uenit ſaluatus ſolus.
OED. An & in domibus exiſtit in præſenti præſens?
IO. Non ſanè. ex quo. n. illinc uenit, & imperia
Teq; uidit habẽtem, Laiumq; mortuum:
Supplicauit meam manum attingens
Ad agros illum mittere, & ad armentorum paſcua:

Vt plurimum eſſet huius non uiſus urbis. Vrbis) vt q̃ rariſſime in vrbe hac conſpiceretur.
Et *miſi ego illum : dignus enim ille uir*
Seruus ferre erat, hac etiam maiorem gratiam. Gratiam) beneficium aſſequi
O E D. *Quõ ueniret certe nobis in celeritate rurſus?*
I O. *Adeſt, ſed ad quid hoc cupis?*
O E D. *Timeo meipſum ò mulier, ne multa nimis*
Dicta ſint mihi, per quæ illum uidere uolo.
I O. *Sed ueniet quidem. digna autem ſorte diſcere*
Et ego, hæc in te calamitoſe habentia, rex.
O E D. *Et ne priueris in tantum ſpei*
Me ſaliente. cui enim & maiori Me ſaliente) cum deuenerim
Dixerim, quàm tibi, per fortunam talem iens?
Mihi pater quidem Polybus fuit Corinthius,
Mater autem, Merope Dorica. habebar autem uir.
Ciuium maximus eorũ, qui illic, priusq̃ mihi fortuna
Talis aſtiterit admirari quidem digna, Admirari) admiratione
Virtute ſanè mea non digna. Sane) tamen, quidem certe
Vir.n.in cœnis me, ſupra modum plenus ebrietate
Vocat apud uinum, effictus quòd eſſem patri. Efficlus) nothus.
Et ego grauatus, illam quidem exiſtentem diem
Vix continui. altera autem profectus prope
Matrem, patremq; interrogabam. illi autem ægre
Opprobrium ducebant inquirenti ſermonem. Inquirenti &c.) aſr effato. i. qui me nothũ dixerat
Et ego partim quidem illis delectabar, ueruntamen
Pungebat me ſemper illud : ſubſerpebat. n. multũ.
Clam autem matre & patre, uado
Ad Pythonem, & me Phœbus, quibus quidẽ ueneram, Quibus) quorum cauſa
Inhonoratum emiſit. alia autem miſera
Et grauia, & infortunata apparuit dicens:
Quòd matri quidem opus ſit commiſceri. genus

Videre) ad uidēdū

Autem intolerabile hominibus oſtendere me, uidere:
Occiſor autem eſſem, qui genuiſſet, patris.

Exaudiens) cū audiſſem. his auditis

Et ego exaudiens hæc, Corinthiam
Aſtris deinceps metiens terram
Fugi, ubi nunquam uiderem malorum
Oraculorum opprobria meorum perfecta.
Iens autem, uenio hos ad locos, in quibus
Tu tyrannum hunc periſſe dicis.
Et tibi mulier uerum dicam. triplicem
Quando fui uiam hanc adueniens prope,
Illic mihi præco & in equeſtri
Vir rheda inſidens, ut tu dicis,
Occurrerunt: & ex uia me & dux,
Ipſeq́; ſenex uiolenter impulere:
Et ego auertentem aurigam
Percutio per iram, & me ſenex quando uidet

Seruans) cum obſeruaſſet, obſeruatum.

Currui accedentem, ſeruans medium
Caput duplicibus ſtimulis meum percußit.

Aequalē) pœnā. ſ.

Non tamen æqualem perſoluit, ſed breuiter
Sceptro percuſſus ex hac manu ſupinus
Medio curru ſtatim deuoluitur.
Interficio autem omnes. ſi autem hoſpiti

Cōuenit) ſi qua autem mihi cū Laio intercedit cognatio.

Huic conuenit Laio quid cognatum:
Quis hoc homine eſt miſerior?
Quis inimicus dijs magis fiat uir?
Cui non hoſpitum licet, neque ciuium quenquam
Domibus accipere, neque alloqui quempiam:
Repellere autem à domibus. & hæc nullus alius fuit,

Apponēs) qui appoſui, qui ſum in meipſum hæc imprecatus

Quàm ego, cōtra meipſum has imprecationes apponēs.
Lectos autem mortui in manibus meis

Polluo,per quas quidem perijt.num natus ſum malus?
An non totus impius? ſi me opportet exulare,
Et mihi exulanti, neque meos uidere
Neque aſcendere patriam: uel nuptias me oportet
Matris coniugare, & patrem interficere
Polybum, qui genuit, & enutriuit me.
An non à crudeli hæc dæmone, aliquis
Iudicans in hominem hunc corrigeret ſermonem?
Non certe, non certe ò deorum pura reuerentia,
Videam hanc diem, ſed ex mortalibus
Eam obſcurus, priuſquam talem uideam
Maculam mihi ipſi calamitatis aduenientem.
CHO. *Nobis quidẽ ò rex hæc moleſta. quoad autem*
A præſente ediſcas, habe ſpem. *(igitur*
OED. *Atqui tantum certe eſt mihi ſpei,*
Hominem paſtorem expectare ſolum.
IO. *Apparentis autem, quænam promptitudo?*
OED. *Ego docebo te. ſi.n.inuentus fuerit dicens*
Tibi eadem: ego certe effugerim paßionem.
IO. *Quem autem à me ſuperfluum audiſti ſermonẽ?*
OED. *Latrones dicebas ipſum homines dicere,*
Quòd illum interfecerint. ſi quidem igitur adhuc
Dicet eundem numerum: non ego interfeci.
Non.n.fieret ùnus multis æqualis.
Si autem hominem unum ſolum dicet,manifeſte
Hoc eſt iam opus in me ueniens.
IO. *Sed ut apparens certe uerbum ſic ſcias,*
Et non eſt ipſi hoc eijcere rurſus:
Ciuitas.n.audiuit, non ego ſola, hæc.
Si uero igitur quid auertatur priori ſermone,

Coniugare) matrẽ vxorem ducere.

Obſcurus) prius peream.

Auertatur) ſiquid immutarit

Non unquam ô rex hanc Laij cædem
Declarabit iuſte rectam: quam Apollo
Dixit, oportere filio ex meo mori.
Atqui illum non ille infelix unquam
Interfecit, ſed ipſe antea perijt.
Quare non uaticinationis neq; huc ego
Inſpiciam cauſa, neq; hoc poſtea.
OED. Recte exiſtimas, ſed tamen operarium
Accerſentem) qui accerſat. Mittito quendam accerſentem, neq; hoc dimittas.
IO. Mittam feſtinans. ſed eamus in domos:
Nihil enim facerem, quorum non tibi amicum.
Parca) felicitas, in impios autẽ inuehitur chorus. CHO. Vtinam mecum cohabitet ferente, parca
Venerabilem caſtitatem ſermonum,
Operumq; omnium, quorum leges
Propoſitæ ſunt excelſæ, cæleſtem
Per æthera genitæ. quarum
Olympus pater ſolus, neque illum
Mortalis natura hominum peperit,
Neque unquam obliuio ſopiet.
Magnus in his deus,
Neque ſeneſcit.
Contumelia plantat tyrannum. contumelia, ſi
Multorum repleta fuerit fruſtra,
Quæ non opportuna, neque utili=
A, celſiſsimum inſcendens præcipitium
Concitauit in neceſsitatem:
Vbi non pede utili utitur.
Recte autem habens urbi certamen
Nunquam ſoluere deum peto.
Deum non finiam unquam præſidem tenens.

Si autem quis ſuperbe manibus uel ſermone
It, ius non timens,
Neque deorum templa colens,
Mala illum capiat parca
Infœlicis gratia uoluptatis,
Si non lucrum lucratur iuſte,
Et impiorum ueniet,
Vel intangibilium detinebitur ſtulte quærens.
Quis adhuc nam in his uir
Ira ſagittas continebit
Animo repellere? ſi enim
Tales actiones honorabiles,
Quid oportet me chorum ducere?
Non amplius intangibilem ibo
Terræ ad umbilicum colens.
Neque ad in Abis templum,
Neque Olympiam, ſi non hæc
Manifeſta omnibus conuenient mortalibus.
Sed ò imperans, ſi quidem recta audis
Iuppiter omnia regens, ne lateat te & tuum
Immortale ſemper imperium.
Præterita.n. Laij antiqua uatici-
Nia delentur iam, & nullibi
Honoribus Apollo clarus:
Pereunt autem diuina.
IO. *Regionis reges, opinio mihi aſtitit*
Templa peruenire deorum, has in manibus
Coronas accipienti, & euaporationes.
Alte enim eleuat iram Oedipus nimis
Moleſtijs quibuſcunque, neque ut uir

Impiorum &c.) aliter, ab impijs non deſiſtet: aut non tangenda appetet.

Prouidus, noua antiquis coniicit.
Sed eſt dicentis, ſi timores dixerit.
Quando igitur adhortans nihil ad plus facio,
Ad te ò Lycee Apollo (proximus enim es)
Supplex peruenio his cum precationibus:
Vt ſolutionem aliquam nobis ſacram præbeas.
Quia nunc timemus omnes, perculſum
Illum inſpicientes, ſicut gubernatorem nauis.
N V N. An à uobis hoſpites diſcam, ubi
Tyranni domus ſunt Oedipi?
Maxime autem ipſum dicite, ſi ſcitis ubi.
C H O. Tecta quidem hæc, & ipſe intus ò hoſpes:
Mulier autem mater hæc illius filiorum.
N V N. Sed felixq́;, & cum felicibus ſemper
Sit, illius certe exiſtens perfecta mulier.
I O. Sic autem & tu ò hoſpes, dignus enim es
Boniominis cauſa. ſed dic cuius
Opus habens perueniſti, & quid ſignificare uolens.
N V N. Bona domibusq́; tuis, & marito tuo mulier.
I O. Quænam hæc? à quonam adueniens?
N V N. Ex Corintho. hoc autē uerbū quod dicā cito,
Lætaberis quidē. quomodo aūt nō? ægreferēs aūt forte.
I O. Quidnā eſt? quam potentiam ſic habet duplicem?
N V N. Tyrannum ipſum indigenæ terræ
Iſthmiæ ſtatuent: ut dicebatur ibi.
I O. Quid uero nō ſenex Polybus dominus amplius?
N V N. Non ſanè. quoniā illū mors in ſepulchris hēt.
I O. Quomodo dixiſti? an mortuus eſt Polybus?
N V N. Si autem non
Dico ego uerum, uolo mori.

Sed eſt &c.) ſed grauia, & metus plena nunciantes tantum audit.

Duplicem) quod lætitiam, & moleſtiam forte ſimul allaturum dicis

IO. O ancilla, non domino hæc quamcelerrime
Abiens dices? o deorum uaticinia,
Vbi eſtis? hunc Oedipus pridem tremens
Hominem fugit, ne interficeret, & nunc hic
A fortuna perijt, neq; hoc ab.
OED. O chariſſimum uxoris Iocaſtæ caput,
Quid me ex accerſiſti huc domibus?
IO. Audi hominem hunc, & conſydera audiens,
Veneranda quò ueniunt dei uaticinia.
OED. Hic autem quiſnam eſt, & quid mihi dicit?
IO. Ex Corintho patrem tuum nuntians
Tanquam non amplius exiſtentē Polybū, ſed mortuū.
OED. Quid ais hoſpes? ipſe mihi tu ſignificator fias.
NVN. Si hoc primū oportet me nuntiare manifeſte,
Bene ſcias illum lætalem iuiſſe.
OED. Vtrum dolis, an morbi conciliatione?
NVN. Parua, antiqua corpora ſopit lanx.
OED. Morbis infelix, ut uidetur, corruptus eſt.
NVN. Et longo quidem commenſus tempore.
OED. Heu, heu, quidnā ò mulier cōſyderaret quis
Pythicum larem, uel illas ſupra
Vociferantes aues? quorum auſpicijs ductus ego
Interfecturus eram patrem meum. ille autem mortuus
Occultatur ſubtus terra. ego autem ille hic
Non tangens haſtam: ſi quid non meo deſyderio
Perijt. ſic autem mortuus eſſet ex me.
Hæc igitur præſentia corripiens uaticinia
Iacet apud infernum Polybus, dignus nullo.
IO. Non ego tibi hæc prædixi pridem?
OED. Dixiſti. ego autem timore impellebar.

Abiens) profecta

Lætalē &c.) ſuū diem obijſſe.

Antiqua) longæua, ſenilia.

Non tangens) ego vero hic agēs nō eum ferro occidi: niſi ſi quis forte dicat, illius me mortem appetiuiſſe: at que eo quidē pacto a me interemptum.

IO. Ne nunc amplius ipſorũ quicquã in animũ iacias.
OED. Et quõ matris lectum non timere me oportet?
IO. Quidnam timeat homo, cui, quæ ſunt fortunæ,
Superant? prouidentia autem eſt nullius manifeſta.
Temere optimum uiuere, quemadmodũ poßit quis.
Tu autem in matris ne time ſponſalia.
Multi enim iam & in ſomnijs mortalium
Matri commiſti fuere: ſed hæc cui
Pro nihilo ſunt, facillime uitam fert.
OED. Recte omnia hæc dicta fuiſſent tibi,
Si non eſſet uiuens, quæ peperit. nũc autẽ poſtquam
Viuit, omnis neceßitas, & ſi recte dicis, timere.
IO. Atqui magnus oculus, patris ſepulchra.
OED. Magnus, ſcio: ſed uiuentis timor.
NVN. Qua autem & muliere timere pro?
OED. Merope ſenex: Polybus qua habitabat cum.
NVN. Quidnam eſt illius uobis in timorem ferens?
OED. Diuinum uaticinium graue, ò hoſpes.
NVN. An dicibile? an non fas alium ſcire?
OED. Maxime certe. dixit.n.me Apollo olim
Oportere commiſceri matri meæ ipſius, &
Patrium ſanguinem manibus meis haurire:
Quorum cauſa Corinthus à me pridem
Longe habitata fuit: feliciter quidem, ſed tamen
Parentum oculos iucundißimum uidere.
NVN. Nunquid hæc timens illinc fuiſti exul?
OED. Patriſq; uolens non interfector eſſe, ſenex.
NVN. Quid ſanè, ego non hoc timore te rex,
Quandoquidem beneuolus ueni, liberaui?
OED. Atqui gratiam certe dignam accipies à me.

Quæ ſunt &c.) fortuna ipſa ſecunda eſt.

Omnis &c.) omnino timendũ eſt.

NVN. *Atqui maxime hoc ueni, ut*
Te ad domos ueniente proſpere agam.
OED. *Sed nunquam ibo parentibus ſimul.*
NVN. *O fili, aperte es manifeſtus, neſciẽs quid facias.*
OED. *Quomodo ò ſenex? per deos edoce me.*
NVN. *Si horum fugis cauſa, in domos uenire.*
OED. *Timẽs certe ne mihi Phœbus ueniat manifeſtus.*
NVN. *An, ne piaculum parentum accipias?*
OED. *Hoc ipſum ſenex, hoc me ſemper deterret.*
NVN. *Nunquid ſcis ſanè iure nihil tremens?*
OED. *Quõ aũt nõ, filius ſi horũ genitorũ natus ſum?*
NVN. *Propterea quod fuit tibi Polybus nihil in gñe.*
OED. *Quõ dixiſti? non. n. Polybus genuit me?*
NVN. *Non magis quicquam hoc homine, ſed æque.*
OED. *Et quomodo, qui genuit, ex æquo nulli?*
NVN. *Sed non te genuit neque ille, neque ego.*
OED. *Sed pro quo filium me nominabat?*
NVN. *Donũ olim ſcias mearum manuum accipiens.* **Accipiens) acce-piſſe.**
OED. *Deinde ſic ab alia manu amabat ualde?*
NVN. *Nam prius ipſum perſuaſit orbitas.*
OED. *Tu aũt uẽdidiſti, an generãs me ipſi tradidiſti?*
NVN. *Inueniens ſyluoſis in Cithæronis finibus.* **Inueniens) inuẽtũ**
OED. *Pergebas autem quid ad hos locos?*
NVN. *Illic montanis armentis præſidebam.*
OED. *Paſtor ne fuiſti, & pro mercede errans?*
NVN. *Tui certe fili ſaluator illo tunc in tempore.*
OED. *Quem dolorem habentem in malis me accipis?*
NVN. *Pedum articuli teſtificarentur tui.*
OED. *Hei mihi. quid hoc uetus dicis malum?*
NVN. *Soluo te habẽtẽ penetratas pedũ ſummitates.*

O E D. *Graue certe opprobrium faſciarum tuli.*

N V N. *Quare nominatus fuiſti ex fortuna hac, qui es.*

O E D. *O per deos a matre an patre? dicito.*

Dans) qui te mihi dedit. N V N. *Non noui. dans autem hæc me melius ſapit.*

O E D. *An ab alio me accepiſti, neque ipſe incidens?*

N V N. *Non, ſed paſtor alius dat mihi.*

O E D. *Quis hic? an noſti declarare ſermone?*

N V N. *Illorum Laij ſanè quis appellabatur.*

O E D. *An domini huius terræ iampridem olim?*

N V N. *Maxime huius hominis hic erat paſtor.*

O E D. *Eſt quis ueſtrum aßiſtentium prope,*
Qui nouerit paſtorem, quem dicit:
Siue certe in agris, ſiue hic intuitus?
Significate, quia tempus inueniri hæc.

C H O. *Puto quidem nullum alium, quàm ex agris,*
Quem & inquirebas ante, uidiſſe. ſed
Hæc iſta non minime Iocaſta dixerit.

O E D. *Mulier, noſti illum, quem nuper*
Venire iußimus, quemq; hic dicit?

I O. *Quis autem, quem dixit? nihil cures, quæ uero*
Dicta, uelis neque meminiſſe fruſtra.

Accipiens) cum acceperim. O E D. *Non ſit hoc, ut ego accipiens*
Signa talia non demonſtrem meum genus.

I O. *Ne per deos, ſi quidquam de tua ipſius uita*
Curas, requiras hoc. ſatis ægrotans habeo.

O E D. *Confide, tu quidem enim, neq; ſi ex tertia ego*
Matre apparebo ter ſeruus, apparebis mala.

Non parere) nõ ꝗ adduci potero, vt tibi paream, prius ꝗ hæc probe reſciuero. I O. *Tamen pare mihi ſupplico, ne fac hæc.*

O E D. *Non parerem, non hæc ediſcere manifeſte.*

I O. *Atqui ſapiens certe bene, optima tibi dico.*

Optima

O E D. *Optima itaque hæc me moleſtant pridem.*
I O. O *infortunate. utinã nũquã cognitus fuiſſes,q es.*
O E D. *Ducet quis ueniens huc paſtorem mihi:*
Hanc autem ſinite diuiti gaudere genere.
I O. *Heu,heu infelix. hoc enim te habeo*
Solum alloqui, aliud autem nunquam poſtea. Solum) poſtremũ te nunc alloquor.
C H O. *Quidnam abijt ò* Oedipe *ab agreſti*
Concitata moleſtia mulier? timeo ut
Non ex ſilentio hoc aperiat mala.
O E D. *Quæ uult,aperiat.meum autem ego,*
Et ſi paruum eſt ſemen, uidere uoluero.
Ipſa autem forte (ſapit enim ut mulier ualde)
Ignobilitate mea uerecundatur:
Ego autem meipſum filium fortunæ putans
Illius, bene quæ dedit, non inhonorabor.
Hac.n.natus ſum matre, & cognati Hac) fortuna
Menſes me paruum & magnum diffinierunt.
Talis autem natus non exierim amplius
Vnquam aliò, ut non ediſcam meum genus.
C H O. *Si quidem ego uates ſum,*
Et ſecundum mentem ſciens,
Non per Olympum inexpertus
O Cithæron non fueris
Craſtinum plenilunium.
Non te & patriotam
Oedipi, & nutritorem, &
Matrem augere, & celebrari
A nobis, ut amabilia
Ferentem meis dominis.
Sagittarie Phœbe, tibi autem hæc placita ſint.

Quis te fili, quis te peperit
Longæuorum? num

Appropinquans) ecquid aliqua paſtorum, aut Apollinis filia alicui coniuncta peperit? Cyllene&c.) Mercurius.

Panis per montes incedentis appropinquans?
An te aliqua filia Apollinis?
Huic enim rupes agreſtes
Omnes amicæ. ſiue Cyllene
Imperans, ſiue Bacchicus deus
Habitans in ſummis montibus
Inuentum ſuſcepit, ex aliqua nympharum
Heliconiadum: quibus plurima colludit?

Conciliatum dũ) nondũ cõgreſſum

OED. *Si oportet quid & me non conciliatum dum*
Senes ponderare, paſtorem uidere uideor:
Quem quidem pridem quærimus. inq; enim longa
Senectute concordat, huicq; homini æqualis.
Alioquiq; ducentes, quemadmodum ſeruos

Scientiæ &c.) tu vero melius memoris &c.

Cognoui meos ipſius. ſcientiæ uero tu meæ
Præſtes, forte alicubi paſtorem intuitus ante.
CHO. *Noui.n.manifeſte ſcias. Laij.n.fuit*
Siquidem quis alius fidelis, ut paſtor uir.
OED. *Te primum interrogo Corinthiũ hoſpitem,*
An hunc dicis?
NVN. *Hunc, quem quidem intueris.*
OED. *O tu ſenex huc mihi loquere aſpiciens*
Quæcunque te interrogo. Laij olim fuiſti tu?
SER. *Fui ſeruus non emptus, ſed domi nutritus.*
OED. *Opus excercens quod, uel uitam quam?*
SER. *Armenta plurimum uitæ ſequebar.*
OED. *Locis maxime in quibus cohabitator exiſtẽs?*
SER. *Fuit quidẽ Cithæron, fuit & cõuicinus locus.*

Diſcens) cognitũ

OED. *Hominẽ hunc igitur noſti hic alicubi diſcẽs?*

S E R. *Quam rem agentem? quẽ hominem etiã dicis?*
O E D. *Hunc, qui adeſt. an conciliaſti dum?*
An &c.) vnq̃ ne cum illo es congreſſus, aut verſatus?
S E R. *Non ut dicam in breui, memoria à.*
N V N. *Et nulla certe admiratio dñe. ſed ego clare*
Ignorantem meminiſſe faciam illum. bene. n. ſcio, quòd
Pernouit: quando Cithæronis locum
Hic quidem duplicibus armentis, ego autem uni
Appropinquabam huic homini tria tota
Appropinquabã) verſabar.
A uere ad Arcturum menſtrua tempora.
Hieme autem iam, meaq́; in ſtabula ego
Abigebam: hicq́; in Laij ſtationes.
Dico quid horum, an non dico factum?
S E R. *Dicis uera, & quamuis ex longo tempore.*
N V N. *Age dic nunc. tunc noſti, puerum mihi aliquẽ*
Dans, ut mihi ipſi alumnum educarem ego?
Dans) dediſſe
S E R. *Quidnam eſt? ad quid hoc uerbũ interrogas?*
N V N. *Hic eſt ò amice ille, qui tunc erat iuuenis.*
S E R. *Non in perniciem? non tacens eris?*
O E D. *Ah. ne puni ſenex hunc, quoniam tua*
Puni) obiurga
Indigent punitoris magis, quàm huius uerba.
S E R. *Quid ò optime dominorum pecco?*
O E D. *Non dicens puerum, quem hic interrogat.*
S E R. *Dicit. n. ſciens nihil, ſed fruſtra laborat.*
O E D. *Tu ad gratiã quidẽ nõ dices, lugens aũt dices.*
S E R. *Ne ſanè per deos ſenem me flagellaueris.*
O E D. *Nõ quàcelerrime quis huius auertet manus?*
S E R. *Infelix. pro quo? quid uolens intelligere?*
O E D. *Puerum dediſti huic, quem hic interrogat?*
S E R. *Dedi. perire autem debuiſſem hac in die.*
Perire &c.) vtinã perijſſem
O E D. *Sed ad hoc uenies, non dicens certe iuſtum.*
Ad hoc) i. peribis

SER. *Multo certe magis, ſi dicam, pereo.*

OED. *Vir hic, ut uidetur, in dilationes uadit.*

SER. *Non ſanè ego, ſed dixi, quòd dederim pridem.*

Accipiens) acceptum. OED. *Vnde accipiens? domeſticũ, an ex alio aliquo?*

SER. *Meũ quidẽ, nõ ego, acceperã autẽ ab aliquo.*

OED. *Cuiuſnam ciuium hunc, & ex quo tecto?*

SER. *Ne per deos, ne domine, interroga plus.*

OED. *Periiſti, ſi te hæc interrogabo rurſus.*

Lai) vnus ex Lai liberis. SER. *Laij itaque una fuit generationum.*

OED. *An ſeruus, an illius quis generoſus natus?*

S R. *Hei mihi. apud ipſum ſum periculum dicendi.*

OED. *Et ego audiens. ſed tamen audiendum eſt.*

SER. *Illius certe filius uocabatur. quæ autem intus,*
Pulcherrime dixerit tua mulier, ut habent.

OED. *Num nam dat hæc tibi?*

SER. *Maxime, rex.*

OED. *Vt ad quem uſum?*

SER. *Vt perderem illum.*

OED. *Pariens miſera?*

SER. *Vaticiniorum timore malorum.*

OED. *Quorum?*

SER. *Interfecturum illum parentes, erat ſermo.*

Dimiſiſti) tradidiſti. OED. *Quomodo ſanè dimiſiſti huic ſeni tu?*

SER. *Commiſeratus ò domine, ut aliam terram*
Putans ablaturum, ipſe unde erat. hic autem
Mala in maxima ſeruauit. ſi enim tu es,
Quem dicit hic, ſcias infortunatum genitum.

OED. *Heu, heu omnia acciderint manifeſta.*
O lux ultimam te intuear nunc,
Qui apparui, natusq; à quibus nõ oportebat, cũ quibus

Quę nõ oportebat, coiens: quosq; me nõ oportebat, in
CHO. Heu generationes mortalium, (terficiens.
Vt uos æqua & nihil

Aequa) æque ac

Viuentes enumero.
Quis nam quis uir plus
Felicitatis fert,
Quàm tantum quantum uideri,
Et uiſum reclinari?

Reclinari) cadere, aut amittere

Tuum exemplum habens
Tuum dæmonem, tuum ò infelix
Oedipe, mortalium nullum beatum puto.
Qui per exceſſum iaculatus
Superaſti: potitus es funditus felicis beatitudinis.
O Iuppiter. inter quidem feciſti curuiunguem
Virginem uaticinatricem,

Per exceſſum) ꝙ fortunatiſſimus factus, omniũ poſthac infeliciſſimus eris, ac miſerrimus.

Mortium autem meæ regioni turris aſtitiſti.
Ex quo & rex uocaris meus,

Turris) ſalus remedium medicina.

Et maxime honoratus fuiſti,
Magnus in Thebis imperans.
In præſenti autem audire, quis miſerior?
Quis in laboribus? quis damnis agreſtibus

Audire) auditu: vel quantum nũc quidem audio.

Cohabitator mutatione uitæ?
Heu inclytum Oedipi caput,
Cui magnus portus idem ſuffecit,
Filio & patri cubiculario cadere.

Portus) eadem mulier.
Cubiculario) ſpõſo, marito.

Quomodo nam quomodo patriæ
Te nuptiæ ferre miſer
Quiete potuerunt in tantum?
Innenit te inuitum omnia uidens tempus.
Iudicat innuptas nuptias pridem

Innuptas) impias, non legitimas.

Genitorem & partum,
Heu Laieum filium.
Vtinam te, utinam nunquam uidiſſem.
Doleo enim ſuperflua
Clamans ex oribus.
Quod autem rectum dicere : reſpirauiq; ex te, &
Conſopiui meum oculum.
N V N. O *terræ maxime huius ſemper honorati,*
Quæ opera audietis. quæ autem intuebimini. quantũ
Autem capietis luctum, ſi quidem legitime adhuc
Labdacæas curatis domos.
Puto enim neque Iſtrum, neque Phaſin
Loturum eſſe purgatione hoc tectum, quæcunque
Occultat. hæc autem ſtatim in lucẽ apparebũt mala
Voluntaria, & non inuoluntaria. calamitatum autem
Maxime moleſtant, quæ appareant ſpontaneæ.
Nõ &c.) quin grauiſſima ſint. C H O. *Deficiunt quidẽ neq; quæ prius ſciebamus, nõ*
Grauiſſima eſſe. ad autem illa quid dicis?
N V N. *Ille quidem celerrimus ſermonũ, dicereq;, &*
Diſcere : mortuum eſt diuinum Iocaſtæ caput.
C H O. O *miſera, à quanam cauſa?*
N V N. *Ipſa à ſeipſa. factorum autem quæ quidem*
Dolentiſſima) quæ dolore maxime afficere ſolẽt, &c. *Dolentiſſima, abſunt. nam uiſio non adeſt.*
Veruntamen quantum & in me memoriæ ineſt,
Audies illius miſeræ paſsiones.
Vt enim ira utens ingreſſa eſt intra
Ianuam, iuit recta ad nuptiales
Lectos, comas trahens circa dextras ſummitates.
Ianuas autem ut ingreſſa eſt, aperiens intro
Vocat illum iam Laium pridem mortuum,

Memoriam antiquorum ſeminum habens: à quibus
Periret quidem ipſe : parientem uero linqueret
Suis ipſius infelicem filiorum procreationem.
Lugebat autem lectos , ubi infelix duplici
Ex homine uiros , & filios ex filijs pareret .
Et quomodo quidē,ex his non amplius noui , perierit.
Clamans enim percußit Oedipus. à quo
Non fuit illius ſpectare malum: Nō fuit) nō licuit
Sed in illum circumambulantem uenimus. V nimus) aſr intuebamur , in pi ciebamus.
Venit enim nos haſtam petens præbere,
Mulieremq; non mulierē:maternam autem ubi
Conſequeretur duplicem terram , ſuiq; & filiorum.
Rabie inſanienti autem ipſi , deorum oſtendit quis :
Nullus.n.hominum,qui aderamus prope.
Graue autem uociferatus,tanquam à ductore aliquo
Ianuis duplicibus inſiluit,exq; imis
Reclinauit curua clauſtra,& irrupit tecto: Curua) aſr,caua.
Vbi appenſam mulierem uidimus
Plicatis eleuationibus perculſam. ille autem
Vt uidet illam , grauia fremens miſer
Remittit appenſum laqueum:poſtquam autem humi Poſtq̄)aſr poſtea
Iacuit miſer , grauia autem erant ſequentia uidere:
Auellens enim indumentorum aureas
Fibulas ab ipſa , quibus ornata erat:
Eleuans percußit articulos ipſius circulorum, Circulorū)oculorum
Loquens talia,propterea ne uideret illam, Propterea ne) ut ne
Neque quæ patiebatur,neq; quæ faciebat mala:
Sed in tenebris deinceps, quos quidem non oportebat,
Videret: quos autem uolebat,non cognoſceret.
Talia dicens ſæpe & non ſemel,

Eleuauit) percuſſit, vulnerauit, confodit. Eleuauit, eleuans palpebras. cruentæ autem ſimul
Genæ menta humectabant, neq; dimiſere
Cædis humentes guttas: ſed ſimul niger
Remittentis) grandinis. Imber remittentis ſanguinis madefiebat.
Hæc aūt &c.) aſt, ex duobus autē emanarunt, non a ſolo mala. Hæc autem emergere aperuit, non ſolum mala:
Sed uiro, & uxori commiſta mala.
Illa prius antiqua autem felicitas fuit ante quidem
Felicitas iuſte: nunc autem hac die
Suſpiratio, damnum, mors, pudor. malorum
Quæcunq; ſunt omnium nomina, nihil eſt abſens.
CHO. Nunc autem eſt miſer in quo otio mali?
NVN. Clamat aperire clauſtra, & declarare aliquē
Omnibus Cadmæis, patricidam,
Matricidam, loquens illegitima, neq; dicibilia mihi:
Tanquā ex terra proiecturus ſeipſum, nec̄; amplius
Manſurus domibus maledictus, ut maledixit.
Robore ſanè, & deductore aliquo
Ferre) ꝙ ut ferre poſſit Indiget: namq; morbus maior, quàm ferre.
Oſtendet autem & tibi: clauſtra.n. ianuarum hæc
Aperiuntur. ſpectaculum autem intuebere cito
Tale, ut & odio habens miſereatur.
O &c.) o grauem viſu &c. CHO. O grauis uidere paßio hominibus,
O grauißimum omnium, quæcunq; ego
Incidi iam. quis te ò infelix
Secutus) aliter, qui ſaliit. Inuaſit furor? quis ſecutus
Maiorem, longiſſimorum) aliter, maiora, peſſimorum. Maiorem dæmon longißimorum
Ad tuum infelix fatum?
Heu, heu infortunate. ſed neque intueri
Poſſum te, uolens multa interrogare,
Multa audire, multaq; dicere:

Talem horrorem præbes mihi.

OED. *Heu, heu, heu,*

Heu, heu, infelix ego, quò terræ

Feror miſer? ubi mihi uox

Euolat portanter?

Heu dæmon, quò exiliïſti?

CHO. *Ingraue, neq; audibile, neque uiſibile.*

OED. *Heu tenebrarum nubes mea auertibilis*

Superueniens, indicibilis,

Indomitaq;, & indeterminata. hei mihi

Hei mihi ualde rurſus. qualis ſubijt me ſimul,

Stimulorumq; hic œſtrus, & memoria malorum.

CHO. *Et admiratio certe nulla, in tot damnis*

Duplicia te lugere, & duplicia ferre mala.

OED. *Heu amice. tu quidem meus*

Circuiens me adhuc ſolus.

Adhuc.n. ſuſtines me

Cæcum curans. heu, heu.

Non enim me lates, ſed cognoſco manifeſte,

Et quamuis tenebroſus, certe tuam uocem tamen. Tenebroſus) cæcus

CHO. *O grauia operatus, quō toleraſti talia, tuos*

Viſus obſcurare? quis te incitauit dæmonum? Incitauit) ſuaſit

OED. *Apollo hæc fuit Apollo, ò amici*

Mala faciens,

Meas has meas paßiones.

Percußit autem ſua manu illum Illū) eos, oculos, ſ.

Nullus, ſed ego miſer.

Quid.n. oportebat me uidere,

Cui certe uidenti, nihil erat uidere dulce?

CHO. *Fuere hæc, quemadmodum quidē & tu dicis.*

OED. Quid ſanè mihi uiſibile, amabile, uel ſalutabile
Adhuc eſt audire cum uoluptate amici?
Abducite extorrem quamcelerrime me,
Abducite ò amici pernitioſum magnum,
Execratiſsimum, etiam uero
Et dijs infenſiſsimum mortalium.
Infenſiſſimũ) inimiciſſimum
CHO Infelix mente, & calamitate æque,
Quàm te uelim neque agnouiſſe unquam.
OED. Pereat, quicunq; fuit, qui ab agreſti compede
Paſtoralis uiæ
Soluit, à q; cæde
Liberauit, & ſaluauit nihil ad gratiam
Agens. tunc enim mortuus,
Non fuiſſem amicis, neq; mihi tantus dolor.
CHO. Volenti & mihi hoc fuiſſet.
OED. Non patris certe occiſor ueniſſem, (erã à.
Neq; ſponſus mortalibus uocatus fuiſſem, q̃bus natus
Nunc autem miſer quidem ſum, illegitimorumq; filius,
Conſanguineusq;, à quibus ipſe natus ſum miſer.
Si autem quòd antiquius natum eſt malo malum,
Hoc ſortitus eſt Oedipus.
CHO. Nõ noui, quomodo te dicam conſuluiſſe rectè.
Præſtãtior.n. fuiſſes nõ amplius exñs, q̃ uiuens cæcus.
Præſtantior) ſatius tibi fuiſſet mori, &c.
OED. Quòd quidem hæc non ſic ſunt optime facta,
Ne me edoce, neque conſule amplius.
Ego.n. non noui, oculis quibus uidens,
Patrem olim intuitus fuiſſem ad inferni profectus,
Neque rurſus miſeram matrem. quibus mihi duobus
Opera ſunt meliora ſuffocatione facta.
Sed filiorum ſanè uiſus erat deſiderabi lis,
Germinans, quemadmodum germinauit intueri mihi?

Non ſanè, his certe meis oculis unquam:
Neque ciuitas, neque turris, neque deorum
Templa ſacra, quibus miſerrimus ego
Optime uir unus in Thebis nutritus,
Priuaui meipſum: ipſe dicens
Repellere omnes impium, ex dijs — Repellere) vt expellerent
Apparentem impurum, & genere Laij.
Talem ego maculam ſignificans meam — Maculam) dedecus.
Rectis debebam oculis hos inſpicere?
Minime certe. ſed ſi audientis etiam fuiſſet
Fontis per aures obturatio, non toleraſſem
Non concludere meum infelix corpus: — Non concludere) quominus &c.
Vt fuiſſem cæcusq́; & audiens nihil. nam
Curam extra mala habitare, dulce.
Heu Cithæron, quid me accepiſti? quid me nõ, accipiẽs — Accipiens) acceptum, ſtatim vbi accepiſti
Interfeciſti ſtatim? quia demonſtraſſem nunquam
Meipſum hominibus unde natus fuiſſem.
O Polybe, & Corinthe, & patriæ
Sermone antiquæ domus, qualem ſanè me — Sermone) fama
Pulchritudinem malorum pernitioſam enutriuiſtis? — Pernicioſam) occultam
Nunc.n. malusq́; exiſtens, & ex malis inuenior.
O tres uiæ & occultati ſaltus,
Quercusq́; & angiportus in triplicibus uijs:
Quæ meum ſanguinem meis manibus ab
Bibiſtis patris: num mei meminiſtis, quòd
Quæ opera operatus uobis, deinde huc profectus
Quæ feci rurſus? o nuptiæ, nuptiæ.
Genuiſtis nos, & generantes rurſus
Remittitis idem ſemen, & demonſtraſtis
Patres, fratres, filios, ſanguinem conſanguineum,

Sponſas, uxores, matresq́;, & quæcunq́;
Turpiſsima in hominibus opera fiunt.
Eſt) fas eſt, licet, decet,
Sed (non enim loqui eſt, quæ neq; facere pulchrum)
Quàm celerrime per deos extra me alicubi
Occultate uel interficite, uel marinum
Proijcite: ubi nunquam intuebimini me amplius.
Ite, uelitis hominem miſerum tangere.
Parete, ne timeatis. mea enim mala
Nullus potis eſt, præter me, ferre mortalium.
C H O. *Sed quæ petis, ad tempus adeſt hic*
Creon, facere & conſulere: quoniam
Regionis relictus eſt ſolus pro te cuſtos.
O E D. *Hei mihi. quod ſanè dicemus ad hunc, uerbũ?*
Quę.n.&c.) i præteritis, antea.n.in ipſum &c.
Quæ mihi apparebit fides iuſta? quæ.n.
Antea, ad ipſum omnia adinuentus ſum malus.
C R E. *Non ut irriſor Oedipe ueni,*
Neq; ut exprobraturus quid præteritorum malorum.
Sed ſi mortalium non uos pudet amplius
Generationum: certe omnia paſcentem flammam
Purgationem) piaculum
Reueremini regis ſolis: talem purgationem
Inoccultatam ita demonſtrare, quòd neq; terra
Neq; imber ſacer, neque lux admittet.
Sed quamcelerrime in domum inferte.
Qui in &c.) conſanguineis
Qui in genere enim, ingenita maxime uidere,
Solisq́; audire religioſe habet, mala.
O E D. *Per deos, quandoquidem à ſpe me auulſiſti,*
Optimus ueniens ad peſsimum hominem me:
Pare mihi. pro te.n.neq; me, dicam.
C R E. *Et quem à me uſum ſic ſupplicas conſequi?*
O E D. *Proijcito me terra ex hac quàcelerrime: ubi*

Mortalium apparebo nulli ſalutabilis.
C R E. *Feciſſem bene hoc ſcias, ſi non à deo*
Primum uoluiſſem ediſcere, quid agendum.
O E D. *Sed illius omnis declarata eſt fama,*
Parricidam impium me perire.
C R E. *Sic dicta ſunt hæc. tamen autem ubi ſtetimus*
Neceſsitatis, melius ediſcere quid faciendum?
O E D. *Sic homine miſero audietis de?*
C R E. *Etenim tu nuncq; deo fidem ferres.*
O E D. *Et tibi certe imperoq; & adhortor*
Huius quidem per domos, ipſe quod uis ſepulchrum
Pone (etenim recte tuis facies pro)
Me autem ne unquam uelit hæc
Patria ciuitas uiuentem habitatorem aſſequi.
Sed ſine me habitare montibus, ubi uocatur
Meus Cithæron hic, quem materq; mihi
Paterq; poſuerunt uiuentes proprium ſepulchrum.
Vt ex illis, qui me perdidere, peream.
Atqui tantum certe noui, neq; me morbum,
Neq; aliud perditurum quidquam. non enim unquam
Moriēs ſaluatus fuiſſem, nō propter aliqđ graue malū.
Sed quidem noſtra parca, quocunq; quidē it, uadat.
Filiorum autem quidem maſculorū, ne mihi Creon
Apponas curam. uiri ſunt: ut non
Indigentiam unquam habeant, ubicunq; fuerint, uitæ.
Miſerarum autem, miſerabiliumq; uirginū mearum:
Quibus nunquam mea ſine ſtetit cibi
Menſa ſine hoc homine: ſed quæcunque ego
Tangerem, omnium horum ſemper participes erant:
Harum mihi curam eſſe, & maxime quidem manibus

Audietis) percontabimini.

Huius &c.) eius, quæ eſt in domo, Iocaſtæ. ſ.

Illis) parentibus, qui me olim perdere voluerunt

Non propter) niſi ad, vel in.

Vitæ) victus:

Attingere me ſinito, & lamentari mala.
Abi rex.
Abi ò fœtus generoſe, manibusq; tangens
Putarem) aſ̄r viderer — *Putarem me tenere illas, ſicut quando inſpiciebam.*
Quid dico?
Charas) natas .ſ. lachrymantes — *Non ne audio per deos mihi charas*
Lachrymas ſtillantes? & me commiſeratus Creon
Miſit mihi chariſsimos liberorum meorum.
Dico quid?
CRE. *Dicis.ego enim ſum præbens hæc,*
Cognoſcẽs præſentem delectationẽ,quã habuiſti pridẽ.
Huius viæ) cauſa .ſ. — OED. *Sed felix ſis, & te huius uiæ*
Deus melius, quàm me cuſtodiens ſit.
O filiæ ubinam eſtis? huc uenite, uenite
Ad germanas has meas manus.
Quæ genitoris patris uobis ſic uidere
Ante ſplendidos præbuerunt oculos.
Qui uobis ò filiæ, neq; uidens, neq; interrogans,
Pater apparui: unde ipſe ſeminatus fui.
Et uos defleo. aſpicere.n.non poſſum,
Cogitans reliqua amaræ uitæ:
Debitum) neceſſe ſit. — *Quomodo uiuere uos à mortalibus debitum.*
Quas.n.ciuium uenictis in conuerſationes?
Quas autem ſolennitates? unde non lugentes
Ad domum uenietis pro ſpectaculo?
Occaſiones) tẽpus — *Sed quando ad nuptiarum ueneritis occaſiones:*
Quis hic erit? quis proijciet filios,
Talia opprobria accipiens, quæ meis
Parentibus erunt uobisq; ſimul nocumenta?
Quid.n.malorum abeſt? patrem pater

Veſter interfecit: parientem arauit, Parie͂tem) cũ matre rem habuit.
Vnde quidem ipſe ſeminatus fuit, & ex æqualibus
Poſſedit uos, quibus quidem ipſe natus eſt.
Talibus opprobrijs afficiemini. deinde quis uxores du
Non eſt ullus ò filiæ: ſed ſane (cet?
Incultas corrumpi, & innuptas uos debitum.
O fili Menœcei, ſed quando ſolus pater
Harum relinqueris (nos enim, qui genuimus:
Periuimus, duo exiſtentes) ne illas contemnas
Mendicas, imbecilles, cognatas deprehenſas:
Neque adæquaueris has his meis malis,
Sed miſerator illas, ſic talésq; uidens,
Omnium inopes, præter quantum tua pars. Tua pars) præter quam abs te
Annue ò generoſe tua tangens manu:
Vobis autem ò filiæ, ſiquidem habuiſſetis iam mentes,
Multa præcepiſſem: nunc autem hoc optate mihi,
Cuius tēpus ſemper uiuere: uitam autem meliorem
Vos adipiſci generante patre. Genera͂te) qui genuis
C R E. *Satis, quò perueniſti lachrymarum.*
Sed abi tectum intra.
O E D. *Parendum, etſi nihil gratum.*
C R E. *Omnia enim tempore pulchra.*
O E D. *Noſti in quibus igitur ſum?*
C R E. *Dices, & tunc ſciam audiens.*
O E D. *Terræ me ut mittas à domibus.*
C R E. *Dei me petis dationem.*
O E D. *Sed dijs certe inimiciſſimus uenio.*
C R E. *Igitur conſequaris cito.*
O E D. *Ais hæc igitur?*
C R E. *Quæ non ſapio.n.non amo dicere fruſtra.*

OED. Abduc nunc me hinc iam.
CRE. Abi nunc. à filiabus recede.
OED. Nequaquam omnes auferas à me.
CRE. Omnia ne uelis ſuperare:
Etenim quæ ſuperaſti, non tuam uitam ſecuta ſunt.
CHO. O patriæ Thebes incolæ aſpicite: Oedipus hic,
Qui inclyta ænigmata ſciebat, & optimus erat uir,
Qui non zelo ciuium & calamitatibus inſpiciens,
In quantam tempeſtatem grauis calamitatis uenit?
Vt mortalis exiſtens illam ultimam uidere "
Diem conſyderans neminem beatũ putet, priuſquã "
Finem uitæ peregerit, nihil acerbum paſſus. "

Superare) aſſequi

Calamitatibus) fortunis

Sic Ouidius. Sed ſcilicet vltima sẽper expectanda dies homini eſt, dicique beatus ante obitum nemo, ſupremaque funera debet.

FINIS OEDIPI TYRANNI.

ARGVMENTVM ANTIGONES.

MORTVVM Polynicem in aduerſus fratrem pugna, Creon inſepultum cum eieciſſet, edicit ipſum nullum ſepelire, mortem pœnam minatus. hunc ſoror ipſius Antigone ſepelire conatur, & ſanè latens cuſtodes ſuperinijcit tumulum: quibus interminatur mortem Creon, ſi non, hoc qui feciſſet, inuenirent. hi puluerem ſuperiniectum expurgantes, nihil minus cuſtodiebant. cum acceßiſſet autem Antigone, & nudum inueniſſet mortuum, lugens ſeipſam indicat. hanc à cuſtodibus traditam Creon cōdemnat, & uiuam in tumulū concluſit. poſt hæc Hæmon Creōtis filius, qui uxorem petebat ipſam, indignatus ſeipſum apud interficit puellam, quæ perierat ſuffocatione, Tireſia hæc præuaticinante. propter quod dolore affecta Creōtis uxor Eurydice ſeipſam iugulat, & ad extremum lamentatur Creon filij & uxoris mortem.

ALITER ARISTOPHANIS GRAMMATICI.

ANTIGONE præter iuſſum ciuitatis cū ſepeliſſet Polynicem, deprehenſa fuit, & in monumentum ſubterraneum impoſita à Creonte, interfecta fuit. propter quam & Hæmon ægreferens propter ſuum in ipſam amorem, gladio ſeipſum peremit. propter autem huius mortem & mater Eurydice ſe ipſam interfecit. Iacet argumentum fabulæ & apud Euripidem in Antigone: præterquam quod illic depre-

henſa cum Hæmone traditur ad nuptiarum ſocietatem & parit Mæmona.

SCENA quidem Tragœdiæ ſubiacet in Thebis Bœoticis. Chorus autẽ conſtitit ex incolis ſenibus. Incipit autem Antigone. ſubiacent autem res in Creontis regijs. hoc autem caput eſt ſepulchrum Polynicis, & Antigones interfectio, & mors Eurydices Hæmonis matris. Aiunt autem Sophoclem honoratum fuiſſe, in Samo præfectura: cum probatus fuiſſet in doctrina Antigones. Dicta eſt autem tragœdia hæc.32.

TRAGOEDIAE PERSONAE.

Antigone
Iſmene
Chorus Thebanorum ſenũ.
Creon
Nuntius.
Custos nuntius.
Hæmon
Tireſias.
Enunciator.
Eurydice.
Seruus

Incipit autem Antigone.

SOPHOCLIS ANTIGONE.

O Cõmune germanũ Iſmenes caput,
Num ſcis,quod Iuppiter illorũ ab
Oedipo malorum,
Qualę nõ nobis adhuc uiuentibus
perficit?
Nihil.n.neq; moleſtũ, neq; calami
Neq; turpe,neq; ignominioſum eſt,quod nõ (tate ſine
Tuorumq; & meorum non uiderim ego malorum.
Et nunc quid hoc rurſus aiunt frequenti ciuitati
Edictum poſuiſſe Ducem nuper? — Ducem) Creontem principem
Habes quid, & audiuiſti? an te latent
Ad amicos uenientia inimicorum mala?
IS. Mihi quidem nullus ſermo Antigone amicorum
Neque iucundus,neq; moleſtus uenit: ex quo
Duobus fratribus priuatæ fuimus duæ,
Vna mortuis die duplici manu. — Duplici &c.)mutua cæde.
Poſtquam autem uanus eſt argiuorum excercitus
In nocte hac nunc,nihil noui ſuperius, — Supius)amplius
Neque fortunata magis, neque læſa.
AN. Noueram recte & te extra aulæ portas
Huius cauſa accerſeram, ut ſola audires.
IS. Quid nã eſt? ſignificas.n. aliqđ machinãs uerbũ.
AN. Non ne ſepulchro noſtros fratres Creon,
Alterum quidẽ honorãs,alterũ uero inhonorãs habet? — Honorans &c.) Honorauit)& inhonorauit.i.alterũ ſepultura ornauit alterum inſepultum abiecit.
Eteoclem quidem (ut dicunt) cum iure
Vſus iuſto & lege, ſub terra
Occultauit inferioribus honoratum mortuis:

Alterum uero miſere mortuum Polynicis cadauer
Ciuibus aiunt edictum eſſe non
Spulchro occultare, neque deplorare aliquem:
Sinere autem indeſletum, inſepultum, auibus dulcem
Theſaurum) repoſitam eſcam
Theſaurum, ſpectantibus ad gratiam deuorationis.
Talia dicunt bonum Creontem tibi
Ediſcentem &c.) edixiſſe.
Et mihi (dico enim & me) ediſcentem habere,
Et huc uenire hæc non ſcientibus
Manifeſta edicturum: & hanc rem ducere,
Non ut pro nihilo, ſed qui horum quid fecerit,
Cædem proponi lapidariam in urbe.
Sic habent tibi hæc, & oſtendes cito
Siue generoſa nata es, ſiue ex bonis mala.
IS M. *Quidnam ò miſera, ſi hæc in his, ego*
Soluens, uel ſepeliens addiderim plus?
Si &c.)ſis me adiutura nec ne
A N. *Si collaborabis & cooperaberis, conſydera.*
I S. *Quodnam periculum? ubi mentis nam es?*
A N. *Si mortuum cum hac alleuabis manu.*
I S. *An ne cogitas ſepelire illum interdictum urbi?*
A N. *Certe meum, & tuum, ſi tu non uis,*
Prodēs) ꝓdidiſſe
Fratrem: non enim prodens deprehendar.
I S. *O miſera Creonte contradicente?*
Pars eſt) licet
A N. *Sed nihil ipſi à meis arcere, pars eſt.*
I S. *Hei mihi cogita ò ſoror, pater*
Vt noſter odioſus, ignominioſusq; perijt
A per ſe manifeſtatis erroribus duplices
Aſpectus) geminos oculos.
Aſpectus illidens ipſe propria manu:
Deinde mater & uxor duplex calamitas
Implexis laqueis lædit uitam:
Tertio autem fratres duo una in die

Ipſi ſe interficientes miſeri cædem
Communem patrarunt mutuis manibus.
Nunc autem rurſus ſolæ nos relictæ, conſydera,
Quanto peßime peribimus, ſi legis ui
Iudicium tyrannorum, uel imperium præteribimus.
Sed cogitare oportet hoc quidem, mulieres quòd
Natæ ſumus, ut contra uiros non pugnantes:
Deinde autem quoniam imperamur à potentioribus
Et hæc audire, & item his peiora.
Ego quidem igitur petens hos ſub terra
Veniam habere, quòd cogor hæc,
In magiſtratu incedentibus parebo. nam Incedentibus) cō-ſtitutis
„ *Superflua facere, non habet mentem ullam.*
AN. Neque iuſſerim, neque ſi uelles, amplius
Facere, me certe iucunde faceres cum.
Sed ſcias, qualia tibi uidentur. illum ego
Sepeliam. pulchrum mihi hoc facienti mori.
Dilecta cum ipſo iacebo, dilecto cum,
Sancta omnia operata: quoniam plus tempus, Tempus) eſt ſ.
Quo oportet me placere inferis, his hic. His hic) .i. uiuis
Illic enim ſemper iacebo. tibi autem ſi uidetur,
Deorum honorata inhonorans habe. Honorata) tu neglexeris deorum iura, & quæ apud deos æqua ſunt, ac legitima.
IS. Ego quidem non inhonorata faciam. hoc autem
Vi ciuium facere, nata ſum impotens.
AN. Tu quidem hæc prætendas. ego uero ſepulchrũ
Aggeſtura fratri chariſſimo ibo.
IS. Hei mihi miſeræ, quàm pro timeo te.
AN. Ne mihi pretime, tuam corrige uitam.
IS. At certe prænunciaueris hoc nulli
Opus. occulte autem occulta, cum autem ſimul ego.

A N. *Heu, loquere: multo inimicior fueris*
Tacens, ſi non omnibus edixeris hæc.
I S. *Calidum in frigidis cor habes.*
AN. *Sed noui places qbus maxime placere me oportet*
I S. *Si etiam potueris: at impoßibilia amas.*
A N. *Igitur, quando non potero, ceſſabo.*
I S. *Principio autem ſectari non decet impoßibilia.*
A N. *Si hæc dices, odio habeberis à me:*
Inimica autem mortuo adiacebis iure.
Sed ſine me, & ex me malum conſilium,
Pati graue hoc. patiar enim non
Tantum ullum, ut non recte moriar.
I S. *Sed ſi uidetur tibi, uade. hoc autem ſcias, quòd*
Amens quidem uadis, amicis autem recte amica.

Dici commendatio, quo argiuorũ excercitus à Thebarum obſidione diſceſſerat.

C H O. *Radie ſolis pul-*
cherrimum ſeptemportarum apparens
Thebæ priorum lumen,
Apparuiſti aliquando ò aurei

Palpebra) lux

Diei palpebra.
Dircæa ſuper
Fluenta ueniens,
Candidis ſcutis armatum ex Argis

Virum) vel Adraſtum aut Polynicem, vel ab vno vniuerſum argiuorum exercitum ſignificat.

Virum uenientem omni armatura
Exulem præcurrentem celeri
Mouens freno.
Quem ad noſtram terram Polynices

Eleuans) aliter elatus

Eleuans contentionibus ex dubijs,
Acute clamans aquila in terram

Tranſuolauit) adduxit.

Tanquam, tranſuolauit

Albæ &c.) arma-

Albæ niuis ala tectus

Multis cum armis,
Cumq; equinis criſtis inſignitis galeis.
Stans autem ſuper atria cru-
Entis circum inhians circulo
Lanceis ſeptemportarum os
Abijt, priuſquam noſtrorum
Sanguinum mandibulis
Repleretur: &
Coronam turrium
Piceus ignis occuparet.
Talis circum dorſa intentus eſt
Strepitus Martis aduerſo
Difficilis ſubiurgatio Dracone.
Iuppiter enim magnæ linguæ iactationes
Valde odit, & ipſos intuitus
Multo fluxu accedentes
Auri, clamoris, contemptus
Iacto proijcit igne, carceribus
In ſummis iam
Victoriam concitantem iubilare:
Ex aduerſo autem in terram decidit concuſſus,
Ignem ferens, qui tunc furenti cum impetu
Furens ſpirabat
Flatibus inimiciſſimorum uentorum:
Tenebat autem alibi
Alia quidem alibi: alia autem ſupra alia
Diſtribuebat euertens
Magnus Mars dexter.
Septem duces enim ad ſeptem portas
Diſpoſiti æquales contra æquales, reliquere

turam intelligit

Circulo) circuncirca, undique

Sanguinum) noſtro ſanguine.

Dorſa) aquilæ. ſ. ideſt Polynicis et Argiui excercitus

Dracõe) i. a Thebano milite

Carceribus) maurorum pinnis

Qui &c.) Capaneum ſignificat

Ioui triumphatori ærea tributa:

Odioſi) Eteocles & Polynices *Præterquam odioſi, qui patre uno*
Matreq́; una nati contra ſeipſos

Bicipites) ancipites. *Bicipites lanceas conſtituentes habuere*
Communis mortis partem ambo.
Sed enim illuſtris uenit uictoria
Bellicoſis gratulata Thebis.
Ex quidem bellis
Præſentibus ponite obliuionem:
Deorum autem templa choris nocturnis om-
nia accedamus: Thebas autem
Agitans Bacchus regat.
Sed hic iam rex regionis
Creon Menœcei recens
Nouis deorum in ſucceßibus
Venit, quoddam conſilium agitans:
Quoniam conuocatam hanc ſenum
Propoſuit concionem
Communi edicto uocans.
CRE. *Viri, res quidem ciuitatis tuto dij*

Concutientes) cõcuſſam. *Multa agitatione concutientes erexerunt rurſus.*
Vos autem ego uocatoribus ex omnibus ſeorſum
Iußi uenire partim quidem Laij
Colentes ſciens bene ſoliorum imperia:
Partim rurſus quando Oedipus rexit urbem;
Et poſtquam perijt, circa illorum adhuc
Filios manentes firmis ſententijs.

Duplici) mutuo *Quando igitur illi à duplici fato, una*
In die perierunt, percutientesq́; &
Percußi mutua cum inquinatione:

Ego imperia ſanè omnia & thronos habeo
Generis per affinitatem mortuorum.
Impoßibile autem omnis uiri percipere »
Animumq; & ſenſum, & mentem; priuſquam »
Imperijsq; & legibus uerſans apparuerit. »
Mihi.n.quicunque omnem dirigens urbem »
Non optima attingit conſilia, »
Sed ex timore aliquo linguā cōcludens habet, » Concludens) concluſam
Peßimus eſſe nuncq; & pridem uidetur: »
Et maiorem, qui pro ſua ipſius patria »
Amicum exiſtimat, hunc nullius dico. » Nullius) pretij, æſtimationis.
Ego.n.(ſciat Iuppiter ille omnia uidens ſemper)
Neque tacerem calamitatem uidens
Venientem ciuibus pro ſalute:
Neque amicum unquam hominem inimicum terræ — Nec &c.) nolim eum mihi amicū, qui patriæ ſuæ ſit hoſtis.
Ponerem mihi ipſi, hoc cognoſcens; quòd
Hæc eſt ſeruans, & hac in — Seruans) vrbes.&
Nauigantes recta, amicos facimus.
Talibus ego legibus hanc augebo urbem.
Et nunc cognata horum edicens habeo — Cognata) germana, ſimilia.
Ciuibus filijs ab Oedipo de:
Eteoclem quidem, qui urbe pro pugnans
Perijt hac, omnia fortiter agens haſta: — Agens) omnibus fortiter, & præclare geſtis.
Sepulchroq; occulere, & omnia dedicare,
Quæ optimis ueniunt deorſum mortuis: — Veniūt) debētur.
Contrà uero, conſanguineū huius (Polynicem dico)
Qui terram patriam & deos cognatos
Exul reuerſus uoluit quidem igne
Comburere penitus, uoluitq; ſanguine
Communi expleri, hosq; in ſeruitutē redigens ducere: Cōmuni) fraterno

Hunc urbi huic edictum eſſe ſepulchro
Neq; parentare, neq; lamentari quempiam:
Sinere autem inſepultum, & ab auibus corpus,
Et à canibus deuoratum, flagellatum uidere.
Conſilium) ſententia eſt: *Tale meum conſilium: & nunq̃ ex me*
Honore præcellent mali iuſtos:
Sed qui beneuolus huic ciuitati mortuus
Et uiuens, æque à me honorabitur.
C H O. *Tibi hæc placent fili Menœcei Creon*
Maleuolum) non ſepeliri: beneuolū autē tumulari iubes. *Huic maleuolum, & beneuolum urbi.*
Lege autem uti qualibet licet tibi
Et mortuis, &, quicunq; uiuimus, de.
Vt &c.) mādo.ſ. C R E. *Vt conſeruatores nunc ſitis dictorum.*
C H O. *Iuniori alicui hoc ferre propone.*
C R E. *Sed ſunt parati mortui ſpeculatores.*
C H O. *Quid ſanè alij hoc mandes amplius?*
C R E. *Non concedere non parentibus hæc.*
,, C H O. *Non eſt ſic fatuus, qui mori amet.*
A ſpebus) ſpe lucri. C R E. *Atqui merces hæc. uerum à ſpebus*
Homines lucrum ſæpe perdidit.
N V N. *Rex dicam quidem, non quòd celeritate ab*
Anhelans uenio leuem eleuans pedem,
Multas enim habui cogitationum reſiſtentias
Vijs uertens meipſum in retro uerſionem:
Animus enim dixit multa mihi loquens.
Miſer quid uadis, quò profectus dabis pœnas?
Miſer manebis rurſus? & hæc ſciet Creon
Alio ab homine. quomodo tu non dolebis?
erfeci) viam. ſ. *Talia uoluens perfeci ocioſe tardus:*
Et ita uia breuis fit longa.

Finis certe quidem huc uicit uenire
Ad te: & ſi nihil dicam, dicam tamen.
Hanc ſpem enim uenio tenens,
Non paſſurum aliud præter fatale.

> Venire) vt venirem.
> Nihil) iucundi tibi.ſ.

CRE. Quidnam eſt, pro quo hunc habes timorem?
NVN. Dicere uolo tibi primũ res meas ipſius. hoc.n.
Factum neq; feci, neq; uidi, qui fuit faciens:
Neq; recte in malum caderem aliquod.

> Fuit &c.) qui id egerit.

CRE. Bene coniectas, & munis circumcirca
Factum. ſignificas autem, ut aliquid ſignificãs nouum.
NVN. Grauia nanq; apponunt timorem multum.
CRE. Nonne dices tandem, deinde liberatus abibis?
NVN. Sane dico tibi, mortuũ aliquis nuper
Sepeliens abijt, & ſuper corpus ſiticuloſum
Puluerem iaciens, & parentans, quæ oportet.

> Sepeliẽs) ſepulto.
> Iaciẽs &c.) iacto, & parentatis.

CRE. Quid ais? quis uirorum fuit auſus hæc?
NVN. Nõ noui. illic enim neq; alicuius ſecuris erat
Percuſsio, neq; ligonis effoſsio: ſolida autem terra,
Et terra inculta non rupta, neq; calcata
Rotis, ſed occultus operarius quidam fuit.
Vt autem primus nobis diei explorator
Oſtendit, omnibus miraculum difficile aderat:
Nihil enim apparebat. tumulus quidem non:
Tenuis autem piaculum fugientis tanq̃, inerat puluis:
Signa autem neq; feræ, neq; alicuius canum
Venientis, non euellentis apparebat.
Sermones autem mutui agitabantur mali,
Cuſtos arguens cuſtodem. etiam facta fuiſſet
Plaga finiens, neq; prohibiturus aderat.
Vnus enim quis erat, unuſquiſq; qui perpetrauerat.

> Cuſtos &c.) cuſtodes, alius aliũ accuſabant.

Et nullus manifeſtus: ſed effugiebat, neſcire.
Eramus autē parati & ignitum ferrū tollere manibus,
Et ignem pertranſire, & deos iurare,
Neque feciſſe, neque alicui conſcios eſſe
Rem conſultanti, neque qui perpetrarit.
Poſtremo autem, quādo nihil fuit interrogātibus plus:
Dicit quis unus, qui omnes in terram caput
Inclinare terrore adhortatus eſt: non.n.habebamus,
Neque reſpondere, neque quomodo facientes, recte
Ageremus. erat autem hoc conſilium, quòd referendū
Tibi opus eſſet hoc, & non occultandum.
Et hæc, uicerunt, & me infelicem
Sors deprehendit hoc bonum accipere.
Adſum autem inuitus non uolentibus, noui quòd.
„ *Amat.n.nullus nuntium malorum uerborum.*
Rex, mihi quidem, ne & à deo impulſum
Opus hoc, cogitatio conſulit iampridem.
CRE. *Deſine, priuſquam ira & ego replear, dicēs:*
Ne inueniaris amens & ſenex ſimul.
Dicis.n.non tolerabilia; deos dicens,
Prouidentiam tenere hoc mortuo de.
Vtrum ualde honorantes tanquam beneficum
Occultauere ipſum: qui columnis ornata
Templa accenſurus uenit, & donaria,
Et terram illorum, & leges diſsipaturus?
An malos honorantes intueris deos?
Non eſt: ſed hæc & pridem ciuitatis
Viri uix ferentes turbabant mihi,
Occulte caput quatientes, neq; ſub iugo
Criſtam iuſte habebant, ut amarent me.

Reſpōdere) quid contra reſponderemus.

Mihi &c.) ego profecto arbitror hoc dijs ita volentibus eueniſſe.

Criſtam) metaphora ab anima-

Ex his hos ſcio recte — Iſbus ingſi detre-ctantibus ſumptu

Seductos mercedibus feciſſe hæc.

Nullum enim hominibus, quale argentum, »

Malum numiſma natum eſt. hoc & ciuitates »

Depopulatur, hoc & homines expellit domo: »

Hocq; edocet, & immutat mentes »

Bonas ad turpia negocia ſurgere mortalium; »

Malitiamq; oſtendit hominibus habere, »

Et totius operis impietatem ſcire. »

Quicunq; autem mercede conducti perfecerunt hæc, »

Tempore tandem fecerunt, ut dent pœnas. »

Sed ſiquidem tenet Iuppiter, ſi qua ex me ueneratio: — Si tenet &c.) ſi Iouem colo, neque peiero &c.

Bene hoc ſcias, (iuratus autem tibi dico)

Si non authorem huius ſepulchri

Inuenientes, oſtendetis in oculos meos: — Inuenientes) inuentum

Non uobis Pluto ſolus ſufficiet, priuſquam

Viuentes ſuſpenſi hanc manifeſtaritis contumeliam:

Vt ſcientes lucrum, unde ferendum;

Deinceps corripiatis, & diſcatis, quòd — Corripiatis) lucra. ſ.

Non ex omni re oportet lucrari amare. — Amare) cupere velle.

Ex enim turpibus lucris plures

Damno affectos uideres, quàm ſeruatos.

N V N. *Dicere quid concedes, an cõuerſus ita abeo?*

C R E. *Non noſti & nunc, quòd moleſte dicis?*

N V N. *In auribus, an in animo morderis?*

C R E. *Quid uero conſyderas meam moleſtiam, ubi?* — Vbi) ea ſit. ſ.

N V N. *Faciens moleſtat mentes, & aures ego.*

C R E. *Hei mihi, ut nugacitas manifeſta natus es.* — Nugacitas) nugax: vt ſcelus, pro ſceleſto

N V N. *Non opus hoc faciens unquam.* — Faciens) feciſſe qui fecerim.

C R E. *Et hæc, pro argento animam prodens.* — Hæc) ac præſens

eum numorũ cauſa proditor animæ fueris.

Grauia) mala, & iniq; parta.

NVN. Heu. ſanè graue, ſi uideare et falſa exiſtimarẽ.
CRE. Iacta nunc hanc gloriam. ſi aũt hæc non
Oſtendetis mihi facientes: dicetis quòd
Grauia lucra damna operantur. „
NVN. Sed inuentus fuerit quidem maxime, ſi autem
Deprehendaturq; & non (hoc enim fortuna iudicat)
Non eſt, quomodo uidebis tu huc uenientem me:
Et nunc enim præter ſpem, mentemq; meam
Saluatus debeo dijs multam gratiam.
CHO. Multa grauia, & nihil ho-
Mine grauius exiſtit.
Hoc & ſpumoſum ultra
Mare hyberno notho
Progreditur redundantibus
Alarum ſub undis:
Deorumq; ſupremam terram
Incorruptibilem, infatigabilem
Ferit agitatis aratris
Anno in annum, equino
Genere uertens:
Leuiumq; genus a-
Vium illaqueans ducit:
Et ferárum agreſtium gentes,
Pontiq; marinam naturam
Inuolucris reticuláribus
Prudens uir.
Superat autem artibus agreſtem
Feram Monticolam,
Iubatumq; equum ducet circumcirca
Collum cohibentem iugo, monta-

Grauius) callidius, ingenioſius, prudentius;

Circũcirca) circũ iecto iugo equino collo, ipſum, quo uult, ducit.

Numq́; indomitum taurum:
Et locutionem, & uentoſam
Cogitationem, & urbanarum legum
Iras edocuit: & deſertorum
Saltuum ſubdialia, &
Tempeſtuoſa fugere tela. omnibus expeditus,
Dubius ad nihil uadit.
Futurum Plutoni ſolum
Vitationem non inducet:
Morborum autem difficilium liberationes
Conſyderauit.
Sapiens quid quod machinatur ar=
Tes ſupra ſpem habens
Interdum quidem malum, interdum ad bonum ſerpit,
Leges auferens terræ,
Deorumq́; piam iuſtitiam, ſupra ciuitates poſitus:
Expers ciuitatis, cui hoc non pulchrum
Ineſt, audaciæ gratia:
Neq; mihi uicinus
Sit, neq; æqualiter ſentiens,
Qui hæc facit.
Ad mirandum monſtrum dubito
Hoc: quomodo ſciens negabo
Hanc non eſſe ſi iam Antigonem?
O infortunata, & infortunati
Patris Oedipi, Quidnam non ſanè
Te non parentem
Regijs ducunt legibus,
Et in amentia deprehendentes?
NVN. *Hæc eſt illa, opus quæ fecit.*

Iras) cognitionē, ſcientiam.

Expeditus) ĩ omnia artes excogitans, nullum morti tantum adinuenit remedium.

Pulchrum) æquũ, ius.

Deprehēdentes) deprehenſam.

Hanc cæpimus ſepelientem. ſed ubi Creon?
CHO. Ille ex domibus reuertẽs ĩ opportunũ ꝓgredit᷑.
CRE. Quidnã eſt? qualis cõſentanea ꝓceßit iuſtitia?

Iuramẽto &c.) nemo unquam iuret hoc ſe, illudue nõ eſſe facturum.
Sero) nunquam

NVN. Rex, mortalibus nihil eſt iuramẽto denegatũ.
Fallit enim cogitatio mentem, quoniam
Sero tandem uenturum huc iactaſſem ego
Tuis minis, quibus agitatus fui tunc.
Sed (extra enim & præter ſpes gaudium
Simile eſt alij magnitudine nihil uoluptati)

Abiuratus) quãq; iuramento negauerã prius, me ad te venturum.
Sors &c.) i. nunquam putaſſemus hanc fuiſſe illam quæ fratrem tumulaſſet.

Venio per iuramenta quãuis exiſtens abiuratus,
Puellam ducens hanc, quæ inuenta eſt ſepulchrum
Ornans. ſors hic non agitabatur.
Sed eſt meumq; lucrum, non alius hoc.
Et nunc rex hanc ipſe, ut uis, accipiens
Et iudica & conuince. ego autem liber
Iuſtus ſum his liberari malis.

Accipiens) acceptam, deprehenſam:

CRE. Ducis autẽ hanc, quo modo? unde accipiens?
NVN. Ipſa hominem ſepeliebat. omnia ſcito.
CRE. An etiam intelligis & dicis recte, quæ dicis?
NVN. Hanc uidi ſepelientem, quem tu mortuum
Interdixiſti. non clara & manifeſta dico?
CRE. Et quõ conſpicitur, & capta deprehenſa eſt?
NVN. Tale fuit factum. ut enim uenimus

Minati) paſsiue poſitum.
Expurgantes) detracto
Nudantes) denudato
Ventoſi) vento expoſiti
Agitãs &c.) alius alium obiurgantes ſiquis minus

A te grauia illa minati
Omnem puluerem expurgantes, qui detinebat hunc
Mortuum putrefactumq; cadauer nudantes bene,
Sedimus ſummis è (altibus uentoſi
Odorem ab ipſo, ne emitteret, fugientes.
Vigilanter agitans hominem homo, turbulentis
Malis, ſi quis huic parceret labori.

Tempore

Tempore hæc fuere tanto, quoad in æthere. diligenter cadauer obſeruaret
Medio conſtitit ſplendidus ſolis orbis,
Et æſtus calefaciebat: & tunc repente terra
Turbo ſurgens tempeſtuoſus cœleſtis triſtitia
Implet ſolum, omnē flagellans comam
Syluæ campeſtris, inq; repletus fuit magnus Inque) atque
Aether: taciti autem ſuſtinuimus diuinum morbum. Morbum) turbinem illum
Et hoc recedente in tempore longo
Hæc puella conſpicitur, & plorat amaræ Plorat) plorans edebat
Auis acutam uocem, ſicut quando cubilis
Pullorum orbum uiderit lectum:
Sic autem & ipſa nudum ut uidet mortuum,
Luctibus eiulauit, & diras malas
Imprecata eſt, opus hoc qui fecerunt:
Et manibus ſtatim ſiticuloſum fert puluerem,
Exq; bene colliſo fabri prorſus gutturnio
Libationibus ter libatis mortuum coronat. Coronat) ornat
Et nos autem uidentes, iuimus, ſimulq; ipſam
Venamur ſtatim, nihil perterritam: Venamur) capimus.
Et priores & preſentes arguimus
Actiones. inficiatrix autem nullius conſtitit,
Sed iucunde mihi certe, & dolenter ſimul.
Nam quidem ipſum ex malis effugiſſe, Ipſum) me
Iucundiſsimum: in malum autem amicos ducere,
Dolens. ſed omnia hæc minora accipere Dolens) moleſtū erat: uerum nihil mihi potius mea ſalute fuit,
Mihi natura inſitum eſt, mea ſalute.
CRE. *Te ſanè, te inclinantē ad ſolum caput,*
Ais, an negas, non feciſſe hæc?
AN. *Et aio feciſſe, & non nego, non.*
CRE. *Tu quidem feras te ipſum, quò uis,*

M

Extra grauem culpam liberum:

Breuia) non pluribus, ſed breuibus.

Tu uero dic mihi non longitudine, ſed breuia.
Noueras edicta, non facere hæc?
A N. Nouerã. quid autẽ nõ debebã? manifeſta.n.erãt.
C R E. Et uero auſa es has ſupergredi leges?

Edicens) qui edixerit.

A N. Non.n.mihi Iuppiter fuit edicens hæc,
Neq; familiare inferorum deorum ius:
Qui has in hominibus definiere leges.
Neque ualere tantum putabam tua
Edicta, ut inſcripta & certa deorum
Inſtituta poßit mortalis exiſtens tranſgredi.
Non.n.nunc & heri, ſed ſemper
Viuunt hæc, & nullus nouit ex quo apparuerint.
Horum ego non tram, uiri alicuius
Superbiam uerita, in dijs pœnam
Datura: mortua.n.nouiſſem (quid autem non?)
Et ſi tu non prædixiſſes. ſi autem tempore
Priori moriar: lucrum rurſus ego dico.
Quicunq;.n.in multis, ut ego, malis
Viuit: quomodo ille non, mortuus lucrum fert?
Sic mihi certe hanc mortem aſſequi

Pro &c.) eſt.ſ.
Matre.) natum.ſ.

Pro nullo dolore. ſed ſi ex mea
Matre mortuum, inſepultum toleraſſem mortuum;
Illis dolerem: his autem non doleo.
Tibi autem ſi uideor nunc fatua faciens eſſe,
Fere quid fatuo ſtultitiæ obnoxia ſum.

Declarat &c.) huius puellæ mentis peruicacia parentis peruicaciam arguit.

C H O. Declarat proles crudelitatem ex crudo patre
Filiæ: cedere autem non ſcit malis.
C R E. Sed ſcias quidem: duræ ualde ſuperbiæ
„ Cadunt maxime, & fortißimum

Ferrum ignitum ex igne ualde durum ,,
Fractum, & ruptum plurimum uideres. ,,
Paruo freno noui indignatos ,,
Equos cohibitos. non enim licet ,,
Superbire ualde, quicunq; ſeruus eſt præſentium. ,,
Hæc autem, contumelia afficere quidem tunc ſciuit
Leges tranſgrediens propoſitas.
Contumelia autem, poſtquam fecit, hæc ſecunda
His gloriari; &, cum fecerit, ridere.
Certe nunc ego quidem non uir, ipſa autem uir: Non vir) ſinu.f.
Si hæ impune huic aderunt potentiæ.
Sed ſiue ex ſorore, ſiue ex propinquiore
Omni nobis Ioue Hercio eſt: Ioue &c.).i.ſiue & ſit omnium domeſticorum ſanguine mihi coniunctiſsima.
Ipſaq; & germana non fugient
Mortem peßimam. etenim certe illam æque
Accuſo hoc conſuluiſſe de ſepulchro.
Et illam uocate. intro.n.uidi nuper
Rabientem ipſam, neq; compotem mentium.
Amat autem animus prius deprehendi fur
Nihil recte in tenebris machinantium.
Odi quidem, & quando in malis quis
Deprehenſus deinde hoc honeſtare uoluerit.
AN. Vis quid maius, quàm interficere me capiens? Capiens) captam
CRE. Ego quidem nihil. hoc habens, omnia habeo.
AN. Quid uero tardas? quoniã mihi tuorũ uerborũ
Placitum nullum, neq; placeret unquam:
Sic autem & tibi mea diſplicentia ſunt.
Atqui unde gloriam celebriorem
Obtinuiſſem, quàm proprium fratrem in ſepulchro
Ponens? his hoc omnibus placere Ponens) poſito fratre

Diceretur, ſi non linguam concluderet timor.
Sed tyrannis, multisq; in alijs felix eſt,
Et licet ipſi facere, dicereq;, quæ uult.
C R E. Tu hoc ſola horum Cadmæorum uides?
Claudunt) metu nō audent hiſcere
A N. Vident & hi: tibi autem claudunt os.
C R E. Tu autem non erubeſcis, his ſeorſum ſi ſapis?
A N. Nihil.n.turpe, cognatos colere.
C R E. Nonne frater etiam ille è contrario mortuus?
vna) matre. ſ.
A N. Frater ex unaq;, & eodem patre.
C R E. Quomodo uero illi impio honoras gratiam?
A N. Non teſtificabitur hæc defunctus mortuus.
C R E. Si quidem illum honoras ex æquo illi impio.
A N. Non.n.ſeruus, ſed frater perijt.
C R E. Depopulās quidē hāc terrā, ille aūt cōtēdēs ꝓ.
A N. Tamen Pluto leges has deſyderat.
Sed non &c.) nō par bono ac malo debetur honor
C R E. Sed non bonus malo ſortiri æqualis.
A N. Quis autem nouit an deorſum ſint ſancta hæc?
C R E. Non unq̄ inimicus, neq; qn̄ moriatur amicus.
A N. Nō odio mutuo ꝓſequi, ſed redamare ſolita ſū.
Deorſum) ad manes
C R E. Deorſum nunc perfecta ſi amandum eſt, ama
Illos. me autem uiuente non regnabit mulier.
Hæc &c.) eſt. ſ.
C H o. Atqui pro foribus hæc Iſmene
Affectū fraternū præſeferētes deorſum lacrymas di=
Nubes aūt ſupercilia ſuper cruētus (ſtillans:
Fluxus dedecorat
Irrigans formoſas genas.
Tu vero &c.) vel illa es: uel, age dic mihi.
C R E. Tu uero, quæ p domos, ſicut uipera, ſummiſſa
Latens me deuoraſti? neq; aduerti
Nutriens duas calamitates, & ſubuerſiōes thronorū.
Age dic ſanè mihi, etiam tu huius ſepulchri

Dices participem fuiſſe, an iurabis hoc non ſcire?

I S. *Feci hoc opus, ſi quidem hæc conſentit:*

Et participo, & habeo culpam.

A N. *Sed non permittet hoc iuſtitia tibi: quoniam*

Neq; uoluiſti, neq; ego communicaui.

I S. *Sed in malis tuis non erubeſco*

Sociam me ipſam paßionis faciens.

A N. *Quorum opus, Pluto & inferi conſcij.* Opus) id fuerit. ſ.

Verbis autem ego amantem, non amo amicam.

I S. *Ne ſoror me inhonores, non*

Moriq; tecum, mortuumq; honorare.

A N. *Ne mihi moriaris cõmuniter: neq;, quæ nõ atti-*

Fac tua ipſius. ſufficiam moriens ego. (giſti,

I S. *Et quæ uita mihi te deſtituta amica?*

A N. *Creontem interroga. huius. n. tu curatrix.*

I S. *Quid hæc moleſtas me nihil adiuuans?*

A N. *Dolens quidem certe, ſi riſum in te rideo.*

I S. *Quid uero? ſed nunc te adhuc adiuuarẽ ego.*

A N. *Salua teipſam. non inuideo te effugere.*

I S. *Hei mihi miſeræ, & priuabor tua morte?*

A N. *Tu quidem. n. elegiſti uiuere, ego autem mori.*

I S. *Sed non in arcanis certe meis ſermonibus.*

A N. *Recte tu quidẽ iſtis, his aũt ego uidebar ſentire.*

I S. *Atqui æquale nobis eſt peccatum.*

A N. *Confide. tu quidem uiuis: ſed mea anima pridẽ*

Mortua eſt, ut mortuis prodeſſet.

C R E. *Puellas dico has, hanc quidem nuper*

Amentem appàruiſſe: hanc aũt, ex quo primũ nata eſt.

I S. *Nõ. n. unquã ô rex, neq; quæ inſita ſit, manet*

Mens male agentibus: ſed excedit.

CRE. Tibi certe: quoniã elegiſti cũ malo agere mala.
IS. Quid.n.ſoli mihi hac ſine uitale?
CRE. Sed, hæc, quidẽ tibi ne dic: nõ.n.eſt amplius.
(Sponſalia) ſponſam Hęmõis filij) IS. At interficies ſponſalia tuiipſius filij?
CRE. Arabiles.n.etiam aliorum ſunt mulieres.
IS. Non, quẽadmodum illi huicq; fuere cõuenientia.
CRE. Malas ego mulie)es filijs odi.
(O chariſſime) ad Hæmonem verba ſunt) AN. O chariſsime ſanguis, q̃ te inhonorat pater.
CRE. Valde certe moleſtus & tu, & tuum cubile.
IS. Nunquid priuabis hac tuam ipſius prolem?
CRE. Pluto ſedaturus has nuptias eſt.
(Decreta) ſtatutũ eſt tibi.) IS. Decreta ſunt (ut uidetur) hanc mori?
(moras) teratis.ſ.) CRE. Et tibi, & mihi. nec moras adhuc: ſed ipſam
(Hoc) tempore.ſ. poſthac) Ferte, intro ſeruæ. ex autem hoc oportet
(Remiſſas) ſolutas liberas, ſui iuris.) Mulieres eſſe has neq; remiſſas.
Fugiunt.n.etiam audaces, quando prope
(Plutonem) mortẽ) Iam Plutonem uident uitæ.
CHO. Beati, quibus malorum expers uita.
Quibus.n.mota fuerit ex deo domus, calamitatis
Nihil deficit, generationis
Ad multitudinem ſerpens
(Simile) æque ac) Simile, quemadmodum Pontici maris
Vnda, uiolenter ſpirantibus quando
Thracijs profunditatem marinam
Percurrerit flatibus:
Voluit à gurgitibus nigrum
Littus & uentoſum,
Gemitu fremunt autem repercuſſa littora.
Vetuſta Labdacidarum domorum uideo
Damna pereuntium in damna caden=

Tia: neq; immutat generationem
Genus: ſed deſtruit
Deorum aliquis, neq; habet ſolutionem.
Nunc enim ultimam ſupra
Radicem extenſa eſt lux in Oedipi domibus:
Deinde rurſus illam letalis deorum
Inferorum metit puluis,
Rationisq; amentia, & mentium furia.
Tuam Iuppiter potentiam quis hominum
Tranſgreßione cohiberet?
Quam neq; ſomnus premit unquam omnia conſumēs?
Neque indefeßi deorum
Menſes: immortali autem tempore rex
Obtines Olympi
Splendentem fulgorem;
Quodq; deinde, & futurum,
Et præteritum ſufficiet.
Lex hæc neminem ſerpit
Mortalium uitæ, ciui-
Lis extra calamitatem.
Nam ualde errans ſpes
Multis quidem utilitas uirorum,
Multis autem deceptio leuium amorum.
Scienti autem nihil accidit
Priuſquam igni calido pedem quis admouerit.
Sapientia enim ex quodam
Inclytum uerbum apparuit.
Malum uideri aliquando bonum »
Huic eſſe, cui mentes »
Deus ducit ad damnum. »

Nunc) modo, pauloante
Lux) felicitas
Tuā) propria eſt ac perpetua felicitas tua.
Lex hæc) felicitates mortalibus nō ſine moleſtia contingunt.
Spes) eſt, ſ.
Sapientia) ſapienter dictum.

,, *Agit autem minimum*
,, *Tempus extra calamitatem.*
Hic uerumtamen Hæmon filiorum tuorum
Vltima proles, ſcilicet dolens
Futuræ ſponſæ
Deſponſatæ uenit mortem Antigones,
Deceptione lectorum ualde dolens.
CRE. *Cito ſciemus uatibus preſtantius.*
Suffragium) editum. *O fili, perfectum ſuffragium nunquid non audiens*
Futuræ uxoris, patri iratus ades?
Amici) ſumus *An tibi quidem nos ubicunq; facientes amici?*
HAE. *Pater, tuus ſum: & tu mihi mentes habens*
Bonas corrigis: quas ego certe ſequar.
Mihi.n.nullæ dignæ erunt nuptiæ
Maiores ad accipiendum, te recte conſulente.
CRE. *Sic enim ò fili oportet per pectora habere:*
Conſilio paterno omnia poſt ſtatuere.
Huius.n. cauſa homines optant proles
Producentes) genitas *Obedientes producentes in domibus habere:*
Vt etiam inimicum ulciſcantur malis,
Ex æquo) æque ac patrem ipſum *Et amicum honorent ex æquo patri.*
Quicunque uero inutiles generat filios,
Quid hunc dixeris aliud præterq̃ ſibi labores
Generare, multumq; inimicis riſum?
Ne nunc unquam ò fili mentes præ uoluptate,
Mulieris cauſa eijcias, ſciens quòd
Frigidus amplexus hic fit,
Mulier mala uxor in domibus. quod enim
Fieret uulnus maius, quem amicus malus?
Sed deteſtans tanquam inimicam, dimitte

Puellam in inferno hanc nubere alicui.
Quandò enim ipſam deprehendi manifeſte ego
Ciuitate non parentem ex tota ſolam,
Falſum certe meipſum non conſtituam urbi,
Sed interficiam.ad hæc celebret Iouem
Cognatum.ſi enim hæc ingenita natura — Ingenita)meos:
Immoderata,educabo ualde extra genus. — Extra genus) nō cognatos,alienos
In namq; domeſticis quicunq; eſt uir »
Bonus,apparebit etiam in ciuitate iuſtus exiſtens. »
Quicunq; autem prætergreſſus uel leges uiolat, »
Vel imperare imperantibus cogitat: »
Non eſt,laudem hunc ex me conſequi, »
Sed quem urbs præfecerit,hunc oportet audire »
Et in paruis,& in iuſtis,& in contrarijs: »
Et hunc hominem conſiderem ego »
Recte quidem imperare,recte autem imperari uelle. »
Haſtæq; in procella diſpoſitum — Haſtæ)belli.
Manere iuſtum & bonum præfectum. »
Inobedientia enim maius non eſt malum. »
Ipſa ciuitatesq; perdit:hæc euerſas »
Domos ponit.hæc cum pugna haſtæ »
Fugas rumpit:correctorum uero »
Saluat multa corpora obedientia. »
Sic auxiliandum eſt principibus, »
Et non mulieri ullo modo ſuccumbendum. »
Melius enim(ſi quidem oportet) ab homine cadere, »
Et nequaq̃ mulieribus inferiores uocaremur. — Inferiores &c.) eſſe oportet.
CHO.Nobis quidem,ſi non tempore ſurrepti ſumus; — Tempore &c.)ſenio deliramus:nobis uideris &c.
Dicere ſapienter quibus dicis uideris de.
HAE.Pater dij ingenerant hominibus mentes

Supremã) rem.ſ. *Omnium, quæcunq; ſunt, rerum ſupremam,* „
Ego autem; quòd tu non dicis recte hæc:
Neq; poſſem, neq; ſcirem dicere.
Eſſet quidem & alteri recte habens.
Tibi igitur natus ſum omnia præuidere, quæcunque
Dicit quis, uel agit quis, uel uituperare habet.
Nam tuus oculus, grauis homini populari
Sermonibus talibus: quibus tu non delecteris audiens.
Sub tenebris) clã, ſecreto. *Mihi autem audire eſt ſub tenebris hæc.*
Vt) quantopere „ *Puellam hanc ut deplorat ciuitas:*
„ *Omnium mulierum quòd indigniſſima*
Operibus) ꝑpter ſepultũ fratrem: „ *Peſſime ab operibus glorioſiſſimis perit.*
Quæ ſuum ipſius fratrem in cædibus
„ *Lapſum, inſepultum, neq; à crudiuoris canibus*
„ *Siuit perire, neq; ab auium aliqua.*
„ *Non hæc aureum digna honorem conſequi?*
„ *Talis obſcura tacite diſcurrit fama.*
„ *Mihi autem te agente feliciter pater,*
„ *Non eſt ulla poſſeſſio pretioſior.*
„ *Quod .n. patris florentis gloria filijs*
„ *Maius ornamentum, uel quod à filijs patri?*
„ *Ne nunc unum morem ſolum in teipſo feras.*
„ *Vt dicis tu, & nihil aliud, hoc recte habere.*
„ *Quicunq; .n. ipſe uel ſapere ſolus uidetur,*
„ *Vel linguam, quam non alius, uel animum habere:*
„ *Iſti reuelati uiſi ſunt uani.*
„ *Sed hominem, & ſi quis fuerit ſapiens, diſcere*
Intendere) reniti, recte conſulentibus non parere *Multa: turpe nihil, & non intendere nimis.*
Vides præterfluentibus torrentibus quæcunq;
„ *Arborum cedunt, ramos quòd ſeruant:*

Renitentes autem ſtirpitus intereunt? »
Sic autem nauis quicunq; rector pedem »
Intendens cedit nihil; ſupinis deorſum »
Inuertens poſthac tranſtris nauigat.
Sed cede animo, & mutationem da.
Sententia.n.ſi qua & in me iuniore
Adeſt, aio ego certe præſtare multo
Naſci hominem in omnibus ſcientia plenum:
Sin minus (ſolet.n.hoc non hac cadere)
Et à dicentibus bene pulchrum hoc diſcere.
CHO. Rex, te par; ſi quid opportunum dicit·
Diſcere,teq; rurſus ab hoc. bñ.n.dicta ſunt duplicia.
CRE. Tales & docebimur iam
Sapere ab homine tali natura?
HAE. Nihil non iuſtum. ſi autem ego iuuenis;
Non tempus oportet magis, quàm opera ſpectare,
CRE. Opus.n.eſt inobèdientes colere?
HAE. Neque iuſſerim pium eſſe in malos.
CRE. Non hæc nam tali correpta eſt morbo?
HAE. Non dicit Thebes huius conciuis populus.
CRE. Ciuitas.n.nobis,q̃ me oportet ordinare,dicet?
HAE. Vides, hoc ut dixiſti quàm ualde iuuenis?
CRE. Alij ne, q̃ mihi,opus eſt huic imperare terræ?
HAE. Ciuitas.n.non eſt,quæ hominis eſt unius.
CRE. Non imperantis ciuitas exiſtimatur?
HAE. Recte,deſertæ qdẽ ſi tu terræ imperares ſolus.
CRE. Hic (ut uidetur) mulieri opitulatur.
HAE. Siquidẽ mulier tu. tui nam certe curã habeo.
CRE. O peßime per iudicium iens patri?
HAE. Non enim iuſta te,peccantem uideo.

Tales) natu,& rerum experientia.

Enim) aliter,ne.

Nam) aliter, ne. " C R E. Pecco nam, mea imperia colens?
" H AE. Non enim colis, honores certe deorum calcãs.
" C R E. O ſceleſte mos, & muliere inferior.
H AE. Non conuiceris inferiorem certe turpibus me.
C R E. Igitur ſermo tibi omnis pro illa hic?
H AE. Et teq;, & me, & dijs inferioribus. (ducas.
C R E. Hanc unq̃ non eſt ut amplius uiuentẽ uxorem
H AE. Illa igitur morietur, & mortua perdet aliquẽ.
C R E. An & à minis ſic inſurgis audax?
H AE. Quæuam eſt mina ad uanas mentes dicere?
C R E. Lugẽs reſipiſces, exiſtẽs mẽtibus ipſe uacuus.
H AE. Si nõ pater fuiſſes, dixiſſem te nõ rectè ſapere.
C R E. Mulieris exiſtens mancipium, ne conuitieris
H AE. Vis dicere quid, & dicẽs nihil audire? (mihi.
C R E. Verum, ſed non per hunc Olympum ſcias, quòd
Gaudens in uituperijs moleſtia afficies me.
Odium) inuiſam mihi maxime Antigonen. Ducite odium, ut ante oculos ſtatim
Præſenti moriatur propinqua ſponſo.
H AE. Non ſanè mihi certe (hoc ne putes unq̃)
Neq; hæc peribit uicina, tuq; nequaq̃
Meum uidebis caput in oculis uidens:
Volẽtibus) tuã.ſ. ferre inſaniam. Vt uolentibus amicorum maneas uerſans.
C H O. Vir, rex, abijt ex ira celer:
Mens autem eſt tanta dolens, grauis.
C R E. Faciat, ſapiat maius, q̃ ſecundum hoĩem iens.
Has gitur puellas has non liberabit cæde.
Nam) ne. C H O. Ambas nam ipſas etiam interficere cogitas?
C R E. Non hanc non tangentẽ; bene enim certe dicis.
C H O. Morte aũt quali illam cogitas interficere?
C R E. Ducens, ſolitaria ubi fuerit mortaliũ ſemita:

Occultabo ſaxea uiuentem in fouea,
Cibi tantum, tanq̃ piaculum ſolum addens,
Vt piaculum omnis effugiat ciuitas:
Et ibi Plutonem, quem ſolum colit deorum,
Petens alicubi conſequetur non mori:
Vel cognoſcet ſaltem tunc, quòd
Labor ſuperfluus eſt, quæ in inferno, colere.
C H O. *Amor inuicte prælio,*
Amor: qui in opibus cadis,
Qui in mollibus genis
Puellæ inhabitas:
Diſcurriſq; tranſmarinus, in-
Que agreſtibus aulis:
Et te neq; immortalibus fugiens ullus,
Neq; mortalibus in ho-
Minibus. habens autem, inſaniit. Habens) te, o amor.
Tu & iuſtorum iniuſtas
Mentes detrahis ad detrimentum:
Tu & hanc litem uirorum
Cognatam habes perturbans. Habes &c.) excitaſti.
Vincit autem euidens palpebrarum
Deſyderium generoſæ
Nymphæ, magnarum aſſeſſor in imperijs
Legum. inuicta enim il-
ludit dea Venus.
Nunc autem iam ego & ipſe leges
Extra feror hæc uidens: cohibere
Autem non amplius fontes poſſum lacrymarum
Sempiternum: cum uideo thalamum,
Hancq; Antigonem accelerantem.

Videte) aſr videtis

A N. Videte me ò terræ patriæ ciues,
Hanc extremam uiam
Incedentem, ultimumq́; lumen
Inſpicientem ſolis
Et nunquam rurſus? ſed me omnia ſopiens
Pluto uiuentem ducit
Ad Acherontis littus, neq; hymenæorum
Hæredem, neq; nuptialis

Dum) nondum, nunquam adhuc

Dum me aliquis hymnus
Celebrauit, ſed Acheronti nubam.
C H O. Igitur inclyta, & laudem ha-
Bens ad hanc abis latebram mortuorum,
Neque perdentibus corrupta morbis,
Neque gladiorum percuſsiones ſorti-
Ta, ſed libera uiuens, ſola quidem
Mortalium ad Plutonem deſcendes.
A N. Audiui quidem infelicißimam periiſſe

Hoſpitam) Nioben Tantali filiã

Phrygiam hoſpitam
Tantali Sipylum ad promontorium:
Quam, hædera tanquam intenta,
Saxoſa germina domuere, & illam
Himbre tabefactam
(Vt fama uirorum) nixq́; nequaquam linquit,
Irrigatq́; ſub ſuperciliis luctuoſis
Collis: cui me
Deus ſimillimam ſopit.

Sed dea &c.) hæc ad Antigones cõſolationem a choro ſunt dicta. Magnum) uideri debet

C H O. Sed dea quidem, & deo genita.
Nos autem mortales, & mortalibus genitæ.
Et tibi parenti magnum, audire,
Aequalibus diis ſimilia ſortiri:

A N. *Hei mihi. irrideor. quid me per*
Deos patrios
Non pereuntem contumelia afficis, ſed exiſtentem?
O ciuitas, ò ciuitatis
Opulenti uiri.
Heu Dircæi fontes
Thebarumq; bellicoſarum nemus. tamen
Simul teſtes uos diſquiro,
Qualis amicorum indefleta, quibus legibus
Ad carcerem effoſſum ue=
Nio ſepulchri fatalis,
Heu miſera,
Neq; in mortalibus, neque in mortuis.
C H O. *Aduena non uiuentibus, non mortuis,*
Progreſſa ad extremum audaciæ,
Altum in uindictæ ſolium
Incidiſti ò filia multum,
Patrium autem expendis aliquod certamen.
A N. *Attigiſti moleſtiſsimam*
Mihi curam,
Patris familiariſsimam miſericordiam,
Et uniuerſi noſtri fati
Inclytis Labdacidis.
Heu maternæ lectorum
Calamitates, ſopimenta propri=
A meo patri infelicis matris.
Qualibus ego nam miſera nata ſum:
Ad quos deuota, innupta hæc
Ego peregrina eo.
Heu, heu infelices

Amicorum) ab amicis

Aduena) cohabitatrix.

Labdacidis) Labdacidarum.

Sopimenta) concubitus.
Propria) quę ipſum genuerunt. nam idem & pater, & filius fuit.

Infelices) ꝓpter Adraſti affinitatē

quæ quidem belli cauſa fuit.

Frater nuptias conſecutus :
Mortuus,adhuc exiſtentem interfeciſti me.
C H O.Colere quidem,pietas aliqua.
Imperium autem,cui imperium curæ eſt:
Supergreßibile nequaq̃ exiſtit.
Te autem uoluntaria perdidit ira.
A N. Indefleta,amicis orba,innupta,
Miſera ducor
Hanc paratam uiam.non amplius
Mihi hunc facis ſacrum ocu=
Lum fas uidere.miſera.

Indefletū) aliter, lachrymabile.

Meum autem fatum indefletum nullus
Amicorum ſuſpirat.
C R E. Nunquid ſcitis,cātilenas & luctus ante mori
Quòd neq; ullus ceſſaret,ſi opus eſſet dicere?
Non ducetis q̃ celerrime,& cauo

Occultantes)defoſſam.

Sepulchro occultantes,ut dixi ego:
Solam dimittetis deſertam,ſiue opus eſt mori,
Siue in tali uiuens ſepelitur tumulo ?

Ad hanc &c.)q̃d ad huius puellæ necem attinet.

Nos enim puri ad hanc puellam.
Habitatione autem certe ſuperiore priuabitur.

Deſponſate) thalame.

A N. O tumule,ò deſponſate, ò defoſſa
Habitatio ſemper cuſtodienda,quò eo
Ad meos ipſius:quorum numerum in mortuis
Plurimum ſuſcepit Perſephone pereuntium:

Longo)tempore.

Quorum ultima ego,& peßime longo
Deſcendo,priusq̃ mihi ſors adueniat uitæ.
Veniens quidem,ualde in ſpem nutrio,
Amicam quidem uenturam patri;grata autem tibi
Mater:amica autem tibi fraternum caput.

Quandò

Quandò mortuos proprijs manibus uos ego
Laui, & ornaui & ſepulchrales
Inferias dedi. nunc autem Polynices tuum
Corpus ornans talia accipio.
Atqui te ego honoraui ſapientibus bene.
Non.n. unquam, neq; ſi filiorum mater nata eſſem;
Neq; ſi maritus mihi mortuus tabuiſſet:
Vi ciuium hunc ſuſcepiſſem laborem.
Cuius legis nam hæc ad gratiam dico?
Maritus quidem mihi mortuo alius fuiſſet:
Et filius in alio uiro, ſi hoc aberraſſem:
Matre autem in inferno & patre occultatis;
Non eſt frater, qui naſceretur unquam.
Tali quidem te cum honorauerim ego
Lege: Creonti hæc uiſa ſum peccare,
Et grauia audere, ò fraternum caput.
Et nunc ducit me per manus ſic accipiens
Innuptam, non deſponſam, neq; nuptiarum
Partem ſortitam, neq; puerile alimentum:
Sed ſic deſerta ab amicis miſera,
Viuens ad mortuorum uenio ſepulchra.
Quam prætergreſſa deorum iuſtitiam?
Quid oportet me infelicem ad deos amplius
Aſpicere? quemnam alloqui ſociorum? quandoquidem
Impietatem pie me gerens acquiſiui.
Sed ſi quidem certe hæc ſunt in dijs bona;
Paſſæ ueniam impetraremus peccantes:
Si uero hi peccant, ne plura mala
Patiantur; quàm & faciunt iniuſte mihi.

Vi ciuium) inuitis ciuibus.

Mortuo) priore marito. ſ.

Accipiens) captã

Dijs bona) ſi hæc ita dijs placent
Veniam &c.) aſr poenã luentes peccaſſe nos certe cognoſceremus.

C H O. Adhuc eorundem uentorum idem
Animi impetus hanc habent.
C R E. Itaque horum his ducentibus
Fletus aderunt, tarditate pro.
A N. Hei mihi morti hoc proxime
Verbum peruenit.
C R E. Audere nihil conſolor,
Ne hæc hac ratione non rata ſint.
A N. O terræ Thebanæ ciuitas patria,
Et dij patrij,
Ducor & non amplius tardo.
Videte Thebarum principes
Reginam ſolam reliquam,
Qualia à qualibus uiris patior,
Pietatem colens.
C H O. Tolerauit & Danaes cæleſtis lux
Immutare corpus in ferreis
Aulis. occultata autem in
Sepulchrali tumulo conuincta fuit.
Atqui generatione honorabilis ò filia, filia
Et Iouis ſerua=
Bat fœtus aurifluos:
» Sed fatalis potentia grauis.
» Neque illam hymber, neque Mars,
» Non turris, neque mariſtrepæ
» Nigræ naues effugerent.
Vinctus fuit autem iracunde filius Dryantis
Edonum rex conuitioſis
Iris ex Baccho

Fletus &c.) qui eã ducunt, ipſi ob hanc Antigones moram dabunt pœnas.

Tolerauit) cõſolatio eſt ab exẽplis vt ſupra de Niobe.

Filius &c.) Lycurgus, ob Bacchi contemptum.

Saxeo conflictus in uinculo.
Sic furoris grauis ſtillat,
Florensq; ira. il-
Le agnouit furoribus
Attingens deum in conuitioſis linguis.
Prohibebat enim deo plenas
Mulieres, Bacchicumq; ignem,
Tibiarumq; amatrices iritabat muſas.
Iuxta autem Cyanea marina ſaxa
Gemini maris
Littora Boſporia,
Et Thraciorum Salmideſſus.
Vbi uicinus Mars geminis Phinidis
Vidit execrabile ulcus
Excæcatum ex fera uxore,
Cæcum miſeris oculorum orbibus,
Illiſum haſtis ab cruentis
Manibus, & radiorum ſummitatibus:
Contabeſcentes autem miſeri
Miſeram calamitatem
Flebant matris haben-
Tes infelicium nuptiarum prolem. illa
Autem ſemen quidem uetuſtorum
Aſſecuta fuerat Erechthidarum,
Amplisq; in antris
Educata fuerat procellis in patrijs
Boreas, celerrima ardua ſuper rupe,
Deorum filia: ſed & in illam
Fata longa ingruerunt ò filia.

Saxeo) duro, ſtrmo vitis vinculo.

Littora &c.) ſunt .ſ.

Phinidis) aut plexippum & pandionem: aut Gerymbã, & Aſpondum dicit.

Vxore) Dia vel Idęa, vel (vt alij) Adothea, nouerca

Matris) Cleopatræ

Boreas) patronymicum nomen a patre. nã Cleopatra Boreę ex Orythyia filia fuit.

T I R. *Thebarum reges uenimus communem uiam,*
Duo ex uno aſpicientes. cæcis enim
Ipſa uia ex duce exiſtit.
C R E. *Quidnam eſt ô ſenex Tireſia nouum?*
T I R. *Ego docebo, & tu huic uati pare.*
C R E. *Non prius certe tua deſciui mente.*
T I R. *Itaque per rectam hanc gubernas urbem.*
Paſſus) abs te beneficijs affectus. C R E. *Habeo paſſus teſtificari utilia.*
T I R. *Cogita inſcendiſſe rurſus nũc in nouacula for*
C R E. *Quidnã eſt? q̃ ego tuũ horreo os.* *(tunæ.*
T I R. *Cognoſces artis ſigna meæ audiens.*
In enim antiqua ſede augurali
Sedens, ubi erat mihi omnis augurij portus:
Ignotum audio ſonitum auium malo
Barbaro) qui interpretari non poteras facile *Clangentes œſtro & barbaro,*
Et euellentes in unguibus mutuis lætalibus
Agnoui. pennarum.n. ſtrepitus non obſcurus erat.
Statim autem ueritus, ignita experiebar
Aris ardentibus. ex autem ſacrificijs
Vulcanus non fulgebat, ſed in cinere
Humidus nidor crurum liquefiebat,
Et fumabat, & expuebat, & ſuſpenſæ
Biles) aſr, viſcera *Biles diſpergebantur, & defluentia*
Crura operienti extabant adipe.
Talia puero hoc didici à
Pereuntia infauſtorum ſacrorum uaticinia.
Mihi enim hic dux, alijs autem ego.
Et hæc tua ex mente ægrotat ciuitas.
Aræ enim nobis, ſociq́; integri

Pleni ab auiumq́; & canum uoratione
Infelicis lapſi Oedipi fœtus
Et deinde nõ admittunt ſacrificiorum præces amplius
Dij à nobis, neq; crurum flammam,
Neq; auis fauſtos reſonat clamores;
Hominis mortui cum comederint ſanguinis adipem.
Hæc igitur fili conſydera. hominibus enim
Omnibus commune eſt peccare:
Quando uero peccauerit ille, nõ amplius eſt uir
Inconſultus, neq; infelix: quicunq; in malum
Lapſus medetur, neque immobilis extiterit.
Arrogantia quidem difficultatem debet.
Sed cede mortuo, neque mortuum
Stimula. quod robur, mortuum interficere?
Bene tibi ſapiens bene dico. diſcere
Autem iucundiſsimum à bene diſcente, ſi lucrum dicit.
CRE. O ſenex, omnes tanquam ſagittarii in ſcopũ
Iaculamini in hominem hunc, & neq; uaticinationis
Inemptus uobis ſum. horum à genere
Venditus ſum, & diſtractus ſum iampridem.
Lucramini, emite à Sardibus
Electrum, ſi uultis, & indicum
Aurum: ſepulchro autem illum non occultabitis:
Neque ſi uolunt Iouis Aquilæ uorationem
Ferre illum rapientes in Iouis ſedes:
Neque, tanquam piaculum hoc non ueritus ego
Sepelire permittam illum. bene.n.noui, quòd
Deos maculare nemo h.minum poteſt.
Cadunt autem ò ſenex Tireſia mortalium

Emite &c.) i. ſi q̃d electri, auri ue, aut pecuniarũ vultis: id omne ego vobis dabo: Polynicis vero cadauer &c.

Et ualde potentes caſus turpes: quando orationes
Turpes bene dixerint lucri gratia.
TIR. *Heu, num nouit hominũ quis? num conſyderat?*
CRE. *Quam rem? quodnã hoc cõmuniſsimũ dicis?*
TIR. *Quanto optimum poſſeſsionum conſultatio:*
CRE. *Quãto quidẽ (puto) nõ ſapere, plurimũ dãnũ.*
TIR. *Huius tu ſane morbi plenus es*
CRE. *Non uolo uati contradicere male.*
TIR. *Atqui dicis falſa me uaticinari dicens.*
Vaticinatorium) vatum. CRE. *Vaticinatorium enim omne auarum genus.*
Quod autem) .i. tyranni. TIR. *Quod autẽ ex tyrannis, ſordidum lucrũ amat.*
Dicens) conuitijs afficere? CRE. *Nunqd ſcis principes exñtes, ſi dixeris, dicẽs?*
Seruans) ſeruatã, vel ſeruaſti TIR. *Noui. ex me. n. hanc habes ſeruans urbem.*
CRE. *Sapiens tu uates, ſed iniurius eſſe amans.*
TIR. *Incitabis me immobilia per mentes loqui.*
CRE. *Moue, tantũ autem ne propter lucra dicens.*
Videor) hæc. ſ. lucri cauſa dicturus TIR. *Sic. n. iam & uideor, quoad tuam partem?*
CRE. *Vt non uenditurus ſcias meum animum.*
TIR. *Sed bene certe ſcias non multas adhuc*
Rotas celeres ſolis perfecturus,
In quibus tuis ipſe à uiſceribus unum
Mortuum mortuorum uiciſsim mutuum reddens eris,
Pro ijs, quos &c.) aſr. ppterea quod viuam defodiſti *Pro ijs, quos habes quidẽ ex ſupernis iaciens deorſum,*
Animamq; ignominioſe in tumulo collocaſti:
Antigonẽ. Polynicis vero cadauer inſepultũ eſſe vis *Habes autem inferiorum hic rurſus deorum*
Expertem, inſepultum, inexpiatum mortuum.
Quorum neq; tibi pars eſt, neq; ſuperioribus
Dijs, ſed ex te coguntur hæc.
Horum tibi ultrices poſtea perniciem afferentes

Inſidiantur Plutonis, & deorum furiæ,
In ipſis his deprehendi malis. — Deprehendi) vt deprehendaris.
Et hæc inſpice, ſi pecunia corruptus
Dico. oſtendet.n.non longi temporis mora
Virorum, mulierum tuis domibus fletus.
Inimicæ autem omnes conturbantur urbes:
Quarumcunq; lacerationes, uel canes prophanarunt,
Vel feræ, uel aliqua uolatilis auis ferens
Impium odorem templa habentem in ciuitatem. — In ciuitatem)quarumcũque ciuitatum ædes & aras &c.
Talia tui(moleſtas.n.)tanquam ſagittarius — Tui)in te
Dimiſi animo cordis iaculationes
Firmas: quarum tu feruorem non effugies.
O fili, tu autem nos abduc ad domos, ut
Furorem hic in iuniores dimittat,
Et cognoſcat nutrire linguam taciturniorem,
Mentemq; meliorem mentibus, quàm nunc fert.
CHO. *Vir rex, abijt grauia uaticinatus.*
Scimus autem, ex quo albos ego
Hos ex nigris induor capillos:
Nunquam ipſum mendacium in ciuitatem accepiſſe.
CRE: *Cognoui & ipſe, & conturbor mentibus:*
Et cedere enim graue, reſiſtentem uero
Calamitate concutere animum, in aduerſis adeſt.
CHO. *Bono conſilio opus eſt fili Menœcei Creon.*
CRE. *Quid ſanè opus ẽ facere? dic.parebo aũt ego.*
CHO. *Profectus puellam quidem ex effoſſo tecto*
Dimitte: condito autem adiacenti ſepulchrum. — Adiacẽti) abiecto Polynici iſepulto
CRE. *Et hæc laudas, & cenſes cedere?*
CHO. *Quamquidem rex celerrime, concidunt.n.*

Deorum uelocia temerarios damna.
C R E. *Hei mihi. uix quidem, corde autem cedo*
Neceſsitas)a?r,cũ neceſsitate nõ eſt pugnandum. *Facere. neceſsitas autem non inexpugnabile.*
C H O. *Age nunc hæc profectus, neq; alijs committe.*
C R E. *Ita, ut habeo, abibo: & miniſtri*
Et præſentes, & abſentes, aſcias manibus
Capientes) arreptis properate. *Irruite capientes in altum locum.*
Ego autem, poſtquam opinio huc conuerſa eſt,
Ipſeq; ligaui, & præſens ſoluam.
Timeo enim ne conſtitutas leges
Optimum fuerit ſeruantem, uitam perficere.
C H O. *Celebris Cadmeæ*
Statua)imago, effigies: fili Semeles Bacche. *Nymphæ ſtatua, & Iouis*
Grauiter frementis genus;
Inclytam qui regis
Italiam, imperasq; uni-
Verſæ Eleuſiniæ
Sinibus)campis *Cereris in ſinibus*
O Bacche, Baccharum, Metropolim Thebam
Habitans iuxta humidum Iſmeni
Fluentum, agreſtis-
Que ad ſationem draconis?
Petrã)parnaſſum *Te autem ſupra biuerticem petram*
Caligo)ſacrificiorum.ſ. *Obſcura uidit caligo, u-*
Bi Coryciæ nymphæ
Incedunt Bacchides,
Caſtaliæq; fons: &
Te Nyſſæorum montium
Hederiferæ ripæ, uirideq; littus

Vitiſerum mittit,
Immortalibus uerbis celebrantibus
Thebanas ſpeculantem uias.
Quam ex omnibus honoras
Supremam urbium
Matre cum fulminatrice.

Fulminatrice) fulmine icta.

Et nunc, quoniam uiolento
Habetur uniuerſa ciuitas
In morbo: uenire

Venire) vel velis vel, veni: vt ſit infinitus modus, pro imperatiuo.

Puro pede Parnaßiam
Super inclytam, uel gemituoſum
Fretum.
Iò ignem ſpirantium
Dux aſtrorum, & nocturnarum
Locutionum ſpeculator
Fili, Iouis genus,
Appare Naxijs
Tuis ſimul cum miniſtris
Sacerdotibus, quæ te inſanientes
Per totam noctem
Celebrant cuſtodem Iacchum.
NVN. *Cadmi incolæ, & domorum Amphionis,*
Non eſt, ut ſtantem hominis uitam
Neque laudarim, neque uituperarim unquam.
Fortuna enim erigit, & fortuna deprimit
Feliciter agentem, & infeliciter agentem ſemper:
Et uates nullus præſentium mortalibus.
Creon enim erat clarus (ut mihi) olim
Saluans quidem ab inimicis hanc Cadmeam terram,

Vt mihi) videbatur.f.

Saluans) ſeruata

Accipiēs) acceptā — Accipienſq; regionis perfectam monarchiam
Gubernabat, florens generoſo filiorum ſemine:
Et nunc dimittit omnia. nam uoluptates,
Quando prodiderint, uiri non pono ego.
Diueſq; ſis.n.per domum, ſi uis, ualde:
Tyrannam &c.) tyrannus. — Et uiue tyrannam figuram habens. ſi autem abfuerit
Horum gaudere: alia ego fumi umbra
Non emerim homini ad uoluptatem.
CHO. Quid uero rurſus hoc pōdus regū uenis ferēs?
NVN. Mortui ſunt: uiuētes autē, cauſæ mori.
CHO. Et quis interficit? quis autem iacens? dic.
NVN. Hæmō perijt: proprijs manibus aūt cruētatur.
CHO. Vtrum patria, an à propria manu?
Cædis) cædem ſ. Antigones. — NVN. Ipſe à ſeipſo patri indignatus cædis.
CHO. O uates, uerbum quàm ſanè rectum perfeciſti.
NVN. Vt ſic habentibus, alia conſulere adeſt.
CHO. Veruntamen uideo miſeram Eurydicē ſimul
Vxorem Creontis: ex autem domibus
Audientem) ἢτ', κλύουσα. i. audiens adeſt. — Vel audientem de filio: uel forte accedit.
EVR. O omnes ciues, uerbum quidem ſenſeram
Ad exitum iens Palladis deæ:
Vt accederem precum ſalutatrix.
Auulſæ) quæ ægre recluditur. — Et forte ſum clauſtra auulſæ portæ
Relaxans: & me ſonus domeſtici mali
Percutit per aures. ſupina autem reclinor
Verita ad ſeruas, & conſternor.
Sed quinam fuit ſermo, rurſus dicite.
Malorum.n.non inexperta exiſtens audiam.
NVN. Ego chara domina & præſens dicam,

Et nullum dimittam ueritatis uerbum.
Quid.n.tibi blandirer, quorum poſtea
Mendaces apparebimus? rectum ueritas ſemper.
Ego autem tuum ſequens ſequebar maritum
Campum ad ſummum,ubi iacebat. miſericordia carens
Canibus laceratum corpus Polynicis adhuc:
Et hunc quidem petentes Triuiam deam,
Plutonemq́;, iras propitios detinere: Iras &c.) vt iras remitterẽt,& propitij nobis forent
Lauantes ſancto lauacro, in nuper euulſis
Virgultis, quod reliquum erat, ſimul combuſsimus:
Et tumulum altum propriæ terræ
Exaggerantes rurſus ad lapidibus ſtratum puellæ Exaggerantes)cõgeſto tumulo
Thalamum Plutonis curuum aſcendimus.
Vocem autem eminus magnarum uociferationum
Audit quidam inexpiatum circa thalamum,
Et domino Creonti nuntiat ueniens.
Huic autem miſeræ inauſpicata circumeunt uocis
Accedenti magis prope . plorans autem uerbum
Emittit lamentabile . ò miſer ego,
Num ſum uates? num infeliciſsimam
Viam uenio præteritarum uiarum?
Filij mihi blanditur ſonus: ſed ſerui. Blãditur)videtur
Ite propius celeres, & aſsiſtentes ſepulchro
Inſpicite compagem aggeris lapidum auulſorum,
Subeuntes ad ipſum foramen: ſi Hæmonis Si)vtrũ,nũ,nã
Vocem intelligo, an dijs illudor.
Hæc ex triſti domino iuſsis
Inſpeximus, inq́; ultimo tumulo
Hanc quidem ſuſpenſam ceruice uidimus, Hanc)Antigonẽ

Laqueo zonali linteoli innexam:
Hunc) hæmonem *Hunc autem circum mediam pronum adiacentem,*
Cubilis deplorantem inferioris corruptionem,
Et patris opera, & infortunatum lectum.
Ille autem, ut uidet illum, triſte lugens intro
Procedit ad ipſum, & ſuſpirans uocat.
O infelix, quale opus operatus es? quam
Mentem habuiſti? in quo calamitatis corruptus fuiſti?
Exi fili. ſupplicans te deprecor.
Hunc agreſtibus oculis circunluſtrans filius,
Expuens facie, & nihil contradicens, gladij
Trahit duplicem aciem: ex autem concitati
Patris fugis aberrauit. deinde infelix
Ipſi iratus, quemadmodum habebat, incumbens
Infixit coſtis mediam haſtam, inq; humidum
Cubitum, adhuc prudens uirginem amplectitur,
Et exufflans acutum emittit ſpiritum
Alba gena cruentæ gulæ.
Iacet autem mortuus circa mortuum, nuptiales
Perfectiones ſortitus miſer in inferni domibus,
Oſtendens in hominibus temeritatem,
Adiacet) quantũ ſit temeritas &c. *Quanto maximum homini adiacet malum,*
C H O. Quid hoc conijcias? mulier rurſus
Vana) euanuit, abijt. *Vana: priuſquam dicat bonum uel malum ſermonem.*
N V N. Et ipſe obſtupui, ſpebus autem paſcor:
Dolores filij audientem, ad ciuitatem eiulatus
Non uelle, ſed ſub tecto intus
Ancillis proponere luctum domeſticum lugere.
Inexperta) expers *Mentis.n.non inexperta, ut peccet.*

CHO. Non noui. mihi certe ualde ſilentium graue
Videtur ineſſe, & fruſtra multa uox.
NVN. Sed ſciemus, num aliquid & oppreſſum
Occulte occultet cor iratum,
Domos aduenientes. bene enim certe dicis.
Et nimis enim eſt ſilentij pondus.
CHO. Atqui hic rex ipſe aduenit,
Monumentum perſpicuum per manum habens
(Si fas dicere) non alienam
Calamitatem, ſed ipſe peccans.
CRE. Heu mentium imprudentium
Peccata firma,
Letalia. ò interficientesq́; , &
Mortuos inſpicientes
Conſanguineos.
Hei mihi meorum infelicitates
Conſiliorum.
Heu fili, iuuenis cum iuuene conſorte
(Heu, heu, heu)
Mortuus es, ſolutus es
Meis, neque tuis malis conſilijs.
CHO. Hei mihi, ut uideris ſero iuſtitiam uidere.
CRE. Habeo diſcens miſer. inq́; meo capite
Deus tunc ſanè tunc magnum
Pondus me habens,
Percuſsit, inque concuſsit agreſtibus uijs.
(Hei mihi) populo calcatum ſubuertens gaudium.
Heu, heu.
Heu labores mortalium difficiles.

Vox) vociferatio clamor

Nimis) nimij, immodici

Diſcens) edoctus.

SER. O here, ut habenſq; & poßidens,
Alia quidē in manibus, alia autē ferēs, aliaq; in domi=
Videris uenire & hæc uidere mala. (bus,
CRE. Quidnā eſt rurſus peius an malorū adhuc?
SER. Mulier mortua eſt huius mater mortui,
Infelix nuper recenttbus percußionibus.
CHO. Heu heu inexpia=
Tus inferni portus, quid me ſanè, quid me perdis?
Heu infauſtos mihi
Præmittens) qui prius nunciaſti
Præmittens dolores, quemnam dicis ſermonem?
Heu, heu. perditum uirum confeciſti.
Quid ais ò puer? quem dicis mihi nouum ſermonem?
Heu, heu, heu,
Iugulatam in pernicie
Muliebrem circumiacere mortem?
NVN. Videre licet, non.n.in conclauibus adhuc.
CRE. Hei mihi,
Malum hoc aliud ſecundum inſpicio miſer.
Quænam, quæ me mors adhuc permanet?
Habeo quidem in manibus nuper filium
Miſer, huncq; ex aduerſo inſpicio mortuum.
Heu, heu, mater miſera: heu fili.
CHO. Hæc acuto gladio iugulata, hæc aras circū,
Flens) cum prius defleuiſſet
Soluit nigras palpebras flens quidem
VEL
NVN. Prius mortui Megarei inclytum lectum:
vltimū) poſtremo
Rurſus autem huius: ultimum autem tibi malas
Actiones imprecata filij interfectori.
CRE. Heu, heu, heu heu.
Euolaui) perculſus ſum,
Euolaui timore.

Quid me non aduerſo
Percuſsit aliquis ancipiti gladio?
Miſer ego, heu, heu.
Miſera autem implicitus ſum calamitate.
NVN. *Quaſi culpam horum, & illorum habens,*
Ab mortua hac accuſabare, cede.
CRE. *Quali autem & abſoluta fuit in cædibus mô?*
NVN. *Feriens ſub iecur proprijs manibus ipſam, ut*
Filij hanc ſenſit luctuoſam paßionem.
CRE. *Hei mihi, hæc non ad alium mortalium*
Mea conuenient unquam ex cauſa.
Ego enim te, ego interfeci ô miſer.
Ego dico uerum. heu miniſtri,
Ducite me q̃ celerrime: ducite me ex pedibus
Non exiſtentem magis, q̃ nullum.
CHO. *Lucra admones: ſi quod lucrum in malis.*
Breuiſsima.n.optima quæ in pedibus mala.
CRE. *Eat, eat.* Eat) veniat
Appareat mortium pulcherrima mearum
Mihi ſupremum adducens diem.
Suprema ueniat, ueniat:
Ut non amplius diem alium intuear.
NVN. *Futura hæc. de proiectis quid oportet*
Facere? curæ eſt.n.horum, quibus oportet curæ eſſe. Quibus) dijs
CRE. *Sed quæ dico quidem, hæc precatus ſum.*
NVN. *Ne nunc preceris quidq̃, quia deſtinatæ*
Non eſt mortalibus calamitatis liberatio.
CRE. *Abducite uanum uirum ex pedibus:* Virum) me
Qui ô fili, teq; non uolens interfeci:

Te ipſam) οὐχ ὅρ perdidi — Qui teq; ipſam, hei mihi miſero: neque habeo
Vbi ad utrum inſpiciam, ubi & ponam.
Omnia enim
Obliqua partim in manibus, partimq; in capite mihi
Fatum intolerabile inſiluit.
C H O. Longe ſapere felicitatis
Quæq; &c.) quæ ad deos ptinent — Primum exiſtit: oportet autem, quæq; in deos, »
Nihil impie agere. magni .n. ſermones »
Magnas plagas ſuperborum iactabundorum »
Soluentes) paſsi — Soluentes »
Senectute) tandē — Senectute ſapere docuerunt. »

FINIS ANTIGONES.

ARGVMENTVM OEDIPI IN COLONO.

IN Colono Oedipus coniunctus quodammodo eſt tyranno . nam patria exul Oedipus iam ſenex exiſtens peruenit ad Athenas , à filia Antigone manu ductus : erant.n.maribus erga patrem beneuolentia propenſiores . peruenit autem ad Athenas ſecundum oraculum (ut ipſe dicit) datum ſibi,apud graues uocatas deas immutaturum uitam. tunc quidem igitur ueniunt & diſſerunt erga ipſum . Deinde autem Iſmene adueniens , ea que acciderant propter ſeditionem annunciat filiorum , & factum acceſſum Creontis ad ipſum: qui &profectus ad abducẽdum ipſum retrorſum, infecta re diſcedit. Ille uero ad Theſeum narrans oraculum , ſic uitam conuertit apud deas.

BIBLIOTECA NAZ. ROMA VITTORIO EMANUELE

FABVLA autem , admirabilium : quam & ſeneſcens Sophocles fecit gratificans non tantum patriæ , uerum etiam ſuo ipſius populo . erat enim à Colono, ut et quidẽ populum illuſtrem oſtenderet; gratificaretur autem & maxime Athenienſibus, per quæ indomiti futuri , & inimicos ipſi ſuperaturi eſſent . Subiacet Oedipus præexclamans , quòd ſeditionem facient erga Thebanos olim,& hos ſuperabunt ex oraculis propter ſuum ipſius ſepulchrum.

ALITER.

FACTA circa Oedipum ,ſcimus omnia in altero Oedipo . excæcatus fuit enim, & peruenit ad Atticã, ductus ab altera filiarum Antigone : & eſt in templo

uenerandarum furiarum : quod eſt in uocato equeſtri Colono ſic cognominato : quoniam & Neptuni eſt tēplum equeſtris, & Promethei, & ibi Muliones ſtant. eſt enim ipſi oraculum, hic oportere ipſum tumulū conſequi, ubi non eſt alteri prophano locus. ibi ſedet, & paulatim ipſi, quæ ſunt argumenti, adueniunt. uidet. n. quis ipſum eorum illinc, & abit nuntians, quòd quis apud locum hunc aßidet, & ueniunt, qui in loco, in chori figura percepturi omnia. Primus igitur eſt diſſoluens iter, & cum filia diſputans. obſcura autem eſt, in uniuerſum Oeconomia in tragœdia, ut in nulla alia ferè.

Scena Tragœdiæ ſubiacet in Attica in Equeſtri, apud templum uenerandarum: & chorus conſtitit ex Athenienſibus hominibus.

TRAGOEDIAE PERSONAE.

Oedipus	*Iſmene*
Antigone,	*Theſeus*
Hoſpes errans	*Creon*
Chorus Athenienſium	*Polynices*
Senum	*Nuntius*

Incipit autem Oedipus.

SOPHOCLIS OEDIPVS IN COLONO.

FILIA cæci ſenis Antigone quoſnã
Locos deuenimus, uel quorumnam hominum urbem?
Quis errantem Oedipum per diem
Præſentẽ tenuißimis ſuſcipiet donis:
Parum quidem petentẽ, paruoq; etiã
Minus ferentem, & hoc ſufficiens mihi?
Contentum eſſe enim paßiones me & tempus uerſans „
Longum edocet, & generoſum tertium. Generoſum) generoſitas, mea
Sed ò filia ſedes ſi quem aſpicis
Vel ad peruias, uel ad nemora deorum,
Siſtito me, & firmato: ut audiamus,
Vbinam ſumus. diſcere.n.uenimus
Hoſpites à ciuibus, quæ audiuerimus, perficere.
A N. *Pater infelix Oedipe, turres quidem hæ*
Vrbem tegunt, ut ab oculis longe. Vt ab &c.) quantum longe oculis ꝓſpicere poſſum.
Locus autem hic ſacer, ut manifeſte conijcias, florens
Lauri, oleæ, uitis: denſiores
Autem intus in ipſo bene concinunt luſciniæ.
Vbi membra flectito hac ſuper impolita petra:
Longam enim ut ſeni aduenißi uiam.
O E D. *Colloca nunc me, & ſerua cæcum.*
A N. *Tẽporis quidẽ cauſa, nõ diſcere me oportet hoc.* Tẽporis &c.) iam pridem hoc edidici, vt &c.
O E D. *Potes docere me, ubinam conſtitimus?*
A N. *Certe Athenas noui, hunc autem locum non.*
Omnis enim, quis dixit hunc nobis uiatorum.

BIBLIOTECA NA ROMA VITTORIO EMANUELE

Locus).ſit hic.ſ. *Sed quiſnam locus, an diſcam perfecta aliquo?*

O E D. *Sanè filia, ſi quidem eſt habitabilis.*

Oportere)me longius abire.ſ.percõtatum. A N. *Sed eſt quidem habitabilis.puto autẽ oportere*

Nihil: prope enim hominem hunc nobis uideo.

O E D. *An huc aduenientem & properantem?*

A N. *Et quidem certe præſentẽ, & quodcunq; tibi di=*

Hic)adeſt.ſ. *Opportunum eſt; dic, quia uir hic.* (cere

O E D. *O hoſpes audiens hanc proq; me*

Seq; uidentem: quoniam nobis legitimus

Dicere) aĩr, dic *Speculator aduenisti eorũ,quæ ĩterrogabimus,dicere.*

H O S. *Priuſquam nunc plura interroges ex hac ſede*

Exi, habes .n. locum non purum calcare.

O E D. *Quinam eſt locus? cuius deorum habetur?*

H O S. *Intangibilis, neq; habitabilis. nam horrendæ*

Deæ illum habent, terræq; & tenebrarum filiæ.

O E D. *Quarũnã? uenerandũ nomen optarim audiẽs.*

H O S. *Omnia uidentes Eumenides hic quidẽ ex ſtẽs*

Alia)Eumenidũ nomina *Dicat populus illas: alia autem alibi pulcra.*

O E D. *Sed propitiæ quidẽ hunc ſupplicem ſuſcipiãt.*

Quare non ſede terræ huius abierim amplius?

H O S. *Quidnam eſt hoc?*

O E D. *Calamitatis ſignum meæ.*

H O S. *Sed neque quidem tibi reſurgere urbe*

Abſq; , eſt confidentia: priusq̃ oſtendero, quid faciam.

Inhonores)ne recuſes O E D. *Per nunc deos ò hoſpes, ne me inhonores*

Talem erratorem, quæ te ſupplico, dicere.

H O S. *Significa, & nõ inhonoratus ex me apparebis.*

O E D. *Quiſnam eſt locus ſanc,in quẽ inſcẽdimus?*

H O S. *Quantum noui & ego, omnia ſcies audiens.*

Locus quidem ſacer omnis hic eſt. habet autem illum

Grauis Neptunus, inq; ignem ferens deus
Titan prometheus, quem autem conculcas locum,
Terræ uocatur huius ærea uia,
Propugnaculum Athenarum. propinquæ autem uiæ,
Hunc equitem colonum iactant ſibi
Principem eſſe: ferunt nomen
Huius commune omnes denominatum.
Talia tibi hæc ſunt ò hoſpes, non ſermonibus
Honorata, ſed conuerſatione plus.
OED. An ne aliqui habitant hos locos?
HOS. Et ualde, huius dei certe cognomines.
OED. Imperat aliquis ipſis, an ĩ multitudine ratio?
HOS. A per urbem rege hæc imperantur.
OED. Hic autẽ quis rationeq; & potentia ſuperat?
HOS. Theſeus uocatur, prioris Aegei filius.
OED. An aliquis ipſi nuntius ex uobis uadet?
HOS. Vt ad quid dicturus, uel præparaturus uenire?
OED. Vt ſuppeditans parua lucretur magnum.
HOS. Et quæ ab homine non aſpiciente utilitas?
OED. Quæcunq; dicemus omnia uidentia dicemus.
HOS. Noſti ò hoſpes ut nũc ne erres, quãdoquidẽ es
Generoſus ut uidenti, præter fortunam,
Illic mane, ubi quidem & apparuiſti; quoad ego
Qui hic, non per urbem popularibus,
Dicam hæc profectus. hi enim iudicabunt certe,
An oporteat te manere, an proficiſci rurſus.
OED. O filia an abijt nobis hoſpes?
AN. Abijt: quare totum in quiete pater
Licet loqui, tanquam me ſola prope.
OED. O uenerandæ furiæ, quando nunc ſedes

Inque) atque

Denominatũ) omnes.n. Coloniatæ dicuntur.

In multitudine) eſt Democratia?

Vt videnti) vt mihi quidẽ videris.

Qui hic) huius loci incolis

Primum ad ueſtras huius terræ flexi ego:
Phœboq́; & mihi ne ſitis ingratæ.
Qui mihi multa illa quando uaticinatus eſt mala:
Hanc dixit requiem in longo tempore,
Venienti regionem determinatam : ubi dearum
Venerandarum ſedem acciperem, & hoſpitium;
Hic flexurum miſeram uitam:
Lucra quidem habitatorem accipientibus,
Perniciem autem dimiſſoribus,qui me expuliſſent.
Signa autem uentura horum mihi inſinuauit,
Vel terræmotũ,uel tonitru aliqđ uel Iouis ſplẽdorẽ.
Quod &c.)quod non eſt credibile, quin &c. Cognoui quidem nunc, quòd me hanc uiam,
Non eſt, ut non credibile ex uobis augurium
Eduxerim ad hoc nemus. non enim unquam
Primis ueſtrum occurriſſem iter faciens
Caſtorum &c.)ſobrius ſobrijs. Caſtorum uino carentibus, & in graui ſediſſem
Sculpta)expolita Sede hac non ſculpta. ſed mihi deæ
Vitæ ſecundum uaticinia Apollinis date
Finem iam, & cataſtrophen aliquam:
Si non uideor quid minoris habere, ſemper
Laboribus ſeruiens ſupremis mortalium.
Ite) euge Ite, ò dulces filiæ antiquarum tenebrarum:
Ite ò maxime Palladis uocatæ
Omnium Athenæ honoratiſſima ciuitas:
Miſeramini hominis Oedipi hoc miſerum
Idolum: non enim iam hoc antiquum corpus.
AN. Tace. ueniunt enim aliqui
Tempore antiqui tuæ ſedis exploratores.
Me) mihi OED. Taceboq́;, & tu me ex uia pedem
Occultato in nemore ab his quoad ediſcam,

Quoſnam ſermones dicent. in enim diſcendo
Ineſt ſuſpicio factorum. Suſpicio) conſyderatio, ſecuritas.
C H O. *Vide, quiſnam erat? ubi habitat? ubi eſt?*
Externus concitatus ille omnium, Externus) ex hoc loco profugus:
Ille omnium inſatiabiliſſimus?
Videte ipſum. aſpice,
Alloquere omnino:
Errator,
Errator quis ſenex, ne- Quis) quidam ſenex eſt
Que incola. acceſſiſſet enim non
Vnquam inacceſſibile nemus ad
Harum inuictarum puellarum:
Quas uertimus dicere, Vertimus) veremur.
Et pertranſimus
Inuiſibiliter,
Mute, ſine ſermone,
Bene ominantis os curæ Os) vocē.i. in mēte noſtra taciti orātes, bene ominantes p̄terimus.
Emittentes. in præſentia uero quendam uenire
Sermo, nihil colen- Sermo) ſama eſt
Tem: quem ego aſpiciens circa omne nondum
Poſſum nemus
Cognoſcere, ubi mihi nàm habitat.
O E D. *Hic ille ego. uoce enim uideo,*
Quod dicitur.
C H O. *Heu, heu*
Grauis quidem uidere, grauisq; audire.
O E D. *Ne me (ſupplico) intueamini impium.*
C H O. *Iuppiter depulſor malorum, quiſnam ſenex?*
O E D. *Non ualde parcæ fœlix eſſe* Non valde &c.) .i. infeliciſſimus ſum.
Primæ, ò huius præſides regionis.

Manifeſto autem: non enim ſic alienis
Oculis ſerpſiſſem,
Et in paruis magnus ueniſſem.

Oculorum) cauſa .ſ. vel nunquid natus es cæcus

C H O. *Heu heu cæcorum oculorum, nunquid & Fuiſti natiuus: infelix,*
Longeuuſq; etiam, ut conijci poteſt?
Sed non certe in me

Deprecatiões) deuotiones, diras, q̃ prædixi tibi, ne locum hunc ingrederere.

Appones has deprecationes.
Vadis enim, uadis.
Sed ut hoc in in-

Cadas) intres

Dicibili ne cadas ſaltu
Herboſo: aquoſus ubi
Crater melliſluorum potuum
Fluxu concurrit:

Horum) ab his

Horum hoſpes infeliciſsime bene

Seruare) ſerua, caue.

Seruare: reſurge, abi: mul-
Ta uia ſuperat.
Audis ò laborioſiſsime errator?
Rationem ſi quam habes

Deſcendens) digreſſus

Ad meam loquelam: ab inacceſsibilibus deſcendens,

Lex) licet,

Vbi omnibus lex;
Loquere: ante autem detine.

OE D. *Filia, quò nam curæ abis?*

A N. *O pater, ciuibus æqua oportet meditari*
Cedentes, quæ oportet, & non audientes.

OE D. *Tange nunc me.*

A N. *Attingo etiam.*

OE D. *O hoſpites, ne ſanè lædar*
Tibi credens, & reſurgens.

C H O. *Non, non unq̃ te ex his ſedibus*

O ſenex inuitum quiſq̃ ducet.
OE D. Adhuc certe adhuc proibo?
C H O. Accede ultra.
OE D. Adhuc?
C H O. Adhuc puella
Vltra. tu enim audis.
A N. Sequere quidem, ſequere ſic obſcuro
Membro pater, quà te duco. aude hoſ-
Pes in hoſpita, ò miſer, quod
Et urbs nutriuit: inimicum
Odiſſe, & amicum colere.
OE D. Age nunc tu me filia, ubi pietates
Inſcendentes, partim quidem dicamus,
Partim audiamus, & non neceßitati pugnemus.
C H O. Hic, non amplius hoc æreum
Greſſum extra, pedem moueas.
A N. Sic?
C H O. Satis, ut audis.
OE D. An ſedeo?
C H O. Obliquus certe in ſummo
Lapide, breuis flectens genua.
A N. Pater meum hoc inquiete
(Hei mihi, mihi)
Greſſu greſſum adaptare.
Senile in manum corpus tuum
Inclinans amicam meam.
OE D. Hei mihi infelicem calamitatem.
C H O. O infelix, quando nunc cedis:
Loquitor, quis te genuit mortalium?
Quis exiſtens laborioſus duceris? quam tui

Proibo) progredi debeo

Membro) oculis

Hoſpita) terra

Nutriuit) ſanxit

Pietates) vbi per religionem eſſe licet.

Greſſum) viam, ſolum.

Breuis) paruper flexis genibus.

Inclinãs) ſedens, f

patriam audierim?

Sine urbe) ſum.ſ. O E D. *O hoſpites, ſine urbe. ſed ne,*

C H O. *Quid hoc abnuis ſenex?*

O E D. *Ne ne,ne me interroges quis ſum:neq; ex-*

Quiras,ultra quærens.

C H O. *Quid hoc?*

O E D. *Grauis natura.*

A N T. *Loquere.*

O E D. *Filia,hei mihi quid loquar?*

C H O. *Cuius es ſeminis*

Hoſpes? loquere (à patre)

O E D. *Hei mihi,ego,quid patiar filia mea?*

A N. *Dic,quandoquidem ad extrema manes.*

O E D. *Sed dicam:non.n.habeo occultationem.*

C H O. *Longa tardatis:ſed celerate.*

Laij) a Laio. O E D. *Laij ſcitis aliquem oriundum?*

C H O. *O,o,heu.*

O E D. *Et Labdacidarum genus?*

C H O. *O Iuppiter.*

O E D. *Miſerum Oedipodem?*

C H O. *Tu ne ille es?*

O E D. *Timorem habete nullum,quæcunq; loquar.*

C H O. *Heu,heu,o,o,o.*

O E D. *Infelix.*

C H O. *O,o.*

O E D. *Filia,quidnam ſtatim accidet?*

C H O. *Extra,ultra ite regionem.*

O E D. *Quæ autem pollicitus es,quò repones?*

Nulli fatalis ultio uenit,

Eorum quæ ante paſſus eſt,intendere.

Deceptio autem deceptionibus
Alijs alia comparata,
Laborem non gratiam reddit habere,
C H O. Tu autem ex his ſedibus.
Rurſus externus, rurſus concitatus mea
Terra exili: ne quid ultra debitum
Meæ ciuitati adiungas.
A N. ò hoſpites uerecundi, ſed poſtq̃
Senem patrem hunc meum
Non toleraſtis, operum
Inuitorum audientes famam,
At me infelicem (ſupplicamus)
O hoſpites miſeramini: quæ patre pro
Solo ſupplico, ſupplico, non cæ-
Cis intuita oculum tuum oculis,
Tanq̃ aliqua à ſanguine
Veſtro apparens, hunc miſerum
Pudorem conſequi. in uobis enim ut deo,
Iacemus miſeri. ſed ite, annuite
Hanc inexpectatam gratiam,
Ad te, quodcunq; tibi amicum ex te, ſupplico:
Vel filia, uel ratio, uel debitum, uel deus.
Non enim uideas conſyderans, mortalium quinam, ſi
Deus ducat, eſ-
Fugere poßit.
C H O. Sed ſcias filia Oedipi, teq; ex æquo
Miſeramur, & hunc calamitatis gratia:
Quæ autem ex dijs, trementes, non poſſemus utiq;
Loqui ultra hæc ad te nunc dicta.
OED. Quæ uero opinionis, uel quæ famæ pulchræ

Vel filia) per ego te ea rogo: quæ tibi ſũt cariſsima ſiue ſint liberi, ſiue &c.

Fruſtra fluentis utilitas ſit?
Si & Athenas dicunt religioſiſsimas
Eſſe: ſolas autem uexatum hoſpitem
Saluare poſſe, & ſolas ſufficere habere?
Et mihi certe ubi hæc ſunt? qui ſedibus

Eleuantes) deductam, excedere iuſſum.

Ex his me eleuantes, deinde repellitis,
Nomen ſolum timentes? non enim hoc certe
Corpus, neq; opera mea: quoniam certe opera mea

Paſſa) paſſus ſum ego magis, iniuriã q̃ affecerim.

Paſſa ſunt magis, q̃ operata:
Si tibi facta matris & patris uſus ſit dicere,
Quorum cauſa pertimeſcis me: hoc ego recte

Atqui) aſr, quãq̃

Noui: atqui quomodo ego malus natura,

Contrafeci) retaliaui.

Qui paſſus quidem, contrafeci? quare ſi ſapiens
Feciſſem: neq; ſic natus fuiſſem malus.
Nunc autem nihil ſciens perueni, quò perueni.
A quibus autem paſſus ſum, ſcientibus perditus ſum.
Pro quibus ſupplico per deos uos hoſpites,
Sicut me & reſurgere feciſtis; ſic ſaluate:
Et ne deos honorantes, deinde deos

Parcis &c.) debito cultu priuetis, aut impij in deos ſitis

Parcis facite nequaq̃. exiſtimate autem
Inſpicere quidem ipſos ad religioſum mortalium,
Inſpicere autem ad impios: fugam autem huius
Nondum fuiſſe hominis impij mortalium:

Quibus) ijs. ſ.

Cum quibus tu ne abſconde felices
Operibus Athenas, impijs miniſtrans.
Sed quemadmodum accepiſti ſupplicem tutum,
Libera me, & ſerua, neq; meum caput
Hoc mali aſpectus intuens inhonores.
Venio enim purus, religioſusq; & ferens
Vtilitatem ciuibus his: quando dominus

Aduenerit quis ueſtrum (quicunq; eſt dux,)
Tunc exaudiens omnia ſcies: his autem
Inter hoc, nequaq̃ ſis malus.
C H O. Timere quidem ò ſenex enthymemata
Multaq; neceßitas à te: ſermonibus enim
Non nominata ſunt breuibus: & huius terræ
Reges ſufficit hæc mihi perſpexiſſe.
OE D. Et ubi eſt, imperator huius regionis, hoſpites?
C H O. Paternam ciuitatẽ terræ habet. ſpeculator aũt
Qui & me huc accerſiuit, abit uocaturus. (illum
OE D. An & putatis cæci aliquam meditationem,
Vel curam habiturum, ſine laboreq́; uenturum prope?
C H O. Et ualde, quando nomen ſenſerit tuum.
OE D. Quisnam eſt illi hoc uerbum nuntiaturus?
C H O. Longa uia, multaq; uiatorum uerba
Solent errare. hos ille audiens,
Confidentia aderit. multum enim ò ſenex tuum
Nomen peruenit omnes: ut etiam ſi tardus
Dormit, audiens te huc ueniet celer.
OE D. Sed fortunatus adueniat, ſuæq; ipſius urbi,
Mihiq;. quis enim bonus non ſibi amicus?
A N. O Iuppiter quid dicam? quò mentium eã pater?
OE D. Quidnam eſt filia Antigone?
A N. Mulierem uideo
Venientem nos propius ætnæo ſuper
Pullo equitantem: capiti autem umbratilis
Galerus, uultũ Theſſalus illum circundat.
Quid dicam?
Num eſt? an non eſt? an mens errat?
Et dico, & nego: & non habeo, quid dicam

Inter hoc) interea vero

Confidentia) aſ confide

Aetnæo) Siculo. i. magno

Illum) illi vel illius

Miſera.
Non eſt alia: clara certe ab oculis
Significat mihi accedens. ſignificat autem, quòd
Solius hoc eſt clarum Iſmenes caput
OE D. *Quomodo dixiſti o filia?*
A N. *Filiam tuam, meamq; uidere*
Sororem, uoce autem ſtatim licet diſcere.
I S. *O duplices patris, & ſororis mihi*
Iucundiſſimæ allocutiones, quàm uos uix
Secundum) iterũ *Inueniens moleſtia ſecundum uix intueor.*
OE D. *O filia ueniſti?*
Videre) uiſu I S. *O pater infelix uidere.*
O E D. *O ſemen conſanguineum.*
I S. *O infelicia nutrimenta.*
O E D. *Filia appruiſti?*
I S. *Non ſine labore certe mihi.*
O E D. *Attingito ò filia.*
I S. *Tango duos ſimul.*
O E D. *An hanc, & me?*
I S. *Infelicemq; me tertiam.*
OE D. *Filia quid ueniſti?*
I S. *Tua pater prouidentia.*
OE D. *Vtrum deſyderijs?*
I S. *Et ſermonibusq; eddem nuntians,*
Cum eo, quẽ quidem habebam ſeruorum fidelem ſolũ.
OE D. *Et conſanguinei ubi adoleſcentes laborare?*
I S. *Sunt, ubi quidem ſunt: grauia autẽ in illis pñtia.*
E OD. *O omnia illi in Aegypto legibus*
Natura aſſimilati & uitæ nutrimentis.
Illic enim certe mares per domos

Sedent,telam operantes: & mulieres
Extra uitæ nutrimenta prouident ſemper. Extra)foris
Vobis autem ò filiæ,quos quidem par eſt laborare hæc:
Per domum habitant tam uirgines:
Vos autem pro illis mea infelicis mala
Laboratis:hæc quidem,ex quo à nouo Nouo)puellari
Nutrimento deſiit,& muniuit corpus:
Semper nobiſcum infelix,errans,
Senem ducit,multum quidem per agreſtem
Syluam ieiuna,nudiſq; pedibus errans:
Multis autem hymbribus ſoliſq; æſtibus
Laborans miſera,ſecunda exiſtimat ea,quæ ſunt
Domi uictus:ſi pater nutrimentum habeat.
Tu autem ò filia,ante quidem aduenisti patri
Vaticinia duces omnia,Cadmeorum furtim:
Quæ de hoc uaticinata ſunt corpore.cuſtos autem mei
Fidelis conſtitiſti:terra quando exterminatus fui.
Nunc autem rurſus,quē uenis ſermonem Iſmene patri
Ferens?quis excepit è domo exercitus?
Venis enim non uana certe(hoc ego manifeſte
Noui)non terrorem mihi afferens aliquem.
I S. *Ego quidem paßiones,quas paſſa ſum pater,*
Quærens tuam,ubi habitares,uerſionem, Verſionē) diuerſorium
Dimittens relinquam . bis.n.non uolo
Laboranſq; dolere , & dicens rurſus iterum.
Quæ autem circa tuos infelices filios mala
Nunc ſunt : hæc ſignificatura ueni.
Prius quidem enim ipſis erat contentio Creontiq;
Thronos relinquere , neq; polluere urbem,
Ratione conſyderātibus antiquā generis corruptionē:

Qualis occupauit tuam miſeram domum.
Nunc autem ex deorum aliquo, & ex improba mente
Aduenit infelici ſſimis contentio mala
Imperium accipere, & potentiam tyrannicam.
Et quidem iuueneſcens, & tempore minor natus,
Ante genitum Polynicem ſede
Priuat, & expulit patria:
Implens) plurimū vulgatus *Ille autem (ut per nos eſt implens ſermo)*
Cauum Argos profectus exul, aſſumit
Affinitatemq; nouem, & ſimul ſcutatos amicos,
Tanquam ſubito Argos, uel Cadmæorum ſolum
Ad cœlū) ad Argos referes *Pœna occupaturus, uel ad cœlum aſcendere facturus.*
Hæc non numerus ſunt, ò pater, ſermonum,
Sed opera grauia: tuos autem ubi dij
Labores miſerabuntur, non habeo diſcere.
OED. *Iam ne habuiſti ſpem, tanquam mei deos*
Curam aliquam habituros, ut ſaluent unquam?
IS. *Ego certe his nunc ò pater uaticinijs.*
OED. *Quibuſnā his? quid autē uaticinatū eſt filia?*
His illic) .i. Cadmæis. IS. *Te his illic quærendum hominibus olim,*
Mortuum fore, uiuentemq;, beneuolētiæ gratia.
OED. *Quisnam tali ab homine proſpere ageret?*
IS. *In te illorum dicunt fieri potentias.*
OED. *Quando non amplius ſum, tūc utiq; ſum uir?*
IS. *Nunc .n. dei te erigunt, ante autem perdidere.*
OED. *Senē aūt erigere difficile, q̄ iuuenis ceciderit.*
IS. *Atqui Creontem certe ſcias huius gratia*
Venturum breui, & non longo tempore.
OED. *Vt quid faciat, filia? declara mihi.*
IS. *Vt te prope terram ſtatuant Cadmæam; ut*

Teneāt quidē te: terræ autē ne trāſgrediaris terminos.
OED. *Vtilitas autem quæ, ad fores iacentis?*
IS. *Illis tumulus infelix tuus grauis.*
OED. *Et ſine deo, quis hoc certe mente diſcat?*
IS. *Huius gratia itaq; te apponere prope*
Regionem uolunt, neq; ut tuiipſius potiaris.
OED. *An & adumbrent Thebano puluere?*
IS. *Sed non ſinet conſanguineus ſanguis te ò pater.*
OED. *Non utiq; me non potientur unquam.*
IS. *Erit aliquando ſanè hoc, Cadmeis pondus.*
OED. *Cuius apparentis ò filia commutationis?*
IS. *Tua ab ira, tuis quando ſtatuent tumulis.*
OED. *Quæ autem dicis, audiens quem dicis filia?* Quem) a'f'r, a'quo
IS. *Homines ſpectatores Delphico à lare.*
OED. *Et hæc propter nos Phœbus dicens exiſtit?*
IS. *Vt dicunt profecti ad Thebes ſolum.*
OED. *Ex filijs quis igitur audiuit meis hæc?*
IS. *Amboq; ſimul, & ſcierunt pulchre.*
OED. *Deinde peßimi hos audientes, ante* Audientes) his auditis.
Mei deſyderium propoſuere tyrannidem?
IS. *Doleo audiens hæc ego: fero autem tamen.*
OED. *Sed dij illis, neque fatalem*
Contentionem extinguant: in autem me finis
Ipſorum fiat hac pugna de:
Quam nunc habent, & eleuant haſtam:
Quia neq;, qui nunc ſceptra & thronos habet,
Maneret; neq; egreſſus urbem
Veniret unquam rurſus: qui quidem gignentem me Gignentem) corā genitorem
Sic ignominioſe patria eiectum
Non tenuere, neq; defendere; ſed ſubuerſus

Ipſis emiſſus fui, & declaratus fui exul.
Dixeris quòd uolenti hoc mihi tunc,
Ciuitas donum merito perfecit.
Non ſane; quoniam illam quidem ſtatim diem,
Quando bulliebat animus, iucundiſſimum autē mihi
Mori erat, & lapidari ſaxis:
Nullus amorem hunc apparuit adiuuans.
Tempore autē quando iam omnis labor erat maturus,
Excurrentem) de ferbuiſſe iram Et didicere animum excurrentem mihi,
Maiorem punitorem priorum peccatorum:
Hoc) partim Tunc iam, hoc quidem ciuitas ui
Expulit me ex terra diuturnum: hi autem prodeſſe
Filij patris patri ualentes, hoc facere
Non uoluere: ſed parui cauſa
Exul illis extra, mendicus expulſus fui ego.
Ex his autem exiſtentibus uirginibus, quantum natura
Dat ipſis · & nutrimenta habeo uitæ,
Et terræ ſecuritatem, & generis ſufficientiam.
Hi autem pro parente, elegere thronos,
Et ſceptra regere, & imperare terræ:
Sed non conſequantur hunc ſocium,
Neq; illis imperij huius Cadmei unquam
Vtilitas ueniet. hoc ego noui huius certe
Vaticinia audiens, cogitans hæc ex me
Diu prædicta, quæ mihi Phœbus perfecit olim.
Ad hæc, & Creonta mittant, mei
Inquiſitorem, & ſi quis alius in urbe poteſt.
Si enim uos ò hoſpites, uultis mei
Cum his uenerandis popularibus deabus
Auxilium facere: huic urbi magnum

Saluatorem accipietis, & meis inimicis labores.
CHO. Dignus quidē Oedipus miſericordiā cōſequi
Ipſeq; filiæq; hæ. quoniam autem huius terræ
Saluatorem te ipſum hoc iniicis ſermone,
Præcipere tibi uolo utilia.
OED. O chariſſime, ut nunc omne acturo impera.
CHO. Pone nunc purgationē harum dearū, ad quas
Primum ueniſti, & conculcaſti ſolum.
OED. Moribus quibuſnam? ô hoſpites, edocete.
CHO. Primū quidē ſacra ex ſemper fluēte ſacrificia
Fonte fer per ſacras manus attingens.
OED. Quādo autē hūc fluxū incorruptū accepero? Quando) quid tū ſ. faciendum eſt?
CHO. Crateres ſunt hominis ingenioſi artes.
Quorū capita tegito, & anſas utrinq; ſolidatas.
OED. Floribus, an ſubtegminibus, an quo modo?
CHO. Ouis iuuenis nuper nata lana cooperiens.
OED. Eſto, quod aūt intus, ubi pficere me oportet?
CHO. Libamina fundere ſtantem ad primā aurorā.
OED. An his hydriis, quas dicis, fundo hæc?
CHO. Tripliceſq; fontes, ultimum autem totum.
OED. Cuius hunc implens ponam? doce & hoc.
CHO. Aquæ mellitæ, neq; affer ebrietatē. (ta fuerit Aquę &c.) aquæ & mellis.
OED. Qn̄ aūt hæc terra nigra folia pducēs aſſecu-
CHO. Ter nouem ipſi ramos ex utriſq; manibus
Ponens oliuæ, has deprecare precationes.
OED. Has audire uolo. maxima enim. Has) aſr hæc.
CHO. Vt ipſas uocamus Eumenidas, ex beneuolis
Pectoribus ſuſcipere ſupplicem ſalutarem,
Pete tu certe ipſe, & ſi quis alius pro te
Inaudita loquens, neque dilatans uocem.

Deinde recede conuerſus. & hæc tibi
Facienti) poſtquã egeris. *Facienti, confidens aſtiterim ego:*
Aliter autem, timuerim ò hoſpes de te.
O E D. *O filiæ, auditis hos incolas hoſpites?*
I S. *Audiuimus, et quodcunq; oportet, impera facere.*
O E D. *Mihi quidem non acceßibilia. deficimus.n.in*
Hoc, non poſſe, neq; uidere duo mala:
Ex uobis autem altera uadens faciat hæc.
Sufficere.n.puto & pro infinitis unam
Animam hæc extendentem, ſi beneuola aderit.
Sed in celeritate perficite. ſolum autem me
Ne linquite. non.n.poſſet hoc meum corpus
Deſertum ire, neq; duce ſine.
Perficiẽs) factura, I S. *Sed abeo ego perficiens. locum autem, ubi*
Opus fuerit me adinuenire, hoc uolo diſcere.
C H O. *Illinc nemoris ò hoſpita huius: ſi uero alicuius*
Indigentiam aliquã habes: eſt incola, qui dicet. (*rei*
I S. *Abibo ad hoc Antigone. tu autem hic*
Serua patrem hunc. parentibus enim
Neq; ſi laborat quis, oportet laboris memoriã habere.
C H O. *Graue quidem iampridem poſitũ iam malum*
O hoſpes excitare:
Veruntamen cupio audire.
O E D. *Quid hoc?*
C H O. *De infelici dubia apparente*
Triſtitia, qua conſtitutus es.
O E D. *Ne per hoſpitalitatem aperias*
Tuam. paſſius ſum opera impudentia.
C H O. *Hoc multum, & nequaquam ceſſans*
Volo ò hoſpes recta auditione audire.

OED. *Hei mihi.*
CHO. *Contentus eſto, ſupplico.*
OED. *Heu, heu.*
CHO. *Pare, & ego enim quantum tu uis.* Et ego &c.) pare bo.ſ.
OED. *Tuli peßima ò hoſpites, tu-*
li: inuitus quidem (Deus ſciat)
Horum autem uoluntarium nullum.
CHO. *Sed ad quid?*
OED. *Malo quidem lecto ciuitas nihil ſciens* Malo &c.) illegitimo matrimonio.
Nuptiarum colligauit damno.
CHO. *An à matre (ut audio)*
Ignominioſos lectos impleuiſti?
OED. *Hei mihi. mors quidem hæc audire*
O hoſpes: hæ autem duæ ex me,
CHO. *Quomodo dicis?*
OED. *Puellæ, duæ autem calamitates,*
CHO. *O Iuppiter.*
OED. *Matris communis*
Enatæ ſunt partu.
CHO. *Tuæ ne ſunt filiæq́; , &*
Communes ſanè patris ſorores?
OED. *Heu.*
CHO. *Heu uero.*
OED. *Infinitorum congregationes malorum.*
CHO. *Paſſus es?*
OED. *Paſſus ſum intolerabilia habere.*
CHO. *Feciſti?*
OED. *Non feci.*
CHO. *Quidnam?*
OED. *Suſcepi donum,*

Quod nunquam ego miſer
Debui ciuitatis eligere.
C H O. *Infelix. quidnam feciſti cædem?*
O E D. *Quid hoc? quid autem uis diſcere?*
C H O. *Patris.*
O E D. *Papæ. ſecundum percuſiſti in morbo morbū.*
C H O. *Occidiſti?*
O E D. *Occidi. habet autem mihi,*
C H O. *Quid hoc?*
O E D. *Ad iura quidpiam.*
C H O. *Quidnam?*
O E D. *Ego dicam.*
Etenim alios occidi, & perdidi.
Lege autem purus inſciens ad hoc ueni.
C H O. *Atqui rex hic nobis Aegei filius*
Theſeus, ſecundum famam tuam aduenit: adeſt.
T H E. *A multis audiens inq; præterito tempore*
Cruentas oculorum corruptiones,
Cognoui te ô fili Laij, in præſentiq; uijs
In his audiens magis ſcio:
Vaſa) oculorum. ſ. *Vaſaq; enim te, & infelix caput*
Declarant nobis exiſtentem, qui es: & te cōmiſeratus
Volo quid dicere infelix Oedipe. quam
Ciuitatis aduenisti utilitatem, meiq; habens,
Ipſeq;, & tua infelix aßiſtrix?
Doce. grauem, n. aliquam actionem conſequaris
Locutus, quali recederem ego.
Sic noui certe ipſe, quia inſtructus fui hoſpes,
Hoſpita) terra, regione. ſ. *Quemadmodū tu, & quicunq; plurima uir, in hoſpita*
Certaui pericula in meo capite.

Quare hoſpitem certe nullum exiſtentē, quēadmodū tu
Auerſarer non ſimul ſaluare : quoniam (nunc, Non ſimul &c.) quin ſeruarem, ſeruem
Noui uir exiſtens, & quòd huius ad cras
Nihilo plus mihi te pars eſt diei.
OED. *Theſeu, tuum generoſum in paruo ſermone* Generoſum) generoſitas.
Dimiſit : ut breuia mihi opus ſit dicere.
Tu enim me, qui ſum & à quo patre genitus,
Et terra à qua ueni, effatus exiſtis.
Quare eſt mihi reliquum nihil aliud, præterquam
Dicere quæ uolo, & ſermo pertranſit.
THE. *Hoc ipſum nunc doce, ut ediſcam.*
OED. *Daturus uenio meum miſerum corpus*
Tibi donum, non ſtudioſum ad conſpectum, ſed Studioſum) iucundum, pulchrum.
Lucra ab ipſo meliora, quàm forma pulchra.
THE. *Quod autem lucrum uis uenire ferens?*
OED. *Tempore didiceris, non præſente.*
THE. *Quonam tua additio declarabitur?*
OED. *Quando moriar ego, & tu mei ſepelitor fias.*
THE. *Vltima petis uitæ. quæ autem in medio,*
Vel obliuionem tenes, uel nullius facis.
OED. *Huc enim mihi illa comportantur.*
THE. *Sed in breui hanc à me petis gratiam.*
OED. *Vide ſanè. non paruum non certamen hoc.*
THE. *Vtrum tuorum filiorum, an mei dicis?*
OED. *Illi ferre illuc cogent me.*
THE. *Sed ſi uolunt, neq; tibi exulare pulchrum.*
OED. *Sed neq;, quando ipſe uolebam, dimiſere.*
THE. *O fatue. aīus autē in malis nō utile. (linque* Animus) ira
OED. *Q ñ didiceris ex me, reprehēde: in pñti aūt re=*
THE. *Doce. ſine uolūtate. n. nō me oportet dicere.*

OED. Paſſus ſum ò Theſeu grauia ad mala mala.
THE. An antiquam calamitatem generis dices?
OED. Nõ ſanè: quoniã quilibet hoc Græcorũ dicit.
THE. Quidnã maius, quã ſecundũ hominẽ ægrotas?
OED. Sic habet mihi. terra mea ablegatus ſum
Seminibus) filijs A meis ipſius ſeminibus. eſt autem mihi
Rurſus redire nunquam, ut parricidæ.
THE. Quõ ſanè te accerſent, ut habites ſeorſum?
Os) oraculum OED. Diuinum ipſos cogit os.
THE. Quam paßionem ueritos ex uaticinijs?
OED. Quia illos neceſſe hac percuti terra.
THE. Et quomodo fient mea & illorum amara?
OED. O chariſsime Aegei fili, ſolis non uenit
Dijs ſenectus, neq; mori unquam:
Sed alia confundit omnia omnia ſuperans tempus.
Perit quidem fortitudo terræ, peritq; corporis.
Moritur autem fides, naſcitur uero infidelitas:
Et ſpiritus idem nunquam neq; in hominibus
Amicis uenit, neq; erga urbem, urbi.
Alijs quidem .n. iam, alijs uero in poſteriori tempore
Delectabilia amara fiunt, & rurſus grata.
Et Thebis, ſi in præſenti feliciter agunt,
Recteq; erga te, infinitas infinitum
Tempus parit noctes dieſq; iens:
In quibus præſentes concordantes res dextras
Haſta diſsipabunt ex tenui ratione:
Vbi meum dormiens, & occultatum cadauer
Frigidum tandem ipſorum calidum ſanguinem bibet:
Si Iuppiter adhuc Iuppiter, & Iouis Phœbus uerus.
Sed (non enim loqui iucundum immobilia uerba)

Sine me,in his,quæ cœperam,tuum ſolum
Fidele ſeruans: & nunq̃ Oedipum dices — Fidele)fidem.
Inutilem habitatorem locorum
Horum hic, ſiquidem non dij mentientur mihi.
CHO. *Rex pridem & hæc & talia carmina* — Carmina)uerba
Terra huic hic uir,ut facturus apparuit.
THE. *Quis uero hominis beneuolentiam abijciat*
Huius,cuius primum quidem hoſpitalis
Communis apud nos ſemper eſt domus:
Deinde autem ſupplex deorum adueniens
Terræ huic,& mihi tributum non paruum ſoluit?
Quæ ego colens nunq̃ eijciam gratiam
Hanc huius: regione autem è contra habitare faciam.
Si uero hic iucundum hoſpiti manere,te illum — Te)o chore.
Iubebo cuſtodire; ſi autem me abire cum
Hoc iucundum: horum Oedipe concedo tibi
Eligenti uti: ſic enim ſimul faciam.
OED. *O Iuppiter des his talibus bene.*
THE. *Quid uero uis?an domos uenire meas?*
OED. *Si mihi fas eſſet. ſed locus eſt hic,*
THE. *In quo quid ages?non enim reſiſtam.*
OED. *In quo ſuperabo illos me eijcientes.* — Eijciẽtes) q ii me expulerunt
THE. *Magnum dices donum conuerſationis.*
OED. *Si tibi, quæ quidẽ dicis,immanebunt pfecturo*
THE. *Confide huius hominis,non te nõ ꝓdã.* (mihi — Huius)aliter,huic vel,quod ad me attinet.
OED. *Non te ſub iuramento,ut malũ, fidẽ adhibere*
THE. *Nõ ultra quã,quã ſermone, ferres.* (iubebo
OED. *Quomodo igitur facies?*
THE. *Cuius maxime timor te habet?*
OED. *Venient homines.*

THE. *Sed his erit curæ.*
OED. *Vide me linquens.*
THE. *Ne doce,quæ oportet me facere.*
Neceſſitas)eſt me timente te ſæpius admonere. OED. *Timentem neceßitas.*
THE. *Meum non timet cor.*
OED. *Non noſti minas.*
THE. *Noui ego te,non aliquem*
Hinc abducturum hominem contra uim mei:
Multæ autem minæ,multa fruſtra uerba
Animo minati ſunt: ſed mens quando
Vanę)ſunt.ſ. *Ibi ſit,uanæ minationes.*
Illis)Thebanis *Illis autem forte & ſi grauia confirmatum eſt dicere:*
Tuæ ductionis(noui ego)apparebit
Longum huc pelagus,neq; nauigabile.
Confidere quidem igitur ego & ſine mea
Mente laudo,Phœbus ſi præmiſit te.
Veruntamen & me non præſente,noui quòd
Nō pati)ut ne patiare. *Meum ſeruabit te nomen,non pati male.*
Atticę terrę encomium CHO. *Bonos equos producētis hoſpes huius regionis*
Veniſti pulcherrima terræ ſtabula,
Album colorum:
Vbi ſtridula luget
Frequentans maxime luſcinia
Viridibus ſub concauitatibus
Nigram ſupra habens hæderam,
Et inaceßibilem dei
Ramum infinitorum fructuum ſine ſole,
Sine uentoq; omnium
Procellarum:ubi Bacchiotes ſemper
Bacchus inſcendit

Diuinis famularum nutricibus.
Floret autem cæleſti à ſpuma
Pulchros habens racemos per diem ſemper
Narciſſus, magnarum Dearum Dearum) Cereris, & Proſerpinæ.
Antiqua coronatio, &
Auriſplendens crocus: neq; inſomnes Crocus) floret. ſ.
Fontes minuunt, Minuunt) deſinũt fluere.
Cephiſi paſtores fluentorum: Paſtores) irrigui
Sed ſemper in die
Celeriparus terras abluit
Immortali cum imbre
Pectoritæ terræ. neq; muſarum chori Pectoritæ) ſolidæ, planę, latæ.
Illam oderunt, neq; Illã) Atticã terrã
Aurea Venus.
Eſt autem, qualem ego
Terræ Aſiæ non exaudio,
Neq; in magna Dorica inſula
Pelopis unq̃ natam:
Planta indomita, per ſe faciens,
Effundens terrorem hoſtium,
Quæ huic floret maximæ regioni,
Glaucæ pueros nutrientis folium oliuæ.
Hoc quidem quisq̃ neq; iuuenis, neq; ſenectæ Hoc) aut foliũ, aut hanc, plantam. ſ.
Imperans capiet manu depopulatus.
Nam intuens circulus
Videt illum morij Iouis,
Et Glaucopis Minerua.
Aliam autem laudem habeo,
Metropoli huic optimum
Donum magni dei dicere:

Gloriam maximam,
Bonos equos, bonos pullos, bonum mare habentem.
O fili Saturni (tu enim illam ad
Hanc uenire feciſti iactationem rex Neptune)
Equis pungens medicum frenum
Exoluiſti) aliter, equos frenaſti. Primis his exoluiſti uijs.
Marina) aliter, marinus. Bene autem remigans ualde marina manibus
Attingens remus
Verberat, centipedes
Nereidas conſequens.
ANT. O plurimum laudibus benedictum ſolum,
Nunc tibi ſplendida hæc oportet demonſtrare uerba.
OED. Quidnam eſt ò filia, nouum?
ANT. Propius uenit
Creon hic nobis non ſine ſectatoribus, pater.
OED. O chariſſimi ſenes, ex uobis mihi
Demonſtraretur iam terminus ſalutis?
CHO. Confide, aderit. etenim ſi ſenex exiſto:
Huius terræ non conſenuit potentia.
CRE. Viri terræ huius generoſi habitatores,
Capientes) cępiſſe Video quendam uos oculorum capientes
Timorem nouum mei ingreſſus:
Quem neq; timete, neq; dimittite uerbum malum.
Veni enim non ut facere quid uolens: quando
Senex quidem ſum: ad urbem autem ſcio
Potentem ueniens, ſi quam græciæ, ualde.
Sed hominem hunc talem miſſus ſum
Perſuaſurus ſequi ad Cadmeorum ſolum:
Non ex uno mittente, ſed hominibus ab
Omnibus iuſſus: quoniam uenit mihi genere

Huius lugere damna, uel plurimum urbis.
Sed ò miſer Oedipe audiens me
Veni ad domos. omnis te Cadmeorum populus
Vocat iuſte, exq; his maxime ego,
Quanto quidem, ſi non plurimum hominũ natus ſum
Peßimus: doleo tuis malis ſenex,
Videns te infelicem exiſtentem quidem hoſpitem,
Semper autem errantem, & in miniſtra una
Vitæ indigentias capientem: quam ego infelix
Non unq̃ in tantum ærumnæ lapſuram
Putaui, quantum cecidit hæc infelix,
Semper te curans, & tuum caput,
Mendico uictu talis: non nuptiarum
Perita: ſed inuadentis rapere.
Sanè infelix opprobrium (ò miſer ego)
Opprobrium ieci in te, & me, & omne genus.
Sed (non enim eſt manifeſta occultare) tu nunc
Per deos patrios Oedipe parens mihi,
Occultato, uolens urbem, & domos uenire
Tuas patrias: hanc urbem amice
Dicens. digna enim. at domus, plus.
Iuſtitia coleretur exiſtens tua antiqua nutrix.
OED. *O omnia audens, & ab omni ferens*
Sermone iuſto machinamentum uarium,
Quid hæc tentas? & me ſecundum uis
Capere, in quibus maxime dolerem captus.
Priusq; enim me his domeſticis malis
Aegrotantem, quando erat mihi delectatio elabi terra,
Non uoluiſti uolenti apponere gratiam:
Sed quando iam plenus eram iratus,

Vel plurimũ &c) ego omniũ maxime eius vicẽ dolere debeo.

Talis) tanta natu: iam matura viro.

Dicẽs) affatus, ſalute dicta. At domus) aliter, at domi magis iuſtitia &c.

Secundum) iterũ.

Et in domibus erat degere dulce,
Animum &c.)bilem deſerbuiſſe Et didici animum excurrentem mihi,
Tunc expuliſti,& eieciſti:neq; tibi
Congenitum hoc nequaq̃ tunc erat amicum.
Nuncq; rurſus,quando intueris urbemq; mihi
Genus)Atticũ.ſ. Verſantem beneuolam hanc,& genus omne:
Tentas abſtrahere,dura molliter dicens.
Atq;)aliter, & tibi Atqui tanta delectatio inuitos amare.
„ Quemadmodũ quis ſi tibi ſupplicanti quidẽ conſequi
Sufficere)ſũministrare. Nihil daret,neq; ſufficere uellet:
„ Plenum autem habenti animum eorumque uis,tunc
„ Donaret.quando nihil gratia gratiam fert.
„ Profecto uanam hanc uoluptatem conſequereris:
„ Talia quidem & tu affers mihi,
„ Sermone quidem bona,ſed operibus mala.
„ Dicam autem & his,ut te declarem malum.
Veniſti me ducturus,non ut ad domos ducas:
Præter ſtabulũ)i. in agris Sed ut præter ſtabulũ habitare facias:ciuitas autẽ tibi
Malis immunis his liberetur terræ.
Non ſunt tibi hæc:ſed tibi hæc ſunt illic,
Regionis dæmon meus inhabitans ſemper.
Eſt autem filijs meis meam
Terram conſequi tantum,immori ſolum.
An non melius,q̃ tu,quæ in Thebis,ſapio?
Multo certe,quanto quidem & ueriores audio
Phœbumq;,& ipſum Iouem,qui illius pater.
Tuum autem aduenit huc ſuppoſititium os,
Multam habens aſtutiam:in autem dicere,
Mala acciperes plura,q̃ ſalutaria.
Sed(noui enim te)hæc non perſuadens,abi:

Noſq; ſine uiuere hic.non enim male
Neq; ſic habentes,uiuamus,ſi delectemur.

Habentes)cæci, exules,mẽdici,&c.

C R E. *Vtrum putas infelicem eſſe me in tua,*
An te in tua ipſius magis,in præſenti ſermone?
OE D. *Mihi quidem iucundiſsimum, ſi tu neq; mihi*
Perſuadere potis es,neq; hos prope.
C R E..O *infelix neq; tempore gignens appares*
Mentes unq̃, ſed ſordes ſenectæ nutris.

Gignens)genuiſſe .i.reſipuiſſe.

OE D. *Lingua tu grauis.hominẽ autẽ nullũ noui ego*
Iuſtum,qui ex omni bene dicat.
C R E. *Seorſum,& dicere multa,& opportuna.*

Seorſum)aliud eſt

OE D. *Vt tu breuia,hæc autem in tempore dicis.*
C R E. Non *ſane,cui mens æqua,& tibi adeſt.*
OE D. *Abi,dicam enim & ante hos.neq; me*
Serua,concitans,ubi oportet habitare me.

Non ſane &c.)q tui ſimiles ſunt,his non uideor oppor tuna dicere.

C R E. *Teſtes uoco hos,non te;ad autem amicos,*
Qualia reſpondes uerba, ſi te capiam tandem.
OE D. *Quisnam me horum ſociorum cæperit ui.*
C R E. *Profecto,tu & ſine his dolens fueris.*
OE D. *Quali cum opere hoc minatus habes?*
C R E. *Puellarum duarum tibi alterã quidẽ nup ego*
Corripiens miſi,alteram uero ducam cito.

Corripiens) correptam

OE D. *Hei mihi.*
C R E. *Cito habebis magis lugere hæc.*
OE D. *Puellam habes mei?*
C R E. *Hanc quidem non longo tempore.*
OE D. *Heu hoſpites quid facietis?an prodetis?*
Et non expelletis hunc impium hac terra?
C H O. *Vade hoſpes extra cito,neq;.n.præſentia*
Iuſta facis,neq; quæ prius feciſti.

Vobis)o comites vel ſatellites mei:

C R E. Vobis fuerit hanc tempus abducere
Inuitam, ſi uolens non ueniet.
A N T. Hei mihi, miſera, quo fugiam? quod accipiam
Deorum auxilium, uel mortalium?
C H O. Quid agis hoſpes?
C R E. Non tangam hunc uirum, ſed meam.
O E D. O terræ reges.
C H O. O hoſpes non iuſta facis.
C R E. Iuſta.
C H O. Quomodo iuſta?
C R E. Meos duco.
A N T. Heu ciuitas.
C H O. Quid agis ò hoſpes? non dimittes? cito ad
Experientiam uenies manuum.
C R E. Detine.
C H O. Te quidem non, hæc ſanè uituperante.
OE D. Vrbi pugnas enim, ſi quid lædis me.
C H O. Non dixi hæc ego?
C R E. Dimitte manibus
Filiam cito.
C H O. Ne impera, quæ non potes.
C R E. Remittere dico tibi.
C H O. Tibi autem ego abire.
Prodite huc, accedite, uenite incolæ.
Vrbs uaſtatur, urbs mea ui.
Accedite huc mihi.
A N. Trahor. ò infelix. ò hoſpites, hoſpites.
OE D. Vbi filia es mihi?
A N T. Per uim uado.
OE D. Præbe ò filia manus.

Ant.

A N. *Sed nihil poſſum.*
C R E. *Non ducetis uos?*
O E D. *O miſer, ego miſer.*
C R E. *Non unquam ex his non ſceptris amplius* Sceptris) ſcipionibus orbitatis tuæ,puellis.ſ.
Proficiſceris. ſed quoniam uincere uis
Patriam tuam, & amicos à quibus ego
Iuſſus hæc facio, & dominus exiſtens tamen,
Vince. tempore.n. (noui ego) noſces hæc.
Propterea quod ipſe tibi ipſi neque nunc bona
Facis, neq; ante feciſti ui amicorum,
Iræ gratiam dans, quæ te ſemper offendit.
C H O. *Detine ibi hoſpes.* Detine)mane,ſta.
C R E. *Non tangere dico.*
C H O. *Non te dimittam his certe priuatus.*
C R E. *Et maius ſanè pignus urbi cito*
Pones. tangam enim non has ſolas.
C H O. *Sed ad quid uerteris?*
C R E. *Hunc abducam accipiens.*
C H O. *Graue dicis.*
C R E. *Hoc nunc agetur:*
Si non me imperans huius terræ detinuerit. Imperans) rex
O E D. *O locutio impudens. an tu nam tanges me?*
C R E. *Loquor ſilere.*
O E D. *Non enim hæ deæ*
Ponant me mutum terræ huius, imprecationis adhuc.
Qui à me ò peßime nudum oculum auellens Nudum) vnicum .i.Antigone rapta
Ad oculos priores abis ui.
Itaq; teq; ipſum, & genus tuum, deorum
Omnia uidens ſol, det uitam
Talem, qualem & me ſeneſcere tandem. Qualem) dedit.ſ.

C R E. *Videtis hæc huius terræ incolæ?*

O E D. *Vident & me, & te: & intelligunt, quòd*
Operibus paſſus uerbis te ulciſcor.

C R E. *Non detinebo animum, ſed ducam ui*
Tardus) al'r, grauis
Et ſi ſolus ſum, hunc, & tempore tardus.

O E D. *Heu miſer.*

Lucrum) al'r, audaciam
C H O. *Quantum lucrum habens perueniſti hoſpes, ſi*
Hæc putas perficere.

Puto &c.) hunc ſi tu vi abduxeris
C R E. *Puto.*

C H O. *Hanc certe non amplius puto urbem.*

C R E. *Certe iuſtis, & breuis uincit magnum.*

O E D. *Audite, quæ loquitur.*

C H O. *Hæc non perficiet.*

C R E. *Iuppiter hæc ſciat, tu autem non.*

C H O. *An non contumelia hæc?*

C R E. *Contumelia, ſed ſuſtinenda.*

C H O. *Iò, omnis populus, iò terræ primi*
Venite cum celeritate; accedite: quoniam ultra
Tranſeunt iam.

T H E. *Quænam uox? quod opus? ex quo timore nã*
Boues ſacrificantem circa aram tenuit marino deo
Huius præfecto coloni? dicite, ut uideam omne,
Cuius gratia huc ꝑperaui celerius, q̃ ſecũdũ uoluptatẽ

OED. *O chariſſime (agnoui .n. allocutionẽ tui) (pedis.*
Paſſus ſum grauia hoc ab homine nuper.

T H E. *Quænam hæc? quis lædens? dic.*

O E D. *Creon hic, quem uidiſti: abit filiarum*
Auellẽs) vi rapto vnico meo vehiculo .i. Antigone, quæ me ducebat.
Auellens à me ſolum currum.

T H E. *Quomodo dixiſti?*

O E D. *Qualia quidem paſſus ſum audiuiſti.*

THE. Nõ igitur quiſpiã q̃celerrime miniſtrorũ pſe-
Ad has aras, omnem coget populum (ctus
Non equeſtrem, equeſtremq; ſacrificijs ab,
Feſtinare loro: ubi duplices — Loro) alr calceis .i. vt vtſe habent.
Maxime comparantur uiatorum uiæ:
Vt non prætereant puellæ? riſus autem meo
Hoſpiti fiam huic ſubiugatus ui?
Abite, ut iuſsi, cum celeritate. hunc autem ego,
Si quidem per iram ueniſſem, qua ille dignus,
Inuulneratum non dimiſiſſem ex mea manu.
Nunc autẽ, quẽadmodũ ipſe leges ingreſſus eſt habens,
His, non alijs adaptabitur.
Non enim unquam exibis hac regione priuſquam
Illas manifeſtas huc mihi ſtatuas ducens:
Quoniam feciſti neq; mei pro dignitate,
Neq; eorum quibus natus es ipſe, neq; tuæ terræ:
Qui iuſta exercentem ingreſſus urbem,
Et ſine lege perficientem nihil: deinde dimittens, — Dimittens) neglecto & contempto iure
Huius terræ rata, ſic illapſus
Duciſq;, quæ uis, & aſsiſtis ui:
Et mihi urbem uacuam uiris, uel ſeruam aliquam
Putaſti eſſe, & me æqualem nulli.
Atqui te Thebæ non erudierunt malum.
Non enim amant homines iniuſtos alere,
Neq; te laudarent, ſi audirent,
Prædantem mea, & res deorum, ui:
Ducentem uirorum miſerorum ſupplicationes.
Non ego certe tuam inſcendens terram,
Neq; ſi omnium habuiſſem iuſtiſsima:
Sine certe imperante, quicunq; eſſet terræ:

Neque traxiſſem, neq; duxiſſem: ſed ſciuiſſem,
Vt) aſr, quod Hoſpitem apud ciues ut degere debitum.
Tu autem dignam non exiſtentem dedecore afficis urbē
Tuam ipſe ipſius: & te implens tempus
Senem ſimul ponit, & mente uacuum.
Dixi quidem igitur, & ante: dico autem nunc,
Puellas, quàm celerrime huc agere aliquem:
Si non incola huius regionis uis
Eſſe uiq;, & non uoluntarius. & hæc tibi
Menteq; ſimiliter, & à lingua dico.
CHO. Vides quò ueniſti ò hoſpes?q, à qbus qdē es,
Appares iuſtus: faciens autem inueniris mala?
CRE. Ego neq; ſine uiris hanc urbem dicens
O fili Aegei, neq; inconſultam, ut tu dicis:
Opus hoc feci: cognoſcens autem, quòd
Ipſos) Athenienſes. Nullus unquam ipſos meorum inuaderet
Zelus conſanguineorum, ut mei alerent ùi.
Iam) norā, potius. Iam autem, quoniam hominem & parricidam,
Et impurum, non acciperent: neq; cui nuptiæ
Conuerſantes inuentæ ſunt illegitimæ filiorum.
Talem ipſis Martis bene conſulentem pagum
Terreſtrem) indigenam, autochthona. Ego conſcius eram terreſtrem exiſtentem: qui nō ſinit
Tales erratores hac ſimul habitare urbe.
Cui fidem habens, hanc ſubiugaueram predam:
Et hæc non feciſſem, ſi non mihi amaras
Ipſiq; imprecationes imprecatus eſſet, & meo generi.
Pro quibus paſſus uolui hæc contrafacere.
Iræ enim nulla ſenectus eſt alia, præter
Mori: mortuos autem nullus dolor tangit.
Ad hæc facies, quomodo uelis: quoniam

Solitudo me, & ſi iuſta tamen dico:
Paruum ponit. ad autem actiones tamen,
Et talis exiſtens contrafacere tentabo.
OED. O ſuperbia impudens, quē cōtumelia afficere
Vtrum me ſenem, an te ipſum hoc? (putas?
Qui cædes mihi, & nuptias & calamitates
Tuo percurriſti ore: quas ego miſer
Tuli inuitus: dijs enim fuit ſic amicum,
Forſitan quid iraſcentibus in genus antiquum.
Quoniam per teipſum non inuenires mihi
Peccati opprobrium ullum: pro quo
Hæc in meipſum, meosq; peccaui.
Deinde doceto: ſi uaticinium patri
Oraculis peruenit, ut à filijs periret:
Quomodo iuſte hoc exprobrares mihi?
Qui neq; natus aliquo modo natalitia patris,
Non matris habui: ſed ingenitus tunc fui.
Si autem rurſus apparens infelix, ut ego apparui:
Ad manus ueni patri, & interfeci:
Nihil intelligens eorū, quæ faciebā, in quosq; faciebā:
Quomodo hanc non uolūtariā rē merito uituperares?
Matris autem infelix non uerecundaris nuptias
Exiſtentis ſororis tuæ, me cogens dicere:
Quales dicam cito. non.n.certe tacebo,
Te ad hoc egreſſo impium os.
Peperit.n.me peperit (hei mihi malorum)
Non ſcientem, non ſciens: & enixa me
Ipſius opprobrium, filios genuit mihi.
Sed, unum enim certe noui: te quidem libentem, me
Illamq; his conuitiari: ego autem illam

Feſtinant : nos autem paßi, ſtamus.
C R E. *Quidnam obſcuro homini imperas facere?*

Obſcuro) ſeni capulari.

T H E. *Viam initiare illic, exploratorem autem me*
Proficiſci: ut ſi quidem in locis his habes
Puellas noſtri, ipſe oſtendas mihi:
Si autem potentes fugiunt, nihil oportet laborare.
Alij enim feſtinantes: quos non unquam

Alij) Athenienſium perſequūtur ipſos raptores q quidē præcantur deos, ne ſe unquā aſſequantur.

Regionis exules huius deuouent dijs.
Sed præ i. cognoſce autem, ut habens habes,
Et te cæpit uenantem fortuna: nam dolo
Non iuſto poſſeßiones non ſaluantur.
Et non alium habebis ad hoc: ut noui te,

vt) al'r, quoniam

Non nudum, neq; imparatum ad tantam contumeliã
Venientem audaciæ aßiſtentis in præſenti:
Sed eſt, cui tu fidelis exiſtens feciſti hoc.

Fidelis) fretus

Quæ oportet me congregare, neq; hanc urbem
Vno facere homine imbecilliorem.
Cogitas quid horum, an fruſtra præſentiáq; tibi
Videntur dicta eſſe, & quando hæc machinatus fuiſti?
C R E. *Nihil tu reprehenſibile hic exiſtẽs dices mihi:*
Domi autem & nos ſciemus, quæ oportet facere.
T H E. *Abiens minare nunc. tu autem nobis* Oedipe,
Quietus hic mane. credens quòd,
Si non moriar ego ante, non ceſſabo
Priuſquam te tuarum dominum ſtatuam filiarum.
O E D. *Adiuueris Theſeu, & generoſi gratia*

Generoſi) generoſitatis

Et erga nos iuſtæ prouidentiæ.
C H O. *Eſſem, ubi hoſtium*

Eſſem) vtinã eſſẽ ſpeculator.

Virorum cito conuerſiones

Conuerſiones) pugnæ.

Aereaſonantem Martem

Miſcebunt uel apud Pythia,

Splendentia) propter lampades in Eleuſinijs ſacris accenſas

Vel ſplendentia littora:
Vbi uenerandæ graues nutri-
Vnt ſacra
Mortalibus: quorum & aurea

Clauis) quoniam archana erãt Ceteris myſteria,

Clauis in lingua uenit
Miniſtrorum Eumolpidarum.
Vbi puto montes inſcendentem

Duplices &c.) al'r geminas.

Theſeum, & duplices ueſtes habentes
Indomitas ſorores

Forſan) al'r cito

Sufficienti forſan immixturas uoce,
Has per regiones.

An) al'r, certe.

An ueſpertinum
Petræ niuoſæ appropin-

Oeatide) Oea Atticæ tribus. & Nomos, eiuſdem eſt locus.

Quant Oeatide ex paſcuo
Pullis, uel leuibuscurribus
Fugientes contentionibus.

Capietur) puellarum raptor Creõ

Capietur. grauis in-
Colarum Mars:
Grauis autem Theſidarum acies.
Omne enim reſplendet frenum,
Omniſq; concitatur per rhe-
Tiarias phaleras equorum
Aſcenſio. qui equeſtrem
Honorant Mineruam
Et marinum terram continentem
Rheæ dilectum filium,

Tardant) al'r, facturi ſunt.

Faciunt, an tardant? ut
Deſpondet quid mihi

Daturũ) Creontẽ

Mens, cito daturum

Illam grauia tolerantem, graues autem in- Venientem à conſanguineis paßiones. — Illam,) Iſmenē, & Antigonen

Perficiet, perficiet Iuppiter quid per diem.
Vates ſum bonorum certaminum.
Vtinam uelox celeri-
Valens columba
Aetheriam nubem
Conſequerer, ipſa autem certamina
Speculata meo oculo.
Iò Iuppiter imperator deorum,
Omnia uidens, præbeas
Terræ huius popularibus
Victoriali potentia
Bene in agris diſpoſitum perficere agmen,
Veneranda'q; filia Pallas Minerua.
Et uenatorem Apollinem,
Et ſororem denſe- — Denſeſignatorũ) maculoſorum
Signatorum ſectatricem
Celeripedum ceruorum,
Volo duplici auxilia — Volo) cupio, rogo
Venire huic terræ, & ciuibus. — Duplicia) duplici

CHO. O hoſpes errans ſpeculatori quidem no dices,
Quòd falſus uates. puellas enim intueor
Has propius rurſus ſic adminiſtratas.

OED. Vbi, ubi? quid ais? quomodo dixiſti?

ANT. O pater, ò pater.
Quisnam deorum tibi hunc optimum uirum uidere
Det, nos huc accerſentem tibi? — Accerſentem) qui reſtituit

OED. O filia, an adeſtis?

AN. Nam manus

Theſei ſaluarunt, chariſſimorumq; miniſtrorum.

O E D. Accedite o filiæ patri, & nequaquam

Speratum uenire corpus, ferre date.

A N. Petis quæ conſequeris, cum deſyderio.n.gratia.

O E D. Vbi ſanè, ubi eſtis?

A N. Nos ſimul prope ſumus.

O E D. O chariſſima germina.

A N. Parenti omne gratum.

Sceptra) Scipiões vitæ meæ.

O E D. O ſceptra hominis.

A N. Infelicisq; infelicia.

O E D. Habeo chariſſima. neq; amplius miſerrimus

Mortuus fuero, uobis aſſiſtentibus mihi.

Firmamini ò filiæ latus circa dextrum:

Inſerimini genitori, & ſedate

Ante deſertum & infelicem errantem:

Et mihi facta dicite quàm breuiſſime; quoniam

His talibus paruus ſufficit ſermo.

A N. Hic eſt ſeruator. hunc oportet audire pater,

Et tibi hoc opus meum erit breue.

O E D. O hoſpes ne admirare ad aſſiduum.

Filiæ cum apparuerint inſperatæ, dilato ſermonem.

Hęc) 1 Tr, has.

Scio enim hanc tuam in hæc mihi

Apparentē) apparuiſſe.

Delectationem ab alio nullo apparentem.

Tu enim illas ſaluaſti, non alius mortalium.

Et tibi Dij præbeant, ut ego uolo:

Ipſiq; & terræ huic: quoniam pium

Solos apud uos inueni hominum ego,

Et iuſtum, & non falſa loqui.

Sciens autem rependo his uerbis hæc.

Habeo.n. quæ habeo, propter te, & non aliū mortaliū.

Et mihi manum ô Rex dextram præbe,ut
Tangam,oſculerq́; ſi fas,tuum caput.
Atqui & clamo. quomodo uero miſer natus Atq&c.)at r,q̃q̃ quid loquor.
Tangere uelim hominem,cui aliqua non ineſt
Macula malorum cohabitatrix? non ego te.
Neq; tamen ſinam.nam expertis mortalium
Solis poßibile eſt collaborare hæc.
Tu autem inde mihi gaude,& reliqua mei
Cura iuſte:quemadmodum ad hoc diei.
T H E. *Neq;, ſi aliq̃ lõgitudinẽ ſermonũ poſuiſti plus*
Filiabus delectatus his,admiratus habeo: Habeo)ſum.
Neq; ſi ante me præoccupaſti harum uerba. Harũ)de his loq.
Pondus enim nos nullum ex his habet. Pondus) non graue eſt, aut moleſtum.
Non enim ſermonibus uitam ſtudemus
Splendidam facere magis,quàm factis.
Oſtendo autem.quæ enim iuraui,non mentitus ſum
Quicquam tibi ſenex.has enim adſum ducens
Viuentes,puras minatorum. Puras &c.).i. immunes,liberas ab iis iniuriis, quas minatus fuerat Creon.
Et quo quidẽ certũ hoc pfectũ fuit: qd oportet fruſtra
Iactare,quæ ſcies & ipſe ex his uerſans?
Sermonem autem,qui accidit nuper mihi
Venienti huc,conijce mente: quoniam
Paruus quidem dicere,dignus autem admirari. Dicere)dictu.
Factum autem uilipendere,nullum hominum,debitum. Debitum) nullus hominum debet.
O E D. *Quid nam eſt fili Aegei? doce me*
Vt non ſciẽtem ipſum nihil eorum, quæ tu interrogas.
T H E. *Dicunt quendã nobis hominẽ,tibi quidẽ ciuem*
Nõ exiſtentem,cognatum autẽ, collapſum quodãmodo,
Aræ aßidere Neptuni:apud quam
Sacrificans forte eram,quando concitatus fui ego.

Sede)ibi ſedens OE D. Qualem? quid uolentem ſede?
T H E. Non noui præter unũ. tui. n. (ut dicunt mihi)
Breuem quendam petit ſermonem, non faſtus plenum.
OE D. Qualẽ nam? nõ enim hæc ſedes parui ſermonis.
uenientem)huc,p ſectum T H E. Tibi dicunt ipſum ad ſermones uenire, uenietẽ
Petere abire tuto huius huc uiæ.
OE D. Quis ſane fuerit hanc ſedens ſedem?
T H E. Vide, per Argos ſi quis uobis cognatus
Eſt, qui tui hoc indigeat conſequi.
Detine)mane. OE D. O chariſſime detine, ubi quidem es.
T H E. Quid nam eſt tibi?
OE D. Ne me ores.
Rei)rem T H E. Rei cuius? dic.
OE D. Noui audiens hos, qui eſt ſupplex.
T H E. Et quisnam eſt, quem ego uituperarem ſane?
OE D. Filius meus ò rex inuiſus: cuius ſermones ego
Triſtiſſime hominum tolerarim audiens.
T H E. Quid uero nõ audire eſt, et nõ facere, quæ nõ
Vis? quid tibi hoc eſt moleſtum audire?
OE D. Inimiciſſima ò rex locutio hæc uenit patri:
Et ne me neceſſitate impellas hæc cedere.
T H E. Sed ſi ſedes cogit, conſydera:
Ne mihi prouidentia ſit dei ſeruanda.
A N T. Pater pare mihi, & ſi iuuenis admonebo.
Hominem ſine hunc ſuæq; ipſius menti
Gratiam præbere, deoq; quæ uult:
Et nobis cede fratrem uenire.
Confid(tia) aliter confide Non enim te confidentia per uim detrahet
Mente: quæ non tibi utilia dicet.
Sermones autem audire, quod damnum? recte

Inuenta opera ſermone ſignificantur.
Genuiſti ipſum. quare neq; facientem te
Res peßimorum impijßimorum, pater,
Fas te eſſe illum contrafacere male:
Sed ipſum. ſunt & alijs filij mali,
Et ira acuta: ſed admoniti
Amicorum cantibus manſueſiunt natura.
Tu autem ad illa non in præſenti reſpice
Paterna & materna damna: quæ paſſus es.
Et ſi illa ſolues: noui ego, cognoſces malæ
Iræ finem, quàm mala accedit.
Habes enim non uiolentas cogitationes,
Tuis inuiſibilibus oculis priuatus.
Sed nobis cede. ſupplicare enim non honeſtum
Iuſta patientibus; neq; ipſum quidem bene
Pati: paſſum autem non ſcire rependere.
OED. *Filia grauem uoluptatem uincitis me*
Dicentes. ſit autem igitur, ſicut uobis gratum.
Solum hoſpes, ſiquidem ille huc ueniet:
Nullus potiatur meæ animæ unq̃.
THE. *Semel talia, non bis uolo audire*
O ſenex. iactare autem non uolo. tu autem
Saluum ſcias: ſiquidem & me quis ſaluet deorum.
CHO. *Quicunq; maiorem partem*
Vult, moderatam dimittens
Viuendi, imperitiam ſeruans,
In me manifeſtus erit.
Quoniam multum quidem longæ
Dies repoſuerunt
Moleſtias propiori. delectan=

Facientē &c.) nō fas tibi eſt o pater quis a filio iniuria ſis affectus: retaliare.

Ipſum) admitte. S.

Pati) beneficio affici.

Solum) tantum te rogo

Tia autem non uideas, quando quis
Ad plus ceciderit,
Volente) debito, æquo *Volente neq; ineſt ſatietas*
Aeque finiens:
Plutonis quando parca innupta,
Sine cantu, ſine choro apparuit
Mors ad finem:
Non natum eſſe omnem uin-
Cit rationem. hoc autem quando appareat,
Ire illuc, unde quidem uenit:
Multo ſecundum q̃ celerrime.
Nouum) adoleſcẽtia iuuenta *Sicut quando nouum aduenerit*
Leues inſipientias ferens,
Quis errauit multi laboris extra?
Quis non laborum ineſt?
Cædes, ſeditiones, lis, pugnæ.
Et inuidia, & reprehenſibile
Sortitum eſt ultimum,
Imbecille, inaffabile,
Senectutis) aliter, ſenecta ſortita eſt &c. *Senectutis ingratum: ubi uniuerſa*
Mala malorum cohabitant.
In quo miſer hic, non ego ſolus,
Vndecunq; boreale tanq̃ littus
Fluctibus percuſſum, hybernum quatitur.
Sic & hunc funditus
Graues fluctus commouentes
Læſiones quatiunt ſemper uerſantes:
Aliæ quidem à ſole
Occidente, aliæ autem orien-
Te; aliæ uero per medium

Radium: aliæq; nocturnis à iactibus.
A N. *Atqui hic nobis (ut uidetur) hoſpes*
Virorum certe ſolus, ò pater, per oculum
Guttatim fundens lachrymam huc uenit.
OE D. *Quis hic?*
A N. *Quem quidem & pridem detinebamus*
Mente, aduenit huc Polynices hic.
P O L. *Hei mihi quid faciam? utrum mea ipſius mala*
Ante lachrymabor filiæ, an huius uidens Filiæ) puellæ
Patris ſenis: quem hoſpita in terra
Cum uobis inueni hic eiectum
Veſte cum tali. huius ingratus
Senex ſeni cohabitauit labor, Senex) uel lõgus, uel miſerabilis ob deformitatem.
Latus tabefaciens: capiti autem oculis priuato
Coma per auras inextenſa impellitur.
Germana autem (ut uidetur) his ferunt Germana) cõia.
Infelicis uentris nutrimenta:
Quæ ego pernitioſus, ſero nimis ediſco,
Et teſtificor peßimus hominum nutrimentis
Tuis uenire: alia ne ex alijs patiaris.
Sed (eſt enim & Ioui conſeſſor Thronorum
Pudor in operibus omnibus) & apud te pater
Aßiſtat, nam peccatorum
"*Medicinæ quidem ſunt,*
"*Vtiles autem non ſunt amplius.*
Quid taces?
Loquere ò pater quidpiam, ne me auerſeris,
Neq; reſpondes mihi quidq̃, ſed inhonorans
Mittes non loquens, neq;, quæ iraſceris, locutus?
Tentate ſaltem uos mouere patris.

Difficile aditu,& inſalutabile os:
Vt neq; inhonoratum dei ſupplicem
Sic me dimittat,nullum contradicere uerbum.
A N T. Dic ò miſer ipſe,quorum indigentia ades.
„ Multa enim uerba uel delectantia
„ Vel moleſtantia,uel ad miſerationem ducẽtia quodãmõ
„ Præbuere uocem mutis aliquam.
P O L. Sed dicam(recte enim enarras tu mihi)
Primum quidem ipſum deum faciens
Auxiliatorem,unde me huc iuſsit uenire
Terre huius dominus,dans mihi
Dicereq; audireq; tuto cum exitu:
Et hæc à uobis ò hoſpites uolam,
Et his ſororibus,& patre exiſtere mihi.
Quæ autem ueni,iam tibi uolo dicere pater.
Terra ex patria expulſus ſum exul,
Tuis imperantibus quoniam inſidere thronis
Generatione natus uolebam ſeniore.
Seniore)maior natu
Pro quibus me Eteocles exiſtens natura iunior,
Terra expulit,ne q; uincens ſermone,
Neq; ad argumentum manus,neq; operis ueniens:
Vrbi autem perſuadens.quorum ego maxime quidem
Tuam Erinnyn cauſam eſſe dico:
Deinde & à uatibus eodem modo audiens.
Poſtq̃ enim ueni Argos ad Doricum,
Accipiens Adraſtum ſocerum,coniuratos
Statui mihi ipſi,terræ quicunq; quidem Apiæ
Primi uocantur,& honorati ſunt haſta.
Vt ſeptem duces habentem ad Thebas exercitum
Cum his congregans uel morerer iuſte,

Vel

Vel hæc operatos eijcerem terra.
Eſto. quid uero nunc perueniens exiſto, Quid vero) dicam.ſ
Tibi ſupplicatorias ò pater precationes habens,
Ipſe certe meipſius, ſociorumq́; meorum:
Qui nunc cum ſeptem ordinibus, cum ſeptemq́;
Cohortibus Thebes ſolum circunſtant omne:
Qualis bellicoſus Amphiareus, prima quidem Prima) primas partes .i. optimus bellator, & optimus augur.
Haſta ſuperans: prima autem auguriorum uijs.
Secundus autem Aetolus Oenei filius
Tydeus: tertius autem Eteoclus Argiuus natus:
Quartum Hippomedonta miſit pater
Talaus: quintus uero iactat deſoßione
Capaneus Thebes urbem incenſurum cito.
Sextus autem Parthenopæus Arcàs mouetur,
Cognominis prius indomitæ tempore
Matris genitus fidelis Atalantæ partus.
Ego autem tuus, & ſi non tuus, at mali
Fati natus, tuus certe uocatus,
Duco hunc Argi imperterritum ad Thebas exercitū.
Qui tibi pro filijs his & anima pater,
Supplicamus uniuerſi petentes
Iram grauem cedere, irruenti
Huic homini mei ad fratris ultionem:
Qui me expulit, & relegauit patria.
Si enim quid fidele eſt ex oraculis:
Quibus tu apponeris, his dixit eſſe uictoriam.
Per nunc te fontes, per deos congenitos
Peto parere & cedere: quoniam
Mendici quidem ſumus, & hoſpites: hoſpes autē tu.
Alios autem colentes habitamus, tuq́;,

Dęmonẽ) eandẽ ſortiti fortunam — Et ego eundem dæmonem accipientes.
Ille autem in domibus tyrannus (ò miſer ego)
Communiter contra nos illudens delitiatur:
Quem, ſi tu meæ aſſenties menti;
Breui cum faſtu, & labore diſsipabo.
Quare in domibus tuis ſtatuam te ducens,
Eijciẽs) eiecto illo — Statuamq́; meipſum, illum eijciens ui.
Eſt) licet, poſſum — Et hæc, te quidem ſimul uolente, eſt mihi
Iactare: ſine te autem neque ſaluari poſſum.
Mittentis) qui miſit, Theſei. — CHO. Hominem, mittentis cauſa Oedipe,
Affatus, quæ utilia, emitte rurſus.
OED. Sed ſi quidẽ, homines huius popularis terræ,
Mittens) niſi miſiſſet — Non fuiſſet ipſum huc mittens mihi
Theſeus, iuſtum putans, ut mei audiret ſermones:
Neque unquam uocem meam ſenſiſſet.
Audiens) auditis ijs &c. — Nunc autem dignus habitus ibit, & audiens à me
Talia, quæ huius nunquam delectabunt uitam.
Qui ò peſsime ſceptra & thronos habens,
Quæ nunc tuus frater in Thebis habet:
Ablegaſti) expuliſti — Tuum ipſe ipſius patrem hunc ablegaſti,
Et poſuiſti exulem, & ueſtes has ferre;
Quas nunc lachrymaris intuens: quia in labore
Inſcendens) deiectus, delapſus, conſtitutus — Eodem inſcendens conſequeris mala mihi.
Non lugenda autem ſunt, ſed mihi quidem ferenda
Hæc; quẽadmodum uiuo, tui interfectoris recordatus.
Tu enim me labori huic poſuiſti nutriendum.
Tu me expuliſti, ex teq́; captus
Alios peto quotidianum uictum.
Si autem genuiſſem has, non mihi ipſi nutrices
Tuam partẽ) quo ad te — Filias, ſanè non fuiſſem, tuam partem.

Nunc autem hæ me ſaluant; hæ meæ nutrices:
Hæ uiri, non mulieres ad collaborandum.
Vos autem ab alio, & non me nati eſtis.
Itaque te deus intuetur quidem nondum,
Vt ſtatim: ſi quidem hi mouentur exercitus
Ad urbem Thebes. non enim eſt, ut urbem
Illam dicat quis: ſed ante ſanguine
Cædes inquinatus, & frater ex æquo.
Tales imprecationes anteq; dimiſi ego,
Nuncq; reuoco ſocias uenire mihi:
Vt uelitis parentes colere,
Et non ignominia afficiatis: ſi cæci patris
Tales nati eſtis. hæ enim hæc non fecere.
Itaq; tuam ſedem, tuos thronos
Superant: ſiquidem eſt diu prædicta
Iuſtitia aſſeſtrix Iouis antiquis legibus.
Tu autem abi execrabiliſq;, & ſine patre me
Malorum peßime, has concipiens maledictiones,
Quas tibi uoco: neq; terram conſanguineam
Haſta ſuperare; neq; redire unquam
Cauum Argos: ſed cognata manu
Mori, interficereq;, à quo quidem expulſus es.
Talia imprecor, & uoco Tartari
Inuiſum paternum Erebum, ut te abducat.
Voco autem has deas, uocoq; Martem
Vobis graue odium inijcientem,
Et hæc audiens abi, & enuntia profectus
Et omnibus Cadmeis, tuiſipſiuſq; ſimul
Fidelibus ſocijs: quoniam Oedipus
Talia diſtribuit filijs ſuis ipſius præmia.

Nondum) nondū te inuaſit, ſed preſto eſt, ut inuadat: ſi &c.

Dicat) ſe capturū

Audiens) his audiris.

CHO. Polynices, neque præteritis uijs
Collætor tibi, nuncq; abi q̃celerrime rurſus.
POL. Hei mihi uiam, & meam infelicitatem.
Hei mihi autem ſocios. qualem ſane uiæ finem
Argo ab concitati uenimus. o miſer ego.
Talem, qualem neque loqui aliquem
Licet ſociorum, neque reuerti retro:
Sed exiſtentem mutum, hac uerſari calamitate.
At) ſaltem O huius conſanguineæ filiæ, at uos, quando
Dura patris auditis huius imprecantis:
Ne me per deos, uobis quidem ſi huius execrationes
Patris perficiantur; & aliquis uobis in domos
Reditus fiat: ne me inhonoretis,
Sed in ſepulchris ponite, & in parentationibus:
Et uobis præſens laus; quam fertis
Huius hominis) ab hoc homine ob ea. Huius hominis, quæ laboratis; non minorem
Etiam aliam feret meæ miniſtrationis.
AN. Polynices ſupplico tibi, parere quid mihi.
POL. O chariſſima, quid Antigone? dic.
AN. Verte exercitum ad Argos q̃celerrime,
Et ne te ipſum & urbem conficias.
POL. Sed non poſſibile. quõ.n. rurſus retro iterum
Exercitum duxerim eundem, ſemel fugiens?
AN. Quid autẽ rurſus o fili oportet te iraſci? qđ tibi
Patriam deſtruenti lucrum uenit?
POL. Turpe fugere, & legationem agentem me
Sic rideri fratre ab.
AN. Vides huius igitur ut in rectum efferunt
Vaticinia: qui uobis mortem ex utriſq; dicit?
POL. Vult enim: nobis autem non concedenda.

AN. Hei mihi miſeræ. quis uero audebit audiens
Huius ſequi hominis, qualia uaticinatus eſt?
POL. Neq; nuntiabimus mala: quoniam ducis — Ducis) eſt.ſ.
Boni meliora, neq; inferiora dicere.
AN. Sic ne ò fili hæc tibi decreta?
POL. Et ne me detineas. ſed mihi quidem hæc uia,
Erit curæ, infortunataq; & mala
Ab hoc patre, & huius furijs.
Vobis aũt, proſpera det Iuppiter: hæc ſi pficietis mihi
Mortuo: quoniã nõ mihi uiuẽti qdẽ rurſus habebitis.
Dimittite uero iam, gaudeteq;: non enim me amplius — Gaudete) valete.
Videntem intuebimini rurſus.
AN. O infelix ego.
POL. Ne me luge.
AN. Et quis te concitatum euntem
In manifeſtum infernum non ploraret frater?
POL. Si oportet moriar.
AN. Non tu quidem: ſed mihi pare. — Non) moriare
POL. Ne perſuade, quæ non oportet.
AN. Infelix ſanè ego,
Si te priuabor.
POL. Hæc autem in deo,
Et hac naſci & altera. uos autem certe ego — Hac) fortuna
Dijs ſupplicabo, nunquam conſequi mala.
Indignæ enim omnibus eſtis infeliciter uiuere.
CHO. Noua hæc à nouo uenere mihi — A nouo) proxime recens;
Grauia mala
A cæco hoſpite,
Si quid parca non conſequitur.
Fruſtra enim nullam dignitatem deorum

Habeo dicere.
Videt,uidet hæc ſemper
Tempus . quoniam quidem altera
Hæc damna rurſus augens ſupra,
Sonuit Aether . ò Iuppiter.
OED. *O filiæ, filiæ,quomodonam ſi quis incola:*
In omnibus optimum huc Theſeum præbeat?
AN. *Pater,quodnam eſt cõſiliũ,propter quod uocas?*
OED. *Iouis pennatum hoc me ſtatim ducet*
Tonitru ad infernum . ſed mittite quàmcelerrime.
CHO. *Ecce ualde magnus cadit*
Sonitus non dicendus hic
A Ioue iactus : inq; ſummam
Terror ſubijt capitis comám.
Pertimui animo . cæleſtis enim coruſcatio
Ardet rurſus.
Aliquem quidem dimittet finem.
Timui hoc:non enim uanum
Concitat unquam , non ſine calamitate.
O magne Aether : ò Iuppiter .
vaticinata)fatalis OED. *O filiæ,uenit hoc in homine uaticinata*
Vitæ finis,& non amplius eſt auerſio.
Cõijciẽs)cõieciſti. CHO. *Quomodo noſti?quonã hoc conijciens habes?*
OED. *Recte noui. ſed quàmcelerrime mihi ꝑfectus*
Regem regionis huius aliquis adducat.
CHO. *Sine , ſine.*
Ecce ualde rurſus circunſtat
Infinitus ſonitus.
Propitius ò deus , propitius:ſi quid terræ
Matri exiſtis moleſtum ferens.

Idoneum autem conſequar.
Neque intolerabilem uirum intuitus
Inutilem gratiam teneam aliquo modo.
Iuppiter ſurge, tibi loquor.
OED. Num prope uir? an adhuc animatum filiæ
Conſequetur me, & erectum mentem?
CHO. Quidnam uelles fidele inijcere menti?
OED. Pro ijs quæ paſſus ſum bene, perfectam gratiã
Dare illi: quam quidem exiſtens promiſeram.
CHO. Iò fili, ueni, ueni: ſiue ſummam
Ad petram marino
Neptuno deo exiſtis,
Sacrificatorium larem ſanctificans, ueni.
Nam hoſpes te & urbi
Et amicis uult
Iuſtam gratiam præbere paſſus.
Propera ò rex.
THE. Quis rurſus à uobis cõmunis ſonat ſtrepitus,
Manifeſtus quidẽ ipſorũ, manifeſtusq; huius hoſpitis?
Num aliquod Iouis fulmen, an aliqua pluuia
Grando erumpens? omnia enim dei
Talia hybernantis conijcere adeſt.
OED. Rex deſyderanti apparuiſti, & tibi deorum
Fortunam quis bonam poſuit huius uiæ.
THE. Quidnam eſt ò fili Lai nouum rurſus?
OED. Inclinatio uitæ mihi. & tibi, quæ quidẽ cõmo
Volo urbiq; huic non mentitus, mori. (nui;
THE. In qua autem iaces mortis coniectura?
OED. Ipſi Dei præcones nuntiant mihi
Mentientes nihil, ſignis propoſitis.

Idoneum) vtile, felix, dextrum vtinam conſequar.

Surge) aſr, rex.

THE. *Quomodo dixiſti ò ſenex declarari hæc?*
OED. *Multa tonitrua perfecta, multaq́;*
Vertentia) al'r, iacta, contorta *Vertentia manus inſuperabilis iacula.*
THE. *Perſuades mihi.multa.n.te uaticinantē uideo*
Et non falſa: & quodcunq; opus eſt facere, dic.
OED. *Ego docebo fili Aegei, quæ tibi*
Senectutis non moleſta huic iacebunt urbi.
Locum quidem ipſe ſtatim narrabo
Intactus à duce, ubi me oportet mori.
Hunc autem dic, non unquam hominum alicui:
Neque ubi occultatus eſt, neq; in quibus iacet locis:
Ante) al'r, contra *Vt tibi ante multa ſcuta auxilium hic,*
Haſtamq́; oblatam uicinorum ſemper ponat.
Quæ autem, pura, neq; mouentur ſermone:
Ipſe diſces, illuc quando ueneris ſolus.
Quia neq; ciuium horum edicerem alicui,
Neq; filijs meis, amens tamen.
Sed ipſe ſemper ſalua: & quando ad finem
Viuendi perueneris, ſeniori ſoli
Significa: ille autem ſemper ſuccedenti oſtendat.
Et ſic non populatam hanc habitabis urbem
Spartis) Thebanis *Spartis à uiris. ſed infinitæ ciuitates,*
Cōtumelias &c.) *Etiā ſi bñ qs habitauerit: facile cōtumelias paſſæ ſunt.*
contumelioſæ fuerunt. *Dij.n.bene quidem, ſero autē intuētur: quādo* »
Omittens) omiſſis *Diuina omittens quis, ad furendū uerſus fuerit.* »
Quod ne tu fili Aegei uelis pati.
Hæc quidem talia certe, ſcientem docemus.
Ad locum autem (urget enim me ex deo præſens)
Abeamus iam, neq; reuertamur.
O filiæ huc ſequimini. ego enim dux
Vobis rurſus apparui nouus, ſicuti uos patri.

Procedite, & ne attingite, ſed ſinite me
Ipſum ſacrum tumulum inuenire: ubi
Fatum homini huic hac occultari terra.
Hac huc, hac uenite. hac enim me ducit
Mercurius dux, & inferior dea.
O lumen obſcurum ante ubinam fuiſti meum?
Nunc autem ultimum te meum tangit corpus.
Iam enim uenio ultimam uitam
Occultaturus apud infernum. ſed chariſſime hoſpitum
Ipſeq́;, regioq́; hæc, miniſtriq́; tui,
Felices ſitis, & in felicitate
Mementote mei mortui felices ſemper.
CHO. *Si fas eſt mihi obſcuram deam,*
Et te precibus colere nocturnorum rex,
Pluto, Pluto
Supplico neq; laborioſa,
Neq; in dolenti
Hoſpitem extendere
Morte, omnia occultantem deorſum
Mortuorum tabulam, & triſtem Tabulã) terrã, planiciem.
Domum. multis enim utiq;
Et fruſtra damnis uenientibus,
Rurſus te deus iuſtus augeat.
O terreſtres deæ, corpusq́; inuictæ
Feræ, quam in ianuis dicunt ppo=
Litis dormire,
Gannireq́; ex antris Gannire) latrare
Indomitum cuſtodem apud Plutonem
Sermo ſemper detinet:
Quem ò terræ fili, & Tartari Fili) aliter, filia, uel filię. i. Eumenides.
Deprecor in puro

Ire) obuiam innoxium venire. — *Ire concitato*
Tabulas) ad campos, ad loca iferorū pperanti mihi. — *Inferiores hoſpiti mortuorum tabulas.*
Te uoco ſemper inſomnem.
Inſomnē) mortē. — N V N. *Viri ciues, compendioſiſſime quidem*
Fuerim dicens) dixerim. — *Fuerim dicens Oedipum mortuum.*
Quæ autem fuere facta, ſic ſermo in breui
Dicere adeſt, neq; opera quecunq; fuere illic.
C H O. *Perijt ne infelix?*
Relinquentem) reliquiſſe. — N V N. *Vt relinquentem*
Illum ſemper uitam ſcias.
C H O. *Quo? an diuina et illaborioſa miſer fortuna?*
N V N. *Hoc eſt iam & admirari decens.*
Sic) aīr, quod, vel quemadmodum abierit. — *Sic quidem enim hinc abijt, & tu præſens*
Noſti: à ductore nullo amicorum,
Sed ipſe nobis omnibus dux.
Poſtquam autem peruenit confractam uiam.
Aereis gradibus à terra fabricatam:
Stetit uiarum in multipartita una,
Curuum prope Cratera: ubi Theſei
Perithòiq; iacent fidelia ſemper pacta.
In quo medio ſtans, & Thoricia petra
Curuaq́; Acherdo, & à lapideo tumulo
Depoſitus fuit; deinde exuit ſordidas ueſtes:
Et deinde uocans puellas, iubebat fluentium
Aquarum ferre purgationes, & ſacrificia alicunde.
Euchloæ) Frugiferæ. — *Illæ autem Euchloæ Cereris ad conſpectabilem*
Pagum profectæ hæc mandata patri
Celeri præbuerunt cum tempore: purgationibusq; illū
Exercuerūt) compoſuerunt. — *Veſtiq́; exercuerunt, ſicuti conſueuit.*
Poſtq̃ autem totius habuit facti uoluptatem,
Et non erat adhuc otioſum quidq̃ eorum, quæ iuſſerat:

Sonuit quidem Iuppiter terreſtris: & uirgines Virgines) Oedipi filiæ.
Riguere, ut audierunt, inq́; genua
Patris lapſæ, flebant: neq; dimittebant
Pectorum colliſiones, neq; longos luctus.
Ille autem ut audit ſonitum de repente amarum:
Implicans circa ipſas manus dixit. ò filiæ,
Non eſt amplius uobis hac in die pater.
Periere enim iam omnia mea, & non amplius
Difficilem habebitis circa me nutritionem.
Duram quidem (noui) filiæ: ſed unum enim ſolum
Omnes ſoluit hoc uerbum labores.
Nam amare, non eſt, ex quo plus,
Quàm hoc homine habuiſtis: quo priuatæ
Reliquam iam uitam degetis.
Talia in mutuis circumiacentes In mutuis &c.) inuicẽ amplexi.
Simul lugebant omnes. ut autem ad finem
Luctuum peruenere, neq; amplius mouebatur uox;
Erat quidem ſilentium. uox autem de repente cuiuſdã
Vocauit ipſum: ut omnes recti
Starent timore timentes repente capilli.
Vocat enim ipſum multum ſepe Deus.
O tu tu Oedipe? quid tardamus
Ire? iampridem, quæ à te, tardant.
Ille autem ut ſenſit ex deo uocatus, Vocatus) ſe uocatum.
Dixit uenire ſibi terræ regem Theſeum.
Et, poſtquam aduenit, dixit. ò charum caput.
Da mihi manus tuæ fidem antiquam filiabus,
Voſq; filiæ huic, & collaudato Collaudato) promitte.
Nunq̃ proditurũ has uoluntarius, pficere aũt quæcũq;
Futurus es ſapiens bene utilia ipſis ſemper.
Ille autem, ut uir generoſus, non miſericordia cum

Collaudauit hæc iuratus facturum hoſpiti.
Vt autem hæc fecit: ſtatim Oedipus
Attingens obſcuris manibus ſuas filias dicit.
O filiæ tolerantes oportet generoſum mente
Abire locis ex his: neq; me, quæ non fas,
Videre iuſtum putare, neq; loquentes audire:
Sed abite q̃ celerime. præter q̃ dominus
Facta) agenda *Theſeus adſit diſcens facta.*
Hæc loquentem audiuimus
Vniuerſi. multis lachrymis autem cum his uirginibus
Lugentes ſequebamur. ut autem abiuimus,
Tempore breui reuerſi uidimus
Hominem illum quidem nullibi præſentem amplius.
Regem autem ipſum oculorum umbratilem
Manum contra tenentem caput, ut graui aliquo
Videre) uiſu *Terrore apparente, neq; intolerabili uidere.*
Deinde quidem paulum, neq; cum tempore,
Videmus ipſum terramq́; adorantem ſimul,
Et deorum olympum in eodem ſermone.
Morte autem quali ille perijt, neq; ullus
Mortalium dixerit, præter Theſei caput.
Non enim quis ipſum, neq; ignem ferens dei
Fulmen confecit, neq; marina
Procella mota illo tunc in tempore:
Sed uel aliquis ex dijs nuntius, uel inferiorum
Bathrū) vorago *Beneuolum diſtans terræ non moleſtum bathrum.*
Vir enim non lugendus, neq; cum morbis
Triſtis accerſitus fuit; ſed ſi quis mortalium
Admirabilis. ſi autem non uideor ſapiens dicere,
Non ceſſerim, quibus non uideor ſapere.
CHO. *Vbi uero & filiæ, & præmittentes amicorū*

NVN. *Hæ non longe. luctuum enim non obſcuri*
Sonitus illas ſignificant huc properantes.
ANT. *Heu,heu.heu.eſt eſt nobis*
Non hunc quidem,alium autem non, patris ingenitum
Intolerabilem ſanguinem infelicibus lugere.
Cui multum
Aliquando quidem laborem firmum habemus:
In ultimo autem,ſi irrationabilia feremus
Videnteſq; & paſſæ.
CHO. *Quidnam eſt?*
ANT. *Non eſt conijcere amici.*
CHO. *Abijt?*
ANT. *Quam maxime, ſi deſiderio accipias.*
CHO. *Quid enim cui neq; mars,*
Neq; pontus occurrit?
Inexploratæ autem tabulæ rapuerunt in obſcura
Quadam morte apparentes?
ANT. *Miſera.nobis autem pernicioſa*
Nox in oculis uenit.
Quomodo enim uel aliquam Apiam terram,uel
Marinam tempeſtatem errantes,uitæ
Difficile habebimus nutrimentum?
Non noui. ſic me letalis
Pluto eligat patri
Commori ſeni
Miſeram:quia mihi certe futura
Vita non uita.
CHO. *O geminæ filiarum optimæ.*
Ferens ex deo recte
Ferre oportet:neq; nimis ſic
Inflammemini.non

Quã maxie &c.) ut maxime cupias ſcire,quonã pacto obierit.

Tabulæ)campi, terra.

Iuiſtis)non incidiſtis in damnandã fortunã, Theſeũ aſſecutæ tutorem veſtrum.

Reprehenſibilia iuiſtis.
A N. *Deſyderium & malorum fuiſſet aliquod.*
Etenim quod nequaq̃ amicum amicum,
Quando & illum in manibus detinebam.
O pater, o amice:

Sedens) indute, aliter

Ingratus)eras.ſ.

Et hæc &c.)etiãnũ uel mortuus ne ſis non charus mihi.

O ſemper ſub terræ tenebras ſedens:
Neq; ſenex ingratus mihi unq̃.
Et hæc non conſequaris.
C H O. Fecit.
A N. Fecit, *ut uoluit.*
C H O. *Quid?*
A N. *Qua uoluit, terra in hoſpita*
Mortuus eſt. lectum autem habet
Infra umbroſum ſemper:
Neq; luctum liquit indefletum. ſemper enim ocu-
Lus te hic ò pater, meus
Luget lachrymans. neq; habeo,
Quomodo me oportet tuum miſeram
Delere tantum dolorem: heu non
Terra in hoſpita mori uoluiſſes, ſed
Deſertus mortuus es ſic mihi.
O miſera, quodnam me fatum
Rurſus ſic deſertum, difficile,

Amica)chara ſoror.

Immanes adhuc, ò amica,
Patri ſic deſerto.
C H O. *Sed poſtq̃ feliciter ſoluit*
Finem ò amicæ uitæ:

Malorum)a malis.

Ceſſate ab hoc dolore. malorum enim
Difficilis captu nullus.
A N. *Rurſus amica concitamur.*
C H O. *Vt quid faciamus?*

A N. *Deſyderium tenet me.*
C H O. *Quod?*
A N. *Terreſtrem larem uidere.*
C H O. *Cuius?*
A N. *Patris.miſera ego.*
C H O. *Fas autem quomodo hæc ſunt?an non uides?*
A N. *Quid hoc increpaſti?*
Et hoc ut
Quid hoc ualde rurſus?
C H O. *Sine ſepulchro excidit,ſeorſumq; omni.*
A N. *Duc me,& tunc occidito.*
Heu,heu,miſera.quò ſer:e
Rurſus ſic ſic deſerta,difficilis
Aeuum miſera habebo?
C H O. *Amicæ,timeatis nihil.*
A N. *Sed quò fugiam?*
C H O. *Et ante aufugiſtis,*
Vobis non cadere male. Non cadere)ne accideret.
A N. *Sapio.*
C H O. *Quid uero ſupra cogitas?*
A N. *Vt ueniamus ad domos,non habeo.*
C H O. *Neq; certe inquire.labor habet*
Et ante quoniam.
A N. *Aliquando quidem ultra,aliquando autē ſupra.*
C H O. *Magnum nunqd pelagus ſortitæ eſtis aliquod?*
A N. *Certe,certe.*
C H O. *Fateor & ipſe.*
A N. *Heu,heu,quò eamus,ò Iuppiter?*
Spei enim ad quid me
Deus in præſenti impellit?
C H O *Sedate luctum ò filiæ.in quibus enim*

Gratia &c.)qui libenter moriantur: hi minime ſunt lugendi.

Gratia terreſtris ſimul apponitur:
Lugere non oportet.nemeſis enim.
A N T. *O fili Aegei ſupplicamus tibi.*

Cuius &c.) cuiuſnam rei perficiundæ cauſa?

T H. *Cuius ô filiæ neceßitatis perficere?*
A N T. *Tumulum uolumus*
Intueri ipſæ patris noſtri.
T H E. *Sed non fas illuc ire.*
A N T. *Quomodo dixiſti,rex domine Athenarum?*
T H E. *O filiæ,interdixit mihi ille*
Neque appropinquare ad hos locos:
Neque alloqui nullum mortalium
Tumulum ſacrum,quem ille habet.
Et hæc me dixit facientem,recte
Regionem habiturum ſemper non moleſtam.
Hæc igitur audiuit deus noſtrum,
Et omnia audiens Iouis iuſiurandum.
A N T. *Sed ſi hæc habent ſecundum mentem illi:*
Hæc ſufficient.Thebas autem nos
Ogygias mittito: ſi quo modo

Prohibebimus) ꝓhibere poſſimus

Prohibebimus euntem cædem
Fratribus.
T H E. *Faciam & hæc,& omnia quæcunque*
Sum facturus,utiliaq; uobis,

Sub terra)mortuo

Et illi ſub terra,qui nuper perit:
Ad gratiam.non.n.oportet me defatigari.
C H O. *Sed ceſſate,neque ad plura*
Lamentationem excitate:

Cõfirmationem) aliter,confirmatio

Omnino.n.habent hæc confirmationem.

FINIS OEDIPODIS IN COLONO

TRACHINIARVM ARGVMENTVM.

HERCVLES profectus ad Calydona, Oenei filiam Deianiram uxorem petijt; & luctatus pro nuptijs ipſius contra Acheloum aſsimilatum Tauro confregit alterum cornuum. Et quidem Deianiram uxorem ducit; cornu uero Achelous accipit, dans pro ipſo illud Amaltheæ. Amalthea autem erat Hæmonij filia, quæ cornu habebat tauri. hoc autem, ut Pherecydes inquit, uim habebat talem, ut potum uel eſcam, quam quidem optaret quis, præberet ſine labore. Militat auem Hercules cum Calydonijs in Theſprotos, & urbem capiens Ephyrā, cui imperabat Phylas, cum Aſtyoche huius filia congreſſus, pater Tlepolemi fit. Factis autem his conuiuans apud Oeneum pugno percutiens interficit Eunomum Architelis filium per manus dantem. cognatus autem hic Oenei: & quidem pater filij, inuito facto eo, quod acciderat, ueniam tribuit. Hercules autem ſecundum legem exilium ſuſtinere uoluit, & decreuit ad Ceycem in Trachina abire. ducens autem Deianiram ad fluuium Euenum uenit, in quo ſedens Neſſus Centaurus præteruntes traijciebat, mercedem dicens à dijs hoc iter accepiſſe, propterea quod iuſtus eſſet. ipſe quidem igitur Hercules flumen pertranſijt, Deianiram autem mercedem poſtulatus conceßit Neſſo traijcere. ille uero traijciens ipſam tentabat uiolare. illam autem clamantem ſentiens exeuntem Neſſum iaculatus eſt in cor. ille uero moriturus aduocans Deianiram dixit, ſeruare ac-

pientem in teſta, ſi uellet erga Herculem amicitiam habere: & uenenum dimiſit in teſta, & fluentem ex uulnere teli ſanguinem commiſcens dedit. illa autem accipiens ſeruauit apud ſeipſam. peragrans autem Hercules Dryopum regionem, & cibi indigens occurrente ſibi Theodamante boues agente, alterum taurorum ſoluens & iugulãs comedit. ut autem uenit in Trachina ad Ceycem, ſuſceptus ab ipſo Dryopas debellauit. rurſus illinc Aegimio regi ſocius in bello fuit Dorieñſium. Lapithæ enim de terræ terminis contra ipſum bellabant Corono duce. ille uero obſeſſus aduocauerat Herculem auxiliatorem in parte terræ. opitulatus autem Hercules interfecit Coronum cum alijs, & terram omnem liberam fecit. interfecit autem & Alagoram cum filijs regem Dryopum in Apollinis templo, Lapitharum ſocium. prætereuntem autem Itona ad ſingulare certamen prouocauit ipſum Cycnus filius Martis & Pelopiæ. conſiſtens autem & hunc interfecit. ut autem ad Orchomenum uenit, Amyntor ipſum rex non ſiuit cum armis præterire. prohibitus autem tranſire & illum interfecit. perueniens autem in Trachina exercitũ contra Oechaliam congregauit, Eurytum punire uolens. Opitulantibus autem Archadibus ſibi, & Melienſibus ex Trachine, & Locrenſibus capit urbem: & ſepeliens eos, qui cum ipſo bellauerant, mortuos; Hippaſum filium Ceycis, & Argeum, & Melana Lycymnij filios, & prædatus urbem duxit Iolen captiuam: & appellens Cenæo Eubœæ promontorio Iouis Cenæi templũ ædificauit. ſacra autem facturus ad Ceycem miſit ſplendidam ue=

ſtem portaturum. ab hoc autem ea, quæ circa Iolen, Deianira audiens, & uerita ne rurſus illam amaret; arbitrata re uera amatorium eſſe, fluentem ſanguinem Neßi, hoc tunicam unxit. ubi autem calefacta tunica ueuenum Hydræ uorabat; Licham quidem præcipitem dedit: in Trachinia autem ad templum fertur. Deianira uero dolens, ſeipſam ſuſpendit. Hercules autem mandans Hyllo, qui ipſi ex Deianira erat filius natu maior; Iolen uirum factum uxorem ducere; profectusq; ad Oetam, qui eſt mons Trachinis: pyra facta iußit ubi conſcendit, incendere, hoc autem non uolente, pœas præteriens ad inquiſitionem armentorum ſuccendens accepit ſagittas ab ipſo, dono. incenſa autem flamma, dicitur nebulam ſubſiſtentem cum tonitru in cœlum miſiſſe. ubi conſecutus immortalitatem, uxore ducta Hebe Iunonis filia, facit filios, Alexiaren & Anicetum.

TRAGOEDIAE PERSONAE.

Deianira,	Nuntius
Pædagogus.	Lichas.
Hyllus.	Serua nutrix.
Chorus mulierum Trachi= nienſium.	Senex
	Hercules.

Incipit autem Deianira.

SOPHOCLIS TRACHINIAE.

FAMA qdē ē uetus hominū manifeſta: *Fama) dictum, prouerbium.*
quòd nō uitā didicerit mortaliū, priuſq̄
Moriatur quis : neq; an bona, neq; an
alicui mala.
Ego aūt meā, & priuſq̄ ad Plutonē eā,
Noui habens infelicemq́; & grauem.
Quæ patris quidem in domibus Oenei
Habitans in Pleurone nuptiarum timorem
Calamitoſum habui, ſiqua Aetola mulier.
Procus enim erat mihi fluuius (Acheloum dico)
Qui me in tribus formis expoſcebat à patre:
Veniens manifeſtus taurus, interdum uarius
Draco inuolutus; interdum uirili forma
Bouiceps: ex uero denſa barba
Scaturigines diffluebant fontanæ aquæ potus:
Talem ego procum expectans
Infelix ſemper mori optabam,
Priuſquam huic cubili appropinquarem unquam.
Tempore autem in poſteriore quidem, libēti aūt mihi,
Inclytus uenit Iouis Alcmenæq́; filius:
Qui in certamen huic congreſſus pugnæ
Liberat me. & modum quidem laborum
Non dixerim (non enim noui) ſed qui fuit
Sedens intrepidus huius ſpectaculi, ille dixerit. *Sedens) ſpectator*
Ego enim eram perculſa timore,
Ne mihi pulcritudo dolorem inueniret unquam.
Finem autem poſuit Iuppiter præſes certaminis rectè,

Si planè rectè. lectum enim Herculi electum
Congreſſa ſemper aliquem ex timore timorem alo,
Illius curam gerens. nox enim introducit,
Et nox repellit ſuſcipiens laborem.
Et genuimus filios, quos ille olim,
Agricola ueluti terram externam accipiens,
Seminans tantum uidit, & metens ſemel.
Talis uita in domoſq; , & ex domibus
Semper uirum miſit ſeruientem alicui.
Nunc autem quando certaminum horum uictor fuit,
Timens habeo) ti uco — *Hic ſanè maximè timens habeo.*
Ex quo enim interfecit ille Iphiti uim:
Nos quidem in Trachine hac exules
Hoſpitem apud hominem habitamus. ille autem quò
Iuit, nullus nouit: uerum mihi amaros
Inijciens) iniectis. — *Dolores ipſius inijciens abit.*
Ferè autem ſcio aliquod damnum habentem illum.
Tempus enim non paruum, ſed iam decem
Menſes ad alios quinque inauditus manet.
Et eſt aliquod graue damnum. talem mihi
Tabellam) ſchedula relicta. — *Tabellam linquens abijt; quam ego frequenter*
Dijs ſupplico damno ſine accepiſſe.
PAED. *Domina Deianira, multis quidem te ego*
Vidi iam lachrymoſis lamentationibus
Herculeam expeditionem flentem,
Nunc autem ſi iuſtum, liberos admonere
Mentibus ſeruilibus: & me oportet dicere tantum.
Quomodo filijs quidem tot abundas, ſed
Hominis ad inquiſitionem non mittis aliquem?
Par) eſt mitti .ſ. — *Maximè autem, quem quidem par, Hyllū: ſi patris*

Haberet aliquam curam bene agere, uideri.
Prope uero hic ipſe opportunus pulſat domos.
Quare ſi quid tibi ad tempus dicere uideor:
Licet uti uiro, hisq; meis uerbis.
DE. *O fili, ò fili. & ex ignobilibus profecto*
Verba recte cadunt. hæc enim mulier
Serua quidem: dixit autem liberum ſermonem.
HYL. *Quem? doce mater: ſi perceptibilia mihi.*
DE. *Te patre tam diu in peregrinatione exiſtente*
Non audire, ubi eſt: dedecus affert.
HYL. *Sed noui: uerbis ſi quid credere debitum.*
DE. *Et ubi audis illum fili ſedere terræ?*
HYL. *Illũ quidẽ præterito anno in lõgitudine tpis,*
Lydiæ mulieri dicunt illum ancillam laborare. Ancillam) ſeruitutem ſeruire
DE. *Omne itaq;, ſi etiã hoc paſſus eſt, audierit aliquis*
HYL. *Sed dimiſſus eſt hoc, ut ego audio.* Hoc) ſeruitute
DE. *Vbi ſane nunc uiuens, uel mortuus nuntiatur?*
HYL. *Euboicam regionem dicunt Euryti urbem*
In, expeditionem facere, uel facturum adhuc. In) regionẽ &c.
DE. *Num noſti ſane fili, quòd reliquit mihi*
Fidelia uaticinia hac regione de?
HYL. *Quænam mater? ſermonem enim ignoro.*
DE. *Quod uel finem uitæ debet perficere,*
Vel hoc tollens certamen in poſterum
Reliquam iam uitam fœlicem habere.
In igitur momento tali poſito fili,
Non ibis auxiliaturus: quando uel ſaluati ſumus,
Vel cadimus tuo patre pereunte,
Illo uitam ſeruante: uel abimus ſimul?
HYL. *Sed ibo mater. ſi autem uaticinatorum ego*

Adeſſem) profectus eſſem.

Famam nouiſſem horum, & pridem adeſſem.
Nunc autem conſueta fortuna non ſinit patri
Nos timere, neq; formidare ualde.

Vt) poſtquã, qñ

Nunc uero, ut intelligo, nihil relinquam: non

Audire) quin audiam

Omnem audire his ueritatem de.

Poſteriore) ſero

D E. Abi nunc ò fili. etenim poſteriore bene
Facere, ubi audierit, lucrum mercatur.

Velox) aſr, atra, uaria propter aſtra.

C H O. Quem uelox nox deſtructa
Parit, ſopitq; ardentem
Solem, ſolem precor,

Huic) uel Hyllo, vel Deianire.

Huic nuntiare filium Alcme=
Nes: ubi mihi, ubi mihi filius
Habitat nam. ò ſplendido fulgore ardens
Vel marina freta, uel
Geminis continentibus inclinatus,

Superans) omnia intuens.

Dic ò ſuperans ſecundum oculum.
Deſyderanti enim animo audio
Dubiam uictoriæ Deianiram ſemper,

Auem) luſciniam

Quaſi quandam miſeram auem,
Nunquam ſopire lacrymoſarum
Palpebrarum deſyderium: ſed
Memorem uiri terrorem ferentem uiæ,
Solicitis cubilibus uiro ca=
Rentibus uexari, malum
Infelicem ſperantem fatum.
Multos enim quemadmodum uehementis
Vel noti uel Boreæ aliquis
Fluctus lato mari procedentes,
Superuenienteſq; uideret:

Cadmo genitum) Thebanum Herculem

Ita uero Cadmo genitum

Nutrit. hæc auget uitæ
Aerumna, quemadmodum pelagus
Cretenſe. ſed aliquis deorum
Semper aberrantem Plutonis
Illum domibus arcet.
Quorum repræhendens te iu-
Cunda quidem, contraria uero feram.
Dico enim non abijcere
Spem bonam
Oportere te. non dolenda. n. ne-
Que omnibus imperans Rex
Iniecit mortalibus Saturnius:
Sed in damno & gaudio
Omnibus circunuoluuntur, ueluti urſæ,
Volubiles uiæ.
Manet. n. neq; celer nox
Mortalibus, neq; fata, ne-
Que diuitiæ: ſed ſtatim
Abijt, huic autem ſubit Abijt) aliter abierunt.
Gaudereq;, & priuari.
Quæ & te reginam ſpe dico
Hæc ſemper tenere: quoniam
Quis ſic filijs Iouem inconſultum nouit? Inconſultum) negligere liberos ſuos
DE. Audiens quidem, ut coniectare, ades Cōiectare) licet. ſ.
Paßionem meam: ut autem ego animo crucior,
Neq; ediſceres præſens. nunc autem inexperta es.
Nam iuueneſcens in talibus paſcitur Iuueneſcēs) ętas. ſ.
Locis ipſius: & illam non calor dei, Dei) amoris, quo ardet nuptæ.
Neq; hymber, neq; ſpirituum aliquis agitat:
Sed uoluptatibus illaborioſam tollit uitam

Ad hoc: quoad aliqua pro uirgine mulier
Vocata fuerit, acceperitq́; in nocte curarum partem,
Vel à uiro uel filijs territa.
Tunc quis uideret ſuam ipſius conſyderans
Actionem: malis quibus ego grauor.
Paßtones quidem igitur iam multas ego defleui:
Vnam autem, qualem nondum ante, ſtatim dicam:
Viam enim quando ultimam rex
Diſcedebat à domibus Hercules, tunc in domibus
Relinquit antiquam tabellam inſcriptam
Pacta, quæ mihi prius non tolerauit unq̃
Multa certamina adiens, nondum dicere:
Sed ut aliquis facturus abibat, & non moriturus.
Nũc autẽ, tanq̃ amplius nõ exiſtẽs, dixit q̃dẽ cõiugij ꝗ
Quam) a P̄r ſuam. *Neceßitas eẽt me sũmere poſſeßionẽ. dixit aũt quã filijs*
Partem paternæ terræ diuiſibilem manere:
Tempùs præfiniens ut trimeſtre, quando
Abiens) abſẽs cũ fuiſſet. *Regione abierit, & annuus abiens:*
Tunc uel mori opus eſſet, uel illum hoc tempore:
Vel hunc elapſum temporis finem,
In reliquum eum uiuere non moleſta uita.
Fatalia) decreta, ſtatuta. *Talia dixit à Dijs fatalia*
Herculeorum finem allatura laborum.
Sic antiquam fagum locutam eſſe olim
Dodone geminis ex columbis, dixit.
Et horum ueritas accidit tempore
Debitum) oporteat. *Hoc nunc præſenti; ut perfici debitum.*
Vt iucunde dormiens exiliam ego
Timore amicæ timens, ſi me oportet manere
Omnium optimo uiro priuatam.

CHO. Bonã ominationẽ nunc tene: quoniã coronatũ
Venientem uideo quẽdam hominẽ ad lætitiã ſermonũ.
NVN. Domina Deianira primus nuntiorum
Timore te ſoluam.nam Alcmenes filium
Et uiuentem ſcias, & ſuperantem, & ex pugna
Ducentem primitias Dijs indigenis.
DE. Quem dixiſti ò ſenex hunc mihi ſermonem?
NVN. Cito ad domos tuas celebrem maritum
Venturum eſſe, apparentem cum uictoria triumphali.
DE. Et hoc à ciuibus, an peregrinis diſcens dicis?
NVN. In florenti prato miniſter dicit
Lichas præco hæc.hunc ego audiens
Receßi:ut tibi primus nuntians hæc
A te aliquid lucrarer, & acquirerem gratiam.
DE. Ipſe autẽ quomodo abeſt, ſi quidẽ feliciter agit?
NVN. Non facilitate utens multa mulier. Vtens) abeſt.ſi
Circumcirca enim ipſum Melienſis omnis populus
Interrogat aßiſtens, neq; habet ire ultra.
Nam deſyderatum unuſquisq; ediſcere uolens,
Non dimitteret priusq̃ ad uoluptatem audiret.
Sic ille non uoluntarius, uoluntarijs autem Non volũtarius) inuitus.
Verſatur: uidebis autem ipſum ſtatim manifeſtum.
DE. O Iuppiter, Oetes intonſum qui pratum habes,
Dediſti nobis, ſed cum tempore, lætitiam.
Clamate ò mulieres, quæq; intra tectum,
Quæq; extra aulam: quia inſperatum oculum mihi
Famæ exorientem huius nunc percipimus. Iubilate) acclamate vos qui futuri eſtis ſponſi.
CHO. Iubilate domibus familiaribus
Iubilis, futurus ſponſus: in autem com- In autem) atq;, ſimulq;.
Munis marium ueniat Mariũ) maritorũ.

Clamor. bene pharetratum
Apollinem præſidem,
Simulq; Pæana, Pæana
Celebrate ò uirgines.
Clamate ſororem
Dianam Ortygiam,
Ignitam) propter faces — Ceruorum uenatricem, undiq; ignitam,
Nymphas) oreadas — Vicinasq; nymphas.
Extollor, neq; repellam
Tibiam. ò domine meæ mentis,
Ecce me conturbat
Euœ me hædera, modo Bacchicum
Conuertens certamen.
Io, io, Pæan.
Vide, uide, ò amica
Contraria) prioribus malis. ſ. ac moleſtijs. — Mulier. hæc contraria ſanè tibi uidere
Licet manifeſta.
DE. Video amicæ mulieres: neq; me oculi
Cuſtodia præterijt hunc non uidere exercitum.
Gaudere autem præconem prædico tempore
Multo apparentem, lætitia dignum ſi quid & fert.
LIC. Sed bene quidē uenimus: bene aūt ſalutamur
Mulier ſecundum operis acquiſitionem. uirum. n. recte
Agentem, neceſſe eſt bona lucrari uerba.
DE. O chariſſime uirorum, primum, quæ prima uolo,
Doceto: an uiuentem Herculem ſuſcipiam.
LIC. Ego certe illum reliqui ualentemq;,
Et uiuentem, & florentem, & non morbo grauem.
DE. Vbi terræ, patriæ, an barbaræ? dic.
LIC. Littus quoddam eſt Eubœum, ubi ſtatuit

Aras, ſacrificatq́; ex frugibus Cenæo Ioui.
D E. *Ex uoto oſtendens, an à uaticinio aliquo?*
L I C. Ex *uoto, quando cæpit harum euerſam haſta*
Regionem mulierum, quas uides in oculis.
D E. *Ipſe autem per deos cuiusnam ſunt, & quænam?*
Miſerabiles.n. ſi non calamitates fallunt me.
L I C. *Has ille* Euryti *depopulatus urbem*
Cæpit ſibi poſſeßionem, & dijs electam.
D E. An *& in hac urbe inconſyderatum*
Tempus incedens fuit dierum innumerabile?
L I C. Non: *ſed quidem plurimum in Lydis tempus*
Detentus fuit (ut inquit ipſe) non liber,
Sed uenditus. huius ſermonis autem nõ oportet inuidiã
Mulier adeſſe: Iuppiter *cuius effector apparuerit.*
Ille autem uenditus Omphale *barbaræ*
Annum expleuit, ut ipſe dicit.
Et ſic morſus fuit hoc dedecus accipiens.
Quare iuſiurandum ſibi adijciens iurauit,
Profecto affinem huius paßionis
Cum filio & muliere ſeruiturum adhuc.
Et non mutauit uerbum; ſed quando purus fuit,
Exercitum accipiens collectum uenit urbem
Euryteam. hunc.n. auctorem
Solum mortalium dicebat huius eſſe paßionis.
Qui ipſum uenientem in domos familiarem
Hoſpitem antiquum exiſtentẽ multũ quidẽ ſermonibus
Conuitiatus eſt, multa autem damnoſa mente
Dicens: manibus quidẽ quòd ineuitabilia habens iacula
Suis filiis linqueretur ad arcus iudicium.
Dicebat autem, ſeruus homine quòd à libero

Inconſideratum) longum.
Incedens) profectus, abſens.

Morſus) indignatus eſt, grauiter tulit
Quare) aliter, ut
Affinem) authorem, Eurytum. ſ.

Accipiens) accepto ſociali exercitu

Paſſionis) ſeruitutis apud Omphalen

Linqueretur) ſuperaretur iaculandi arte.
Homine libero) Euryſthpeo. ſ .

Contumelia afficeretur. cœnis autẽ quando fuit ebrius,
Eiecit extra ipſum. quorum habens iram
Vt uenit rurſus Iphitus Tirynthium
Ad collem, equos paſcentes explorans:
Tunc alio ipſum oculum, alteram in partem aũt mentẽ
Tabula) rupe Habentem, à ſumma iaculatus eſt turrita tabula.
Operis cauſa huius indignatus rex
Omnium Iuppiter pater Olympius
Venditum ipſum emiſit, neq; tolerauit:
Quoniam ipſum ſolum hominum dolo
Interfecit. ſi enim aperte ultus eſſet,
Iuppiterq́; ignouiſſet cum iure, opprimenti.
„ Contumeliam enim non amant neq; dij.
Illi autem inſultantes ex lingua mala,
Habitatores) mortui Ipſi quidem plutonis omnes ſunt habitatores.
Ciuitas autem ſerua. has autem quas quidem intueris,
Ex felicibus ærumnoſam inuenientes uitam:
Veniunt ad te. hæc enim maritusq́; tuus
Mandauit: ego autem fidelis exiſtens illi perficio.
Ipſum autem illum, quando pura ſacrificia
Fecerit patrio Ioui captiuitatis:
Scias illum ut uenturum. hoc enim ſermonis
Multi recte dicti, iucundiſſimum audire.
CHO. Regina nunc tibi delectatio manifeſta exiſtit.
Horũ quidem præſentiũ, illorũ uero audiẽti ſermone.
DE. Quomodo aũt non ego gauderem uiri fortunatã
Audiens actionẽ hanc iuſta mente?
Multa eſt neceſſitas hac hoc concurrere:
Tamen autem ineſt bene conſyderantibus,
Timere recte agentem, ne erret unq̃.

Mihi enim miſericordia grauis ſubijt amicæ
Has uidenti infelices in hoſpita
Regione exules, orbas parentibusq́; captas.
Quæ prius quidem fuerant ex liberis fortaſſe
Viris: in præſenti autem ſeruam tenent uitam.
O Iuppiter auerſator, nunq̃ intuear te
Contra meum ſic ſemen procedentem:
Neq;, ſi quid facies, hac præſertim uiuente adhuc:
Sic ego timui has uidens.
O miſera, quænam es iuuencularum;
Innupta, uel filios procreans? ad quidẽ enim naturam
Omnium imperita horum, generoſa uero aliqua.
Licha, cuiusnam eſt hoſpita mortalium?
Quænam pariens? quis gignens pater?
Dic, quoniam illam harum plurimum miſerata ſum
Aſpiciens: quanto quidem & ſapere nouit ſola.
LIC. *Quid noui ego? quidnã me & interroges? forte*
Generatio illorum illinc, non in poſtremis.
DE. *Num Tyrannorum Euryti ſemen aliquod fuit?*
LIC. *Non noui: etenim neq; interrogabam longe.*
DE. *Neq; nomen ab aliquo comitum habes?*
LIC. *Minime. ſilentio meum opus perficiebam.*
DE. *Dic ò miſera at nobis ex teipſa: quoniam*
Et calamitas tibi, non ſcire te, quænam es.
LIC. *Neq; profectò priori nihil ex æquo* Neque &c.) non magis nũc dicet, quænã ſit, q̃ antea dixit &c.
Tempore differet lingua: quæ nullo modo
Manifeſtauit, neq; maiora, neq; minora:
Sed ſemper dolens calamitatis grauitatem
Lachrymabatur infelix: ex quo patriam
Deſertam reliquit. uerum fortuna

Mala quidem ipſi: ſed ueniam habet.
D E. Hæc igitur ſinatur, & eat in tecta
Sic q̃ iucundiſſime: neq; ad mala
Exiſtentia moleſtiam à me doloris accipiat.
Satis. n. præſens. in autem domos
Eamus iam omnes, ut tuq;, quò uis,
Feſtines: ego autem, quæ intus, ſufficientia ponam.
N V N. Hic certe primum paulum immorata, ut
Diſcas ſine his, quosnam ducis intro.
Quæq; nihil exaudiſti, ediſcas uero, quæ oportet.
Horum habeo. n. in omnibus ſcientiam ego.
Cuius) cauſa. ſ. D E. Quidnã eſt, cuius me hunc ſiſtere feciſti greſſum?
N V N. Stans audi. etenim neq; priorem
Sermonem fruſtra audiſti, neq; nunc puto.
D E. Vtrum illos ſanè huc rurſus iterum
His) mulierũ Trachiniarum choro Vocemus: an mihi, hisq; dicere uis?
N V N. Tibi, hisq; nihil cohibetur: hos autem ſine.
D E. Et iam abiere; & ſermo ſignificetur.
N V N. Vir hic nihil eorum, quæ dixit modo,
Dixit iuſtitiæ in rectum: ſed uel nunc malus,
Vel ante non iuſtus nuntius affuit.
D E. Quid ais? aperte mihi dic oẽ, quodcunq; ĩtelligis.
Quæ quidem. n. dixiſti, ignorantia me habet.
N V N. Hunc dicentem hominem exaudiui ego
Multis præſentibus teſtibus, quòd puellæ
Huius cauſa ille Eurytumq; cæpiſſet,
Et altam Oechaliam: amor autem illum
Solus deorum demulſiſſet captiuare hæc:
Non quæ in Lydis, neq; apud Omphalen laborum
Seruitia, neq; proiecta Iphiti mors.

Quem

Quem nunc reijciens hic contra dicit.
Sed quando non ſuaſit genitori
Filiam dare, occultum ut haberet lectum:
Crimen paruum accuſationemq; præparans,
In, expeditionem facit patriam huius: in qua
Eurytum his dixit dominari ſedibus:
Interficitq; regem patrem huius, & urbem
Depopulatus eſt: & nunc(ut uides) uenit domos
Ad has mittens non inconſyderate mulier, Incõſyderate)negligẽter, ſine cura.
Neque tanquam ſeruam: neq; ſpera hoc,
Neq; parem: ſiquidem incaluit deſyderio,
Viſum eſt igitur mihi erga te declarare omne
Regina, quod hoc exiſto diſcens ab.
Et hæc multi ad medium Trachiniorum
Forum ſimul audierunt itidem mihi,
Vt redarguerent. ſi autem non dico amica,
Non lætor: ſed rectum dixi tamen.
DE. *Hei mihi miſeræ. ubi nam ſum rei?*
Quod ſuſcepi damnum ſubtectum,
Occultum. ò infelix? num ſine nomine
Fuit, quemadmodum abducens iurauit?
NVN. *Certe etiã & ſplendida, & ſecũdũ oculũ, &*
Patris qdẽ exiſtẽs gñationibus Euryti olim (naturã,
Iole uocabatur: cuius ille nullibi
Parentes dicebat uidelicet nihil interrogans.
CHO. *Pereant, nequaquam omnes, mali: uerum*
Doloſa qui exercẽt non conuenientia ſibi mala.
DE. *Quid oportet facere mulieres? qa ego ſermoni*
His nunc præſentibus perculſa ſum. (bus
CHO. *Interroga profecta uirum: quia cito manifeſta* (Cito)al'r, forte

Diceret: ſi illum ad uim interrogare uelis.

D E. Sed ibo, etenim non ſine mente dicis.

Nos autem expectemus, uel quid oportet facere?

C H O. Mane, quia hic uir non meis à nuntijs,

Vltro uocatus) ſponte. Sed ultro uocatus ex domibus egreditur.

L I C. Quid oportet mulier eũtẽ me Herculi dicere?

Doce, quia euntem intueris me.

D E. Tanq̃ ex aſpera cum tempore tardo profectus

Ibis, priuſquam nos & renouemus ſermones.

L I C. Sed ſi quid uis interrogare, adſum ego.

Diſtribuis) dicis D E. An etiam fidele ueritatis diſtribuis?

L I C. Sciat magnus Iuppiter, quæ quidẽ ſciẽs exiſto.

D E. Quæ mulier ſanè eſt, quam uenis ducens?

L I C. Eubœa. quibus autẽ nata eſt nõ habeo dicere.

D E. Tu reſpice huc. ad quam loqui putas?

L I C. Tu autem ad quid me hoc interrogans habes?

D E. Aude dicere, ſi ſapis: quæcunque interrogo.

L I C. Ad dominantem Deianiram Cenei

Filiam, uxoremq́; Herculis: ſi non exiſto

Videns uana; dominamq́; meam.

D E. Hoc ipſum uolebam hoc à te diſcere. dicis

Dominam eſſe hanc tuam?

L I C. Iuſta enim.

D E. Quid ſanè, quam cenſes dare pœnam:

Si inuentus fueris in hanc non iuſtus exiſtens?

L I C. Quomodo non iuſtus? quidnam uarians habes?

D E. Nihil. tu quidem ualde hoc faciens es.

L I C. Abeo. ſtultus autem fui iampridem audiens te.

D E. Non. priuſquam dicas interrogatus breue.

L I C. Dic ſi quid uis, etenim non tacita es.

D E. *Hanc captiuam, quam miſiſti in domos:*
Pernoſti ne?
L I C. Dico. *ad quid autem interrogas?*
D E. *Nonne tu hanc, quam ab ignorantia uides:* Quam &c.) quã tibi ignotam dicebas
Iolen dicebas Euryti *prolem ducere?*
L I C. *Quibus in hominibus? quis unde profectus*
Tibi teſtificabitur, hæc à me audire præſens?
D E. *Multis ciuium, in medio* Trachiniorum
Foro, multa à te hæc audiuit turba.
L I C. *Sane.*
Audire quidem dicebant. idem autem non fit,
Opinionem dicere, & diligenter exprimere orationẽ.
D E. *Quam opinionem? non iuratus dicens*
Vxorem dixiſti Herculi *hanc ducere?*
L I C. *Ego uxorem? per deos dicito amica*
Domina hunc, quiſnam eſt hoſpes.
D E. *Qui à te præſens audiuit, quòd huius deſyderio*
Vrbs domita fuiſſet omnis, & non Lydia
Deſtruxiſſet ipſam; ſed huius amor apparens.
L I C. *Homo ò hera aßiſtat. etenim*
Aegrotanti nugari, hominis non ſapientis.
D E. *Ne per tu per ſummum* Oetæum *ſaltum*
Iouem fulgurantem cæles ſermonem.
Non enim mulieri uerba dices malæ:
Neque quæ non nouerit res hominum. quia
Gaudere naturam inſitum eſt non eiſdem ſemper.
Amori quidem nunc quicunque inſurgit „
Pugil tanquam ad manus, non rectè ſapit. „
Hic enim imperat & dijs, ut uult, „
Et mihi: quomodo autem non alteri, quali mihi? „

Quia ſi quid meo uiro hoc morbo
Reprehenſibilis &c.) i.reprehēdo *Capto reprehenſibilis ſum, ualde inſanio:*
Vel huic mulieri, quæ fuit cauſa
Nihil turpis, neq; mihi mali alicuius.
Non ſunt hæc. ſed ſi quidem ex illo diſcens
Mentiris: diſciplinam non bonam diſcis.
Si uero ipſe te ipſum ſic inſtruis; quando
Volueris eſſe bonus, uideberis malus.
Sed dic omne uerum: quia libero
Mendacem uocari pars ineſt non bona.
Vt autem lateas, neque hoc fit.
Multi enim, quibus dixiſti, qui dicent mihi.
Et ſi quidem timuiſti, non recte times: quoniam
Non audire hoc me moleſtaret.
Sed ſcire, quid graue? nonne & alias
Plurimas uir unus Hercules uxorem duxit?
Et nondum aliqua ipſarum ex me ſermonem malum
Tulit, neque opprobrium: hæcq;, neq; ſi
Valde intabeſceret amando. quoniam illam ego
Miſerata ſum maxime, intuita quòd
Pulchritudo ipſius uitam perdidit:
Et terram patriam inuita infelix
Euertit, & ſeruiuit. ſed hæc quidem
Fluant in uentum. tibi autem ego dico, malum
Erga alium eſſe, erga autem me non mentiri ſemper.
CHO. *Pare dicenti bona, & non accuſaberis tpe*
Mulieri huic, & à me acquires gratiam.
LIC. *Sed ò chara domina, poſtquam te diſco*
Imprudentem) ignorantem. *Mortalem, ſapientem mortalia, & non imprudentē:*
Omne tibi dicam uerum, neq; occultabo.

Eſt enim ſic, quemadmodum hic dicit.
Huius graue deſyderium olim Herculem
Inuaſit, & huius cauſa pernicioſiſsima
Deſtructa fuit paterna Oechalia haſta:
Et hæc (oportet enim & quod ab illo, dicere)
Neque dixit occultare, neque abnegauit unquam.
Sed ipſe ò domina timens tuum.
Ne pectus moleſtarem his uerbis:
Peccaui, ſi quid hoc peccatum exiſtimas.
Quando quidem omnem ſcis ſermonem,
Illiusq; & tuam ex æquo communem gratiam:
Et ama mulierem, & uelis ſermones,
Quos dixiſti, in hanc firmiter dixiſſe.
Quia in alijs ille omibus uincens manibus,
Huius amore ad omnia inferior fuit.
DE. *Sed ſic & ſapimus, ut hæc faciamus,*
Et non morbum ſpontaneum eligimus,
Dijs pugnantes: ſed intra tectum
Eamus; ut ſermonumq; mandata feras,
Quæq; pro donis dona oportet adaptare;
Et hæc ducas. illum enim non iuſta, te
Ire accedentem ſic cum multo exercitu.
CHO. *Magnam quandam potentiam*
Venus effert uictoriæ ſemper.
Et res quidem deorum
Præterij; & quomodo
Saturnium decepit non dico,
Neque nocturnum Plutonem,
Vel Neptunum concuſſorem terræ:
Sed ad hanc uxorem

Certatores deſcenderunt ante nuptias aliqui
Omnium percußionum, omnium puluerum plenaſq; e-
Xierunt pugnas certaminum.
Alter quidem erat fluuij
Potentia cornuti quadrupedis
Aſpectus tauri
Achelous ab Oeniadis:
Alter autem Bacchicis
Venit recuruos Thebis
Arcus, & lanceas, clauamq; quatiens
Filius) Hercules Filius Iouis: qui tunc frequentes iuerunt
In medium cupientes cubilia. ſola
Autem coniugalis in medio Venus
Virga gubernabat uerſans.
Tunc erat manus, erat autem
Arcuum ſtrepitus tau-
Rinorumq; miſtim cornuum:
Erant autem implexæ
Scalæ: erantq; frontium pernitioſæ
Percußiones, & gemitus utrorumq;.
Hæc uero formoſa aſpectu, delicata
Longinquam apud ripam
Sedebat, ſuum expectans maritum.
Ego autem mater quidem qualis dico.
Hic certabilis aſpectus ſponſæ
Miſerabilis expectabat:
Et à matre ſtatim
Iuit, tanquam uitula deſerta:
D E. Dum amicæ in domo hoſpes loquitur
Captiuis puellis tanquam in diſceſſu,

Tunc ſorenſis ueni ad uos clam, Forenſis) egreſſa
Partim quidem dictura, manibus quæ operata ſum:
Partim autem qualia patior commiſerata.
Puellam enim (puto autem non amplius, ſed iugatam)
Admiſi, onus tanquam nauta
Damnoſum, læſionem meæ mentis.
Et nunc duæ exiſtentes, manemus unius ſub
Veſtis amplexum. talia Hercules
Ille fidelis nobis & bonus uocatus,
Præmia remiſit longi temporis.
Ego autem iraſci quidem non ſcio
Aegrotanti illi multum hoc morbo.
Hoc autẽ rurſus cohabitare huic ſimul, quænã mulier,
Poſſet, communicans earundem nuptiarum? Cõmunicans) particeps.
Video enim iuuentam, illã quidem procedentẽ ultra: Illam) Ioles. ſ.
Hanc autem conſumptam, quorum diripere ſolet Hanc) meam.
Oculus florem; horum auertere pedem.
Hæc igitur timeo ne maritus quidem Hercules
Meus uocetur, iunioris autem uir.
Sed (non enim quemadmodum dixi iraſci pulchrum,
Mulierem mentẽ habentem) ſicut autem habeo amicæ
Remedium ſolutorium doloris: ſic uobis dicam.
Fuit mihi antiquum donum uetuſtæ olim
Feræ, lebete æreo occultatum: Feræ) Neſſi centauri.
Quod puella adhuc exiſtens denſipectoris à
Neſſo moriente ex cædibus ſuſcepi.
Qui profunde fluentem fluuium Euenum mortales
Mercede traijciebat manibus, neq; ductorijs
Remis remigans, neq; uelis nauis:
Qui & me, patrijs quando multitudinibus

Cum Hercule primum coniux ſequebar;
Ferens in humeris; quando fuit in media uia:
Vanis)fruſtra uiolare conatis Attingit uanis manibus, ex autem clamaui ego:
Et Iouis ſtatim filius conuerſus, manibus
Immiſit comatam ſagittam. in autem pulmones
Pectorum cum ſonitu irruit. moriens autem fera
Tantum dixit. filia ſenis Oenei
Tantum iuuaberis meis, ſi parueris,
Portorijs) traiectibus Portorijs: quoniam extremam traieci ego.
Si enim concretum ſanguinem mearum
Cædium ſumpſeris manibus, quà liuidas
Intinxit ſagittas nutrimentum Lernææ Hydræ:
Erit mentis tibi hoc mulcimentum
Herculeæ: ut non aliquam intuitus
Amet mulierem ille pro te plus.
Excogitans) recordata Hoc excogitans ò amicæ (domibus enim fuit
Illius mortui incluſum recte)
Tunicam hanc tinxi, addens quæcunque
Viuens ille dixit. & perfecta ſunt hæc.
Scirem) noui Malas autem audacias, neque ſcirem ego,
Neque ediſcerem, atque audentes odi.
Amatorijs autem ſi quo modo hanc ſuperemus
Puellam, & delinimentis his contra Herculem:
Machinatum eſt hoc opus, ſi quid non uideor
Facere uanum: ſi autem minus, ceſſabitur.
CHO. Sed, ſi qua eſt fides in factis:
Videris apud nos non conſuluiſſe male.
DE. Sic habet certe fides, ut hoc quidem putare
Liceat: experientia autem non uerſata ſum dum.
CHO. Sed ſcire oportet facientẽ, quòd neq; ſi putas

Habere:habeas cognitionem non experta.
DE. Sed ſtatim ſciemus.hunc.n.inſpicio
Forenſem iam.celerrime autem ueniet. Forenſem) egreſſum:
Solum à uobis bene occultemur:quoniam tenebris,
Et ſi turpia facis,nunq̃ in dedecus incides.
LIC. Quid oporteat facere, ſignifica filia Oenei:
Quia ſumus iam longo tempore tardi.
DE. Sed hæc tibi eadem & facio Licha,
Donec tu interioribus locutus es hoſpitis:
Vt feras mihi hoc bene contextum peplum,
Donum illi homini meæ manus.
Dans autem hoc,dic ut nullus mortalium Dãs)vbi dederis
Illo prius induatur corpore:
Neq; uideat illum,neq; lumen ſolis,
Neq; ſeptum ſacrum,neq; domeſticum lumen:
Priusq̃ ille ipſum manifeſtus aperte collocatus
Oſtendat dijs die tauricida.
Sic enim uoui, ſi quando ipſum in domos
Videam ſaluatum,uel audiam:iuſte
Ornatum iri tunica hac,& appariturum dijs
Sacrificatorem nouo nouum in peplo.
Et horum feres ſignum,quod ille certum
Sigilli obſignatione hac ad oculum ponet.
Sed uade,& ſerua primum quidem legem:
Non cõcupiſcere nuntiũ exiſtentem ſuperflua facere:
Deinde,ut gratia illiusq; tibi,
Et mei in unũ conueniens ex ſimplici duplex appareat.
LIC. Sed, ſi quidem Mercurij hanc exerceo artem Mercurij)nuncij, legationis.
Firmam,nequaq̃ errabo in te unq̃:
Ne non uas,ut habet,oſtendam ferens:

Verborumq; fidem, quæ habes, adaptem.
DE. *Abeas iam: etenim ſcis,*
Quæ in domibus, ut habentia ſunt.
LIC. *Scioq;, & dicam ſeruata.*
DE. *Sed noſti quidem & hoſpitæ uidens*
Suſceptiones, ipſam ut acceperim amice?
Percuteret ur) ad miraretur
LIC. *Vt percuteretur meum uoluptate cor.*
DE. *Quid ſane aliud dicas? timeo enim*
Ne ante dicas deſyderium ex me:
Quæ illinc) quod ad illum attinet
Priusq̃ ſcias, quæ illinc, an deſyderemur.
CHO. *O maritima & ſaxoſa,*
Calida balnea, & rupes
Oetes habitantes, quiq; mediam
Melidem iuxta paludem
Puellæ) Dianæ
Auream pharetram habentisq; littus puellæ,
Vbi græcorum contiones
Pylatides uocantur:
Pulchre clamans cito uobis
Tibia non iniucundum
Sonans ſtrepitum redit, ſed diuinæ
Aequalem muſæ.
Nam Iouis Alcmenesq; filius
Concitatur, omnis uirtutis
Spolia habens ad domos:
Quem abſentem habuimus
Totum duodecim menſium expectantes
Tempus, maritimum, ſcientes nihil.
Hæc uero ei chara uxor
Miſera infortunata corde
Maxime flebilis ſemper peribat.

Nunc autem Mars incitatus
Soluit laborioſum diem.
Veniat, ueniat. ne
Stet multis remis agitatum uehiculum nauis ipſi:
Priusq̃ hanc ad urbem acceleret;
Inſulanum larem
Mutans, ubi uocatur ſacrificator.
Vnde ueniat per totum diem Diem) hodie
Huius ſuadelæ uncto illito Suadelæ) philtri
Implicitus ſub prætextu feræ.
D E. *Mulieres, quam timeo ne ulterius*
Facta ſint mihi omnia, quæcunq; modo feci.
C H O. *Quidnam eſt Deianira filia Oenei?*
D E. *Non noui. timeo autem, ſi apparebo forte*
Malum magnum operata à ſpe bona.
C H O. *Nunquid aliquid tuorum Herculi donorum?*
D E. *Maxime: ut ne promptitudinem*
Incertam operis alicui præceperim accipere.
C H O. *Doce, ſi docendum, ex quo times.*
D E. *Tale euenit, quale dicam*
Mulieres uobis miraculum inſperatum diſcere.
Quo enim indutorium peplum nuper
Vnxi, candidæ ouis bona lana:
Hoc euanuit, corroſum à nullo
Eorũquæ intus, ſed ambeſum ex ſeipſo conſumptũ eſt,
Et contritum eſt in ſumma rupe. ut autem ſcias omne
Quatenus hoc actum eſt, longiorem extẽdam ſermonẽ. Quatenus) quonam modo
Ego enim quæ fera me Centaurus laborans
Latere amara cuſpide prædocuit:
Omiſi mandatorum nihil: ſed ſeruabam

Aerea tanq̃ indelebilem ex tabella picturam.
Et mihi hæc erant prædicta, & talia agebam:
Medicamentum hoc remotum ab igne, radioq́ſ ſemper
Calido intactum in conclauibus ſeruare me:
Quoad recenter illitum applicarem alicubi.
Et faciebam talia. nunc autem, quando fuit faciendum,
Vnxi quidem per domum in domibus occulte
Lana auellens propriæ pecudis uellus:
Et poſui componens minime illuſtratum ſole
Caua capſula donum: quemadmodum noſtis.
Intro autem reuerſa uideo famam
Ineffabilem, inconiectabilem homini diſcere.
Sum proijciens) proieci *Inuolucrum. n. ſum proijciens quodammodo*
Ouis, quo ante unxeram in mediam flammam,
Radium in ſolarem. ut autem calefactum fuit,
Fluit omne incertum, & contritum fuit terra,
Forma maxime ſimile, ut ſerræ
Roſiones inſpiceres in ſectione ligni:
Tale iacet diſsipatum. ex autem terra, unde
Proiectum fuerat: ſcaturiunt denſæ ſpumæ
Cæſij fructus, tanq̃ pingui potu
Fuſo in terram bacchica à uite.
Quare non habeo miſera quo conſilij cadam.
Video autem me opus graue operatam.
Vnde. n. unq̃, pro quo moriens fera
Mihi præbuiſſet beneuolentiam, qua mortuus eſt pro?
Non eſt. ſed, qui percuſſerat, interficere
Volens mulcebat: quorum ego poſtea
Quando non amplius iuuat; cognitionem capio.
Sola. n. ipſum, ſi quid non fruſtrabor

Mente: ego infelix interficiam.
Nam iacientem ſagittam noui, & deum
Chironem offendentem: & quomodo tetigerit, Q̃uo) quẽadmodum, uti,
Corrumpit omnes beſtias. ex autem huius hic
Cædibus egrediens uenenum ſanguinis nigrum,
Quomodo non perdet & hunc? uidebitur certe mihi;
Atqui uiſum eſt: ille ſi errabit
Hac cum ira, & me commori ſimul.
Viuere.n.male audientem, non tolerabile: "
Quæ magnifacit, non malam natam eſſe. "
CHO. Timere quidẽ opera grauia neceſſario habet: Neceſſario &c.) neceſſe eſt.
Hanc autem ſpem nõ oportet fortunam iudicare ante.
DE. Non eſt in his non honeſtis conſilijs
Neq; ſpes, quæ & audaciam quandam conciliat.
CHO. Sed circa errata non ex uoluntario conſilio,
Ira matura: quam te conſequi decet.
DE. Talia diceret non mali
Particeps: ſed cui nihil eſt domibus graue.
CHO. Tacere conueniet te longiori tempore:
Si non quid dices puero tuoipſius: quoniam Puero) Hyllo filio
Adeſt indagator patris, qui prius abierat.
HYL. O mater, quàm ex tribus te unum eligerem
Vel non amplius eſſe uiuentem: uel ſeruatam,
Alius uocatam eſſe matrem; uel meliores mentes
Ex nunc præſentibus his mutaſſe alicunde.
DE. Quidnam eſt ò fili, quantum ad me, inuiſum?
HYL. Virum tuum ſcias, hunc meum dico
Patrem, interfeciſſe hac in die.
DE. Hei mihi. quemnam protuliſti ò fili ſermonem?
HYL. Quem non poſſibile non perfectum eſſe. nam

Factum quis poſſet infectum facere?
D E. Quomodo dixiſti ô fili? quo ab hominum diſcens
Iniucundum ſic opus operatam eſſe me dicis?
H Y L. Ipſe grauem calamitatem in oculis
Patris intuitus, & per linguam audiens.
D E. Vbi autem appropinquas homini, & aſtitiſti?
H Y L. Si oportet diſcere te, omnia dicere neceſſe eſt.
Quando abijt inclytam Euryti populatus urbem,
Victoriæ ducens trophæa & primitias:
Littus quoddã utrinq; mari allutũ Eubææ ꝓmontoriũ
Cæneum eſt: ubi patrio Ioui
Aras ſtatuit ſacrumq; lucum:
Vbi illum primum uidi libens deſyderio.
Futuro autẽ &c.) cũ aũt ille mactaturus eſſet &c.
Futuro aũt ipſo multarum uictimarum facere iugula=
Præco à domibus uenit domeſticus Lichas, (tiones,
Tuum ferens donum, letalem ueſtem:
Quam ille indutus, ut tu præmandaueras:
Mactat quidem duodecim integros habens,
Prædæ primitias, boues: ſed omnia ſimul
Centum admouit commiſtos boues.
Et primum quidem miſer propitia mente,
Ornatuq; gaudens & ueſte, precabatur:
Vbi uero uenerandorum ſacrificiorum incendebatur
Flamma cruenta, & à pingui quercu:
Sudor emittebatur corpore, & applicata eſt
Fabri) a fabro
Lateribus nuper conglutinata, tanq̃ fabri,
Tunica omne per membrum, uenitq; oſſium
Morſus cum euulſione: deinde letalis,
Inimicæ uiperæ uenenum ut rodebat:
Tunc uero clamauit, infelicem

Licham, illum nihil auctorem huius tui mali,
Quibus attuliſſe hanc artibus ueſtem.
Ille uero nihil ſciens infelix, tuum ſolius
Donum dixit, ſicut erat, miſſum.
Et ille ut audiuit, & crucians
Laceratio ipſius pulmones attigit:
Corripiens pede illum, articulus qui nectitur: Corripiens) correptum
Proijcit ad utrinq; allutum e mari ſaxum.
Comæ autem albam medullam exilire facit, medio
Capite diſsipato, ſanguineq; ſimul.
Omnis autem clamauit gemitu populus,
Hoc quidem ægrotante, illo autem enecato; Hoc) Hercule: illo autem, Licha. ſ.
Et nullus audebat hominem contra ire:
Trahebatur enim ad terram, & ſublimis,
Clamans, eiulans: circum autem ſtrepebant ſaxa,
Locrorum montanæ rupes, EubϾq; promontoria.
Poſtq̃ autem defecit, multum quidem miſer in terram
Proijciens ſeipſum, multumq; eiulatu clamans,
Infelicem lectum uituperans
Tui miſeræ, & Oenei nuptias,
Qualem acquiſiuiſſet deſtructricem uitæ:
Tunc ex aſsiſtente nidore diſtortum
Oculum eleuans uidit me in multo exercitu
Lachrymantem, & me intuitus uocabat:
O fili, accede, ne fugias meum malum:
Neq; ſi te oportet mortuo commori mihi:
Sed eleua extra, & maxime quidem depone
Illic, ubi me nullus uidebit mortalium.
Si autem miſericordiam tenes, at me ex hac terra
Traijce q̃ celerrime, neq; hic moriar.

Tantum cum mandaſſet, in media cymba
Ponentes) poſito illo — Ponentes illum ad terram hanc appulimus, uix
Conuulſionibus) nimio dolore. — Mugientem conuulſionibus: & illum ſtatim.
Vel uiuentem uidebitis, uel mortuum nuper.
Talia mater patri conſulens meo
Quorũ) ꝑ quibus — Et faciens depræhenſa es: quorum te ultrix iuſtitia
Vlciſcatur, Erinnysq́; (ſi fas) imprecor.
Fas autem, quoniam mihi fas tu prius abieciſti;
Omnium optimum uirum eorum, qui ſunt in terra,
Interficiens, qualem alium non uidebis unq̃.
CHO. Quid ſilentio diſcedis? non noſti quoniam
Opitularis tacens accuſatori?
HYL. Sinite recedere. uẽtus ſecũdus oculorũ meorũ
Ipſi fiat procul abeunti recte.
Iactationem.n. alioqui nominis quid oportet nutrire
Maternam, quæ nihil ut pariens facit?
Sed abeat gaudens. delectationem autem, quam
Meo dat patri, hanc ipſa accipiat.
CHO. Ecce, ut ô filiæ immiſcuit ſtatim
Verbum uaticinatorium nobis
Prædictæ prouidentiæ:
Quod dixit, quando perfecta afferret,
Duodecima aratio ſuſceptionem perficere laborum
Iouis proprio filio. & hæc recte
Firma adueniunt.
Quomodo.n. ille non uidens
Adhuc unq̃,
Adhuc laborioſam haberet
Mortuus ſeruitutem?
Si.n. ipſum Centauri letalis nebula

Vngit,

Vngit, inſidioſa neceßitas,
Lateri adhærente ueneno;
Quod peperit mors, peperit autem uarius Draco:
Quomodo hic ſolem alterum, q̃ in pñti, uideat;
Grauißimo quidem Hydræ colliquatus
Prætextus nigras iubas habentis.
Que commiſti illum flagellant,
Neſſoq; ab,
Letales doloſi ſtimũ-
li ſuperbullientes.
Quorum hæc miſera impigrum,
Magnum intuita domibus damnum
Nouis accedentibus nuptijs,
Hæc quidem non aduertit, illa autem ab alienigena
Mente uenientia pernitioſis reconciliationibus,
Profecto perdita gemit,
Profecto frequentium uiridem
Irrigat lachrymarum ſpumam. Lachrymarum &c).i.lachrymas
Sed ueniens
Fatum manifeſtat doloſam,
Et magnam calamitatem.
Ruptus eſt fons lachrymarum: fuſus eſt
Morbus. ò dij. ut infenſis
Nondum ualde nota
Herculis abuenit paßio ad miſerandum.
Heu pernicioſa lancea propugnatricis haſtæ:
Quæ tunc celerem nympham
Adduxiſti ab alta
Hanc Oechalia cuſpide.
Sed miniſtra

Venus, tacita, manifeſta,
Horum apparuit effectrix.
CHO. Vtrum ego uana, an audio quandam
Miſerationem per domos modo concitatam?
Quid dicam?
Clamat aliquis non obſcurum, ſed infelicem
Luctum intus. & quid innouant tecta?
Intellige) vide Intellige autem
Hanc, quòd inſueta & contractis ſupercilijs
Venit ad nos uetula, ſignificans aliquid.
NVT. O filiæ, quam.ſ.nobis non paruorum malorũ
Initium cœpit donum Herculi miſſum.
CHO. Quidnam ò anus innouatum dicis?
NVT. Abijt Deianira longe extremam
Viarum omnium, ex immobili pede.
CHO. Non ne ut mortua?
NVT. Omnia audiſti.
CHO. Mortua eſt miſera?
NVT. Secundo audis.
CHO. Miſera, perdita, quo modo mortuam eſſe illam (dicis?
NVT. Miſerrime, quo ad actionem.
CHO. Dic qua morte mulier concurrit.
NVT. Seipſam ſuſtulit.
CHO. Quæ ira, uel quinam morbi
Hanc cuſpidem iaculi mali
Comprehendit? & quomodo meditata eſt
Ad mortem mortem
Accelerans ſola?
NVT. Gemebundi in ſectione ferri.
CHO. Intuita es ò miſera hanc contumeliam?

N V T. *Intuita ſum ut uicina aßiſtens.*
C H O. *Quis erat? quomodo dic.*
N V T. *Ipſa à ſeipſa patrat hæc.*
C H O. *Quid dicis?*
N V T. *Certior ſis.*
C H O. *Peperit, peperit ma=*
Gnam nuper adducta hæc nympha Nympha) Iole
Domibus his Erinnym.
N V T. *Valde certe. magis autē ſi præſens propinqua*
Vidiſſes, quæ fecit: ualde commiſerata fuiſſes.
C H O. *Et hæc tolerauit q̃ manus muliebris patrare?*
N V T. *Grauiter certe. audies autē, ut teſteris mihi.*
Poſtq̃ ingreſſa eſt domos intro ſola,
Et puerum in aulis uidit cauos lectos
Sternentem, ut retro occurreret patri:
Occultans ſeipſam ubi nullus intueretur;
Gemebat quidem aris procidens: quòd
Fieret deſerta. flebat autem inſtrumentorū quodcūq;
Tangeret, quibus citebatur miſera prius.
Alibi autem & alibi domorum uolutata,
Sicubi amicorum inſpiceret ſeruorum corpus:
Flebat miſera intuita,
Ipſa à ſeipſa dæmonem uocans:
Et filijs carituras in poſterum opes.
Poſtq̃ autem ab ijs deſtitit, repente illam uideo
Herculeum thalamum irruentem:
Et ego clandeſtinum oculum adumbrata
Seruabam. uideo autem mulierem lectis
Herculeis ſtragulas immittentem ueſtes. Stragulas) ſtratas
Vt autem perfecit hoc, inſiliens ſupra,

Sedit in medijs lectis:
Et lachrymarum rumpens calidos fluxus
Dixit: ò lectiq́;, & thalami mei,
In reliquum iam ualete: quia me nunquam
Accipietis amplius in cubilibus his cubantem.
Talia locuta impetuoſa manu
Soluit ſuum ipſius peplum: cui aurea
Prominebat mammarum fibula. ex autem exuit
Latus omne, ulnamque ſiniſtram,
Et ego currens profecta, quantum quidem poteram,
Filio dico machinantis hæc.
Et in quo illuc, hucq́; excurrimus:
Videmus ipſam ancipiti gladio
Latus ſub iecore & præcordijs percuſſam.
Videns autem filius luxit. cognouit enim miſer,
Opus ex ira quòd effeciſſet hoc:
Sero doctus quæ per domum; quoniam
Inuita à fera feciſſet hæc.
Et illic filius infelix, neque lamentationum
Reliquit quidquam circum illam flens,
Neq́; amplectens ore, ſed à latere
Latus omittens iacebat multum gemens,
Quòd illam ſtulte in crimen ieciſſet malum:
Flens, quoniam ex duobus futurus eſſet ſimul
Patrisq́; illiusq́; orbatus uita.
Talia, quæ hinc, ſunt. quare ſi quis duos
Vel etiam plures quis dies computat:
Vanus eſt. non enim eſt craſtina,
Priuſquam bene patiatur quis præſenti die.
CHO. *Vtrum utra lugeam?*

Vtrum perfecta ulterius
Difficilia mihi miſeræ?
Hæc quidem habemus uidere domibus,
Illa autem futuræ ſumus in ſpe:
Communia autem habereq́;, & futuras eſſe.
Vtinam uentoſa aliqua
Fiat ſecunda flans domeſtica aura:
Quæ me abduceret ex locis; ut
Iouis fortem fœtum,
Ne trepida morerer,
Solum intuita ſtatim.
Quoniam in grauibus doloribus
Venire ante domos dicunt
Ingens quoddam miraculum:
Prope uero & non longe
Flebant, acuta ut luſcinia, hoſpites.
Hoſpitum enim extra turbam hic greſſus.
Quò uero rurſus fert ipſum? ut amicum
Curans, grauem
Tacitum fert greſſum.
Heu, heu, heu, heu. hic tacitus fertur.
Quid oportet mortuum illum, uel per
Somnum exiſtentem interrogare?
HYL. *Hei mihi ego te pater,*
Hei mihi ego te infelix.
Quid patiar? qđ uero machinabor? hei mihi.
SEN. *Tace fili. ne moueas*
Agreſtem dolorem patris crudelis.
Viuit enim procliuis. ſed inhibe mordens
Os tuum.

Futuræ &c.) i. habituræ.
Futuras eſſe) expectare.
Acuta) clamoſa
Fert) turba
Interrogare) iudicare, exiſtimare, cenſere.
Te) tui cauſa

HYL. Quomodo inquis ſenex? an uiuit?
SE. Ne excites ſomno detentum
Et moueas, & ſuſcites
Furioſum grauem morbum ò fili.
HYL. Sed in me miſerum
Grauitatem ingentem, incitauit mens.
HER. O Iuppiter quò terræ uenio? apud quos
Mortalium iaceo afflictus, mu=
Tabilibus doloribus? hei mihi ego miſer.
Hic) morbus *Hic rurſus ſceleſtus rodit. heu.*
SE. Num noſti, quantum erat lucrum,
Silentio occultare, & non diſpergere
Huic à capite, palpebriſq; ſomnum?
HYL. Non enim habeo, quomodo
Quieſcerem, malum hoc uidens.
HER. O Cenæa crepido ararum
Sacrarum, qualem pro qualibus
Sacrificijs mihi miſero gratiam per=
Feciſti. ò Iuppiter.
Quod mihi poſuiſti damnum, quale?
Quod nunquam ego intueri miſer
Debuiſſem oculis, hunc implacabilem
Furoris florem inſpexiſſe.
Quis enim incantator, quis artifex
Medicinæ, qui hoc damnum
Sine Ioue mitigabit?
Miraculum procul uiderim.
Heu, heu, ſinite me, ſinite me
Infelicem cubare:
Sinite me infelicem cubare

Vbi me tangis? quo inclinas?
Perdis me, perdis.
Conuertiſti, quod & quieuerit.
Momordit me hoc quidem.
Hic rurſus redit. unde eſt, ò
Omnium græcorum
Iniuſtiſsimi uiri, quos
Multum quidem in ponto,
Per q; nemora omnia purgans,
Perij miſer.
Et nunc in hunc ægrotantem
Non ignem, non haſtam
Aliquis utilem non conuertet:
Heu, heu, neq; illidere caput
Vitæ uult ueniens
Odioſæ, heu heu.
SE. O fili, huius hominis
Opus hoc maius procedit,
Quàm ſecundum meum robur.
Tu autem comprehende: tibiq;.n.oculus
Amplior, q̃ per me
Seruare.
HYL. Attingo quidem ego.
Laborioſorum autem dolorem
Neq; intus, neq; foris li=
Cet mihi expellere
Vitæ: talia tribuit Iuppiter.
HER. O fili, fili, ubinam es?
Hac me, hac me
Aſſume alleuans.

Inclinas) manus apponis, admoues.
Hoc) ꝑ me mouiſti.
Hic) morbus.
Eſt) aliter, eſtis.
Quos) ſeruaui. ſ.

Heu,heu,heu heu , dæmon.
Salit autem rurſus ſalit,
Miſer perdens nos,
Inacceßibilis , agreſtis
Morbus. heu Pallas.
Hoc me rurſus moleſtat . heu fili,
Genitorem commiſeratus
Sine inuidia tolle haſtam.
Feri meo ſub iu-
Gulo:medere aũt dolori,quo me iritauit
Tua mater impia.
Quam ſic intuear lapſam,
Sic ita ſic ; ut me perdidit.
O Iouis conſanguinee,
O dulcis Pluto
Sopito me , ſopito;
Celeri morte
Infelicem interficiens.
C H O. Audiens horrui has calamitates amicæ
Regis : quales , qualis exiſtens ſuſtinet.
H E R. O multum iam & calida , & uerbo mala,
Et manu , & dorſis laborans ego.
Et nondum tale neque uxor Iouis
Propoſuit,neq; odioſus Euryſtheus mihi:
Quale hoc inſidioſa Oenei puella
Adaptauit humeris meis Erinnyum
Rete textile circunuolutum , quo pereo.
Lateribus enim adhærens ; quidem extremas
Corroſit carnes , pulmonesq́; , uenas
Sorbet cohabitans : ex autem uiridis ſanguis me

Laborans) per multos labores paſſum . hæc autem uertit Cic. Tuſc . quæſt. ſecundo.

Cecidit iam,& corruptus ſum corpore
Omni,inexplicabili hoc oppreſſus uinculo.
Et non hæc,haſta pedeſtris,neq; terrigena
Exercitus Gigantum,neq; ferina uis,
Neq; græcia,neq; barbara,neq; quantam ego
Terram expurgans ueni , fecit dum. — Veni)peragraui
Mulier autem fœmina exiſtens,& non uiri naturam — Naturam)natura
Sola me ſanè interfecit gladio absq;.
O fili, ſis mihi filius uerus natus:
Et ne matris nomen uenereris amplius.
Da mihi manibus tuis ipſe ex domibus accipiens — Accipiens) abreptam matrem
In manum parentem,ut cognoſcam manifeſte:
An meum doleas magis,q̃ illius uidens
Offenſam formam,in iure uexatam.
Abi ò fili;aude,miſerereq; mei
Multis miſerabilis:qui,tanq̃ uirgo,
Mugio flens,& hoc nullus unq̃
Hunc hominem diceret ante uidiſſe facientem. — Faciẽtem) feciſſe
Sed ſine gemitu ſemper ſequebar mala:
Nunc autem ex tali fœmina inuentus ſum miſer.
Et nunc accedens ſta prope patrem,
Conſydera autem quali hæc calamitate ab
Paſſus ſum.oſtendam.n.hæc ex tegumentis.
Ecce,intuemini omnes miſerum corpus:
Videte infelicem,ut miſerabiliter habeo.
Heu,heu,ò miſer.heu,heu.
Calefecit damni auulſio modo:hæc uero rurſus — Auulſio)ſpaſmus
Traiecit latera:neq; exercitatum me ſinere,
Videtur miſer uorax morbus.
O Rex Pluto accipe me.

O Iouis fulmen percute.
Concute ò rex, inflige iaculum
Pater fulminis. uorat enim rurſus iterum:
Floruit, irruit. o manus, manus.
O dorſa, & pectora, ò chara brachia.
Vos illa fuiſtis, quæ olim
Nemeæ habitatorem, bubulcorum interfectorem
Leonem, inacceſsibilem pecudem & inſalutabilem
Vi confeciſtis, lerneamq́; hydram,
Biformemq́; immiſtum equorum inſeſſorem exercitum
Feratum) centaurorum. Ferarum, contumelioſum, exlegem eximium ui
Erymanthiamq́; feram illumq́; ſub terra:
Plutonis tricipitem canem, inexpugnabile monſtrum,
Pecudem) fœtum Grauis uiperæ pecudem: & aureorum
Draconem pomorum cuſtodem in ultimis locis;
Alioſq́; labores infinitos guſtaui:
Et nullus trophæa erexit mearum manuum,
Nunc autem ſic inarticulatus, & laceratus
Cæco à damno depopulatus ſum miſer.
Ille optimæ matris nominatur,
Ille in aſtris Iouis dictus filius.
Sed bene quidem hoc ſcite; etiam ſi nihil ſim,
Etiam ſi nihil ſerpam: certe operatam hæc
Solis) aliter ſolū. Subiugabo. & ex his accederet ſolis:
Vt diſcat hominibus nuntiare, quòd
Et uiuens malos, & mortuus ultus ſum.
C H O. O miſera Græcia, luctum qualem uideo
Habituram homine hoc ſi priuabitur.
H Y L. Quoniam præbuiſti reſpondere pater,
Silentium præbens, audi me ægrotans tamen.

Petam enim te, quæ iuſta conſequi. Iuſta) æquum eſt.
Da mihi teipſum, non tantum ut mordearis
Animo iracundus. non enim cognoſceres, in quibus
Gaudere ſtudes, & in quibus doles fruſtra.
HER. *Locutus quod uis, finito; quia ego ægrotans*
Nihil intelligo, quæ tu uarias pridem.
HYL. *De matre uenio mea dicturus: in quibus*
Nunc eſt, quibuſq; peccauit inuita.
HER. *O ſceleratiſſime, & mentionẽ feciſti.n. rurſus*
Patris interfectricis matris, ut audirem ego?
HYL. *Habet enim ſic ut non tacere conueniat.*
HER. *Non profecto, his prius peccatis?*
HYL. *Sed neq; quidem quotidianis dices.*
HER. *Dic, caue autem ne uidearis malus natus.*
HYL. *Dico mortua eſt recenter iugulata.*
HER. *A quo? monſtrum per mala uaticinatus es.* Monſtrum) rem incredibilem.
HYL. *Ipſa à ſeipſa, nullo ab hoſpite.* (nu.
HER. *Hei mihi. prius ut oportebat illã ex mea mori ma* Vt) aliter quoniã.
HYL. *Etiã tuus cõuerteret furor, ſi hoc totũ noſceres*
HER. *Grauẽ ſermonẽ incepiſti: dic aũt, q̃tenus ſentis.*
HYL. *Omne negociũ aberrauit, optima quærens.*
HER. *Optima ò peſſime, patrẽ tuũ interficiens facit?*
HYL. *Amatorium enim putans apponere tui*
Errauit: ut aſpexit intus nuptias. Nuptias) Iolem.
HER. *Et quis tantus ueneficus Trachiniorum?*
HYL. *Neſſus iampridem Centaurus perſuaſit ipſi*
Tali amatorio tuum excitare deſyderium.
HER. *Heu, heu, infelix abeo miſer.*
Perij, perij, lumen non amplius eſt mihi. Lumen) vita.
Hei mihi, ſentio calamitatis ubi conſtituti ſumus.

Abi ò fili: pater enim non amplius eſt tibi.
Voca omne mihi ſemen tuorum cognatorum;
Voca autem miſeram Alcmenen Iouis
Fruſtra uxorem; ut ultimam mei
Famam audiatis uaticiniorum, quæ noui ego.
HYL. *Sed neq; mater hic, ſed maritima*
Tirynthо contigit, ut habeat ſedem.
Comprehendēs) ſecum adductos *Filiorum autē alios quidē comprehēdens ipſa nutrit:*
Alios autem Thebes urbem habitantes diſcas.
Nos autem, qui adſumus, ſi quid oportet pater
Facere: audientes miniſtrabimus.
HER. *Tu igitur audi opus. ueniſti autem, ubi*
Appareas qualis exiſtens uir, meus uoceris.
Mihi enim fuit prædictum ex patre pridem:
A uiuentium nullo moriturum ab:
Sed qui Plutonis corruptus habitator eſt.
Hac certe fera centaurus, ut diuinum erat
Prædictum) oraculum *Prædictum: ita uiuentem me interfecit mortuus.*
Oſtendam autem ego his conuenientia æqualia
Oracula noua uetuſtis conſona:
Quæ montanorum, & humi cubantium ego
Sellorum) Dodonæorum *Sellorum ingreſſus nemus inſcripſeram,*
A patria & uocali quercu:
Quæ mihi tempore uiuenti & præſenti nunc.
Dixit laborum inſtantium mihi,
Solutionem perfectum iri; & putabam acturum bene.
Hoc autem erat nihil aliud præterq̃ mori me.
Nam mortuis labor non accedit.
Hæc igitur poſtq̃ manifeſta accidunt fili,
Oportet te rurſus fieri huic homini adiutorem,

Et non expectare meum acui os:
Sed ipſum cedentem cooperari,legem
Pulcherrimam inueniẽtem,obedire patri.
HYL. *Sed ô pater,timeo quidẽ in ſermonis ſeditionẽ*
Talem ingreſſus:parebo autẽ,in quibus tibi uidebitur.
HER. *Inijce manum dexteram primum mihi.*
HYL. *Vt ad quid fidem hanc nimis conuertis?*
HER. *Non cito feres,neq; non parebis mihi?*
HYL. *Ecce extendo,& nihil contradicetur.*
HER. *Iura Iouis nunc,qui me genuit,caput.*
HYL. *Profecto quid facturum? & hoc dicetur.* Facturum) quid ut agam?
HER. *Profecto mihi dictum opus perficere.* Perficere) ut efficias.
HYL. *Iuro ego Iouem habens iuratum.*
HER. *Si autem extra uenias:damna uoue capere.* Si autẽ &c.) ſin ſecus agas
HYL. *Non capiam.faciam.n.uoueo uerumtamen.*
HER. *Noſti igitur Oetes Iouis altißimum pagum?*
HYL. *Noui,ut ſacrificator qdẽ multũ cõſtitutus ſup*
HER. *Illuc nunc oportet meum tollentem te* Tollentem) ſublatum
Corpus proprijs manibus,& cum quibus uis amicorũ,
Multam quidem ſyluam profundæ quercus
Tondentem:multum autem marem excidentem ſimul Tondentẽ, excidentem) tonſa, & excisa
Agreſtem oleam,corpus meum inijcere,
Et piceæ accipientem lampadis fulgorem
Accendere.luctus autem nulla ingrediatur lachryma.
Sed ſine luctu,& illachrymis(ſiquidem es
Huius uiri)fac: ſi autem minus;manebo te ego
Et infra exiſtens execrator ſemper grauis. Infra) apud inferos
HYL. *Heu pater quæ dixiſti?quibus me affeciſti?*
HER. *Quæ facienda ſunt. ſi autem minus;patris*
Alterius ſis alicuius,neq; meus uoceris amplius.

H Y L. *Hei,ualde rurſus:quæ me uocas pater*
Homicidam fieri,& interfectorem tui?
H E R. N*on ſanè ego.ſed quorum habeo pœonium,*
Et ſolum medicum meorum malorum.
H Y L. *Et quomodo ſuccēdens corpus ſanauerim tuū?*
H E R. *Sed ſi times ad hoc,alia fac.*
Inuidētia) inuidia H Y L. *Elationis certe inuidentia non fiet.*
H E R. *An & pyræ repletionem dictæ?*
H Y L. *Quantum quidem ipſe non attingens manibus:*
Sed alia faciam,& non laborauerit mea pars.
H E R. *Sed ſufficient & hæc.tribue autem mihi*
Gratiam breuem,ad longas alias dans.
H Y L. *Si etiam longa ualde eſt, fiet.*
H E R. *Euryteam noſti ne uirginem?*
H Y L. *Iolen dixiſti,ut conjecto ego.*
H E R. *Noſti.tantum igitur tibi mando fili,*
Hanc me mortuo(ſi quidem pie agere
Vis,paternorum iuramentorum memor)
Adde) due *Adde uxorem:neq; non obtemperes patri,*
Neq; alius uirorum meis lateribus ſimul
Inclinatam ipſam pro te accipiat unq̄:
Sed ipſe ò fili,hunc curato lectum.
Pare.nam magnis parentem mihi
Paruis non obedire,priorem confundit gratiam.
H Y L. *Hei mihi.quidem ægrotanti indignari,malū:*
Sed ſic uidere ſentientem,quis nam ferret?
H E R. *Vt facturus nihil eorum,quæ dico,dicis.*
H Y L. *Quis enim unq̄,q̄ mihi matri quidē mori ſola*
Cauſa) fuit. C *Cauſa,tibiq; rurſus,ut habes,habere:*
Quis hæc, qui non ex furiis ægrotaret,

Eligeret? melius & me certe ò pater mori,
Quàm bis inimiciſſimis cohabitare ſimul.
HER. *Vir hic ut uidetur non tribuere mihi*
Morienti partem: ſed deorum execratio
Manebit te non obedientem meis uerbis. (queris,
HYL. *Hei mihi forte (ut uideris) ſicut ægrotas, lo-*
HER. *Tu enim me ex ſopito excitas malo*
HYL. *Miſer ut ad multa dubitare habeo.*
HER. *Non enim iuſtum putas, parentem audire.*
HYL. *Sed docebor. ſ. impie agere pater.*
HER. *Non impietas, meum ſi oblectabis cor.*
HYL. *Facere iuſſiſti igitur me iuſte hæc?*
HER. *Ego certe horum teſtes uoco deos.*
HYL. *Itaq; faciam, & non repellam tuum*
Dijs oſtendens opus, non enim unq̃
Malus apparuerim tibi obediens pater.
HER. *Recte finis: & ad hæc gratiam*
Celerem ò fili adde; ut priusq̃ incidat
Laceratio, uel aliquis furor: in pyram me ponas.
Age laborate, tollite: requies malorum
Hæc finis huius hominis ultima.
HYL. *Sed nihil prohibet tibi perfici hæc?*
Quando iubes, & cogis pater.
HER. *Age nunc, priusq̃ excitetur*
Morbus. ò anima dura, ferri
Lapideum frenum exhi-
Bens, ſeda uocem: quoniam gratum
Prorſus, inuitum opus.
Tollite miniſtri, magnam quidem mihi
Horum ponentes ueniam:

Tribuere) aliter tribuis

Obediēs) obtemperatus

Gratum) propterea quod morbo liberatur: inuitum autē, quia vnuſquiſq; inuitus moritur.

Magnam autem deorum ingratitudinem,
Scientes operum factorum.
Qui generantes, & uocati
Patres, tales intuentur calamitates.
Quidem igitur futura nullus uidet:
Hæc autem nunc inſtantia, miſerabilia quidem nobis;
Turpia autem illis:
Difficilima autem certe uirorum omnium
Hanc calamitatem ſuſtinenti.
Linquaris) ne abeas — C H O. *Linquaris neq; tu uirgo à domibus,*
Vel Magnas quidem intuita nouas mortes,
H Y L. *Multa autem damna noua perpeſſa.*
Iuppiter) fecerit. ſ. — *Et nihil horum, quod non Iuppiter.*

FINIS TRACHINIARVM.

ARGVMENTVM PHI-LOCTETAE.

ABDVCTIO *Philoctetæ ex Lemno ad Troiam à Neoptolemo & Vlyſſe ſecundum Heleni uaticinium: qui ſecundum uaticinium Calchantis, ut ſciens oracula iuuantia ad Troiæ captionem, ab Vlyſſe nocte captus, uinctus ductus fuit ad Græcos. Scena autem in Lemno. ſed chorus, ex ſenibus cum Neoptolemo connauigantibus. iacet & apud Aeſchylum fabula. facta fuit, ſub Glaucippo. primus fuit Sophocles.*

TRAGOEDIAE PERSONAE

Vlyſſes,	*Philoctetes,*
Neoptolemus,	*Mercator,*
Chorus,	*Hercules apparens.*

INCIPIT AVTEM VLYSSES.

SOPHOCLIS PHILOCTETES.

Littus quidẽ hoc circumfluæ terræ Littus)eſt.ſ.
Lemni, mortalibus inacceßibile,
neq; habitatum:
Vbi, ô optimo ex patre Græcorũ
nutrite
Achillis fili Neoptoleme, meliẽſem Melienſe).i.Theſſalum.
Pœantis filium expoſui ego olim,
Iuſſus hoc facere imperantibus ab,
Morbo diffluentem deuoranti pedem:
Quando neq; libationem nobis, neq; ſacrificia
Aderat quietis attingere: ſed agreſtibus Aderat)Licebat, poteramus.
Detinebat ſemper omnem exercitum maledicentijs,
Clamans, ſuſpirans. ſed hæc quidem, quid oportet
Dicere? occaſio.n.non longorum nobis ſermonum:
Ne & diſcat me uenientem, & effundam omne Diſcat)ſentiat
Callidum conſilium, quo illum ſtatim capturum puto.
Sed opus iam tuum reliqua adminiſtrare,
Conſyderareq; ubi eſt hic anceps petra Anceps)biforis
Talis: ubi in frigore quidem ſolis duplex
Adeſt ſedes, in æſtate autem ſomnum
Per utrinq; foratum ſtabulum mittit ſpiritus.
Paulum autem infra ex ſiniſtra cito Cito)aliter, forſã
Videres potum fontanum, ſiquidem eſt, ſaluum.
Quæ mihi accedens tacite ſignifica, ſiue habet Accedẽs)pſectus
Locum ad ipſum hunc, ſiue alibi exiſtit:
Vt reliqua ſermonum tu quidem audias,
Ego autem dicam: communia autem ex utriſq; ſint.

NEO. Rex Vlyſſes, opus non longe dicis.
Puto enim quale dixiſti, antrum uidiſſe.
VL. Surſum an deorſum? non enim intelligo.
NEO. Hoc deſuper, & ueſtigij nulla forma.
VL. Vide, per ſomnum ne reclinatus ſit.
NEO. Video uacuam habitationem hominibus ſine.
Domifacta) domeſtica. VL. Neque intus domifacta, eſt aliqua educatio?
NEO. Calcatus ex folijs lectus, ut inhabitāti alicui.
VL. Sed alia deſerta, & nihil eſt ſubtecto?
NEO. Ligneū poculū, uulgariter operantis cuiuſdā
Ignita) foci Artes uiri, & ignita ſimul hæc.
VL. Illius theſaurum ſignificas hunc?
NEO. Heu, heu: & hæc quidem alia caleſiunt
Lacera ueſtimenta, grauis morbi plena.
VL. Vir habitat hos locos manifeſte,
Et eſt non longe alicubi. quomodo.n. ægrotans uir
Pedem antiquo morbo, iret longe?
Sed uel ad pabuli uiam exiuit,
Vel folium ſi quod ſedans dolorem nouit alicubi.
Præſentem) ſeruū aliquem, ſ. Præſentem igitur mittito ad ſpeculationem,
Ne & lateat me, occurrens: quia magis
Eligeret) optaret mallet. Eligeret me, quàm omnes Argiuos, uenire.
NEO. Sed uaditq́;, & ſeruabitur ueſtigium:
Tu autem ſi quid uis, dic ſecundo ſermone.
VL. Achillis fili, oportet te, propter quæ ueniſti,
Generoſum eſſe, non ſolum corpore:
Sed ſi quid nouum eorum, quæ prius non audiſti,
Audieris: adminiſtrare, quia adminiſtrator adueniſti.
NEO. Quid uero iubes?
VL. Philoctetæ te oportet

Animam ut ſermonibus decipias dicens:
Quando te interrogat; quiſq;, & unde aduenis:
Dicere, Achillis filius (hoc non occultandum) Filius)te eſſe filiũ
Nauigas autem quòd ad domum, relinquens nauticum Relinquens)relicto.
Exercitum Achiuorum, odio infenſus magno:
Qui te in ſupplicationibus accerſentes ex domibus ue
Solam habentes hanc captionem Troiæ, (nire
Non uoluere Achillea arma
Venienti dare legitime petenti; Venienti)poſteaquam aduenisti
Sed ipſa Vlyßi præbuere: dicens quæcunq;
Velis contra nos extrema extremorum mala:
Horum enim in nullo me offendes. ſi autem facies
Non hæc: moleſtiam omnibus Argiuis inijcies.
Si enim huius arcus non capientur:
Non eſt deſtruere tibi Dardani ſolum.
Quòd autẽ eſt mihi quidẽ nõ, tibi autẽ conſuetudo cõſuetudo) ſermo
Erga hunc fidelis & ſtabilis, diſce.
Tu quidem nauigaſti neque iuratus alicui,
Neque ex neceßitate, neque primi exercitus:
Mihi autem horum nihil eſt negabile.
Quare ſi me arcuum potens ſentiet:
Perij, & te interficiam uerſans.
Sed ipſum hoc opportet ſapienter fieri: furator
Vt fias inuincibilium armorum.
Noui & natura te non natum
Talia loqui, neque machinari mala:
Sed (iucundum.n.poſſeßionem uictoriæ accipere)
Aude. iuſti autem rurſus apparebimus:
Nunc autem in impudentem diei partem breuem Impudentem).i: ꝑbeas te mihi per breue tp̃is ſpatiũ impudentem, & fallacem.
Da mihi teipſum: deinde reliquum tempus,

Vocator omnium religioſiſſimus mortalium.
N E O. Ego quidem, quos ſermonum doleo audiens,
Laertæ fili, hos etiam facere odi.
Natus ſum enim nihil ex arte facere mala.
Generãs) genitor meus — Neq; ipſe, neq; (ut dicunt) generans me.
Sed ſum paratus per uim hominem ducere,
Et non dolis. non enim ex uno pede
Nos tantos per uim ſubiugabit.
Miſſus certe tibi collaborator, timeo
Proditor uocari. uolo autem rex bene
Faciens peccare magis, q̃ uincere male.
V L Y. Boni patris fili, & ipſe exiſtens iuuenis olim
Linguã quidẽ ſegnẽ, manũ autẽ habebam operatricem:
Nunc autem ad indicium egreſſus uideo mortalibus
Linguam, non opera, omnia ducentem.
N E O. Quid igitur me iuſſiſti aliud, præterq̃ falſa di (cere?
V L Y. Dico te ego dolo Philoctetam capere.
N E O. Quid aũt in dolo oportet magis, q̃ ſuadẽtẽ du (cere?
V L Y. Nõ ꝑſuadebitur: ꝑ uĩ aũt nõ acceperis.
N E O. Sic habet aliquã grauẽ fortitudinis cõfidẽtiã?
V L Y. Sagittas ineuitabiles, & adducentes cædem,
N E O. Non utiq; illi neq; commiſceri confidentia?
Capientem) capto — V L Y. Non, non dolo capinetem ut ego dico.
N E O. Non turpe putas uero falſa dicere?
Saluari) ſalutem — V L Y. Non, ſi ſaluari mendacium fert.
N E O. Quõ igitur aſpiciens quis hæc audebit loqui?
V L Y. Quando quid facis ad lucrũ, nõ timere decet.
N E O. Lucrũ aũt mihi quodnã, hũc ad Troiã uenire?
Arcus) ſagittæ — V L Y. Capiunt arcus hæ Troiam ſoli.
N E O. Nonne deſtructurus (ut dicebatis) ſum ego?

V L Y. Neq; tu illis ſine, neq; illi, te. — Te) ſine. ſ.
N E O. Venanda ſint, ſiquidem ſic habet. — Venanda (digni ſunt arcus, ſeu ſagittæ, ut a nobis abripiantur;
V L Y. Sic hoc faciens duo feres dona.
N E O. Quæ? diſcens.n.non negauerim facere.
V L Y. Sapiensq; ipſe, & bonus uocaberis ſimul.
N E O. Eat. faciam, omnem pudorem omittens. — Eat) eſto; Omittens) omiſſo depoſito;
V L Y. An meminiſti igitur, quæ tibi præcepi?
N E O. Perſpicue ſcias: q̃nquidẽ in ſemel collaudaui.
V L Y. Tu quidem manens nunc illum hic expecta:
Ego autem abibo, ne conſpiciar præſens:
Et ſpeculatorem ad nauem mittam rurſus:
Et huc, ſi mihi temporis uidebimini amplius
Morari; rurſus emittam iterum
Hunc ipſum hominem Naucleri moribus — Moribus) habitu;
Formam doloaſſimulans, ut ignorantia adueniat:
Cuius ſane fili uarie loquentis
Accipe utilia ſemper ſermonum:
Ego autem ad nauem eo, tibi dimittens hæc.
Mercurius autem mittens, doloſus, dux ſit nobis;
Vincatq; Minerua patrona ciuitatis, quæ ſaluat me ſp
C H O. Quid oportet, q̃d oportet dñe, me ĩ hoſpita ho
Occultare, uel q̃d dicere erga hominẽ ſuſpectũ? (ſpitẽ
Dic mihi. Ars enim »
Arte altera excellit, »
Et meas apud quemcunq; diuinum »
Iouis ſceptrum imperat. »
Ad te o fili, hoc uenit
Omne imperium ogygium. hoc mihi dic, — Ogygiũ) antiquũ, ex ꝓgenitoribus.
Quid tibi opus miniſtrare.
Nunc quidem (forte.n.locum in ultimis

Quem)quo loco. *Intueri uis, quem iacet)*
Inſpice confidens. quando autem uenerit
Grauis uiator his ex atrijs,
Ad meam ſemper manum procedens,
Tenta præſens ſeruare.
Curæ exiſtentem pridem curam mihi dicis rex, tuum
Seruare oculum, ad tuum maxime tempus.
Nunc autem mihi dic ſtabula,
Inſidiator)inſeſſor. *Quænam inſidiator habitat,*
Et locum quem habet: nam mihi
Diſcere, non importunum: extra tempus
Ne me lateat occurrens alicunde:
Quis locus, uel quæ ſedes: quod habet ueſtigium:
Intus, an foris.
Circum ianuam) biforem N E O. *Domum quidem uides hanc circum ianuam*
Saxei cubilis.
C H O. *Vbi nam miſer hic abeſt?*
N E O. *Manifeſtum mihi, quòd pabuli indigentia*
Viam uadit hanc prope alicubi.
Hanc enim habere uictus ipſum
Fama eſt naturam, feras ſagittantem
Alatis ſagittis, odioſum odioſe;
Neque aliquam ſibi ipſi
Medicationem) pæonem, medicū *Medicationem malorum diſtribuere.*
C H O. *Miſeror illum ego certe: quomodo*
Non aliquo curante mortalium,
Neque ſimul nutritum oculum habens,
Infelix ſolus ſemper,
Aegrotat quidem morbo agreſti,
Mœret autem in omni illo

Indigentiæ ſtanti, quomodonam, quomodo
Infelix reſiſtit?
O machinationes mortalium,
O infelix ſtirps mortalium:
Quibus non moderata uita.
Hic progenitorum forte
Domorum nullo indigens,
Omnium expers in uita,
Iacet ſolus ab alijs,
Varijs uel hirſutis cum
Feris; inq; doloribus ſimul,
Fameq; miſerabilis, immedicabiles cu-
Ras habens. gra-
Vis autem loquax
Echo longe apparens amaro
Luctu ſubiacet.
NEO. *Nihil horum admirabile mihi.*
Diuinæ enim (ſiquidem & ego quid ſapio)
Et paßiones illæ ad ipſum
Crudelis Chryſes uenere.
Et nunc quæ laborat absq; curatoribus:
Non eſt, quomodo non deorum alicuius meditatione,
Huius non prius hunc ad Troiam
Intendere deorum inſuperabiles ſagittas:
Priusq̃ illud adueniat tempus, quo dicitur
Oportere illam ab his domari.
CHO. *Ominata habeo ô fili.*
NEO. *Quid hoc?*
CHO. *apparuit ſonitus*
Hominis ſimul nutritus ut laborantis.

Progenitorum) nobilium.
Indigẽs) inferior, poſterior, ſecũdus

Chryſes) a Chryſe nympha a Philoctete deſpecta.

Intendere) afferret, ut afferentur.

Simul nutritus) conſuetus

NEO. An ne hic, an illic locorum?
CHO. Percutit, percutit me paratus ſonus
Viæ per neceßitatem
Venientis: neq; me latet
Grauis de longe uox
Laborioſa. manifeſta enim dicit.
Sed habe fili.
NEO. Dic quid.
CHO. Curas nouas.
Quia non extra ſedem, ſed in loco uir,
Non cantum fiſtulæ habens,
Vt paſtor agreſtium boum; ſed uel
Alicubi offenderis à neceßitate
Clamat longe ſonantem clamorem,
Vel nauis inhoſpitalem reſpi=
Ciens portum: proclamat enim quid graue.
Heu) io. PHI. Heu hoſpites
Quinam ad terram hanc nautico remo
Detinuiſtis) appulistis. Detinuiſtis neq; boni portus, neq; habitatam?
Cuius patriæ uos uel generis nam
Fuerim dicens? habitus quidem enim graciæ
Veſtis exiſtit dilectißimæ mihi:
Vocem autem audire uolo, & ne me timore
Obſtupeſcite) exhorrescite. Timentes obſtupeſcite agreſtem factum:
Sed miſerantes hominem infelicem ſolum
Deſertum ſic, & amicis orbum uocatum,
Loquimini, ſiquidem ut amici aduenistis:
Sed reſpondete non enim æquum neq; me
A uobis errare in hoc, neq; uos à me.
NEO. Sed ò hoſtes, ſcias hoc primum, quòd

Græci ſumus.hoc enim uis diſcere.

PHI. *O dilectiſſima uox.heu hanc etiam accipere*
Locutionem talis hominis in tempore longo.
Quis te ô fili,appulit? quæ adduxit
Neceſſitas? quis impetus? quis uentorũ dilectiſſimus?
Dic mihi omne hoc,ut ſciam quisnam es.

NEO. *Ego genere quidem ſum circumfluæ*
Scyri: nauigo autem ad domum: uocor autem filius
Achillis Neoptolemus.noſti iam omne.

PHI. *O dilectiſſimi fili patris,ô dilectæ terræ,*
O ſenis educatio Lycomedis,quanam
Claſſe appuliſti ad hanc terram? unde nauigans?

NEO. *Ex Ilio profecto nunc nauigo.*

PHI. *Quomodo dixiſti? nonne tu fuiſti nauta*
Nobis initio illius ad Ilium exercitus?

NEO. *An participaſti etiam tu huius laboris?*

PHI. *O fili,nonne noſti me,quem intueris?*

NEO. *Quomodonam noui,quem uidi nunq̃?*

PHI. *Neq; nomen,neq; meorum malorum famam*
Senſiſti unq̃ ullam: quibus ego perieram?

NEO. *Vt nihil ſcientẽ ſcias me eorũ, quæ interogas.*

PHI. *O multum ego laborioſus,ô amarus diis:* Laborioſus) O me laborioſum.
Cuius neq; fama ſic habentis domum,
Neq; græciæ terræ aliquò peruenit.
Sed illi quidem eijcientes illegitime me Eijcientes) eiectũ.
Rident ſilentio habentes.ſed meus morbus
Semper floruit,& ad maius uadit.
O fili,ô fili patre ex Achille,
Ille ſum ego tibi ille,quem audis forte
Herculeorum exiſtentem dominum armorum.

Ille Pœantis filius. Philoctetes: quem
Gemini Imperatores, & Cephallenorum Rex
Proiecere turpiter ſic deſertum, agreſti
Morbo pereuntem, huius homines corrumpentis
Percuſſum uiperæ agreſti morſu.

Proponentes) expoſito, relicto

Cum qua me illi fili, proponentes hic
Abiere deſertum. quando ex marina
Chryſe appulere huc nautica claſſe:

Labore) iactatione, ſalo,

Tunc libentes, me ut uiderunt ex multo labore
Dormientem, in littore in alta petra

Linquentes) relicto

Proponẽtes) propoſitis

Linquentes abiere: quales homini infelici
Laceras ueſtes proponentes breues, & pabuli
Auxilium paruum: quæ ipſis contingant.
Tu fili, qua me experrectione putas

Abeuntibus) digreſſis

Ipſis abeuntibus ex ſomno ſurrexiſſe tunc?
Quæ lacrymatum eſſe? quæ luxiſſe mala,
Videntem quidem naues, quas habens nauigabam,
Omnes abeũtes? hominem autem nullũ indigenam?
Non qui adiuuaret, neq; qui morbo
Laboranti opem ferret? omnia autem conſyderans
Reperi nihil, præter triſtari præſens.
Huius autem multam facilitatem ô fili,

Succedebat) ſuppeditabat.

Tempus quidem per tempus ſuccedebat mihi.
Et oportebat quid paruo hoc ſub tecto ſolum
Adminiſtrare: uentri quidem utilia
Arcus hic inuenit, ſupra uolantes
Iaculans columbas: ad autem hoc, quod mihi inijceret

Tractus fuſus) a neruo emiſſa ſagitta.

Neruis tractus fuſus: ipſe miſer
Abibam, infelix, trahens pedem
Ad hoc utiq;. ſiq; oportebat quid, & potum accipere

Et alicubi glacie fuſa ut hyeme
Lignum aliquod frangere: hæc exiens miſer
Faciebam. deinde ignis non aderat:
Sed in petris petram terens, uix
Apparebat occulta lux: quæ & ſeruat me ſemper.
Habitatum enim certe tectum igne cum
Omnia præbet, præter non ægrotare me.
Age ò fili nunc, & quod huius inſulæ, diſcas.
Huic appropinquat nauta nullus uoluntarius.
Non. n. aliquis portus eſt, neq; ubi nauigans
Negotietur lucrum, uel hoſpitetur.
Non hic nauigationes ſapientibus mortalium.
Forte igitur quis inuitus tenuit. multa. n. hæc
In longo fierent hominum tempore.
Hi me quando uenerint ò fili, uerbis
Miſerantur quidem, & aliquam etiam cibi partem
Præbuere miſerantes, uel aliquam ueſtem.
Illud autem nullus, quum meminerim, uult
Saluare me ad domos: ſed pereo miſer
Annum hunc iam decimum, in fameq;, &
Malis paſcens uoracem morbum.
Talia Atridæ mihi, & Vlyßis uis
O fili fecere: quibus cæleſtes dei
Dent tandem ipſis æqua mihi pati.
CHO. *Videor & ego peruenientibus æqua*
Hoſpitibus, commiſerari te Pœantis fili.
NEO. *Ego autem & ipſe his teſtis in ſermonibus,*
Quòd ſunt ueri: noui aſſecutus malos
Homines Atridas, & Vlyßis uim.
PHIL. *Nunquid aliquod etiam tu pernicioſis habes*

Apparebat &c.) aliter, eliciebam, vel excudi occultam in ſilicis venis ſcintillam.
Inſulæ) eſt. ſ. id eſt ſtatum, et naturã,

Meminerim) in memoriã illis reuoco.

Aequa) æque, nõ minus q̃ peregrini illi.

Crimen Atridis ut iraſcaris paſſus?
N E O. *Irà fiat manum implere aliquando,*
Vt Mycenæ cognoſcant, Spartéq́; quòd
Et Scyrus hominum fortium mater nata eſt.
P H I. *Bene ò fili, cuiusnam ſic magnam*
Iram contra ipſos criminans aduenisti?
N E O. *O fili Pœantis dicam. uix autem dicam*
Veniens) Troiã profectus. *Quibus ego ab ipſis contumelijs affectus ſum ueniens.*
Poſtq̃ enim habuit fatum Achillem mori.
P H I. *Hei mihi. dicas mihi non ultra, priusq̃ ediſcã*
Primum hoc, an mortuus ſit Pelei filius.
N E O. *Mortuus eſt homine nullo, deo autem ab,*
Vulneratus, ut dicunt, à Phœbo domitus.
P H I. *Sed generoſus quidem interficiẽsq́; et mortuus.*
Dubito autem, utrum ò fili tuam
Paßionem interrogem primum, an illum lugeam.
N E O. *Puto quidem ſufficere tibi & tuos ò miſer*
Dolores, ut non propinquorum lugeas.
P H I. *Recte dixiſti. itaq; tuam dicito*
Rurſus iterum mihi rem, qua te contumelia affecerũt.
N E O. *Venerunt me naui multiexercitus cum*
Diuusq́; Vlyſſes, & nutritor mei patris;
Fruſtra) falſo *Dicentes ſiue uerum, ſiue certe fruſtra:*
Quòd non fas eſſet, poſtq̃ mortuus erat
Pater meus: Pergama alium, q̃ me capere.
Hæc ò hoſpes ſic dicentes, non multo
Tempore me paßi ſunt, non me nauigare cito.
Maxime quidem mortui deſyderio;
Vt uiderem: inſepultum non enim uideram:
Deinde quidem & ratio honeſta inerat,

Si ad Troiam Pergama caperem profectus. Ad Troiam) quæ in Troica regione erant ſita.
Erat autem dies iam ſecundus nauiganti mihi:
Et ego amarum Sigeum ſecunda nauigatione
Deductus fui: & me ſtatim in circulo exercitus
Egreſſum totus ſalutabat, iurantes inſpicere,
Illum non amplius exiſtentem, uiuẽtem Achillẽ rurſus.
Ille quidem igitur iacebat: ego autem infortunatus,
Poſtq̃ lachrymatus fui illum non longo tempore;
Profectus Atridas ad amicos, ut par erat:
Et arma repetij patris, & alia, quæcunq; erant.
Illi autem dixere (hei mihi) infeliciſſimum ſermonem.
O fili Achillis, alia quidem licet tibi
Patria accipere: ſed armorum illorum uir
Alius potitur nunc, Laertis filius.
Et ego lacrhymatus ſtatim ſurgo
Ira graui, & dolens dico.
O impie, an auſi eſtis pro me alicui Impię) aſ's, impij improbi.
Dare arma illa, ante diſcere à me?
Sed dixit Vlyſſes (prope enim exiſtens erat)
Næ fili, dederunt iuſte iſti hæc.
Ego enim ipſa ſeruaui, & illum præſens.
Et ego iratus ſtatim maledicebam malis
Omnibus, nihil indigens faciens: Indigens) minus, q̃ſi &c.
Si mea ille arma auferret à me.
Ille uero illic ſedens, & quãuis non iracundus exiſtẽs:
Morſus, ad quæ exaudiuit, ſic reſpondit.
Non fuiſti ubi nos, ſed abfuiſti ubi non te oportebat.
Et hæc poſtq̃ & dicis confidens,
Nunq̃ ad Scyrum adnauigaueris habens.
Talia audiens, & uituperatus mala, Audiens) cum audiſſem.

Nauigo ad domos meis priuatus
A peßimo,& ex malis Vlyſſe.
Illos) Atridas — Et non accuſo illum,ut illos in magiſtratu.
Vrbs enim eſt tota regentium
Exercitusq; omnis: ſed intemperantes mortalium
Magiſtrorum uerbis fiunt mali.
Sermo dictus eſt omnis: ſed Atridas qui odit,
Mihiq; ſimiliter,& dijs fuerit amicus.
CHO. Montana omnia paſcens terra
Mater ipſius Iouis,
Paſcis) aliter,habitas — Quæ magnum Pactolum aureum paſcis:
Te & illic mater
Veneranda allocutus ſum,
Quando ad hunc Atridarum
Contumelia tota ueniebat:
Quando patria ar-
Ma tradiderunt.
Io beata tauros-
Occidentium leonum præ-
Ses,filio Laertis
Reuerentia ſuprema.
PHIL. Habentes,ut uidetur, ſymbolum manifeſtum
Moleſtiæ,ad nos ò hoſpites nauigauiſtis:
Et mihi loquimini,ut cognoſcam,quòd
Hæc ex Atridis opera,& ex Vlyſſe.
Noui.n.illum omnem utiq; ſermonem malum
Lingua acuentem,& aſtutiam: à qua
Debet &c.) facturus eſt. — Nihil iuſtum ad finem debet facere.
Sed) mirũ eſt.ſ. — Sed non hoc mirum mihi quidem: ſed,ſi præſens
Aiax maior,hæc uidens tolerauit.

NEO.

NEO. Non erat amplius ô hoſpes.non.n.unq̃
Viuente quidem illo,his ſpoliatus fuiſſem ego.
PHIL. Quō dixiſti?ſed ne etiam hic abit mortuus?
NEO. Vt nō amplius exiſtētem illum in luce cogita.
PHIL. Hei miſer, ſed non Tydei filius
Neq; uenditus Siſyphi Laertij,
Non moriantur?hos.n.non uiuere oportebat.
NEO. Non ſanè, ſcias hoc: ſed etiam ualde
Florentes ſunt nunc in Argiuorum exercitu.
PHIL. Quid uero,qui antiquus & bonus amicusq́;
Neſtor Pylius eſt?hic enim certe (meus:
Illorum mala dixit conſulens ſapienter.
NEO. Ille cèrte agit nunc male.quoniam mortuus
Antilochus ipſi uanus: qui quidem erat filius.
PHIL. Hei mihi,duo ſic grauia dixiſti;quos ego
Minime uoluiſſem mortuos audire.
Heu,heu,quid uero oportet conſyderare; q̃n hi quidem
Mortui ſunt: Vlyſſes autem eſt rurſus etiam hic,ubi
Oportebat pro his ipſum dici mortuum?
NEO. Sapiens luctator ille. ſed & ſapientes
Sententiæ Philocteta impediuntur frequenter.
PHIL. Age dic per deos,ubi nam erat illic tibi
Patroclus: qui tibi patris erat chariſſima?
NEO. Et hic mortuus erat, ſermone autem te breui
Hoc edocebo.bellum nullum hominem uoluntarium
Capit improbum, ſed bonos ſemper.
PHIL. Conteſtificor tibi. & ſecundum ipſum hoc,
Indigni quidem hominis dicam,
Lingua autem grauis & ſapientis,quid nunc eſt?
NEO. Cuius nam huius,præterq̃ Vlyßis dicis?

Venditus) aliter, emptus.lege inter pretem.
Moriātur) aliter, perierunt

Vanus) euanidus, nullus eſt, obiit.

Dicam)interrogabo de hoīe &c.

Vbi)aliter, quod vllo pacto .i.qui, quæ ne ſemel quidem quiſq́ audire volebat, ea ſæpius dicebat.

PHIL. Non hunc dixi: ſed Therſites quidam erat,
Qui non elegiſſet in ſemel dicere, ubi
Nullus permitteret. hunc noſti an uiuens ſit.
NEO. Non uidi ipſum, ſenſi autē adhuc exiſtētē illū.

Malū)mali (vt dici ſolet) nunq̄ pereunt.

PHIL. Debebat: quando neq; dum malum perijt.
Sed bene ornant ipſa dæmones,
Et quodammodo quidem ſcelerata & pridem trita

Inuertētes)reuocātes, remittentes.

Gaudent inuertentes ex inferno: ſed
Iuſta & bona dimittunt ſemper.
Vbi oportet ponere hæc? ubi autem laudare, quando
Diuina laudans, deos inuenero malos?

Oetei)Trachinij, aut Melienſis, ab Oeta monte.

NEO. Ego quidem ò fili Oetæi patris,
Deinceps iam longe & Ilium
Et Atridas aſpiciens, ſeruabor.
Vbi & peior bono maius poteſt:
Et pereunt, bona, & potens ſuperat.
Hos ego homines non amabo unq̄.
Sed ſaxoſa Scyrus ſufficiens mihi
Erit in poſterum, ut delecter domo.
Nunc autem eo ad nauem. & tu Pœantis fili,

Gaude)vale.

Gaude q̄maxime, gaude: & te dij
Morbo liberent, ut ipſe uis:
Nos autem eamus; ut, quando deus
Nauigationem nobis conceſſerit, tunc nauigemus.
PHIL. Iam fili, abitus?
NEO. Tempus enim uocat

Speculari) expectare.

Nauigationē, nō ex ſpecula magis, q̄ cōminus, ſpeculari
PHIL. Per nunc te patrem, perq; matrem ò fili,
Perq; ſiquid tibi per domum eſt gratum:
Supplex oro, ne linquas me ſic ſolum

Deſertum in malis his, quibus uides,
Quantisq; exaudiſti inhabitantem me:
Sed in ſuperfluo pone me. difficultas quidem Superfluo) in quo uis vili nauis loco, dūmodo me tecum ducas.
(Noui) multa huius geſtationis:
Veruntamen tolera. generoſis certe,
Et turpe inimicum, & bonum, glorioſum:
Tibi autem relinquenti hoc opprobrium non pulchrū: Relinquēti) ſi me reliqueris.
Facienti autem ò fili, plurimum bonæ famæ præmium, Facienti) ſi feceris
Si ueniam ego uiuens ad Oetæam terram.
Abi, diei labor non integri unius: Labor) iter erit. ſ.
Aude, inijce me quò uis ducens,
In ſentinam, in proram, in puppim: ubi
Minime futurus ſum conuerſantes moleſtare. Moleſtare) moleſtiæ futurus.
Annue per ipſum Iouem ſupplicatorium fili.
Cede: ſupplico tibi genibus, & q̃uis exiſtens
Impotens, miſer, claudus. ſed ne me dimittas
Deſertum ſic, ſine hominum ueſtigio:
Sed uel ad domum tuam ſalua me ducens,
Vel ad æreæ Eubææ ſtabula.,
Et illinc non mihi multa ad Oetam nauigatio,
Trachiniamq; rupem, & bene fluentem
Sperchium erit: patri me ut oſtendas amico,
Quem pridem ex quo timui ego Pridem(iampridem eſt cum &c.
Ne mihi abijſſet. multa enim uenientibus
Mandabam: ipſum, ſupplices mittens preces,
Propriam nauigationem mittentē me ſeruare domibus. Mittētem) miſſis certis hominibus
Sed uel mortuus eſt, uel res miniſtrorum,
(Vt par puto) meam in paruo partem
Facientes domum feſtinare faciebant claſſem.
Nunc autem (ad te enim ducemq; & ipſum nuntium

Venio) tu ſalua, tu me miſerare intuens:
» *Quia omnia grauia & periculoſa mortalibus*
» *Iacent pati quidem bene, pati autem altera.*
» *Oportet autē extra exiſtentē damna, grauia inſpicere:*
» *Et quando quis bene uiuit, tunc uitam*
» *Conſyderare maxime, ne corruptus lateat.*
CHO. *Miſerare rex. multorum di-*
xit intolerabilium laborum
Certamina, quæ nullus meorum conſequatur amicorū.
Si autem amaros rex
Odiſti Atridas:
Ego quidem illorum
Malum, huic lucrum
Magnum ponens hic
Quidem, poſtq̄ promptus fuit,
In bene ornata celeri
Naue iuerim ad
Domos, ex dijs
Iram effugiens.

Aduenias) uidearī NEO. *Vide tu, ne nunc quidem quis facilis aduenias,*
Quando autem plenus fueris morbi conſuetudine:
Tunc non amplius ille ſermonibus his appareas.
CHO. *Minime hoc non eſt, ut unq̄ in me*
Opprobrium habeas iuſte exprobrare.
NEO. *Sed turpia quidem, te certe me inferiorem*

Laborare) in ope ferenda *Hoſpiti apparere ad tempus laborare.*
Sed, ſi uidetur, nauigemus, ueniat celer:
Et nauis enim ducet, & non negabit.
Solum dij ſeruent ex hac terra
Nos, quocunq; hinc uolumus nauigare.

PH. O chariſsima quidem dies, iucundiſsime autē uir,
Amici uero nautæ, quomodo uobis manifeſtus
Opere fiam, ut me poſuiſtis gratum?
Eamus ò fili ſalutantes hanc intra — Salutātes) ſalutata
Inhabitatam habitationem, ut me etiam diſcas,
A quibus uiuebam, utq; natus ſum tolerans. — Natus ſum) fuerim
Puto.n.neq; oculis ſolum ſpectaculum
Alium accipientem præter me, tolerare hæc:
Ego autem neceſsitate prædidici amare hæc.
CHO. Detinete. diſcamus: homines.n. duo, — Detinete) ſtate
Alter quidem nauis tuæ nauta, alter autem alienigena
Veniunt: à quibus diſcentes rurſus introite.
MER. Achillis fili hunc comitem,
Qui erat nauis tuæ cum duobus alijs cuſtos,
Iuſsi mihi te, ubi eſſes, dicere:
Quandoquidem obuiaui putans quidem non,
Fortuna autem quodammodo ad hoc appulſus ſolum.
Nauigans.n. ut nauclerus non multo exercitu
Exilio ad domum, ad bene racematam
Peparethon, ut audiui nautas, quòd
Tibi omnes eſſent nauigantes:
Viſum eſt mihi non ſilentio, priuſq̄ dicerem tibi,
Nauigationem facere, aſſecuto æqualia.
Nihil tu noſti rebus tuis ipſius de,
Quæ Argiuis circa te tui cauſa
Conſilia ſunt: & non ſolum conſilia,
Sed opera facta, & non amplius ſegniter geſta.
NEO. Sed gratia quidem huius prouidentiæ hoſpes,
Si non malus natus ſum: grata manebit.
Dic autem, quæ quidem dixiſti: ut diſcam, quòd mihi

Nouum conſilium ab Argiuis habes.

Vani) in diuerſas oras te inquirentes abierunt.

M E R. *Vani perſequentes te nauali claſſe*
Phænixq́; ſenax, & Theſei filij.
N E O. *Vt ex ui me ducturi, uel ſermonibus rurſus?*

Audiens) qui audiuerim.

M E R. *Non noui, audiens autem nuntius adſum tibi.*
N E O. *An hæc phænixq́; & connautæ*
Sic per impetum faciunt Atridarum gratia?
M E R. *Sic hæc ſcias facta, non inſtantia amplius.*
N E O. *Quō igitur Vlyſſes ad hæc nō p ſe nuntius*
Nauigare erat paratus? an timor aliquis detinebat illū?
M E R. *Ille certe ad alium hominem, Tydeiq́; filius*

Eductus &c.) nauim conſcendi

Iuere quando eductus fui intro.
N E O. *Ad quemnam hunc ipſe Vlyſſes nauigabat?*
M E R. *Erat aliquis. ſed hunc mihi primum dic,*
Quis eſt? ſi dicas autem ne loquere ualde.
N E O. *Hic eſt inclytus tibi Philoctetes hoſpes.*
M E R. *Ne nunc me interroga plura, ſed q̄celeriter*
Enauiga, te ipſum corripiens ex hac terra.

Per tenebras) nō aperte

P H I. *Quid ait ô fili? quid me per tenebras nam*
Decipit uerbis erga te, nauta?
N E O. *Ipſum dicere nō noui dū qd dicat. oportet aūt*
In lumen, quod dicet, ad te & me hosq́;.

Inijcias) accuſes

M E R. *O fili Achillis, ne me inijcias exercitui*
Dicentem quæ non oportet. multa ego illis ab
Faciens contrapatior bona certe, ut uir pauper.
N E O. *Ego ſum Atridis infenſus, hic autem mihi*
Amicus maximus: quoniam Atridas odit.
Oportet te mihi uenientem gratum ſermonem
Occultare ad nos nullum eorumquæ audiſti.
M E R. *Vide, quid facias fili.*

NEO. Conſydero & ego pridem.
MER. Te ponam horum auctorem.
NEO. Fac dicens.
MER. Dico, ad hunc homines hi, quos audis,
Tydei filius, & Vlyſsis uis
Iurati nauigant, profectò uel ſermone
Perſuadentes ducturi, uel ad fortitudinis potentiam.
Et hæc Achiui omnes audiuere manifeſte
Ab Vlyſſe dicente. hic enim maiorem
Confidentiam habuit altero facere hæc.
NEO. Cuiuſnam Atridæ huius ualde ſic tempore
Tanto curam habuere rei gratia:
Quem & habuerunt iam diuturnum eijcientes? Eijcientes) eiecer̃
Quodnam deſyderium ipſos inuaſit, uel deorum uis,
Et Nemeſis, qui quidem opera ulciſcuntur mala?
MER. Ego te hoc (forte enim non audiſti)
Omne edocebo. uates erat quidam generoſus
Priami quidem filius, nomine autem appellabatur
Helenus: quem hic nocte egreſſus ſolus
Omnia audiens turpia, & nocua uerba
Doloſus Vlyſſes cæpit: uinctum autem ducens
Oſtendit Achiuis in medium uenationem pulchram: Venationem) Helenum captum
Qui & alia ipſis omnia uaticinatus eſt,
Et quæ in Troia, Pergama quòd nunq̃
Deſtruerent: ſi non hunc perſuadentes ſermone
Ducerent inſula ex hac, in qua habitat in præſenti.
Et hæc ut audiuit Laertis filius
Vatem dicentem: ſtatim promiſit
Hominem Achiuis hunc oſtenſurum ducẽs.
Putaret quidem maxime uoluntarium accipiens: Accipiens) ductũ

Si non uellet autem;inuitum: & hæc,caput
Cædere)ſibi abſci di ceruices.
Cædere iußit uolenti,non aſſecutus.
Audiſti ò fili omnia: feſtinare autem tibi,
Et ipſi præcipio,& ſi aliquo curas de.
P H I L. Hei mihi miſero.an ille omne damnum,
Suadens)pſuaſum
Me ad Achiuos iurauit ſuadens miſſurum?
Suadebitur mihi.n.ſic & ex inferno mortuo,
Pater)Siſyphus.
Ad lumen reuerti,quemadmodum illius pater.
M E R. Non noui ego hæc.ſed ego quidem eo ad
Nauem:uobis autem q̃optime conducat deus.
P H I L. Nonne hæc ò fili grauia, filium Laertis
Me ſperare unq̃ uerbis mollibus
Oſtendere,naui ducentem in Argiuis medijs?
Non.citius plurimum inimicißimam mihi
Audirem uiperam:quæ me poſuit ſic ſine pede.
Dicta &c.) oĩa dicit,oĩa audet.
Sed ſunt illi omnia dicta,omnia autem
Auſa,& nunc noui,quidnam ſedet.
Sed ò fili,eamus,quia nos multum
Pelagus diuidit Vlyßis naui.
» Eamus.ſanè oportuna feſtinatio,laboris
Finientis)perfecto labore
„ Finientis,ſomnum & requiem duxit.
N E O. Igitur,poſtq̃ uentus ex prora duxerit;
Tunc abibimus,nunc.n.contrarius eſt.
P H I L. Sẽper bona nauigatio eſt,quãdo fugias mala.
N E O. Non,ſed & illis hæc contraria.
P H I. Non eſt latronibus uentus contrarius,
Quando affuerit furariq;,& rapere ui.
Accipiens)eo accepto
N E O. Sed ſi uidetnr,eamus deintus accipiens,
Cuius te neceßitas,& deſyderium maxime tenet.
P H I L.Sed ſunt quorũ opus eſt,et q̃uis nõ multis a

N E O. *Quid hoc,quod non naui meæ ineſt?*
P H I. *Folium quoddam mihi adeſt,quo maxime ſemp*
Sopio hoc ulcus,ut mitigem ualde.
N E O. *Sed effer ipsũ.q̃d.n.adhuc aliud cupis accipe?*
N E O. *Si mihi quid ſagittarum harum neglectarum*
Præterfluit,ut linquam non alicui accipere. Præterfluit) excidit,relictum eſt.
N E O. *An has ne inclytas ſagittas nunc habes?*
P H I. *Illas.non enim aliæ ſunt: quas fero manibus.*
N E O. *Nũ eſt, ut & comminus ſpectaculũ accipiã:*
Et portem ego,adoremq́; ſicut deum?
P H I. *Tibi ò fili & hoc,& aliud meorum,*
Quod tibi conduxerit:fiet.
N E O. *Atqui cupio certe. hũc autẽ amorẽ ſic habeo:*
Si mihi fas,uelim utiq́;: ſi autem non, omitte.
P H I. *Legitimaq́; dicis,eſtq́; ò fili,fas:*
Qui ſolis hoc intueri mihi lumen
Solus dediſti: qui terram Oetæam uidere:
Qui patrem ſenem,qui amicos,qui meos
Inimicos me infra exiſtentem erexiſti ultra. Vltra) ſuperiorẽ feciſti.
Confide.aderit,hæc tibi & tangere,
Et danti dare: & gloriari,mortalium Danti) qui dederit.
Virtutis cauſa hæc attingere ſolum.
Benefaciens enim ipſe,hæc acquiſiui.
Non doleo,te uidensq́; & accipiens amicum.
Quicunq́; enim bene facere,bene paſſus ſcit:
Omni fieret poſſeßione præſtantior amicus.
N E O. *Abeas intro.*
P H I. *Et te introducam,nam*
Infirmans cupit te aßiſtentem accipere. Infirmãs) infirma ualetudo mea.
C H O. *Sermone quidem exaudiui, uidi aũt nõ ualde*

Propinquum lectorum
Olim Iouis Ixiona, per rotam
Currentem deuinctum, ut
Accepit omnipotens Saturni filius.
Alium autem nullum ego
Certe noui audiens, neq; uidi fato
Huius inimiciori affectum mortalium:
Qui neq; faciens alicui, neq; priuans,
Æqualis) iuſtus. *Sed æqualis in æqualibus uir,*
Periјt ſic indigne.
Hoc miraculum habet me.
Quinam, quinam utrinq; percutientibus
Vndis ſolus fluctuans, quomodo
Sanè lachrymoſam ſic
Vitam tenuit?
Vbi ipſe erat uento expoſitus, non habens baſim,
Neq; aliquem incolarum
Malum uicinum: apud quem ſuſpirio contraſonanti
Grauiter deplora=
Ret cruento: neq; qui
Calidiſſimum
Sanguinis fluxum fluentem ulcerum
Ferini) Hydræ ueneno infectu. *Ferini pedis mitibus folijs*
Sopiret: ſiquis incideret
Paſcua exq; terra accipere.
Serpit enim interdum aliò
Tunc uolutatus,
Puer ſine ut dilecta nutrice,
Vnde facilitas exiſtit
Viarum, quando remittit

Mordens animum morbus:
Non cibum ſacræ
Terræ,ſemen non aliorum
Accipiens,quibus paſci=
Mur homines inuentores:
Præterq̃ ex celeriter iaculantibus ſi quando arcubus
Alatis,uolatilibus perficeret uentri pabulum.
O infelix anima.
Qui neq; uino fluens poculum ſen=
Sit decennij tempore.
Aſpiciens autem,ubi noſceret exercitum,ad aquam
Semper promouebat.
Nunc autem uirorum bonorum
Filium aſſecutus,
Felix peraget,
Et magnus illorum:
Qui illum per mare tranſeunti ligno , multitudine Multitudine) longo poſt tempore.
Multorum menſium patriam ducit ad aulam
Melienſium Nympharum,
Sperchijq́; apud ripas:ubi ſcutum æ=
Reumgerens uir Dijs
Appropinquat omnibus diuino igne lucens
Oetes ſuper ripis.
NEO. *Vade ſi uis.quidnam ſic ex nullo*
Sermone taces,& attonite ſic habes?
PHI. *Heu,heu,heu.*
NEO. *Quid eſt?*
PHI. *Nihil graue.ſed abi ò fili.*
NEO. *Num dolorem tenes inſtantis morbi?*
PHI. *Non ſanè ego,ſed modo leuari uideor.*

Crimen Atridis ut iraſcaris paſſus?
N E O. *Irà fiat manum implere aliquando,*
Vt Mycenæ cognoſcant, Sparteq́; quòd
Et Scyrus hominum fortium mater nata eſt.
P H I. *Bene ò fili, cuiusnam ſic magnam*
Iram contra ipſos criminans aduenisti?
N E O. *O fili Pœantis dicam. uix autem dicam*
Veniens) Troiã profectus, *Quibus ego ab ipſis contumelijs affectus ſum ueniens.*
Poſtq̃ enim habuit fatum Achillem mori.
P H I. *Hei mihi. dicas mihi non ultra, priusq̃ ediſcã*
Primum hoc, an mortuus ſit Pelei filius.
N E O. *Mortuus eſt homine nullo, deo autem ab,*
Vulneratus, ut dicunt, à Phœbo domitus.
P H I. *Sed generoſus quidem interficiẽsq́; et mortuus.*
Dubito autem, utrum ò fili tuam
Paßionem interrogem primum, an illum lugeam.
N E O. *Puto quidem ſufficere tibi & tuos ò miſer*
Dolores, ut non propinquorum lugeas.
P H I. *Recte dixiſti. itaq́; tuam dicito*
Rurſus iterum mihi rem; qua te contumelia affecerũt.
N E O. *Venerunt me naui multiexercitus cum*
Diuusq́; Vlyſſes, & nutritor mei patris;
Fruſtra)falſo *Dicentes ſiue uerum, ſiue certe fruſtra:*
Quòd non fas eſſet, poſtq̃ mortuus erat
Pater meus: Pergama alium, q̃ me capere.
Hæc ò hoſpes ſic dicentes, non multo
Tempore me paßi ſunt, non me nauigare cito.
Maxime quidem mortui deſyderio;
Vt uiderem: inſepultum non enim uideram:
Deinde quidem & ratio honeſta inerat,

Si ad Troiam Pergama caperem profectus.
Erat autem dies iam ſecundus nauiganti mihi:
Et ego amarum Sigeum ſecunda nauigatione
Deductus fui: & me ſtatim in circulo exercitus
Egreſſum totus ſalutabat, iurantes inſpicere,
Illum non amplius exiſtentem, uiuētem Achillē rurſus.
Ille quidem igitur iacebat: ego autem infortunatus,
Poſtq̃ lachrymatus fui illum non longo tempore;
Profectus Atridas ad amicos, ut par erat:
Et arma repetij patris, & alia, quæcunq; erant.
Illi autem dixere (hei mihi) infeliciſſimum ſermonem.
O fili Achillis, alia quidem licet tibi
Patria accipere: ſed armorum illorum uir
Alius potitur nunc, Laertis filius.
Et ego lacrhymatus ſtatim ſurgo
Ira graui, & dolens dico.
O impie, an auſi eſtis pro me alicui
Dare arma illa, ante diſcere à me?
Sed dixit Vlyſſes (prope enim exiſtens erat)
Næ fili, dederunt iuſte iſti hæc.
Ego enim ipſa ſeruaui, & illum præſens.
Et ego iratus ſtatim maledicebam malis
Omnibus, nihil indigens faciens:
Si mea ille arma auferret à me.
Ille uero illic ſedens, & quāuis non iracundus exiſtēs:
Morſus, ad quæ exaudiuit, ſic reſpondit.
Non fuiſti ubi nos, ſed abfuiſti ubi non te oportebat.
Et hæc poſtq̃ & dicis confidens,
Nunq̃ ad Scyrum adnauigaueris habens.
Talia audiens, & uituperatus mala,

Ad Troiam) quæ in Troica regione erant ſita.

Impie) aīs, impij improbi.

Indigens) minus, q̃ ſi &c.

Audiens) cum au diſſem.

Nauigo ad domos meis priuatus
A peßimo, & ex malis Vlyſſe.
Illos) Atridas *Et non accuſo illum, ut illos in magiſtratu.*
Vrbs enim eſt tota regentium
Exercitusq́; omnis: ſed intemperantes mortalium
Magiſtrorum uerbis fiunt mali.
Sermo dictus eſt omnis: ſed Atridas qui odit,
Mihiq́; ſimiliter, & dijs fuerit amicus.
C H O. *Montana omnia paſcens terra*
Mater ipſius Iouis,
Paſcis) aliter, habitas *Quæ magnum Pactolum aureum paſcis:*
Te & illic mater
Veneranda allocutus ſum,
Quando ad hunc Atridarum
Contumelia tota ueniebat:
Quando patria ar=
Ma tradiderunt.
Io beata tauros=
Occidentium leonum præ=
Ses, filio Laertis
Reuerentia ſuprema.
P H I L. *Habentes, ut uidetur, ſymbolum manifeſtum*
Moleſtiæ, ad nos ò hoſpites nauigauiſtis:
Et mihi loquimini, ut cognoſcam, quòd
Hæc ex Atridis opera, & ex Vlyſſe.
Noui.n.illum omnem utiq́; ſermonem malum
Lingua acuentem, & aſtutiam: à qua
Debet &c.) facturus eſt. *Nihil iuſtum ad finem debet facere.*
Sed) mirũ eſt. ſ. *Sed non hoc mirum mihi quidem: ſed, ſi præſens*
Aiax maior, hæc uidens tolerauit.

NEO.

NEO. Non erat amplius ò hoſpes. non.n.unq̃

Viuente quidem illo, his ſpoliatus fuiſſem ego.

PHIL. Quō dixiſti? ſed ne etiam hic abit mortuus?

NEO. Vt nō amplius exiſtētem illum in luce cogita.

PHIL. Hei miſer, ſed non Tydei filius

Neq; uenditus Siſyphi Laertij,

Non moriantur? hos.n. non uiuere oportebat.

NEO. Non ſanè, ſcias hoc: ſed etiam ualde

Florentes ſunt nunc in Argiuorum exercitu.

PHIL. Quid uero, qui antiquus & bonus amicusq́;

Neſtor Pylius eſt? hic enim certe (meus:

Illorum mala dixit conſulens ſapienter.

NEO. Ille certe agit nunc male. quoniam mortuus

Antilochus ipſi uanus: qui quidem erat filius.

PHIL. Hei mihi, duo ſic grauia dixiſti; quos ego

Minime uoluiſſem mortuos audire.

Heu, heu, quid uero oportet conſyderare; q̃n hi quidem

Mortui ſunt: Vlyſſes autem eſt rurſus etiam hic, ubi

Oportebat pro his ipſum dici mortuum?

NEO. Sapiens luctator ille. ſed & ſapientes

Sententiæ Philoctete impediuntur frequenter.

PHIL. Age dic per deos, ubi nam erat illic tibi

Patroclus: qui tibi patris erat chariſsima?

NEO. Et hic mortuus erat, ſermone autem te breui

Hoc edocebo. bellum nullum hominem uoluntarium

Capit improbum, ſed bonos ſemper.

PHIL. Conteſtificor tibi. & ſecundum ipſum hoc,

Indigni quidem hominis dicam,

Lingua autem grauis & ſapientis, quid nunc eſt?

NEO. Cuius nam huius, præterq̃ Vlyſsis dicis?

Venditus) aliter, emptus. lege interpretem.

Moriātur) aliter, perierunt

Vanus) euanidus, nullus eſt, obiit.

Dicam) interrogabo de hoie &c.

Vbi)aliter, quod vllo pacto .i. qui, quæ ne ſemel quidem quiſq; audire volebat, ea ſæpius dicebat.

Malū)mali (vt dici ſolet) nunquam pereunt.

Inuertētes) reuocātes, remittentes.

Oetei) Trachinij, aut Melienſis, ab Oeta monte.

Gaude) vale

Speculari) expectare

P H I L. *Non hunc dixi: ſed Therſites quidam erat,*
Qui non elegiſſet in ſemel dicere, ubi
Nullus permitteret. hunc noſti an uiuens ſit.
N E O. *Non uidi ipſum, ſenſi autē adhuc exiſtētē illū.*
P H I. *Debebat: quando neq; dum malum perijt.*
Sed bene ornant ipſa dæmones,
Et quodammodo quidem ſcelerata & pridem trita
Gaudent inuertentes ex inferno: ſed
Iuſta & bona dimittunt ſemper.
Vbi oportet ponere hæc? ubi autem laudare, quando
Diuina laudans, deos inuenero malos?
N E O. *Ego quidem ô fili Oetæi patris,*
Deinceps iam longe & Ilium
Et Atridas aſpiciens, ſeruabor.
Vbi & peior bono maius poteſt:
Et pereunt, bona, & potens ſuperat.
Hos ego homines non amabo unquam.
Sed ſaxoſa Scyrus ſufficiens mihi
Erit in poſterum, ut delecter domo.
Nunc autem eo ad nauem. & tu Pœantis fili,
Gaude quàm maxime, gaude: & te dij
Morbo liberent, ut ipſe uis:
Nos autem eamus; ut, quando deus
Nauigationem nobis conceſſerit, tunc nauigemus.
P H I L. *Iam fili, abitus?*
N E O. *Tempus enim uocat*
Nauigationē, nō ex ſpecula magis, quàm cōminus, ſpeculari
P H I L. *Per nunc te patrem, perq; matrem ô fili,*
Perq; ſiqnid tibi per domum eſt gratum:
Supplex oro, ne linquas me ſic ſolum

Deſertum in malis his, quibus uides,
Quantisq́; exaudiſti inhabitantem me:
Sed in ſuperfluo pone me. difficultas quidem
(Noui) multa huius geſtationis:
Veruntamen tolera. generoſis certe,
Et turpe inimicum, & bonum, glorioſum:
Tibi autem relinquenti hoc opprobrium non pulchrũ:
Facienti autem ò fili, plurimum bonæ famæ præmium,
Si ueniam ego uiuens ad Oetæam terram.
Abi, diei labor non integri unius:
Aude, inijce me quò uis ducens,
In ſentinam, in proram, in puppim: ubi
Minime futurus ſum conuerſantes moleſtare.
Annue per ipſum Iouem ſupplicatorium fili.
Cede: ſupplico tibi genibus, & q̃uis exiſtens
Impotens, miſer, claudus. ſed ne me dimittas
Deſertum ſic, ſine hominum ueſtigio:
Sed uel ad domum tuam ſalua me ducens,
Vel ad æreæ EubϾ ſtabula.,
Et illinc non mihi multa ad Oetam nauigatio,
Trachiniamq́; rupem, & bene fluentem
Sperchium erit: patri me ut oſtendas amico,
Quem pridem ex quo timui ego
Ne mihi abijſſet. multa enim uenientibus
Mandabam: ipſum, ſupplices mittens preces,
Propriam nauigationem mittentẽ me ſeruare domibus.
Sed uel mortuus eſt, uel res miniſtrorum,
(Vt par puto) meam in paruo partem
Facientes domum feſtinare faciebant claſſem.
Nunc autem (ad te enim ducemq́; & ipſum nuntium

Superfluo) in quo uis vili nauis loco, dũmodo me tecum ducas.

Relinquẽti) ſi me reliqueris.

Facienti) ſi feceris

Labor) iter erit. ſ.

Moleſtare) moleſtiæ futurus.

Pridem(iampridem eſt cum &c.

Mittẽtem) miſſis certis hominibus

Venio) tu ſalua, tu me miſerare intuens:
» Quia omnia grauia & periculoſa mortalibus
» Iacent pati quidem bene, pati autem altera.
» Oportet autē extra exiſtentē damna, grauia inſpicere:
» Et quando quis bene uiuit, tunc uitam
» Conſyderare maxime, ne corruptus lateat.
CHO. Miſerare rex. multorum di-
xit intolerabilium laborum
Certamina, quæ nullus meorum conſequatur amicorū.
Si autem amaros rex
Odiſti Atridas:
Ego quidem illorum
Malum, huic lucrum
Magnum ponens hic
Quidem, poſtq̄ promptus fuit,
In bene ornata celeri
Naue iuerim ad
Domos, ex dijs
Iram effugiens.

Aduenias) videaꝛ NEO. Vide tu, ne nunc quidem quis facilis aduenias,
Quando autem plenus fueris morbi conſuetudine:
Tunc non amplius ille ſermonibus his appareas.
CHO. Minime hoc non eſt, ut unq̄ in me
Opprobrium habeas iuſte exprobrare.
NEO. Sed turpia quidem, te certe me inferiorem
Laborare) in ope ferenda Hoſpiti apparere ad tempus laborare.
Sed, ſi uidetur, nauigemus, ueniat celer:
Et nauis enim ducet, & non negabit.
Solum dij ſeruent ex hac terra
Nos, quocunq; hinc uolumus nauigare.

PH. O chariſsima quidem dies,iucundiſsime autẽ uir,
Amici uero nautæ,quomodo uobis manifeſtus
Opere fiam,ut me poſuiſtis gratum?
Eamus ò fili ſalutantes hanc intra — Salutãtes) ſalutata
Inhabitatam habitationem,ut me etiam diſcas,
A quibus uiuebam,utq́; natus ſum tolerans. — Natus ſum) fuerim
Puto.n.neq; oculis ſolum ſpectaculum
Alium accipientem præter me,tolerare hæc:
Ego autem neceſsitate prædidici amare hæc.
CHO. Detinete.diſcamus:homines.n.duo, — Detinete) ſtate
Alter quidem nauis tuæ nauta, alter autem alienigena
Veniunt:à quibus diſcentes rurſus introite.
MER. Achillis fili hunc comitem,
Qui erat nauis tuæ cum duobus alijs cuſtos,
Iuſsi mihi te, ubi eſſes,dicere:
Quandoquidem obuiaui putans quidem non,
Fortuna autem quodammodo ad hoc appulſus ſolum.
Nauigans.n.ut nauclerus non multo exercitu
Exilio ad domum,ad bene racematam
Peparethon,ut audiui nautas,quòd
Tibi omnes eſſent nauigantes:
Viſum eſt mihi non ſilentio,priusq̃ dicerem tibi,
Nauigationem facere,aſſecuto æqualia.
Nihil tu noſti rebus tuis ipſius de,
Quæ Argiuis circa te tui cauſa
Conſilia ſunt:& non ſolum conſilia,
Sed opera facta,& non amplius ſegniter geſta.
NEO. Sed gratia quidem huius prouidentiæ hoſpes,
Si non malus natus ſum:grata manebit.
Dic autem,quæ quidem dixiſti:ut diſcam,quòd mihi

Nouum conſilium ab Argiuis habes.

Vani) in diuerſas oras te inquirentes abierunt.

M E R. *Vani perſequentes te nauali claſſe*
Phænixq; ſenax, & Theſei filij.
N E O. *Vt ex ui me ducturi, uel ſermonibus rurſus?*

Audiens) qui audiuerim.

M E R. *Non noui, audiens autem nuntius adſum tibi.*
N E O. *An hæc phænixq; & connautæ*
Sic per impetum faciunt Atridarum gratia?
M E R. *Sic hæc ſcias facta, non inſtantia amplius.*
N E O. *Quō igitur Vlyſſes ad hæc nō p ſe nuntius*
Nauigare erat paratus? an timor aliquis detinebat illū?
M E R. *Ille certe ad alium hominem, Tydeiq; filius*

Eductus &c.) nauim conſcendi

Iuere quando eductus fui intro.
N E O. *Ad quemnam hunc ipſe Vlyſſes nauigabat?*
M E R. *Erat aliquis. ſed hunc mihi primum dic,*
Quis eſt? ſi dicas autem ne loquere ualde.
N E O. *Hic eſt inclytus tibi Philoctetes hoſpes.*
M E R. *Ne nunc me interroga plura, ſed q̄celeriter*
Enauiga, te ipſum corripiens ex hac terra.

Per tenebras) nō aperte

P H I. *Quid ait ô fili? quid me per tenebras nam*
Decipit uerbis erga te, nauta?
N E O. *Ipſum dicere nō noui dū q̄d dicat. oportet aūt*
In lumen, quod dicet, ad te & me hosq;.

Inijcias) accuſes

M E R. *O fili Achillis, ne me inijcias exercitui*
Dicentem quæ non oportet. multa ego illis ab
Faciens contrapatior bona certe, ut uir pauper.
N E O. *Ego ſum Atridis infenſus, hic autem mihi*
Amicus maximus: quoniam Atridas odit.
Oportet te mihi uenientem gratum ſermonem
Occultare ad nos nullum eorumquæ audiſti.
M E R. *Vide, quid facias fili.*

NEO. *Conſydero & ego pridem.*
MER. *Te ponam horum auctorem.*
NEO. *Fac dicens.*
MER. *Dico, ad hunc homines hi, quos audis,*
Tydei filius, & Vlyßis uis
Iurati nauigant, profecto uel ſermone
Perſuadentes ducturi, uel ad fortitudinis potentiam.
Et hæc Achiui omnes audiuere manifeſte
Ab Vlyſſe dicente. hic enim maiorem
Confidentiam habuit altero facere hæc.
NEO. *Cuiuſnam Atridæ huius ualde ſic tempore*
Tanto curam habuere rei gratia:
Quem & habuerunt iam diuturnum eijcientes? Eijcientes) eiecerũt
Quodnam deſyderium ipſos inuaſit, uel deorum uis,
Et Nemeſis, qui quidem opera ulciſcuntur mala?
MER. *Ego te hoc (forte enim non audiſti)*
Omne edocebo. uates erat quidam generoſus
Priami quidem filius, nomine autem appellabatur
Helenus: quem hic nocte egreſſus ſolus
Omnia audiens turpia, & nocua uerba
Doloſus Vlyſſes cæpit: uinctum autem ducens
Oſtendit Achiuis in medium uenationem pulchram: Venationem) Helenum captum
Qui & alia ipſis omnia uaticinatus eſt,
Et quæ in Troia, Pergama quòd nunq̃
Deſtruerent: ſi non hunc perſuadentes ſermone
Ducerent inſula ex hac, in qua habitat in præſenti.
Et hæc ut audiuit Laertis filius
Vatem dicentem: ſtatim promiſit
Hominem Achiuis hunc oſtenſurum ducẽs.
Putaret quidem maxime uoluntarium accipiens: Accipiens) ductũ

Si non uellet autem;inuitum: & hæc,caput
Cædere)ſibi abſcidi ceruices. *Cædere iuſsit uolenti,non aſſecutus.*
Audiſti ò fili omnia: feſtinare autem tibi,
Et ipſi præcipio,& ſi aliquo curas de.
PHIL. *Hei mihi miſero.an ille omne damnum,*
Suadens)ꝑſuaſum *Me ad Achiuos iurauit ſuadens miſſurum?*
Suadebitur mihi.n. ſic & ex inferno mortuo,
Pater)Siſyphus. *Ad lumen reuerti,quemadmodum illius pater.*
MER. *Non noui ego hæc. ſed ego quidem eo ad*
Nauem: uobis autem q̃optime conducat deus.
PHIL. *Nonne hæc ò fili grauia, filium Laertis*
Me ſperare unq̃ uerbis mollibus
Oſtendere,naui ducentem in Argiuis medijs?
Non.citius plurimum inimiciſsimam mihi
Audirem uiperam: quæ me poſuit ſic ſine pede.
Dicta &c.) oïa dicit,oïa audet. *Sed ſunt illi omnia dicta,omnia autem*
Auſa,& nunc noui,quidnam ſedet.
Sed ò fili,eamus,quia nos multum
Pelagus diuidit Vlyſsis naui.
» *Eamus. ſanè oportuna feſtinatio,laboris*
Finientis)perfecto labore „ *Finientis,ſomnum & requiem duxit.*
NEO. *Igitur,poſtq̃ uentus ex prora duxerit;*
Tunc abibimus,nunc.n.contrarius eſt.
PHIL. *Sẽper bona nauigatio eſt,quãdo fugias mala.*
NEO. *Non,ſed & illis hæc contraria.*
PHI. *Non eſt latronibus uentus contrarius,*
Quando affuerit furariq;,& rapere ui.
Accipiens)eo accepto NEO. *Sed ſi uidetur,eamus deintus accipiens,*
Cuius te neceſsitas,& deſyderium maxime tenet.
PHIL. *Sed ſunt quorũ opus eſt,et q̃uis nõ multis a*

NEO. *Quid hoc,quod non naui meæ ineſt?*
PHI. *Folium quoddam mihi adeſt,quo maxime ſemp*
Sopio hoc ulcus,ut mitigem ualde.
NEO. *Sed effer ipſũ.qđ.n.adhuc aliud cupis accipe?*
NEO. *Si mihi quid ſagittarum harum neglectarum*
Præterfluit,ut linquam non alicui accipere.
NEO. *An has ne inclytas ſagittas nunc habes?*
PHI. *Illas.non enim aliæ ſunt:quas fero manibus.*
NEO. *Nũ eſt, ut & comminus ſpectaculũ accipiã:*
Et portem ego,adoremq; ſicut deum?
PHI. *Tibi ò fili & hoc,& aliud meorum,*
Quod tibi conduxerit:fiet.
NEO. *Atqui cupio certe. hũc autẽ amorẽ ſic habeo:*
Si mihi fas,uelim utiq;:ſi autem non, omitte.
PHI. *Legitimaq; dicis,eſtq; ò fili,fas:*
Qui ſolis hoc intueri mihi lumen
Solus dediſti:qui terram Oetæam uidere:
Qui patrem ſenem,qui amicos,qui meos
Inimicos me infra exiſtentem erexiſti ultra.
Confide.aderit,hæc tibi & tangere,
Et danti dare:& gloriari,mortalium
Virtutis cauſa hæc attingere ſolum.
Benefaciens enim ipſe,hæc acquiſiui.
Non doleo,te uidensq; & accipiens amicum.
Quicunq; enim bene facere,bene paſſus ſcit:
Omni fieret poſſeßione præſtantior amicus.
NEO. *Abeas intro.*
PHI. *Et te introducam,nam*
Infirmans cupit te aßiſtentem accipere.
CHO. *Sermone quidem exaudiui, uidi aũt nõ ualde*

Præterfluit) excidit,relictum eſt.

Vltra) ſuperiorẽ feciſti.

Danti) qui dederit.

Infirmãs) infirma valetudo mea.

Propinquum lectorum
Olim Iouis Ixiona,per rotam
Currentem deuinctum,ut
Accepit omnipotens Saturni filius.
Alium autem nullum ego
Certe noui audiens,neq; uidi fato
Huius inimiciori affectum mortalium:
Qui neq; faciens alicui,neq; priuans,
Aequalis) iuſtus. Sed æqualis in æqualibus uir,
Perijt ſic indigne.
Hoc miraculum habet me.
Quinam,quinam utrinq; percutientibus
Vndis ſolus fluctuans,quomodo
Sanè lachrymoſam ſic
Vitam tenuit?
Vbi ipſe erat uento expoſitus, non habens baſim,
Neq; aliquem ircolarum
Malum uicinum:apud quem ſuſpirio contraſonanti
Grauiter deplora=
Ret cruento:neq; qui
Calidiſſimum
Sanguinis fluxum fluentem ulcerum
Ferini) Hydræ ueneno infecti. Ferini pedis mitibus ſolijs
Sopiret:ſiquis incideret
Paſcua exq; terra accipere.
Serpit enim interdum aliò
Tunc uolutatus,
Puer ſine ut dilecta nutrice,
Vnde facilitas exiſtit
Viarum,quando remittit

Mordens animum morbus:
Non cibum ſacræ
Terræ,ſemen non aliorum
Accipiens,quibus paſci-
Mur homines inuentores:
Præterq̃ ex celeriter iaculantibus ſi quando arcubus
Alatis,uolatilibus perficeret uentri pabulum.
O infelix anima.
Qui neq; uino fluens poculum ſen-
Sit decennij tempore.
Aſpiciens autem,ubi noſceret exercitum,ad aquam
Semper promouebat.
Nunc autem uirorum bonorum
Filium aſſecutus,
Felix peraget,
Et magnus illorum:
Qui illum per mare tranſeunti ligno, multitudine Multitudine) longo poſt tempore.
Multorum menſium patriam ducit ad aulam
Melienſium Nympharum,
Sperchijq; apud ripas:ubi ſcutum æ-
Reum gerens uir Dijs
Appropinquat omnibus diuino igne lucens
Oetes ſuper ripis.
N E O. *Vade ſi uis.quidnam ſic ex nullo*
Sermone taces,& attonite ſic habes?
P H I. *Heu,heu,heu.*
N E O. *Quid eſt?*
P H I. *Nihil graue.ſed abi ô fili.*
N E O. *Num dolorem tenes inſtantis morbi?*
P H I. *Non ſanè ego,ſed modo leuari uideor.*

Heu, dij

N E O. Quid decs ſic lugens uocas?

P H I. Saluatores ipſos, miteſq; nobis uenire.

Heu, heu, heu.

N E O. Quidnam paſſus es, non dices: ſed ſic fueris

Tacitus? in malo autem aliquo uideris exiſtens.

P H I. Perij fili, & non potero malum

Occultare apud uos. heu heu. uenit

Venit, infelix. ô miſer ego.

Perij fili, conſumor fili. heu,

Apapapa. papa. papa. papa. papæ.

Per deos promptus ſi quis tibi fili adeſt

Gladius, manibus percute in ſummum pedem.

Abſcinde q̃celerrime. ne parcas uitæ.

Abi ô fili.

N E O. Quid nam eſt ſic nouum derepente: cuius

Tantum clamorem & ſuſpirium tuiipſius facis?

P H I. Noſti ô fili.

N E O. Quid eſt?

P H I. Noſti ô fili.

N E O. Quid tibi?

P H I. Non noui.

N E O. Quomodo non noſti?

P H I. Pappa, pappa fili.

Ingreſſus) acceſſio, vel, onus. N E O. Grauis certe ingreſſus morbi.

P H I. Grauis enim neq; dicibilis. ſed miſerare me.

N E O. Quid ſanè faciam?

P H I. Ne me ueritus prode.

Ipſe) morbus. Venit enim ipſe per tempus erroribus forte

Vt repletus eſt.

N E O. *heu,heu,infelix tu:*
Heu infelix ſanè per labores omnes apparens.
Vis accipiam ſanè,& tangam aliquid tui?
P H I. *Non ſanè hoc:ſed mihi hos arcus accipiens* Accipiens) accepto.
Hos,ut petiſti me nuper:quoad remiſerit
Damnum hoc morbi nunc præſens:
Salua ipſos & ſerua.accipit enim certe
Somnus me,quandoquidem malum exierit hoc:
Et non eſt finire prius.ſed ſinere debitum Debitũ) oportet.
Quietum dormire.ſi autem hoc tempore
Venerint illi:per deos cupio,
Libentem neq; inuitum,neq; alicui arte Libẽtem &c) i. neq; vltro, neq; vi coactus illis des.
Illis dimittere hos:ne teipſumq; ſimul,
Et me exiſtentem tuiipſius ſupplicem interficiẽs ſis.
N E O. *Confide.prouidentiæ cauſa non dabuntur,*
Præterq̃ tibiq; & mihi.cùm fortuna autem proſer.
P H I. *Ecce accipe fili.inuidiam autem adora,*
Ne tibi ſint laborioſi ipſi:neq; ut
Mihiq;, & ante me poſsidenti.
N E O. *O Dij ſint hæc nobis.ſic autem*
Nauigatio ſecundaq;,& expedita,quò tandem
Deus uult,& claſsis paratur.
P H I. *Sed timeo ò fili,ne imperfecta deprecatio.* Imperfecta) ſit. ſ.
Stillat enim rurſus mihi cruentus hic ex profunditate
Fluens ſanguis.& quid expecto nouum?
Heu,heu.
Heu ualde.ò pes,quibus me afficis malis.
Accedit,
Aduenit hic prope.hei mihi miſero. Hic) dolor, morbus.
Habetis rem?ne fugiatis aliquò.

Heu heu.

Cephallene)id eſt Vlyſſe ex Cephallenia.

O hoſpes Cephallene,utinam alicubi traiectum
Pectorum habeat dolor hic.heu,heu.
Heu ualde rurſus,ò gemini duces,
Agamemnon,ò Menelae, quomodo pro me
Aequale tempus nutriretis hunc morbum?
Hei mihi.
O mors,mors,quomodo ſemper uocata
Sic per diem,non potes uenire tandem?

Corripiens)correptum.

O fili,ò generoſe.at corripiens
Lemnio hoc prouocanti igne,
Combure ò generoſe.& ego tandem
Iouis filium pro his armis,
Quæ nunc tu ſaluas:hoc uolui facere.
Quid ais fili?
Quid ais?quid taces?ubi nam exiſtens fili es?
NEO. Doleo pridem hæc in te lugens mala.
PHI. Sed ò fili,& confidentiam tene : quia hic mihi
Acutus uenit,& celer abit.
Sed ſupplico ne me relinquas ſolum.
NEO. Confide,manebimus.
PHI. An manebis?
NEO. Manifeſtæ cogita.
PHI. Non tamen te iuratum uolo ponere fili.
NEO. Quia non fas mihi eſt te ire ſine
PHI. Inijce manus fidem.
NEO. Inijcio,manſurum.
PHI. Illuc nunc me illuc.
NEO. Quò dicis?
PHI. Supra.

NEO. Quid deſipis rurſus? qd illũ ſupra aſpicis circulũ?
PHI. Depone, depone me.
NEO. Vbi deponam?
PHI. Depone tandem.
NEO. Non dico relicturum.
PHI. Me perdes, ſi attigeris.
NEO. Et iam dimitto. quid uero plus ſapis?
PHI. O terra ſuſcipe mortalẽ me, quomodo habeo:
Nam malum hoc non amplius dirigi me ſinit.
NEO. Hunc hominẽ uidetur ſomnus non lõgo tẽpore
Habiturus: caput enim ſupinatur hoc.
Sudor quidem illi omne diſtillat corpus,
Nigraq́; ſummi quædam rupta eſt pedis
Sanguine fluens uena. ſed ſinamus amici
Quietum ipſum, ut in ſomnum cadat.
CHO. Sõne doloris inſcie, ſomne aũt dolorũ, bñ ſpirãs
Nobis uenias.
Beneuole rex.
Oculis autem detineas
Hunc ſplendorem, qui intenſus eſt nunc.
Veni, ueni mihi, Pæon. Pæon) medicus.
O fili, uide ubi ſteteris? Vbi) mentis. ſ. ſententię.
Quõ autem iueris: quomodo autem mihi,
Quæ hinc, curæ uideas: Curæ &c.). i. q̃ uo cures, quę agendũ poſthac ſit nobis.
Iam ad quid manebimus,
Facere. tempus omnium
Mentem tenens,
Multum iuxta pedem potentiam aufert. Iuxta pedem). i. a preſentia.
NEO. Sed hic qdẽ audit nihil. ego aũt uideo q̃ uenationẽ
Hanc uane habemus arcubus abſq; huius nauigantes

Corona) ſumma totius rei; victoria

Breuem) ſummiſſam.

Inſomnis) eſt.ſ. id eſt facile & videt, & audit.

Quẽ) Philoctetẽ.
Huic) Vlyſſi.

Dubia) incertum eſt etiam prudentibus quãdoq; q̃d agendum ſit.

Imperans) cõpos eſt.

Optimus) eſt.

Huius enim corona: hunc Deus dixit ferre.
Iactare autẽ eſt inutilia cũ mendacijs turpe opprobriũ.
C H O. *Sed fili, hæc q̃dẽ deus uidebit: eorũ aũt quæ re*
Mihi rurſus, breuem mihi (*ſpõdebis*
Breuem ò fili
Mitte ſermonum famam.
Quia omnium in morbo, celeruidens
Somnus, inſomnis uidere.
Sed q̃ poßis maximum
Illud mihi, illud clam.
Intuere, quod facias.
(Noſti enim quem loquar)
Si eandem huic mentem
Tenes: ualde
Dubia prudentibus intueri paßiones.
Secundus uentus tibi fili, ſecundus. uir
Autem ſine luce, neq; habens auxilium
Extenſus eſt nocturnus.
Feruens ſomnus bonus.
Non manui, non pedi, non alicui imperans.
Sed tanq̃ aliquis Plutoni adiacens,
Videt, aſpicit, opportuna loquitur.
Quod autem captabile meæ curæ fili:
Labor non timens, optimus.
N E O. *Tacere iubeo, neq; deſiſtere à mentibus.*
Mouet enim uir oculum, & reducit caput.
P H I. *O lumen ſomni ſucceſſor, & ſpei*
Incredibilis cuſtodia horum hoſpitum.
Non enim unq̃ ò fili hoc exiſtimaſſem ego,
Tolerare te miſerabiliter ſic mea damna,

Manere

Manere præſentem & opitulantem mihi.
Non Atridæ hoc tolerarunt abundanter
Sic ferre boni duces. Boni)ironice.
Sed (generoſa enim natura, & ex generoſis
O fili tua) omnia hæc in facili
Poſuiſti, clamoriſq; & odoris mali plenus.
Et nunc poſtq̃ huius mali uidetur
Obliuio aliqua eſſe, & requies fili:
Tu me ipſe eleua, tu me conſtitue fili:
Vt quando labor me liberauerit tandem,
Eamus ad nauem, neq; detineamus nauigare.
NEO. *Sed lætor quidem te intuitus præter ſpem,*
Sine dolore inſpicientem & ſpirantem adhuc.
Vt non amplius exiſtentis enim ſigna tui
Ad præſentes calamitates apparebant.
Nunc autem eleua teipſum. ſi autem tibi magis amicũ: Amicũ)ſi tibi cordi eſt.
Ferent te hi. laboris enim non pigritia:
Quandoquidem ſic tibiq; uiſus ſum, mihiq; facere.
PHI. *Laudo hæc ò fili. & me eleua, ſicut cogitas.*
Hos autem ſine, ne grauentur malo
Odore ante opus. ille in naue enim
Satis labor his, cohabitare mihi. Labor)erit.
NEO. *Erunt hæc, ſed ſurgeq;, & ipſe detine.*
PHI. *Confide: conſuetus corriget me mos.*
NEO. *Papæ. quid ſanè faciam ego hinc?*
PHI. *Quidnam eſt ò fili? quonam exiſti ſermone?*
NEO. *Nõ noui, ubi oportet dubium uertere uerbũ.*
PHI. *Indiges autem cuius tu? ne dic ò fili hæc.*
NEO. *Sed hic iam huius paßionis exiſto.* Paſſionis).i. incertus ſum.
PHI. *Non te difficultas morbi*

Perſuaſit, ut non me ducas nautam amplius?
N E O. *Omnia difficilia: ſuam ipſius naturam*
Quando linquens aliquis facit non decentia.
Extra) indignum parēte tuo Achille.
P H I. *Sed nihil extra generantem tu*
Facis, neq; loqueris, bonum hominem adiuuans.
N E O. *Turpis appareo: hoc excrucior pridem.*
P H I. *Nō ī ijs qdē ꝙ facis: ī ijs, uero, ꝙ loq̄ris: timeo.*
N E O. *O Iuppiter, qd faciā? ſecūdo dep̄hēdar malus,*
Carminū) verba.
Occultāsq; ꝙ nō oportet, & dicēs turpiſſima carminū.
P H I. *Vir hic: ſi non ego malus mente natus ſum;*
Prodens, & relinquens) prodito, ac relicto.
Prodēs me uidetur, et relinquēs nauigationē facturus.
N E O. *Relinquens quidem non ego, moleſtè autē, non*
Mittens te, magis hoc excrucior pridem.
P H I. *Quidnam dicis ò fili? quia non intelligo.*
N E O. *Nihil te cælabo. oportet. n. ad Troiā te naui-*
Ad Achiuos, & Atridarum exercitum. *(gare*
P H I. *Hei mihi. quid dixiſti?*
N E O. *Ne luge, priusꝙ diſcas.*
P H I. *Quā pceptionē? quid mihi cogitas facere tādē?*
N E O. *Saluare malo quidē primū ab hoc: deinde uero*
Tecum Troiæ ſola depopulari profectus.
P H I. *Et hæc uera facere cogitas?*
N E O. *Multa ſuperat*
Horum neceßitas: & tu ne iraſcere audiens.
P H I. *Perij miſer, proditus ſum. quid mihi ò hoſpes*
Feciſti? redde ꝙ celeriter arcus mihi.
Qui) ſunt. f.
N E O. *Sed nō poßibile. qui. n. in magiſtratu, audire:*
Et iuſtum me, & utile facit.
Ignis) denominatio: propterea ꝙ Pyrrhus vocaret.
P H I. *O ignis tu, & omnis terror, & aſtutiæ*
Grauis artificium inimicißimum, quæ mihi feciſti?

Vt decepiſti?neq; uerecundaris me aſpiciens
Supplicem,ſupplicantem ò impie?
Priuaſti uita arcus capiens. Capiens) ablatiuo ſagittis.
Redde ſupplico,redde fili.
Per deos patrios,uitam ne mei auferas.
Hei mihi miſero.ſed neq; alloqueris me amplius.
Sed ut depoſiturus nunq̃,ſic uidet rurſus.
O portus,ò ſcopuli,ò conſuetudines
Ferarum montanarum,ò abruptæ petræ,
Vobis hæc(non enim alium,noui cui dicam)
Lugeo præſentibus conſuetis:
Quæ opera filius mihi fecit ille ex Achille.
Iuratus abducturum domum,ad Troiam me ducit.
Apponensq; manum dexteram,arcus mei Apponens) data dextera.
Sacros accipiens Iouis Herculis habet, Iouis) filii.
Et argiuis demonſtrare uult:
Quòd hominem capiens me fortem,ex ui ducit; Quod) a?r,vel.
Et non nouit interficiens mortuum,uel fumi umbram
Idolum alioqui.non enim potentem
Cepiſſet me:quando neq; ſic habentem,niſi dolo . Quando) cepit.ſ.
Nunc autem deceptus fui infelix .quid oportet facere?
Redde.ſed nunc adhuc in teipſo ſis.
Quid ais?taces?nihil ſum infelix.
O habitus petræ biforis rurſus iterum rurſus,
Ingrediar ad te nudus,non habens educationem. Nudus) ſine arcu ac ſagittis.
Sed rurſus moriar hoc in ſtabulo ſolus.
Non uolantem auem,neq; feram montanam
Sagittis interficiens his:ſed ipſe miſer
Mortuus præbebo conuiuium,à quibus paſcebar:
Et me,quos uenabar ante,uenabuntur nunc.

Cædem cædis autem pignus ſoluam miſer,

A uidente nullum ſcire malum.

Pereas nondum,priusq̃ diſcam,ſi etiam rurſus

Mentem mutabis:ſi autem minus,moriaris male.

C H O. Quid facimus in te? & nauigare nos rex

Iam eſt: & huius cedere ſermonibus.

N E O. Mihi quidẽ miſericordia grauis inceßit q̃dã

Huius hominis,non nunc primum,ſed & pridem.

P H I. Miſerere ò fili per Deos,& ne dimittas

Tuiįpſius mortalibus opprobrium,furatus me.

N E O. Hei mihi,quid faciam?nunq̃ debuiſſem linq̃re

Scyrum:ſic præſentibus doleo.

P H I. Non es malus tu:à malis aũt hominibus diſcẽs

Videris uenire,turpia.nunc autem alijs dans,

Quibus par eſt:nauiga,mea mihi dimittens arma.

N E O. Quid facimus homines?

V L Y. O peßime uirorum quid agis?

Non ibis,dimittens ſagittas has mihi rurſus?

P H I. Hei,quis uir?num Vlyſſem audio?

V L Y. Vlyſſem manifeſte ſcias me,quem intueris.

P H I. Hei mihi,uenditus ſum, & perij.hic erat utiq;

Corripiens me,& priuans armis.

V L Y. Ego manifeſte,non alius:confiteor hæc.

P H I. Redde, dimitte mihi fili arcus.

V L Y. Hoc quidem,

Neq;,ſi uoluerit,faciet unq̃:ſed & te oportet

Ire cum ipſis,uel ui abducent te.

P H I. Me ò malorum peßime,& audacißime,

Hi ex ui ducent?

V L Y. Si non ueneris uolens.

A uidẽte)eius cũ, q mali omnino ignarus uideba- tur. Pyrrhum autem dicit.

Debuiſſem)vtinã non reliquiſſem.

Diſcens)edoctus.

Dimittens)redditis armis.

Dimittens)dimiſſis,datis.

Corripiens)q̃ cœpit, ac priuauit.

PHI. O lemnia terra, & omnipotens lumen
Vulcanium. hæc uero tolerabilia:
Si me hic ex tuis abducet ui? (perās:
VLY. Iuppiter ē (ut ſcias) Iuppiter, huiç terræ im-
Iuppiter, cui uiſa ſunt hæc: miniſtro autem ego.
PHI. O odium, qualia & inuenis dicere,
Deos prætendens, mendaces ponens.
VLY. Non, ſed ueri. hæc uia perficienda.
PHI. Non dico ego.
VLY. Dico. parendum eſt his.
PHI. Hei mihi miſer. nos quidem ut ſeruos manifeſte
Pater num genuit, neq; liberos?
VLY. Non, ſed ſimiles optimis: cum quibus
Troiam te capere oportet, & defodere ui.
PHI. nunq̄ qdē, neq; ſi oporteat me omne pati malū,
Quoad fuerit mihi terræ hæc alta ſedes.
VLY. Quid uero facies?
PHI. Caput meum hoc ſtatim
Petra petram ſupra cruentabo lapſus.
VLY. Comprehendite ipſum, ne in hoc ſint hæc.
PHI. O manus, qualia patimini in indigentia amicæ
Chordæ, ab homine hoc captæ. Chordæ) arcus.
O nihil ſanum, neq; liberum cogitans,
Vt me ſubijſti: ut me uenatus es, accipiens, Accipiens) accepto.
Propugnaculum tuiipſius, filium hunc ignotum mihi,
Indignum quidem te, dignum autem me:
Qui nihil ſciebat, præter imperatum facere.
Manifeſtus autem & nunc eſt moleſte ferens:
Quibusq; ipſe peccauit, quæq; ego paſſus ſum.
Sed mala tua per conclauia inſpiciens ſemper

Anima, illum rudemq; exiſtentem, & nō uolētē, tamen
Bene prædocuit in malis eſſe ſapientem.
Colligās) vinctū. Et nunc me ò infelix colligans, cogitas
Ducere à littore hoc, in quo me proieciſti,
Amicis carentem, deſertū, exulē in uiuentibus mortuū.
Heu pereas. & tibi ſæpe hoc precatus ſum.
Sed (non enim quicquam Dij tribuunt iucundū mihi)
Tu quidem lætatus es uiuens: ego autem doleo
Hoc ipſum, quoniam uiuo cum malis multis miſer,
Irriſus à teq; & Atrei
Geminis ducibus: quibus tu hæc miniſtras.
Atqui tu quidem, furtoq; & neceſsitate ſubiugatus
Nauigaſti cum ipſis: me uero infeliciſsimum,
Volentem, nauigantem ſeptem nauibus nautam,
Ignobilem proiecere, ut tu dicis: illi autem te.
Et tūc quid me ducitis? quid me abducitis? cuius gratia
Qui nihil ſum, & mortuus ſum uobis pridem.
Quomodo ò dijs inimiciſsime nunc non ſum tibi
Claudus, putidus? quomodo Dijs uouetis, me
Nauigante, incendere ſacra? quomodo libare amplius?
Hic enim fuit tibi prætextus eijcere me.
Male pereatis, pereatis autem, qui damno affeciſtis
Hominem hunc: Dijs ſi iuſtitiæ cura eſt.
Noui enim, quòd curæ eſt: quoniam non unq̄ claſſe
Nauigaſſetis hac, cauſa hominis miſeri:
Si non quis ſtimulus diuinus duxiſſet uos mei.
Sed ò patria terra, Dijq; ſpectatores
Punite, punite at tempore tandem
Vniuerſos ipſos, ſi quid & me miſeramini.
Quia uiuo quidē miſerabiliter. ſi autē uiderē mortuos

Hos:putarem morbum effugiſſe.
C H O. *Grauiſq;,& grauem hoſpes famam*
Hanc dixit Vlyſſe,& non cedentem malis.
V L Y. *Multa dicere haberem ad huius carmina,* Carmina) verba
Si mihi cederet:nunc uero uno ſupero ſermone.
Vbi enim talibus opus eſt,talis ſum ego.
Et ubi iuſtorum & bonorum uirorum iudicium:
Non acceperis me magis ullum pium.
Vincere ſanè ubiq; uolens natus ſum,
Præterq̃ in te.nunc autem tibi uoluntarius cedam.
Dimittite enim ipſum,neq; attingite amplius.
Sinite manere.neq; tui indigemus,
Arma habentes eadem:quoniam adeſt quidem
Teucer apud nos hanc ſcientiam tenens,
Egoq;:qui puto te deterius nihil
His imperare,neq; dirigere manu.
Quid uero tui opus eſt?uale Lemnum calcans:
Nos autem eamus.& cito tuum præmium Cito) forte, aſt
Honorem mihi tribuerit:quem te oportebat habere.
P H I. *Hei mihi,quid faciam infelix?tu meis*
Armis ornatus in Argiuis apparueris?
V L Y. *Ne mihi contradic quicq̃ ut abeunti iam.*
P H I. *O fili Achillis,neq; tuæ uocis amplius*
Fiam affabilis:ſed ſic abis?
V L Y. *Abi tu.ne intuere generoſus quidem exiſtens,*
Noſtram ut ne fortunam corrumpas.
P H I. *An etiam à uobis ſic deſertus ò hoſpites*
Capiar iam,& non commiſerabimini me?
C H O. *Hic eſt noſtri princeps filius.quæcunq;* Filius) adoleſcēs.
Hic dixerit tibi,hæc tibi & nos dicimus.

N E O. *Audiar qdē, qd' natus ſum miſerationis plenus.*
Ab hoc. ueruntamen manete, ſi huic uidetur,
Tempore tanto: in quantum & res ex naue
Remittant nautæ, & dijs ſupplicemus.
Et hic forte prudentiam interea accipiat
Meliorem aliquam nobis. nos quidem igitur eamus:
Vos autem, quando uocamus, currite celeres.
P H I. *O curuæ petræ profunditas*
Vt) vtinam. *Calidaq; & congelata, ut*
Te non debuiſſem ò miſer
Linquere unq̃: ſed mihi
Et morienti conferes.
Hei mihi, hei.
O pleniſſimum ſtabulum
Moleſtiæ à me, infelix,
Quidnam rurſus mihi per diem
Erit? quemnam conſequar
Cibum præbentem, miſer? unde ſpei?
Vtinam æthera ſupra
Harpyiæ grauiter ſonantem per ſpiritum
Capiant me. non enim amplius poſſum.
C H O. *Tu tibi, tu tibi uolui=*
Sti ò infeliciſſime,
Non aliunde teneris fortuna
Hoc à maiore.
Præſens) eſt adeſſet, liceret. *Beneq; præſens ſapere*
Melioris &c.) i. quę erant vtilia. *Melioris dæmonis, ele=*
Giſti deterius eligere.
P H I. *O miſer, miſer certe ego,*
Et labore damno affectus: qui iam

Cum nullo poſt
Virorum in poſterum miſer
Habitans hic peribo,
(Heu, heu, heu, heu)
Non pabulum amplius proferens,
Non uolatilibus à meis armis
Fortibus cum manibus
Tenens: ſed mihi inexpectata
Occultaq; uerba doloſæ ſubiere mentis.
Videam autem illum
Hæc machinatum, æquale tempus
Meæ ſortitum moleſtiæ.
CHO. *Fatum te deorum hæc, non*
Autem te dolus tenuit à
Manu mea. odioſam
Habe infelicem
Maledictionem, maledictionem in alios.
Etenim mihi hoc curæ eſt,
Ne amicitiam repellas.
PHIL. *Hei mihi, & alicubi cani*
Maris littus tangens
Ridet me manu uibrans
Meum infelicis nutrimentum:
Quod nullus unq̃ portauit.
O arcus amicorum, ò amicis
Manibus ui ereptum,
Sanè miſerabile intueris (mentes ſi quas
Habes) Herculeum
Certamen ſic tibi
Non amplius uſurum in poſterum:

Ridet) Vlyſſes

Sane) aliter, nũ aliquo pacto, vel alicubi me miſerabilem &c.
Certamẽ) a l'Herculis ſucceſſorẽ, vel qui multum ob Herculem laborauit.

Sed in mutatione
Aſtutißimi hominis remigaris,
Videns quidem turpes deceptiones,
Odioſumq; hominem inimicum,
Orientia) aliter in lucẽ exprom entẽ *Infinita à turpibus orientia, quæcunq; in*
Nos mala machinatus eſt Vlyſſes.
Iuſtum) verum CHO. *Hominis quidem bene, iuſtum dicere:*
Effati autem, non inuidioſum
Expellere linguæ dolorem.
Ille autem unus à multis
Iuſſus, huius præcepto,
Commune perfecit in amicos auxilium.
PHIL. *O uolatiles feræ, terribiliumque gentes ferarum, quas hic habet*
Locus montes paſcentes:
Fuga) .i. non amplius me fugitis. *Fuga mihi non amplius à ſtabulis*
Appropinquate: non. n. habeo manibus
Priorem ſagittarum opem.
O infelix ego in præſenti.
Remiſſe) tuto *Sed remiſſe, hic locus cuſtoditur,*
Vobis) o feræ. *Non amplius formidabilis uobis.*
Venite nunc pulchrum
Reſonans ſatiare os ad gratiam
Meæ carnis ueteris.
Re) cũ, linquã, iũgendũ eſt. n. integrũ, relinquam. *Re enim uitam ſtatim linquam.*
Vnde enim erit uictus?
Quis ſic in auris nutritur,
Vllo potiens, quæcunq; mittit uitam donans terra?
Appropinqua) .i. ſis nobis amicus, nobis parcas. CHO. *Per deos, ſi quid colis hoſpitem, appropinqua*

Beneuolentia cuncta propinquum.
Sed cognoſce bene, cognoſce: quòd tibi
Sortem hanc euitare.
Miſerabilis enim paſcere: perita
Autem habere infinitum dolorem, quo cum habitat.
PHIL. *Rurſus, rurſus antiquum dolorem ſub-*
Nuiſti ò optime priorum incolarum.
Quid me perdidiſti? quid me confeciſti?
CHO. *Quid hoc dixiſti?*
PHIL. *Si tu mihi odioſam*
Troianam terram me ſperaſti ducere.
CHO. *Hoc enim cogito optimum.*
PHI. *Re nunc me linquite iam.*
CHO. *Grata mihi, grata hæc annunti-*
Aſti, libentiq́; facere.
Eamus, eamus:
Nauem, ubi nobis paratá eſt.
PHIL. *Ne per præcatorium*
Iouem abeas, ſupplico.
CHQ. *Moderare.*
PHIL. *O hoſpites,*
Manete per deos.
CHO. *Quid dicis?*
PHI. *Heu, heu, heu, heu.*
Dæmon, dæmon.
Perij. ò miſer.
O pes, pes, quid te amplius in uita
Conſequar poſtea miſer?
O hoſpites, uenite ultronei rurſus.
CHO. *Quid facturi aliena mente,*

Euitare) ſubauditur, licet.

Incolarũ) vel malorum, vel locorũ i. Troiæ.

Re) relinquite

Præcatoriũ) que omnes præcamur.

Conſequar) faciã.

Aliena &c.) quid aliud facturi, quã q̃ prius dixiſti?

Priorum,quæ oſtendiſti?
PHIL. Non reprehenſibile,
Mœrentem hyberna moleſtia,
Et deſipientem dicere.
CHO. Abi nunc ò miſer,ut te iubemus.
PHI. Nunq̃, nunq̃, ſcias hoc firmum.
Neq; ſi ignifer fulminator
Tonitribus ipſis me ueniet comburens.
Pereat Ilium,quiq; ſub illo
Omnes:quicunq; hunc tolerarunt mei pedis
Articulum repellere. ſed
O hoſpites,unum certe mihi
Votum exhibete.
CHO. Quod dices hoc uerbum?
PHIL. Gladium, ſicunde,
Vel ſecurim,uel telorum aliquod mittite.
CHO. Vt quam facias
Actionem tandem?
PHIL. Caput in omne,& articulos cidam manus.
Mortem appetit, mortem appetit morbus iam.
CHO. Quidnam?
PHIL. Patrem inquirens.
CHO. Vbi terræ?
PHIL. In Plutonis,non enim
Eſt in luce amplius.
O ciuitas,ò ciuitas patria,
Quomodo intuear te mi=
Ser certe uir:qui tuam
Relinquens ſacram ſtillationem inimicis inſcendi
Danais auxiliator,amplius nihil ſum.

Nunq̃) me venturum
Fulminator) Iupiter.
In) incidam
Stillationem)fõte relicto.

CHO. *Ego quidem iam & pridem naue ſimul*
Abiens fuiſſem tibi mea: ſi non prope
Vlyſſem uenientem, & Achillis
Filium ad nos huc euntem uidiſsemus.
VLY. *Non dixeris quamnam reuerſus*
Viam uenis ſic cum ſtudio celer?
NEO. *Soluturus quæcũq; peccaui in priori tẽpore.*
VLY. *Graue certe loq̃ris. hoc peccatũ quodnã erat?*
NEO. *Quod, tibi parens & uniuerſo exercitui.* Quod) cõmiſi.ſ.
VLY. *Feciſti opus quod eorũ, quæ nõ tibi cõueniẽs?*
NEO. *Deceptionibus turpibus hominẽ & dolis capi* Capiens) capta.
VLY. *Quem? hei mihi, nũ quid cõſulis nouũ?* (ens.
NEO. *Nouum quidem nihil, Pœantis autem filio.*
VLY. *Quam rẽ ages, quia mihi ſubijt quidã timor?*
NEO. *A quo quidẽ accepi has ſagittas, rurſus iterũ.*
VLY. O *Iuppiter, q̃d dices? nũquid reddere cogitas?*
NEO. *Turpiter.n. ipſas, & nõ iure accipiẽs habeo.* Accipiẽs) acceptas.
VLY. *Per deos utrum conuitians dicis hæc?*
NEO. *Si conuitium eſt, uera dicere.*
VLY. *Quid ais Achillis fili? quem dixiſti ſermonẽ?*
NEO. *Bis eadem uis & ter dicere me uerba?*
VLY. *Principio audire neq; ſemel uoluiſſem.*
NEO. *Bene nunc ſcias. omnem audiſti ſermonem.*
VLY. *Eſt quis, eſt, qui te prohibebit hoc facere.*
NEO. *Quid ais? quis erit me prohibiturus hæc?*
VLY. *Vniuerſus Achiuorũ populus; in autẽ his ego.*
NEO. *Sapiens natus, nihil loqueris ſapiens.*
VLY. *Tu autem neq; loqueris, neq; facies ſapiens.*
NEO. *Sed ſi iuſta, ſapientibus meliora hæc.*
VLY. *Et quomodo iuſtũ, quæ accepiſti cõſilijs meis,*

Rurſus dimittere eadem?
N E O. Peccatum
Turpe peccans emendare tentabo.
V L Y. Exercitũ autẽ Achiuorũ nõ times faciẽs hæc?
Cum iuſto) æqua faciens N E O. Cum iuſto, tuum non timeo timorem:
Sed neq; tuæ manui pareo facere.
V L Y. Neq; ſane Troianis, ſed tibi pugnamus.
N E O. Sit futurum, manum dexteram uides
Remum attingentem?
V L Y. Sed & me
Idem hoc uidebis facientem, & non morantẽ amplius.
Atqui te dimittam, ſed uniuerſo exercitui
Dicam hæc profectus, qui te ulciſcetur.
N E O. Sapiens fuiſti: & ſi reliqua ſic ſapias,
Forte extra uulnera habueris pedem.
Tu autem ô Pœantis fili (Philoctetem dico)
Reliquẽs) relictis Exi relinquens hæc ſaxoſa tecta.
P H I L. Quæ rurſus apud antra turba ſtat uocis?
Quid me uocatis? cuius indigentes hoſpites?
Hei mihi. mala res. num aliquod mihi magnum
Adeſtis ad mala mittentes malum?
N E O. Confide. ſermones autẽ audi, quos uenio ferẽs.
P H I L. Timeo ego quidẽ, et priora .n. ex ſermonibus
Pulchris male feci, tuis parens ſermonibus.
N E O. Igitur licet & pœnitere rurſus?
P H I L. Talis fuiſti uerbis, & quando meas
Sagittas furatus fuiſti, fidelis, nocuus occulte.
N E O. Sed non nunc. uolo autem te audire;
Vtrum uiſum ſit tibi manenti tolerare,
An nauigare nobiſcum?

PHIL. *Ceſſa,ne dicas ultra.*
Fruſtra.n.quæ dixeris,omnia dicentur.
NEO. *Sic uiſum eſt?*
PHI. *Et ultra certe ſcias,q̃ dico.*
NEO. *Sed uolebam quidē te perſuadere ſermonibus*
Meis, ſi autem non quicq̃ ad tempus dicens
Exiſto,ceſſo.
PHIL. *Omnia enim dices fruſtra.*
Non enim unq̃ beneuolam meam poßidebis mentem:
Qui meum dolis uictum accipiens, Accipiens) ſurrepto
Priuaſti:deinde mones me
Veniens optimo patre inimicißimus natus?
Pereant Atridæ quidem maxime,deinde autem
Laertis filius,& tu.
NEO. *Ne impreceris ultra.*
Accipe autem manu ex mea ſagittas has.
PHIL. *Quomodo dixiſti?nū ſanè ſecūdo decipimur?*
NEO. *Iuraui caſti Iouis altißimam reuerentiam.*
PHIL. *O charißima dicens, ſi dicis uera.*
NEO. *Opus aderit manifeſtum. ſed dexteram*
Prætende manum,& potire tuis armis.
VLY. *Ego autem abloquor:ut dij teſtes* Vt)quoniam
Pro Atridis & uniuerſo exercitu.
PHIL. *Fili,cuiuſnam uocem?num Vlyſſem* Vlyſſes)a Vlyſſis,vocem.ſ.
Senſi?
VLY. *Manifeſte ſcias,& prope certe uides:*
Qui te ad Troiæ ſola auferam ui.
Siq; Achillis filius, ſiq; non uoluerit. Si) ſiue voluerit &c.
PHIL. *Sed nō gaudens,ſi hæc directa fuerit ſagitta.*
NEO. *Ah,ha, nequaq̃ ne per deos deponas ſagittam.*

PHIL. Depone me per deos manu dilectiſſime fili.
NEO. Non depoſuerim.
PHIL. Heu quid me hominem hoſtilem,
Inimicumq; aufers, non mori arcubus meis?
NEO. Sed neq; mihi honeſtum hoc eſt, neq; tibi.
PHIL. At certe tantum ſcias, primos exercitus
Achiuorum falſos præcones, malos
Ad cuſpidem) ad pugnandum
Exiſtentes ad cuſpidem, in autẽ ſermonibus audaces.
NEO. Eſto. certe ſagittas habes, & non eſt, ut
Iram habeas, neq; querelam in me.
PHIL. Confiteor, naturam autem oſtendiſti ô fili,
Ex quibus natus es, non Siſypho patre,
Sed ex Achille: qui cum uiuentibusq; quando erat,
Audiuit optime: nunc autem mortuis.
Benedicente) laudare.
NEO. Lætatus ſum patremq; meum benedicente te
Ipſumq; me. quæ autem à te conſequi cupio,
» Audi. hominibus quidem ex dijs
» Calamitates datas, eſt neceſſarium ferre.
» Quicunq; autem uoluntarijs iacent in damnis,
» Sicut tu: his neq; ueniam habere
» Iuſtum eſt, neq; commiſerari aliquem.
Tu autem agreſtis factus es, & neq; cõſiliariũ accipis.
Siq; præceperit quis beneuolentia dicens,
Odiſti, hoſtem, inimicumq; putans.
Tamen autem dico. Iouem uero, iuramenti deũ uoco.
Et hec ſcias, & ſcribe mentes intra.
Tu. n. ægrotas hoc dolore ex diuina calamitate,
Chryſes admotus cuſtodi: qui apertum
Templum ſeruat occultus cuſtodiens ſerpens.
Et requiem ſcias huius nunq̃ conſequuturum

Morbi grauis, quoad ipſe ſol — Quoad &c.) i. omnino.
Hac quidē ſurrexerit, hac aūt rurſus mergetur iterū:
Priuſq̄ Troiæ ſola libens ipſe uenias:
Et apud nos aſſecutus Aſclepiadas,
Morbo mollificatus fueris hoc, & pergama
Cum his ſagittis, cumq; me deprædatus apparueris.
Vt autem noui, hæc ſic habentia ego dicam.
Vir enim nobis eſt ex Troia captus,
Helenus optimus uates, qui dicit manifeſte:
Quòd oportet fieri hæc: & ad hæc amplius,
Quòd eſt neceſſe præſenti æſtate,
Troiam capi omnem: uel dat uoluntarius
Interficere ſeipſum, ſi hæc mentitus fuerit dicens.
Hæc igitur poſtq̄ noſti, concede uolens.
Pulcra enim poſſeßio: græcorum unum,
Iudicatum optimum partim quidem medicabiles
Ad manus uenire: deinde luctuoſam
Troiam capientem famam ſupremam accipere. — Capiētem) capta.
PHI. O odioſa uita, quid me, quid ſanè habes ſupra — Supra) uiuum.
Aſpicientem, & non dimiſiſti ad infernū ire?
Hei mihi, quid faciam? quomodo nō parebo ſermonibus
Huius, qui beneuolus exiſtens mihi præcepit?
Sed cedo ſanè. deinde quomodo infelix
In lumen hæc operatus ibo? cui affabilis?
Quomodo ò omnia uidentes circa me circuli
Hæc tolerabitis Atrei
Me uerſantem filijs: qui me perdidere?
Quomodo pernitioſo filio Laertis?
Non enim me dolor præteritorum mordet:

Sed quæ oportet pati me ab his inſuper,
Videor uidere.quibus enim mens malorum
Mater ſit,alia docet mala.
Et tui ego admiratus habeo hoc.
Oportebat enim te neq; ipſum unq̃ ad Troiam ire,
Noſq; detinere:quiq; te contumelia afficere
Patris præmium prædantes:qui miſerum
Aiacem armorum tui patris inferiorem iudicio
Vlyſſe iudicarunt:deinde his tu
Is auxiliaturus,& me cogis hæc?
Non) ne cogas.ſ. *Non ſanè fili.ſed quæ mihi coniuraſti,*
Mittito ad domos:& ipſe in Scyro manens
Sine male ipſos perire malos.
Et ſic duplicem quidem ex me acquiſiueris gratiam,
Duplicem autem patre:& non malos adiuuans,
Videberis ſimilis malis natus eſſe.
NEO. *Dicis quidem decentia.ueruntamen te uolo*
Dijſq; parentem & meis ſermonibus,
Dilecto cum homine hoc hac enauigare terra.
PHI. *An ad Troiæ ſola,& Atrei*
Inimiciſſimum filium,hoc infortunato pede?
NEO. *Ad illos quidẽ certe,te hũcq; hulceroſũ greſſũ.*
Sedaturos à dolore,& ſaluantes morbo.
PHI. *O grauem laudem laudans quid inquis nam?*
Facta) ſi facta fuerint. NEO. *Quæ tibiq;,& mihi bona uideo,facta.*
PHI. *Et hæc locutum,non uerecundari deos?*
NEO. *Quomodo enim qs uerecundaretur adiutus?*
PHI. *Dicis autem Atridis utilitatem,an pp me hæc?*
NEO. *Tibi amicus exiſtens:& ſermo talis meus.*

PHI. *Quomodo,qui inimicis prodere uis?*
NEO. *O amiciſsime,edocere non confidere malis.*
PHI. *Perdes me(cognoſco te)his ſermonibus.*
NEO. *Non certe ego.dico autem non te intelligere.*
PHI. *Ego Atridas eijcientes noui me.* Eijcientes) eiecisſe.
NEO. *Sed eijcientes,ſi rurſus ſeruabunt,uide.*
PHI. *Nunq̃ uoluntarium quidem, ut Troiam uideã.*
NEO. *Quid ſanè nos facimus,ſi tibi in ſermonibus*
Perſuadere poterimus nihil eorum,quæ dico?
Quia facillime mihi quidem ſermones finire, te autem
Viuere,quemadmodum iam uiuis,ſine ſalute.
PHI. *Sine me pati hæc,quæ quidem pati me oportet:*
Quæ autem laudaſti mihi dexteram meam tangens, Tangens) tacta.
Mittere ad domos:hæc mihi facito fili,
Et ne tarda:neq; memineris amplius
Troiæ:ſatis enim mihi deploratum eſt luctibus.
NEO. *Si uidetur,eamus.*
PHI. *O generoſum effate uerbum.*
NEO. *Firma nunc greſſum tuum.*
PHI. *In quantum ego poſſum.*
NEO. *Culpam autem quomodo Achiuorum fugiã?*
PHI. *Ne cures.*
NEO. *Quid enim ſi populati fuerint regionem meã?*
PHI. *Ego præſens,*
NEO. *Quam ad utilitatem uenies?*
PHI. *Sagittis Herculeis,*
NEO. *Quomodo dicis?*
PHI. *Prohibebo appropinquare tuæ patriæ.*
NEO. *Sed ſi facis hæc,ut loqueris,*

Salutans) ſalutata terra — *Abi ſalutans terram.*
HER. *Nondum quidem, priusq̃ noſtros*
Audias ſermones fili Pœantis.
Dic autem uocem Herculis
Auditioneq́; audire, uidereq́; faciem.
Tua autem uenio gratia, cæleſtes
Relinquens) relictis — *Sedes relinquens,*
Iouis dicturus conſilia tibi,
Is) ire paras, cogitas. — *Compreſſurusq́; uiam, quam is.*
Tu autem mea uerba exaudi:
Et primum quidem tibi meas dicam calamitates,
Quot laborans & percurrens labores,
Immortalem uirtutem habui, ut licet uidere:
Debet) neceſſe e. — *Et tibi manifeſte ſcias hoc debetur pati,*
Ex laboribus his glorioſam ponere uitam.
Profectus autem cum hoc homine ad Troianam
Vrbem primum quidem à morbo ceſſabis graui,
Virtuteq́; primus iudicatus exercitus,
Parin quidem, qui horum cauſa malorum fuit:
Sagittis meis priuabis uita,
Populaberisq́; Troiam, ſpoliaq́; ad palatia tua
Mittes præmia eijciens exercitus
Pœanti patri ad patriæ Oetæ promontorium.
Quæ uero acceperis tu ſpolia huius exercitus,
Sagittarum mearum monumenta, ad pyram meam
Fer. & tibi hæc Achillis fili
Præcepi: neq́;.n. tu hoc ſine potes
Te) ſine.ſ. — *Capere Troiæ ſolum, neq́; hic te.*
Sed ut leones ſimul iugati ſeruate,

Hic te,& tu hunc;ego autem Aeſculapium
Medicum mittam morbi ad Ilium.
Secundo.n.meis ipſam debitum
Sagittis capi.hoc autem cogitate,quando
Populabimini terram,pie colere res erga deos:
Quia alia omnia ſecunda putat pater
Iuppiter.nam religio commoritur mortalibus:
Et ſi uiuant,& ſi moriantur:non perit.
PHIL. *O uocem deſyderabilem mihi mittens*
Serusq́; apparens,
Non inobediens ero tuis ſermonibus.
NEO. *Et ego mente eadem ponor.*
HER. *Ne nunc tardi tardate facere:*
Tempus,& nauigatio
Hæc urget enim per puppim.
PHIL. *Age nunc abiens regionem uocabo.*
Vale ò domus ſeruans me,
Nymphæq́; aquatiles pratenſes,
Et ſtrepitus intenſe maris proiectę:
Vbi perſæpe iam meum madefactum fuit
Caput occultum,percuſsionibus auſtri:
Multum autem uocis noſtræ
Hermæus mons remiſit mihi
Gemitum reſonantem fluctuanti.
Nunc autem ò fontes dulcemq́; potum
Linquamus:uos linquimus iam,
Opinionem nunꝗ hanc inſcendentes.
Vale ò Lemni ſolum maritimum,
Et me proſpera nauigatione mitte ſine repræhenſione,

Deb itum)neceſſe eſt,in fatis:

Mittens)qui emiſiſti

Apparēs)qui apparuiſti.

Vocabo) ſalutabo.

Inſcendētes &c.) .i.nihil tale unꝙ opinati.

Quò magnum fatum portat,
Mensq́; amicorum, & omnia domans
Deus, qui hæc perfecit.
Cōgregati) ſunt. f. C H O. *Eamus, ecce omnes congregati,*
Nymphis marinis precati,
Reditus ſaluatores uenire.

FINIS PHILOCTETAE.

FINIS SOPHOCLIS.

VENETIIS APVD IO. BAPTI-
STAM A BVRGOFRAN-
CHO, PAPIENSEM,
MENSE IVLIO.
M. D. XLIII.